

วษ 122362

5854

แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
โดยกระบวนการ Six Sigma

กฤษฎี ยืนสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายกฤษฎี ยืนสุข แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

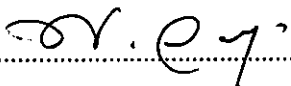
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.ดิเรก พรสีมา)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

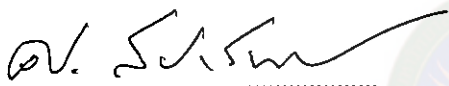
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ วรกุล)

กรรมการ

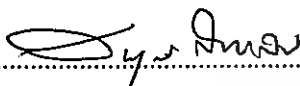
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ ถีอาสนา)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

(นอ. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ กันหลง)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวาท ทองบุ)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิธ ตีเมืองซ้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน 23 เม.ย. 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ทั้ง 18 ตัวชี้วัด มีความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ร้อยละ 95.24, 94.44, 96.03 และ 98.43 ตามลำดับ อีกทั้งผลการประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ร้อยละ 88.00, 88.14, 91.71 และ 92.86 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : Good Local Teachers' Characteristics Development Guideline with
Six Sigma

AUTHOR : Krit Yuensook DEGREE : Ed.D. (Education Management)

ADVISORS: Assoc. Prof. Dr.Siri Thee-asana Major Advisor

Asst. Prof. Dr.Sarayuth Kunlong Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2017

ABSTRACT

The research objectives were to identify good local teachers' characteristics development guideline by Six Sigma suitable to the local context and to create the handbook on this guideline. The research's 3 phases were: 1) studying of framework for good local teachers' characteristics, 2) determining guideline and handbook for characteristics development with Six Sigma, and 3) verifying and evaluating development guideline and handbook with Six Sigma. The research data came from teacher producers, users, stakeholders and teacher students in the Northeastern areas -- 18 for in-depth interview, 50 for survey study, 5 for working group, and 7 for experts.

The research results are the following. Phase 1 of documentary analysis and synthesis, in-depth interview, and survey study, the outputs are 3-dimensional local teachers' characteristics -- 1) knowledge, 2) capacity, and 3) morality and ethics. Phase 2 of working group's framework determining, verifying, and defining points for the guideline, the outputs are 18 indicators and guideline draft. Phase 3 of verifying and evaluating the guideline by 7 experts, the output are the development guideline comprising 18 indicators with propriety, accuracy,

feasibility, and utility (95.24%, 94.44%, 86.03%. and 98.43%). The handbook evaluation results with propriety, accuracy, feasibility, and utility (88.00%, 88.14%, 91.71% and 92.86%).

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างภาคภูมิใจ ด้วยความกรุณา ดูแล เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ อย่างสม่ำเสมอ จาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ ถิอาสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.อ.ดร.สรายุทธ กันหลง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี ที่ให้ความเมตตา ให้คำแนะนำในการเป็นประธานกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ ที่ให้ความเมตตา ให้คำแนะนำ ในการเป็นประธานกรรมการสอบเค้าโครง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ดิเรก พรสีมา ที่ให้ความเมตตา ในการเป็นประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ตรวจสอบเครื่องมือ กำหนดแนวทางและร่างคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ตลอดจนยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

ขอกราบขอบพระคุณพระมหาประตัพปริญาโณ ภิกขุ วัดป่าระดับทรงธรรม (วัดป่าบ้านตาด) บ้านตาด ตำบลแพต อำเภอคำตาก้า จังหวัดสกลนคร พ่อพระผู้อุปการะเลี้ยงดู ให้ความรักเอาใจใส่ อบรมและให้กำลังใจ จนประสบผลสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณพ่อธนุศิลป์ ยืนสุข คุณแม่บัวรัตน์ ยืนสุข บิดาและมารดา ของผู้วิจัย ที่เป็นกำลังใจจนประสบผลสำเร็จ ซึ่งทุกท่านที่เอย์ถึงข้างต้นล้วนแล้วแต่เป็นผู้มี พระคุณ ผู้วิจัยจะขอจดจำและระลึกถึงท่านเสมอ

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา แต่ พ่อพระ บิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนมาตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน

กฤษฎี ยืนสุข

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำศัพท์สำคัญ	9
คำถามการวิจัย	9
วัตถุประสงค์การวิจัย	9
ขอบเขตการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
กรอบแนวคิดการวิจัย	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
ครูที่ดี	17
Six Sigma	70
คู่มือ	99
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	114
ระยะที่ 1 ศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	115
ระยะที่ 2 กำหนดแนวทางและคู่มือการพัฒนาหลักคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma	124

หัวเรื่อง	หน้า
ระยะเวลาที่ 3 ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma	128
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	136
ระยะเวลาที่ 1 ผลการศึกษา กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	136
ระยะเวลาที่ 2 ผลการกำหนดแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma	164
ระยะเวลาที่ 3 ผลการยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma	204
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	215
วัตถุประสงค์การวิจัย	215
สรุปผลการวิจัย	215
อภิปรายผลการวิจัย	224
ข้อเสนอแนะ	228
บรรณานุกรม	230
ภาคผนวก ก รายชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	240
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	246
ภาคผนวก ค คู่มือ	266
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อประเด็นการประเมิน	325
ประวัติผู้วิจัย	329

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	การวิเคราะห์ – การสังเคราะห์ ความหมายของการเป็นครูที่ดี จากพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 23
2	การวิเคราะห์ – การสังเคราะห์ องค์ประกอบของลักษณะความเป็นครูที่ดี 31
3	มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้ 35
4	แสดงรายละเอียด มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้ 35
5	มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพครู 39
6	จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อตนเอง 43
7	จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 44
8	จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 45
9	จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 46
10	จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อสังคม 47
11	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นครูที่ดี ด้านความรู้ 47
12	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นครูที่ดี ด้านความสามารถ 49
13	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นครูที่ดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม 50
14	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความรู้ 53
15	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความสามารถ 54
16	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม 56
17	การวิเคราะห์ - สังเคราะห์ความหมายของ กระบวนการ Six Sigma 75
18	คำศัพท์ในกระบวนการ Six Sigma ที่ผู้ในงานวิจัย 81
19	แสดงการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการโดยใช้ตัวแบบ DMAIC 87
20	เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการของ Six Sigma 95
21	คุณสมบัติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 118

ตารางที่	หน้า
22 ผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือ	121
23 กลุ่มคณะทำงาน (Workshop) เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	125
24 กระบวนการ Six Sigma ในงานวิจัย	127
25 คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ	130
26 สรุปลขั้นตอนการวิจัย	134
27 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	151
28 ค่าร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความรู้	152
29 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นตามลักษณะ ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความรู้	154
30 ค่าร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความสามารถ	156
31 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นตามลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่นด้านความสามารถ	158
32 ค่าร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม	160
33 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นตามลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม	162
34 สรุปรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	163
35 กำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	165
36 ยืนยันกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	167
37 การกำหนดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความรู้	168

38	การกำหนดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความสามารถ	169
39	การกำหนดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม	170
40	การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น ด้านความรู้	171
41	การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น ด้านความสามารถ	172
42	การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม	173
43	ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ในขั้นตอนการกำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น	205
44	ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ในขั้นตอนการกำหนดประเด็น เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	207
45	ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ในขั้นตอนการกำหนดตัวชี้วัด	208
46	ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ในขั้นตอนการจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ Six Sigma	211
47	ผลการประเมิน คู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma	214

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	14
2 มาตรฐานวิชาชีพครู	34
3 ภาพแสดงคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี ทั้ง 3 ด้าน	52
4 แสดงการจัดโครงสร้างของทีมงาน Six Sigma	82
5 โครงสร้างของกระบวนการ Six Sigma ในงานวิจัย	83
6 กระบวนการของระบบ Six Sigma	86
7 แสดงตัวอย่างของ VSM	90
8 กระบวนการวิเคราะห์แบบพาเรโต	92
9 แผนผังแสดงสาเหตุ	93

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เพื่อความเป็นศิริมงคลของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออันเชิญพระบรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงประทาน ในวาระต่าง ๆ โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษา ความสำคัญของครู และลักษณะของความเป็นครูที่ดี ซึ่งมีนักวิชาการได้รวบรวม พระบรมราชาบาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้า ภูมิพลอดุลยเดช อาทิ เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543 : 10-100) ที่ได้รวบรวมพระบรมราชาบาทไว้ในหลากหลายประเด็น ผู้วิจัยจึงขอหยิบยกบางพระบรมราชาบาท ที่เกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษา ตั้งใจความ ต่อไปนี้

“...งานด้านการศึกษาเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของชาติเป็นข้อใหญ่ ตามข้อเท็จจริงที่ทราบกันดีแล้ว ขณะนี้บ้านเมืองของเรามีพลเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งมีสัญญาณบางอย่างเกิดขึ้น ด้วยว่าพลเมืองของเราบางส่วนเสื่อมทรามลงไปในความประพฤติกและจิตใจ ซึ่งเป็นอาการที่น่าวิตก ถ้าหากยังคงเป็นอยู่ต่อไป เราอาจจะเอาตัวไม่รอด ปรากฏการณ์เช่นนี้นอกจากเหตุอื่นแล้ว ต้องมีเหตุมาจากการจัดการศึกษาด้วยอย่างแน่นอน เราต้องจัดงานด้านการศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น...”

(พระบรมราชาบาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร. 12 ธันวาคม 2512)

“...การให้การศึกษาถือว่าการให้สิ่งสำคัญที่สุด เพราะเป็นการหล่อหลอมวางรูปแบบให้แก่อนุชน ทั้งทางความรู้ความสามารถ ทั้งทางจิตวิญญาณ ผู้มีหน้าที่ให้การศึกษาทุกตำแหน่งหน้าที่ จึงมีความรับผิดชอบอย่างยิ่งต่อชาติบ้านเมือง ในการสร้างพลเมืองที่ดี...”

(พระบรมราชาบาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. 20 มิถุนายน 2520)

“...การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคลสังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด...”

(พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล. 2524)

“...ที่ใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้านสังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอดซึ่งลักษณะของการศึกษาหรือการเรียนรู้ นั้น มีอยู่สามลักษณะ ได้แก่ เรียนรู้ตามความรู้ ความคิด ของผู้อื่นอย่างหนึ่ง เรียนรู้ด้วยการขบคิดพิจารณาของตนเองให้เห็นเหตุผล อย่างหนึ่งกับเรียนรู้จากการปฏิบัติฝึกฝนจนประจักษ์ผล และเกิดความคล่องแคล่วชำนาญอีก อย่างหนึ่งการเรียนรู้ทั้งสามลักษณะนี้ จำเป็นจะต้องกระทำไปด้วยกัน ให้สอดคล้องและอุดหนุน ส่งเสริมกัน จึงจะช่วยให้เกิดความรู้จริง พร้อมทั้งความสามารถที่จะนำมาใช้ทำการต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพได้ กล่าวคือ การเรียนรู้ทุกอย่างนั้น จะต้องเรียนตามความรู้ของผู้ก่อนเป็นเบื้องต้น เมื่อรู้แล้วจึงนำมาพิจารณาให้เห็นแจ่มชัดละเอียดลงไปอีกชั้นหนึ่ง ให้ถึงเนื้อหาสาระ อันจะอ้างอิงอาศัยเป็นหลักฐานได้ มิให้เป็นการเรียนรู้อย่างเลื่อนลอย แต่เมื่อถึงขั้นที่สองนี้แล้ว ก็ยังถือว่า จะนำมาใช้การได้ให้ได้ผลแน่นอนจริง ๆ ไม่ได้ ยังจำเป็นต้องนำความรู้นั้นมาปฏิบัติ ฝึกฝนอีกให้เกิดผลประจักษ์แจ้ง และเกิดความคล่องแคล่ว ชำนิชำนาญขึ้นพร้อมกันไปด้วย จึงจะนำไปใช้ปฏิบัติให้สำเร็จผลได้ไม่ขัดข้อง...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. 25 มิถุนายน 2524)

จากพระบรมราโชวาท ที่ผู้วิจัยอันเชิญมานี้ แสดงให้เห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงตระหนักและเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะพระองค์ทรงทราบ ดีว่า สิ่งเดียวที่จะทำให้ประเทศชาติอยู่รอดได้ก็คือ การให้การศึกษาแก่คนในชาติ ให้มีความรู้ ความสามารถ และปลูกฝังให้เขาเป็นคนดีของสังคม เพราะการศึกษาที่ดีต้องมุ่งเน้นให้เด็ก มีวิชาความรู้ คติวิเคราะห์เป็น มีความประพฤติที่ดี ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีและอยู่อย่าง มีความสุข โดยการเรียนรู้และการศึกษาของคนเรานั้นทำได้ตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิต เริ่มตั้งแต่

ตอนเป็นเด็ก พ่อแม่คือครูคนแรก เพราะต้องสอนให้รู้จักใช้วัยวะและประสาทส่วนต่าง ๆ ต้องคอยควบคุมฝึกหัด จนสามารถใช้อย่างเหมาะสมส่วนนั้น ๆ ถัดมา ครู ที่สอนและฝึกฝน ให้เรียนรู้วิทยาการที่ก้าวหน้า พร้อมทั้งการฝึกฝนให้รู้จักใช้เหตุผล สติปัญญาและหาหลักการของชีวิต เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ความเจริญงอกงาม การศึกษาจึงเปรียบเสมือนบัวหลอมที่สำคัญ เพราะถ้าคนในชาติมีคุณภาพแล้วประเทศชาติก็จะเจริญรุ่งเรือง จึงต้องร่วมมือกันร่วมใจกันของผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ภาคส่วน โดยเฉพาะฟันเฟืองที่สำคัญอย่างยิ่ง นั่นก็คือ “ครู” เพราะครูเป็นแม่พิมพ์ที่จะคอยหล่อหลอม ถ่ายทอดทั้งความรู้ทั้งในตำราและนอกตำราเรียน เป็นแบบอย่างที่ดีงานของครูนั้นจัดเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานที่หนักมากเพราะต้องทำตลอด 24 ชั่วโมง ผู้วิจัยจึงขออัญเชิญ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงเน้นย้ำเรื่องความสำคัญของครู ดังพระบรมราโชวาทที่ว่า

“...ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้จะเป็นเครื่องกำหนดของชาติในวันข้างหน้าท่านทั้งหลายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น เมื่อท่านออกไปเป็นครูท่านต้องพยายามทำหน้าที่ของท่านให้สำเร็จโดยสมบูรณ์...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร. 2 ธันวาคม 2508)

“...งานครูนั้นจัดเป็นงานสำคัญ เพราะเท่ากับเป็นการสร้างคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ เยาวชนในปัจจุบันเป็นเยาวชนที่อุดมไปด้วยพลังกายพลังใจ และพลังอยากรู้อยากเห็นอยากเปลี่ยนแปลง หากเขาได้รับการอบรมกลมกลืนที่ถูกต้อง เขาเหล่านั้นจะเป็นกำลังสำคัญของบ้านเมือง ส่งเสริมให้ประเทศชาติรุ่งเรืองและมั่นคงยิ่ง...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร. 13 พฤศจิกายน 2516)

จากพระบรมราโชวาท ที่อันเชิญมานี้ ผู้วิจัยขอสรุปถึงความสำคัญของครูว่า ครูเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ ถ้าแม่พิมพ์ดีงานที่ได้ออกมาจากแม่พิมพ์นั้นก็จะได้ดีตามไปด้วย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างครูที่มีคุณภาพ ตระหนักในหน้าที่อันสำคัญนี้ งานครูจึงเป็นงานที่หนักมาก เพราะการเป็นครูที่ดี เป็นงานที่ต้องทำตลอดเวลา ไม่มีแบ่งเวลาในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน

สอนทั้งวิชาความรู้และต้องสอนวิชาความเป็นคนที่ดีให้กับลูกศิษย์ เมื่องานของครูมีความสำคัญมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงให้โอราพ เกี่ยวกับหน้าที่ของครู ว่าต้องมีอะไรบ้าง ดังพระบรมราโชวาท ที่ทรงตรัสว่า

“...ในการสั่งสอนศิษย์นั้น มีความจำเป็นอย่างหนึ่งซึ่งสำคัญมากด้วย ที่จะต้องพยายามหาทางใช้หลักวิชาและ วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถคิด เข้าใจ และเห็นจริงด้วยตนเองในเนื้อหาสาระ ตลอดจนกฎและหลักเกณฑ์ที่ได้เรียนรู้แล้วใช้ได้เอง โดยมองเห็นและทราบถึงประโยชน์ของการใช้หรือการทำตามบทเรียนนั้น ๆ อย่างแน่ใจ ด้วยการ ให้การศึกษาแก่ศิษย์ โดยหลักการนี้ จะทำให้ได้ประโยชน์ถึงสองชั้น อย่างหนึ่งคือทำให้ครูได้ ฝึกฝนตนเองให้ชำนาญในการใช้ทั้งหลักวิชาครูทั้งหลักวิชาสามัญ อีกอย่างหนึ่งจะทำให้ศิษย์ เล่าเรียนวิชาการได้อย่างถูกต้อง ได้ประโยชน์ตรงกับความมุ่งหมายของการให้การศึกษา...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. 23 มิถุนายน 2520)

“...ผู้เป็นครูเป็นอาจารย์เป็นผู้บริหารการศึกษา ที่จะต้องช่วยเหลือด้วยหลักวิชาและ ความสามารถ ทุกคนได้เรียนวิชาการแนะนำมาแล้ว ควรจะได้นำหลักการมาปฏิบัติเพื่อให้ เยาวชนได้รับประโยชน์อันแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแนะนำทางความประพฤติและจิตใจ ซึ่งสำคัญมาก ขอให้เพียรพยายามปลูกฝังความรู้ความคิดที่ปราศจากโทษ ให้แก่เขาโดยเสมอ หน้าแนะนำอบรมด้วยเหตุผลและด้วยความจริงใจ ประกอบด้วยความเมตตาปรานี สงเคราะห์ อนุเคราะห์และนำพาไปสู่ทางที่ถูกที่เจริญ เยาวชนก็จะเกิดมีความมั่นใจ และมีกำลังใจที่จะทำ ความดี...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัย
วิชาการศึกษาศึกษาพิเศษโลก. 30 พฤศจิกายน 2515)

“...งานของครู นอกจากสอนให้ความรู้วิชาการแล้ว ยังต้องฝึกฝนอบรม ความประพฤติปฏิบัติให้แก่ศิษย์ด้วย งานประการหลังนี้ รู้สึกกันในเวลานี้ว่าทำได้ลำบากยากยิ่ง เลยเป็นเหตุให้หลายคนพากันลางความสนใจไปเสียเฉย ๆ ผู้ที่รู้อุบายแยบคาย จะไม่มองข้าม การอบรมความประพฤติของเด็กเป็นอันขาด และย่อมจะพยายามทำงานด้านนี้ มิให้ยิ่งหย่อน ไปกว่าการสอนวิชา เพราะเขาสามารถทำได้ คือ ผู้ฉลาดย่อมรู้ธรรมชาติของเด็ก ว่าเด็กวัยใด

ลักษณะใด ชอบการฝึกอบรมแบบใด แต่ไม่ว่าจะสอนเด็กวัยใด ลักษณะใด ผู้สอนจะต้องลงมือ
 ประพฤติเป็นตัวอย่างด้วยตนเอง ให้ได้เห็นอยู่ตลอดเวลา โดยไม่ละเลยความประพฤติปฏิบัติที่
 ต้องการจะให้เกิดมี ในตัวเด็กเป็นอันขาด...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. 21 มิถุนายน 2522)

จากพระบรมราโชวาทข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปว่า นอกจากหลักวิชาความรู้แล้ว ครูจะต้อง
 หาวิธีการสอนที่มีเหมาะสมกับแต่ละบุคคล เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนเป็นคนฉลาดคิด และที่สำคัญ
 ต้องอบรมให้เป็นคนดี ประพฤติดีและจิตใจที่ดีงาม ดังนั้นคนเป็นครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำ
 ตัวเองดีพร้อมในทุกๆด้าน ทั้งด้านความรู้ซึ่งประกอบไปด้วยหลักวิชาการที่ถูกต้องแน่นยำ
 การบูรณาการความรู้แขนงต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และต้องมีคุณธรรม
 จริยธรรม คือการมีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นกันเอง พร้อมทั้งจะหล่อหลอมให้กำลัง
 ของชาติ สามารถปรับตัวให้ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งใน
 ศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นครูจึงต้องเตรียม
 รับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

ในศตวรรษที่ 21 การเตรียมการจัดการศึกษาให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่ง
 ที่จำเป็นอย่างมาก เพราะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม
 และเทคโนโลยี แต่การจัดการศึกษาของไทยยังไม่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงจึงส่งผลให้เกิด
 ปัญหาในหลายๆ โดยมีนักคิดและนักการศึกษา ได้กล่าวถึงปัญหาของการศึกษา ไว้หลาย ๆ ท่าน
 อาทิ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) อ้างถึงใน (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 31-37) อธิบายว่า
 สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาด้านการศึกษา มีดังนี้ 1) การศึกษาสมัยใหม่ได้แยกนักเรียนออกจาก
 ชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง 2) การศึกษาดึงคนจากชนบทเข้าเมือง 3) ปัญหาความไม่เสมอภาค
 ของโอกาสทางการศึกษา 4) ปัญหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับการศึกษา 5) ความเสื่อมโทรมของ
 สถาบันครู 6) ความเสื่อมโทรมทางคุณธรรมจริยธรรม 7) ไม่มีจุดหมายการศึกษาย่างชัดเจน
 ต้องยอมรับการศึกษาทางเลือกเป็นการศึกษาภาคประชาสังคม แนวราบ ท้องถิ่นศึกษา ครอบครั
 ศึกษาที่เน้นปรัชญาความพอเพียง ความสมบูรณ์ของมนุษย์ การศึกษาเน้นเฉพาะทาง ระบบการ
 เรียน การสอน ควรมีการสนทนา พูดคุยแลกเปลี่ยนกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรารพณ์ชาวบ้าน

เพื่อศึกษาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต ค่านิยม และสิ่งที่มีคุณค่าในชุมชน เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้และรักชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ธรรมนันทิกา แจ่มสว่าง (2555 : 55-65) ได้พูดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่กล่าวว่า ภูมิความรู้ดั้งเดิมยังสามารถตอบสนองต่อผู้คนและชุมชนได้ แม้รูปแบบจะเปลี่ยนแปลงไป ถ้าเกิดเราลึกลงไปถึงตัวหลักคิดหรือปรัชญาจะเห็นว่าทันสมัยตลอดเวลา จะเห็นได้ว่าไม่ว่ายุคยุคทุกสมัยครูยังเป็นคนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ครูจึงต้องหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเป็นผู้สนับสนุนที่ดีแก่นักเรียน และเชื่อมโยงแหล่งความรู้ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ดังเช่นแนวคิดของ นักการศึกษาที่ว่า ครูจึงเป็นปัจจัยหลักที่จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งรวมถึง การเชื่อมโยงระบบการศึกษา กับ 1) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงกับศาสนา 3) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงกับศิลปวัฒนธรรม 4) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงกับการกีฬา 5) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงประเภทต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (เกษม วัฒนชัย. 2546 : 3-12) ซึ่งสิ่งที่ครูต้อง ตระหนัก คือทำให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม การทำงานเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ปรับแนวคิดจากการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาในยุคใหม่จึงต้องปรับคือ 1) ปรับให้มีรูปแบบที่หลากหลาย 2) มีความยืดหยุ่นและคล่องตัว 3) ตอบสนองความต้องการและศักยภาพของ คน ชุมชน 3) ใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น 5) เน้นประโยชน์นักเรียนเป็นหลัก ดี เก่ง มีความสุข 6) ครูต้องปรับเปลี่ยนระบบการสอน 7) กระจายอำนาจให้สถานศึกษาท้องถิ่น โดยกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับความถนัด ฝึกทักษะกระบวนการคิด สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา ตลอดชีวิต เน้นทักษะการเรียนรู้ขั้นที่สูงขึ้น โดยเฉพาะทักษะการประเมินค่า จะถูกแทนที่โดยทักษะการนำเอาความรู้ใหม่ไปใช้อย่างสร้างสรรค์ เช่น การเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง เน้นการศึกษาตลอดชีวิต ด้วยวิธีการสอนที่มีความยืดหยุ่น มีการกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนมีความคิด ตลอดจนแสวงหาการเรียนรู้แม้จะจบการศึกษาออกไป สิ่งเหล่านี้จึงเรียกว่าการเรียนรู้เพื่อให้เกิดสติปัญญาอย่างแท้จริง เพราะสติปัญญา คือตัวที่จัดความสัมพันธ์ของชีวิตให้เกิดความสมดุลระหว่างตนเองกับครอบครัว ตนเองกับชุมชน ตนเองกับสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีพื้นฐานของคุณธรรม (สุรินทร์ กิจนิตย์ชีว์. 2539 : 139-149)

การศึกษาของไทยประสบปัญหาในหลายๆ ด้าน อาทิ ด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา เห็นได้จากการจัดอันดับด้านการศึกษาของประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งประเทศไทยยังตามหลังประเทศเพื่อนบ้านเกือบทุกประเทศในแถบนี้ อีกทั้งการไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. ในหลายๆ โรงเรียนทั่วประเทศไทย โดยปัญหาใหญ่ที่นักวิชาการหลายมองตรงกัน คือ ปัญหาด้านการผลิตครูและพัฒนาครู ซึ่งปัจจุบันทัศนคติต่ออาชีพครูเปลี่ยนไป เมื่อไม่มีจิตวิญญาณความเป็นครู การสอนที่มีประสิทธิภาพก็จะน้อยลงไปด้วย แม้แต่สอนพิเศษ และแม้แต่ทำเรื่องเลื่อนวิทยฐานะ อีกทั้งบัณฑิตครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์บางส่วนจบแล้วไม่เป็นครู อาจารย์ ครูสอนไม่ตรงวุฒิ และการเลือกเรียนคณะครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์เป็นอันดับท้าย จึงได้นักเรียนที่ไม่เก่ง ไม่มีใจรัก มาเป็นครู (ธีระ รุญเจริญ, 2553 : 50-52) สอดคล้องกับ ปณิตดา วัฒน (2554 : 98-100) โดยกล่าวว่า ทัศนคติต่อวิชาชีพครูที่มีความสำคัญน้อยและถูกดูแคลนของคนในสังคม ทำให้ผู้ที่ต้องการเข้ามาเป็นครูจริงๆ นั้นน้อยลง เมื่อไม่มีจิตวิญญาณในการเป็นครูแล้ว การสอนที่มีประสิทธิภาพก็ก้จะน้อยลงตามไปด้วย ตลอดจนค่าตอบแทนที่น้อยและยังมุ่งแต่การเลื่อนวิทยฐานะ

จากที่ได้กล่าวถึงปัญหาของการศึกษา นักการศึกษาหลาย ๆ ท่านได้ลงความเห็นเป็นแนวทางเดียวกันว่าปัญหาหนึ่งที่สำคัญมากคือ ปัญหาที่เกิดจากครู ซึ่งปัจจุบัน นักศึกษาที่เลือกคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ ไม่ได้เลือกเพราะใจรักหรือเลือกเป็นอันดับแรก แต่เลือกเป็นอันดับท้าย ๆ โดยเลือกเพราะกลัวไม่มีที่เรียนทำให้ไม่ได้มีใจรักที่จะเป็นครูตั้งแต่แรก ทำให้ลักษณะบางประการของครูที่ดีได้ขาดหายไป จึงควรมีการพัฒนาลักษณะของความเป็นครูที่ดี โดยเฉพาะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยผู้วิจัย มีความสนใจในการปรับใช้ นวัตกรรมทางการบริหารจัดการการศึกษาเข้ามาแก้ปัญหา นี้ อาทิ Six Sigma, Balanced Scorecard (BSC), Total Quality Management (TQM) โดยงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกใช้ นวัตกรรมทางการบริหารจัดการการศึกษา คือ กระบวนการ Six Sigma

Six Sigma เป็นกระบวนการปรับปรุงคุณภาพของการผลิต การบริหาร การบริการ ตลอดจนบุคลากร ปัจจุบันได้มีการนำแนวคิดของกระบวนการ Six Sigma ไปปรับใช้ในหลายๆ หน่วยงาน อาทิ ด้านการโรงแรม โรงพยาบาล หรือแม้กระทั่งระบบการศึกษา ซึ่งมีกระบวนการปรับปรุงคุณภาพ

5 ขั้นตอน คือ D : Define Phase, M : Measure Phase, A : Analyze Phase, I : Improve Phase และ C : Control Phase (โกศล ตีศิลาธรรม. 2547 ; ศิริ ถีอาสนา. 2557) สอดคล้องกับ Alejandro J. Rojas (2008) ที่ได้ทำการวิจัย โดยนำหลักการของกระบวนการ Six Sigma มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนของเด็กนักเรียน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยกระบวนการ Six Sigma จะทำให้ทราบความต้องการของนักเรียนมากที่สุด โดยมีขั้นตอนการพัฒนา คือ 1) Define Performance Goals การหาเป้าหมาย คือ ความต้องการของนักเรียน 2) Measure Current Performance เป็นการวัดโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก 3) Analyze Data เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้เชี่ยวชาญ 4) Improve Processes เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน อาทิ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน การจัดสรรทรัพยากรที่มีคุณภาพ การพัฒนาระบบเว็บไซต์ และการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ขนาดเล็ก 5) Control เป็นขั้นตอนในการควบคุมเพื่อรักษาให้มีประสิทธิภาพที่ได้อยู่เสมอ

ดังนั้น ผู้วิจัยเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่ากระบวนการ Six Sigma จะช่วยพัฒนาครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวิจัยนี้ ที่จะพัฒนาครูให้มีลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น เพราะท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่น มีความแตกต่างกัน ทั้ง เชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ภาษาสภาพภูมิประเทศ อาชีพ สภาพปัญหาที่ต่างกัน ทำให้ครูต้องเข้าใจในบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทั้งโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครองตลอดจนคนในท้องถิ่น สอดคล้องกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2537) ได้ทำการสัมมนาเรื่อง “คุณลักษณะของครูและแนวทางการผลิตครู ที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมีผู้ร่วมสัมมนาจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูยะลา สำนักงานการประถมศึกษาในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อหาคุณลักษณะของครูและแนวทางการผลิตครู ที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ แสดงให้เห็นว่า ในแต่ละท้องถิ่นควรมีครูที่เหมาะสมกับท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำกระบวนการ Six Sigma เข้ามาพัฒนาครู ให้มีลักษณะของความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยสุดท้ายแล้วจะได้ แนวทางและคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท ขอบเขต

ด้านสถานที่ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะเป็นพื้นที่ที่มีทั้งภาษา ประเพณีวัฒนธรรม การประกอบอาชีพที่หลากหลาย โดยการวิจัยเริ่มต้นจาก การศึกษากรอบ สาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น กำหนดแนวทางและร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะ ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ขั้นตอนสุดท้ายคือยืนยันแนวทางและ ประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma

คำศัพท์สำคัญ

1. ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
2. กระบวนการ Six Sigma

คำถามการวิจัย

แนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ทำการศึกษาวិเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) จากแหล่งข้อมูล ต่างๆ อาทิ เอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต โดยหัวข้อที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น กระบวนการ Six Sigma และคู่มือ

1.2 กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาในระยะที่ 1 ศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (ผู้ผลิต-ผู้ใช้-ผู้มีส่วนได้เสีย-นักศึกษา)

1.2.1 สัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

- 1) ผู้ผลิต คือ อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน
- 2) ผู้ใช้ คือ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน
ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คนและ ครูจำนวน 3 คน
- 3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 3 คน
- 4) นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 3 คน

รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน 18 คน

1.2.2 ศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study)

- 1) ผู้ผลิต คือ อาจารย์มหาวิทยาลัย
- 2) ผู้ใช้ คือ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู
- 3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้นำท้องถิ่นระดับต่างๆ
- 4) นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน 50 คน

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาใน ระยะที่ 2 กำหนดแนวทางและร่างคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma โดยมี กลุ่มคณะทำงาน (Workshop) จำนวน 5 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้ 1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 3) นักวิชาการ 4) ผู้นำท้องถิ่น และ 5) นักศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาใน ระยะที่ 3 ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหาร 2) อาจารย์สถาบันอุดมศึกษามีความเชี่ยวชาญ ด้านการศึกษา 3) ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 4) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ 5) ผู้นำท้องถิ่นที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

2.1.1 ด้านความรู้

2.1.2 ด้านความสามารถ

2.1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

2.2 กระบวนการ Six Sigma

2.2.1 Define

2.2.2 Measure

2.2.3 Analyze

2.2.4 Improve

2.2.5 Control

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

3.1 ระยะเวลาที่ 1 ศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ระหว่าง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558

3.2 ระยะเวลาที่ 2 กำหนดแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ

ท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ระหว่าง เดือนมีนาคม ถึง ตุลาคม พ.ศ. 2558

3.3 ระยะเวลาที่ 3 ยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ Six Sigma ระหว่าง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2559

4. ขอบเขตด้านสถานที่

ระยะที่ 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 2 ห้องสัมมนาอุทยานการเรียนรู้มหาสารคาม การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

ระยะที่ 3 ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น หมายถึง ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 ด้านหลัก ดังนี้

1. ด้านความรู้ ประกอบด้วย รู้ถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิต รู้เกี่ยวกับหลักการ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ รู้ถึงหลักการและวิธีการวัดผลการเรียน การสอนที่เหมาะสม กับบริบท

2. ด้านความสามารถ ประกอบด้วย สามารถนำกิจกรรม พิธีกรรมของท้องถิ่นเข้ามา ปรับใช้ในการเรียนการสอน สามารถนำภาษาท้องถิ่น มาสื่อสารกับนักเรียน ประชาชนชาวบ้านหรือ คนในชุมชน

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย เข้าใจและศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไร อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น

กระบวนการ Six Sigma หมายถึง ขั้นตอนที่ใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาลักษณะความเป็นครู ที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มี 5 ขั้นตอน คือ

1. D = Define หมายถึง การอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ อาทิ เป้าหมายของ การพัฒนา ขอบเขตต่างๆ ทั้งสถานที่ ระยะเวลา ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่การอธิบายความหมาย ของคำเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

2. M = Measure หมายถึง การวัด รวมถึง ใครเป็นคนวัด ใครเป็นผู้ถูกวัด ใช้เครื่องมือใดวัด ระยะเวลา และสถานที่ พร้อมทั้งเกณฑ์การประเมิน

3. A = Analyze หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวัด ว่าผลที่ได้ผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. I = Improve หมายถึง การพัฒนาหรือการปรับปรุง ลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น

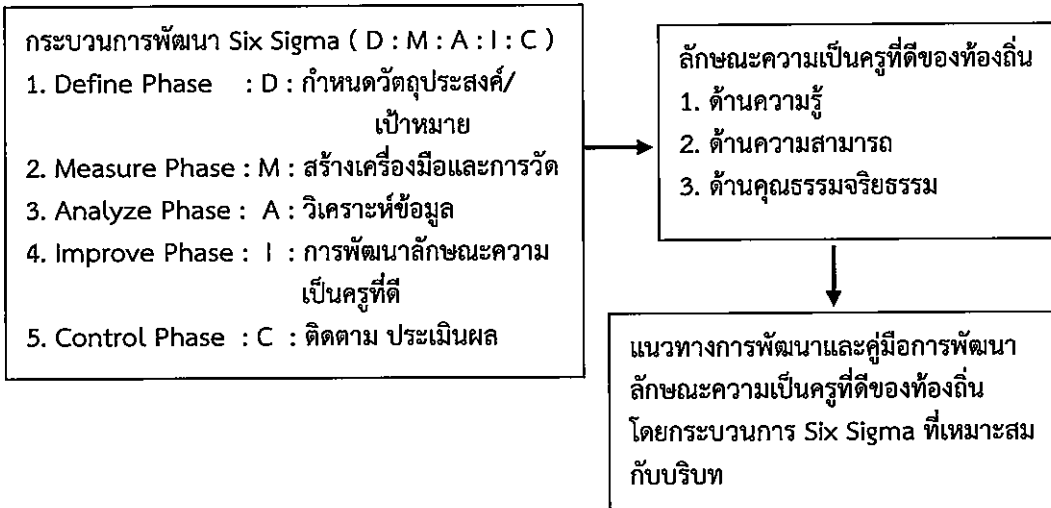
5. C = Control หมายถึง การควบคุม เป็นการพยายามที่จะควบคุมรักษาระดับคุณภาพของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นที่เราทำการพัฒนาหรือการปรับปรุงแล้วให้คงอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma หมายถึง แนวทางที่จะพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma โดยมีขั้นตอน คือ กำหนดกรอบ สารของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ยืนยันกรอบสารของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น แปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัดและการจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ Six Sigma (Define, Measure, Analyze, Improve และ Control)

ท้องถิ่น หมายถึง ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งเน้นถึงลักษณะทางสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และทางธรรมชาติ ที่มีความเป็นขอบเขตเฉพาะพื้นที่นั้น ๆ ไม่สามารถกำหนดได้ว่ามีขนาดของพื้นที่ จำนวนประชากร หรือสิ่งต่าง ๆ เป็นเท่าใดทุกคนมีความรัก ความผูกพันในพื้นที่นั้น มีกฎระเบียบในวิถีชีวิต มีประเพณีและวัฒนธรรม มีกระบวนการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มก้อน จะมีการร่วมกันกลั่นกรองภายใน ท้องถิ่น มีผู้หลักผู้ใหญ่ คอยประนีประนอม มีระบบอาวุโส ร่วมรักษาโครงสร้างของชุมชนและ ท้องถิ่น ซึ่งความหมายของคำว่าท้องถิ่นในงานวิจัยนี้ หมายถึง พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คู่มือ หมายถึง เอกสารหรือหนังสือขนาดเล็ก จัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามกระบวนการ Six Sigma ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ บทที่ 1 ภูมิหลัง บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ บทที่ 3 แนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma บทที่ 4 การวัดและการประเมินผล บรรณานุกรม และภาคผนวก

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวความคิดการวิจัย ผู้วิจัยขออธิบายพอสังเขป ดังนี้ ขั้นตอนแรกเป็นการหากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ซึ่งได้จากการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview form) และแบบสอบถาม (Questionnaire) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ทำให้ได้กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น 3 ด้านหลัก คือ ด้านความรู้ ความสามารถและด้านคุณธรรมจริยธรรม ขั้นตอนต่อมาผู้วิจัยได้นำกระบวนการ Six Sigma เข้ามาพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ในด้านต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น โดยทำการกำหนดแนวทางการพัฒนาและร่างคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น สุดท้ายแล้ว งานวิจัยชิ้นนี้จะได้นำแนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้คู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ที่เหมาะสมกับบริบทที่จะนำไปปรับใช้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของครู ในการพัฒนาการเรียนการสอนและมีส่วนร่วมในท้องถิ่น
2. เกิดการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและคนในท้องถิ่น ทำให้แหล่งเรียนรู้ชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน
3. เป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม เช่น การเพิ่มตัวชี้วัดในประเด็นอื่น ๆ หรือเป็นต้นแบบในการนำกระบวนการ Six Sigma เพื่อสร้างคู่มือ พัฒนาศาสตร์สาขาอื่น ๆ อาทิในด้านการแพทย์และการบริการต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ เอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดี ท้องถิ่น กระบวนการ Six Sigma และคู่มือ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยขอสรุปไว้ในแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ครูที่ดี

- 1.1 ความหมายของครูที่ดี
- 1.2 ลักษณะความเป็นครูที่ดี
- 1.3 มาตรฐานวิชาชีพครู
- 1.4 ท้องถิ่น
- 1.5 บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับ ลักษณะความเป็นครูที่ดี

2. Six Sigma

- 2.1 ความเป็นมาของ Six Sigma
- 2.2 ความหมายของ Six Sigma
- 2.3 แนวคิดและหลักการสำคัญของ Six Sigma
- 2.4 คำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวกับ Six Sigma
- 2.5 โครงสร้างทีมของ Six Sigma
- 2.6 กระบวนการของระบบ six sigma
- 2.7 บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับ กระบวนการ Six Sigma

3. คู่มือ

- 3.1 ความหมายของคู่มือ

- 3.2 องค์ประกอบของคู่มือ
- 3.3 ประโยชน์ของคู่มือ
- 3.4 การพัฒนาคู่มือ
- 3.5 ประสิทธิภาพของคู่มือ
- 3.6 บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับคู่มือ

รายละเอียดของแต่ละประเด็น มีดังนี้

ครูที่ดี

1. ความหมายของครูที่ดี

เพื่อความเป็นศิริมงคลของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออันเชิญพระบรมราชาบาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยพระองค์ทรงมีพระบรมราชาบาท เกี่ยวกับความหมาย หน้าที่ และลักษณะของความเป็นครูที่ดี ไว้ในหลายโอกาส โดยมีนักวิชาการได้รวบรวมพระราชดำรัส และพระบรมราชาบาท เนื่องในโอกาสต่าง ๆ อาทิ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543 : 10-100) ได้รวบรวม พระบรมราชาบาท ที่สำคัญ เกี่ยวกับความหมายของครูที่ดี ไว้ดังนี้

“...ในฐานะที่ต้องออกไปทำหน้าที่เป็นครูของผู้อื่น ท่านจำเป็นต้องสร้างธรรมะต่าง ๆ ให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น และรู้จักวางตัวให้สมกับเป็นผู้หน้าที่สั่งสอนและอบรมเยาวชน ควรจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและช่วยกันขจัดปัญหาเยาวชนให้หมดสิ้นไปโดยเร็ว และส่งเสริมให้เยาวชนเป็นคนที่มีสัมมาชีพและความประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังในการที่จะสร้างประเทศชาติต่อไป...”

(พระบรมราชาบาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร. 29 ธันวาคม 2502)

“...ผู้ที่เป็นครูอาจารย์นั้น ใ่ว่าจะมีแต่ความรู้ในทางวิชาการและในทางการสอนเท่านั้นก็หาไม่ จะต้องรู้จักอบรมเด็กทั้งในด้านศีลธรรม จรรยาและวัฒนธรรม รวมทั้งให้มีความสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่ด้วย...”

(พระบรมราชาบาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร วิทยาลัยวิชาการศึกษา. 15 ธันวาคม 2503)

“...ท่านทั้งหลายได้รับปริญญาทางการศึกษาแล้วในวันนี้ ต่อไปจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างยิ่งต่อประเทศชาติ เพราะท่านจะออกไปเป็นผู้ให้การศึกษา อบรมแก่เยาวชน ผู้จะเติบโตขึ้นมาเป็นเจ้าของปกครองประเทศในอนาคตและการศึกษาอบรมขั้นพื้นฐานของเยาวชนในปัจจุบันมีความจำเป็นเพื่ออนาคตของชาติมาก เพราะฉะนั้น เมื่อท่านเห็นความสำคัญของการเป็นครู และเมื่อท่านได้เลือกหน้าที่ของท่านเช่นนี้แล้ว ท่านต้องพยายามทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ด้วยความตั้งใจจริง โดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร. 2 ธันวาคม 2507)

“...ผู้ที่ เป็น ครู จะต้องนึกถึงความรับผิดชอบ เพราะว่าถ้าเป็นครูแล้ว ลูกศิษย์ จะต้องนับถือได้ ต้องวางตัวให้เหมาะสมกับที่เป็นครู ไม่ใช่วางตัวอย่างหนึ่งแล้วมาสอน อีกอย่างหนึ่ง...”

(พระราชดำรัส พระราชทานเนื่องในวันการศึกษาสัมพันธ์ ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร. 15 มีนาคม 2512)

“...ครูที่แท้จริงนั้นต้องเป็นผู้ทำแต่ความดี คือต้องหมั่นขยันและ อุตสาหะ พากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดทน และอดกลั้น สำรวมระวังความประพฤติปฏิบัติของตน ให้อยู่ในระเบียบ แบบแผนที่ตั้งมา รวมทั้งต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ วางใจ เป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ...”

(พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะครูโรงเรียนราษฎร์ทั่วราชอาณาจักร ณ
ศาลาภคาภิรมย์. 8 พฤษภาคม 2513)

“...ครูนั้นจะต้องให้ความรู้แก่เด็ก ๆ ด้วยความเมตตา ด้วยความหวังดี คือ ด้วยความเมตตาต่อผู้ที่เป็นลูกศิษย์ และด้วยความหวังดีต่อส่วนรวม เพราะถ้าส่วนรวมประกอบด้วยบุคคล ที่มีความรู้ดี ส่วนรวมก็ไปรอด...”

(พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่คณะ อาจารย์และนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล ณ
พระราชวังไกลกังวล หัวหิน. 27 พฤษภาคม 2513)

“...ผู้เป็นครูเป็นอาจารย์เป็นผู้บริหารการศึกษา ที่จะต้องช่วยเหลือด้วยหลักวิชาและความสามารถ ทุกคนได้เรียนวิชาการแนะนำมาแล้ว ควรจะได้นำหลักการมาปฏิบัติเพื่อให้

เยาวชนได้รับประโยชน์อันแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแนะแนวทางความประพฤติและจิตใจ ซึ่งสำคัญมาก ขอให้เพียรพยายามปลูกฝังความรู้ความคิดที่ปราศจากโทษ ให้แก่เขาโดยเสมอหน้า แนะนำอบรมด้วยเหตุผลและด้วยความจริงใจ ประกอบด้วยความเมตตาปราณี สงเคราะห์ อนุเคราะห์และนำพาไปสู่ทางที่ถูกที่เจริญ เยาวชนก็จะเกิดมีความมั่นใจ และมีกำลังใจที่จะทำความดี...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
พินธุโลก. 30 พฤศจิกายน 2515)

“...อาชีพครูเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องมาแต่โบราณว่า เป็นอาชีพที่มีเกียรติ จึงควรจะได้พิจารณากันว่า เกียรตินั้นคืออะไร ประชาชนผู้หนึ่งกล่าวไว้ว่า ทุกคนควรเป็นคนที่มีเกียรติ เพราะคนที่มีเกียรตินั้น คือ คนที่ไม่ตกเป็นเครื่องมือของผู้ใด ทั้งเป็นผู้ขยัน และสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน ทำตนให้เป็นที่ยึดถือ เป็นคนกล้าและอาจหาญต่อการปฏิบัติปฏิบัติชอบในที่ทั้งปวง...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร. 14 พฤศจิกายน 2516)

“...ชีวิตครูควรเป็นชีวิตที่สะอาดบริสุทธิ์ เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ สามารถปลูกฝังเยาวชนให้มีทั้งความรู้และคุณธรรม อันเหมาะสมแก่การเป็นพลเมืองดีของชาติ ด้วยความรู้และคุณธรรมซึ่งท่านทั้งหลายได้เพียรสั่งสมไว้ ครูจึงจะสมเป็นปูชนียบุคคลได้ตามคติที่เชื่อกันมาแต่โบราณ หากครูหวั่นไหวไปตามโลกธรรมเสียแล้ว ความเป็นปูชนียบุคคลก็ย่อมเป็นที่เคลือบแคลงสงสัย ผู้ถืออาชีพครูจึงพึงปฏิบัติงานของตนด้วยความรู้อันมีคุณธรรมเป็นเครื่องกำกับ จึงจะสมกับการเป็นปูชนียบุคคล...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
มหาสารคาม. 26 พฤศจิกายน 2516)

“...เพราะทุกท่านส่วนใหญ่จะออกไปทำหน้าที่ครูบาอาจารย์ เป็นแม่พิมพ์ของชาติ จึงต้องเป็นแม่พิมพ์ที่ดี ให้กุลบุตรกุลธิดา ซึ่งเป็นศิษย์ของท่านเจริญรอยไปตามไปในทางที่ดีงาม จะต้องสำนึกอยู่ตลอดเวลาว่าเราเป็นครู จะต้องปลูกฝังศิษย์ทั้งด้านความรู้ ความประพฤติ และ

หลักอันดีงาม ไม่ใช่เพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น เราสอนด้านไหนก็ย่อมจะเน้นหนักในด้านนั้น เป็นธรรมดา จะต้องสอดแทรกด้านอื่น ๆ ตามโอกาสและความเหมาะสม...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม. 27 พฤศจิกายน 2517)

“...ครูมีหน้าที่ที่จะต้องสั่งสอนแนะนำศิษย์ และศิษย์มีหน้าที่ที่จะต้องเรียนรู้ จากครูการที่ให้ศิษย์เรียนรู้จากครู หาได้ทำให้ศิษย์ขาดความริเริ่มหรือขาดอิสระภาพไปได้ ประการใดไม่...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาระยอง. 30 มิถุนายน 2519)

“...ในการสั่งสอนศิษย์นั้น มีความจำเป็นอย่างหนึ่งซึ่งสำคัญมากด้วย ที่จะต้องพยายามหาทางใช้หลักวิชาและ วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถคิด เข้าใจ และเห็นจริงด้วยตนเองในเนื้อหาสาระ ตลอดจนกฎและหลักเกณฑ์ที่ได้เรียนรู้แล้วใช้ได้เอง โดยมองเห็นและทราบถึงประโยชน์ของการใช้หรือการทำตามบทเรียนนั้น ๆ อย่างแน่ใจ ด้วยการ ให้การศึกษาแก่ศิษย์ โดยหลักการนี้ จะทำให้ได้ประโยชน์ถึงสองชั้น อย่างหนึ่งคือทำให้ครูได้ ฝึกฝนตนเองให้ชำนาญในการใช้ทั้งหลักวิชาครูทั้งหลักวิชาสามัญ อีกอย่างหนึ่งจะทำให้ศิษย์ เลาเรียนวิชาการได้อย่างถูกต้อง ได้ประโยชน์ตรงกับความมุ่งหมายของการให้การศึกษา...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 23 มิถุนายน 2520)

“...หน้าที่ของผู้จัดและผู้ให้ศึกษานั้น กล่าวอย่างสั้นที่สุดก็คือการให้คนได้เรียนดี” เพื่อที่จะสามารถทำการงานสร้างตัวและดำรงตัวให้เป็นหลักเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ การให้ เรียนดีนั้นจะทำอย่างไร ข้อแรกจะต้องสอนให้มีวิชาการที่ดี ที่ถูกต้องและแน่นแฟ้นให้มี ความสามารถและมีหลักการในการปฏิบัติ ข้อสอง ต้องฝึกหัดอบรมในจิตใจและความประพฤติ ปฏิบัติ ให้รู้เหตุรู้ผลและความผิดชอบชั่วดี เพื่อมิให้คนความรู้ไปใช้ทางเบียดเบียนกันและกัน ข้อที่สาม ต้องให้มีกำลังและสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกายและทางใจ ผู้ที่ได้รับการศึกษาครบถ้วน เหมาะส่วนกันทุกด้านดังนี้ เชื่อได้ว่าจะเป็นผู้เข้มแข็งสามารถเต็มทีในการปฏิบัติ ทั้งทางกายและ ทางคงความคิดจิตใจ จะกระทำหน้าที่การงานใดก็จะมุ่งหวังผลประโยชน์ที่แท้จริงของหน้าที่การ

งานนั้นเป็นใหญ่ ไม่หลงทาง ทั้งจะสามารถปฏิบัติบริหารอย่างมีประสิทธิภาพให้บรรลุผลอันสมบูรณ์ได้ด้วย...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

25 มิถุนายน 2521)

“...ในการให้การศึกษาแก่ผู้อื่นโดยเฉพาะแก่เยาวชน การให้การศึกษา นั้น กล่าวสั้น ๆ โดยความหมายรวบยอด คือการช่วยให้บุคคลค้นพบวิธีดำเนินชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม ไปสู่ความเจริญและความสุขตามอัตภาพ ตามนัยนี้ผู้สอนมีหน้าที่ต้องหาความรู้ และวิธีดำเนินชีวิตมาให้ศิษย์ได้รู้ได้ทราบ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ต่อไป และดำเนินชีวิตต่อไปได้ด้วยดี จนบรรลุ จุดหมาย ความรู้กับวิธีการนั้นมืออยู่แล้วครบถ้วนพร้อมมูล ผู้ใดมีอุปาย หรือมีกระบวนการคิด การปฏิบัติ อันแยบคาย ย่อมแสวงหาและหยิบยกมาใช้ได้ โดยถูกต้องพอเหมาะพอดี ตามต้องการ...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

19 มิถุนายน 2522)

“...งานของครู นอกจากสอนให้ความรู้วิชาการแล้ว ยังต้องฝึกฝนอบรม ความประพฤติปฏิบัติให้แก่ศิษย์ด้วย งานประการหลังนี้ รู้สึกกันในเวลานี้ว่าทำได้ลำบากยากยิ่ง เลยเป็นเหตุให้หลายคนพากันละวางความสนใจไปเสียเฉย ๆ ผู้ที่รู้อุปายแยบคาย จะไม่มองข้าม การอบรมความประพฤติของเด็กเป็นอันขาด และย่อมจะพยายามทำงานด้านนี้ มิให้ยิ่งหย่อนไป กว่าการสอนวิชา เพราะเขาสามารถทำได้ คือ ผู้ฉลาดย่อมรู้ธรรมชาติของเด็ก ว่าเด็กวัยใด ลักษณะใด ชอบการฝึกอบรมแบบใดแต่ไม่ว่าจะสอนเด็กวัยใด ลักษณะใด ผู้สอนจะต้องลงมือ ประพฤติเป็นตัวอย่างด้วยตนเอง ให้ได้เห็นอยู่ตลอดเวลา โดยไม่ละเลยความประพฤติปฏิบัติ ที่ต้องการจะให้เกิดมีในตัวเด็กเป็นอันขาด...”

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

21 มิถุนายน 2522)

“...ครูที่แท้จริงนั้นเป็นผู้ทำแต่ความดี คือต้องขยันหมั่นเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดกลั้น อดทน ต้องรักษาวินัยสำรวมระวังความประพฤติปฏิบัติ ของตน ให้อยู่ในระเบียบแบบแผนที่ตั้งงาม ต้องปลื้มใจจากความสะอาดสงบ และความสนุก

รื่นเรียงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจให้มั่นคงแน่วแน่ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูน สมบูรณ์ขึ้น ทั้งด้านวิทยาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุผล...”

(พระราชดำรัส พระราชทานแก่ครูอาวุโส. 2522)

“...ครูที่แท้จริงนั้นต้องเป็นผู้ทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและอดทน สำนึกผิด เพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดทน และอดกลั้น สำนึกความประพฤติปฏิบัติของตน ให้อยู่ในระเบียบ แบบแผนที่ตั้งงาม รวมทั้งต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ วางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ...”

(พระราชดำรัส พระราชทานแก่ครูอาวุโส. 28 ตุลาคม 2523)

ในลำดับต่อไปนี้ ผู้วิจัยของสรุป (สังเคราะห์) ความหมายของครูที่ดี โดยอาศัย พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งพระองค์ได้ตรัสไว้ใน โอกาสต่างๆ ซึ่งทุกพระบรมราโชวาทมีความสำคัญอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามผู้วิจัยขอหยิบยก เฉพาะที่พระองค์ท่านได้ทรงเน้นย้ำ (5 ครั้งขึ้นไป) มาเรียบเรียงเป็นความหมายของครูที่ดีและได้น้อมนำไปเป็นฐานในการคิดทำวิจัยในขั้นตอนต่อไป ผลการวิเคราะห์-สังเคราะห์ เป็นดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ – สังเคราะห์ ความหมายของการเป็นครูที่ดี จากพระบรมราโชวาท
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

แหล่งข้อมูล	องค์ประกอบ														จำนวนความสอดคล้อง			
	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2502)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2503)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2507)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2512)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2513)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2513)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2515)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2516)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2516)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2517)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2519)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2520)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2521)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2522)		พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2522)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2522)	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2523)
มีความรู้ในทาง วิชาการ		/	/			/	/		/		/	/		/	/			9*
มีความสามารถใน ด้านการสอน	/	/	/			/	/	/	/		/	/	/	/	/			12 *
มีความตั้งใจมั่นคง			/		/				/							/	/	5*
มีความขยัน อดทน	/				/		/	/								/	/	6*
มีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่					/	/	/									/	/	5*
มีความหวังดีต่อ ส่วนรวม	/		/			/						/	/	/	/			6*
มีความปารถนาดี ต่อศิษย์	/	/				/	/		/	/			/	/	/	/		10*
มีความรับผิดชอบ		/	/	/							/							4
มีคุณธรรม ศีลธรรม	/	/		/	/	/	/	/	/	/			/					9*
มีความซื่อสัตย์					/											/	/	3
มีการวางตัว ให้เหมาะสม	/			/	/				/							/	/	6*
มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์												/						1
มีการแสวงหา ความรู้ใหม่ ๆ เสมอ															/			1

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยขอสรุปผลของการวิเคราะห์-สังเคราะห์ ความหมายของการเป็นครูที่ดี จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พอสั่งเขบ ดังนี้ การเป็นครูที่ดี นั้นจะต้องมีทั้งความรักและความรู้ คือ จิตใจที่มีความหวังดี ปารถนาดีทั้งต่อตัวนักเรียนและต่อส่วนรวม มีความตั้งใจ ขยันหมั่นเพียรอดทนอดกลั้น เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีคุณธรรม ศีลธรรม ความรับผิดชอบ มีการวางตัวให้เหมาะสม ตลอดจนมีความรู้ที่แตกฉานในเนื้อเรื่องที่ตัวเองสอน พร้อมทั้งมีความสามารถถ่ายทอดความรู้ เชื่อมโยง เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจ

2. ลักษณะความเป็นครูที่ดี

ในเรื่องลักษณะความเป็นครูที่ดี ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมองค์ประกอบของครูที่ดีไว้พอสังเขป ดังนี้

Jones Graham A. And other (2537 ; อ้างถึงใน ประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ. 2548 : 28-37) ได้ทำการศึกษา พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพครู มีลักษณะ ดังนี้ มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและแสวงหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพของตน มีความรู้ความสามารถในด้านเนื้อหาวิชาตรงกับวิชาที่สอน มีประสบการณ์ในการสอนมานาน มีความสามารถในการปรับตัวและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและผู้บังคับบัญชา มีการจัดระบบการทำงานที่ดี มีความสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนการสอน นำความรู้ไปเผยแพร่ทั้งในระดับโรงเรียนและระดับท้องถิ่น มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ

บุญเชิด รัตตนนท์ (2520) คำสอนในพระพุทธศาสนากล่าวถึง ครูหรือ ภาระหน้าที่ของครู การสอนของครู และลักษณะครูไว้หลายหมวด ส่วนที่กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดี คือ คำสอน เรื่อง กัลยาณมิตร 7 ซึ่งถือว่าเป็นหลักธรรมพื้นฐานสำหรับความเป็นครู หลักธรรมนั้นมี 7 ประการ คือ

1. ปิยะ หรือ ปิโย แปลว่า น่ารัก หมายถึง ครูต้องทำตนให้เป็นคนน่ารัก ของลูกศิษย์ คือ ต้องเป็นผู้มีเมตตา รักเด็กมากกว่ารักตนเอง มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ให้ความสนิทสนมแก่ศิษย์เพื่อให้ลูกศิษย์มีความสบายใจ และกล้าที่จะเข้าไปปรึกษาหารือเรื่องต่าง ๆ

พูดจาอ่อนหวาน เอาใจใส่อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เกิดความรู้และเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ ร่วมสุขกับเด็ก
ได้ตลอดเวลา

2. ครู แปลว่า นำเคารพ หมายถึง ครูจะต้องดูแลและปกครองศิษย์ให้ศิษย์มี
ความรู้สึกรอบอุ้ม เป็นที่พึ่งได้และรู้สึกปลอดภัย ครูต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่าง แก่เด็ก
มีเหตุผลและเป็นคนใจคอหนักแน่น ไม่เจ้าอารมณ์ เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย ในทุก ๆ เรื่อง

3. ภาวนีโย แปลว่า นำเจริญใจ นำยกย่องในฐานะผู้ทรงคุณ หมายถึง
ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และภูมิปัญญาแท้จริง สนใจหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งเป็นผู้ที่ฝึกอบรม
และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ครูจะต้องฝึกตนให้เชี่ยวชาญในวิชาการและให้มีสมรรถภาพใน
การทำงานอยู่เสมอ

4. วัตตภา แปลว่า รู้จักพูดให้ได้ผล รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ หมายถึง ครูจะต้องรู้จัก
พูดให้ศิษย์เข้าใจได้ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ สอนในสิ่งที่ถูกต้องไม่บิดเบือน และครูจะต้องรู้จัก
สอนด้วยความสนุกสนานเหมาะสมกับ

5. วจนิกขโม แปลว่า อุดหนุนต่อถ้อยคำ หมายถึง ครูต้องพร้อมที่จะรับฟัง
คำปรึกษาการซักถาม คำเสนอแนะและคำวิพากษ์วิจารณ์ได้ โดยไม่ฉุนเฉียว และสามารถควบคุม
อารมณ์ได้ปกติเด็กย่อมมีความซุกซน นำรำคาญ ครูจะรำคาญไม่ได้ ต้องอดทน ต่อสิ่งที่มากระทบ

6. คัมภีร์รณูจะ กถิง กัตตา แปลว่า แฉลงเรื่องลึกล้ำได้ หมายถึง ครูต้อง
สามารถอธิบายเรื่องยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจได้ด้วย และช่วยให้ศิษย์เรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้ง มากขึ้น
ด้วย รวมทั้งการอธิบายสาระสำคัญต่าง ๆ ของวิชาได้ถูกต้องแม่นยำ

7. โน จักฐาเน นโยชเย แปลว่า ไม่ชักนำในเรื่องเหลวไหล หมายถึง ครูไม่
ชักจูงศิษย์ไปในทางที่เสื่อมเสีย ครูไม่ประพฤติชั่ว ควรละเว้นอบายมุขทั้ง 6 อย่าง ได้แก่ การติด
สุราและของมีนเมา เที่ยวกลางคืน เที่ยวดูการละเล่น ตัดการพนัน คบคนชั่ว และเกียจ คร้านใน
การงาน

นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ (2550 : 91-111) ความเป็นครูที่ดีในพระสัมมา
สัมพุทธเจ้า 9 ประการ คือ

ประการแรก ทรงเรียนรู้สิ่งที่จะสอน และวิธีการสอนด้วยพระองค์เอง

ประการที่สอง ทรงมีความเพียรในการเรียนรู้

ประการที่สาม ทรงแนะนำให้สาวกทดสอบความเป็นสัมมาสัมมาพุทธของ
พระองค์

ประการที่สี่ ทรงเป็นแบบอย่าง เป็นต้นแบบของครู เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์
และมีจรรยาความเป็นครูเป็นวัตรปฏิบัติตามที่ทรงสั่งสอน

ประการที่ห้า ทรงเรียกร้องให้กระทำต่อพระองค์อย่างมิตร คือฟังด้วยดี
เงี่ยหูฟัง ตั้งจิตระก้าหนดเพื่อรู้อู้ทั่วถึง และไม่แก้งทำผิดจากคำสอนของพระองค์

ประการที่หก ทรงกำหนดเป้าหมายการสอน

ประการที่เจ็ด ทรงสอนเฉพาะสิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นหนึ่งเดียว และรู้แจ้ง

ประการที่แปด ทรงวางหลักเกณฑ์และวิธีการสอน

ประการที่เก้า ทรงสอนภิกษุ ซึ่งเป็นผู้ที่ทรงอนุญาตให้ไปสอนผู้อื่น เพื่อ
ประโยชน์ในการประกาศพรหมจรรย์โดยกว้าง และทรงให้สาวกยึดพระธรรมวินัยเป็นองค์ศาสนา
เมื่อพระองค์ทรงปรินิพาน

สุชาติดา กรเพชรปาดณี (2548 : 196-210) คุณลักษณะของครูดีเด่นมี
8 องค์ประกอบ สามารถจัดเรียงนำหน้าความสำคัญขององค์ประกอบคุณลักษณะครูดีเด่น
ตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. คุณธรรมจริยธรรม
2. ความรักความศรัทธาในวิชาชีพรู
3. ความเป็นประชาธิปไตย
4. บุคลิกภาพที่เหมาะสม
5. การพัฒนาตนและเพื่อนครู
6. การจัดกระบวนการเรียนรู้อู้
7. ผลงานทางวิชาการ
8. มนุษย์สัมพันธ์

เกษม วัฒนชัย (2546 : 3-12) บทบาทหน้าที่ในการเป็นครูซึ่งสามารถพิจารณาได้ ดังนี้

1. หลักคิด ซึ่งหลักคิดที่ครูควรปฏิบัติ ได้แก่
 - 1.1 ยึดมั่นในอุดมการณ์ ที่จะเป้นครูที่ดี

1.2 รักเด็ก (ทั้งในห้องและนอกห้องเรียน)

1.3 มีความสามารถในการนำวิชาที่ตนได้รับผิดชอบโดยตรงและวิชาอื่น ๆ

ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการเพื่อจัดการเรียนการสอน

1.4 อดทนไม่ยอมท้อถอย มีความสามารถในการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในห้องถึงทุกรูปแบบมาพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้

1.5 มองโลกในแง่ดี มีความเชื่อว่าทุกปัญหา มีทางออก

2. หลักวิชาการ มีความรู้แจ้งในรายวิชาที่ตัวเองรับผิดชอบ

3. หลักปฏิบัติ เป็นการนำหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

ให้เกิดประสิทธิภาพ เช่น เรื่องของการเปลี่ยนแปลงและเรื่องผลกระทบจากโลกาภิวัตน์และทุนเสรีนิยม

ทวิรัสมิ ธนาคม (2540 : 23-27) คุณสมบัติของครูที่ดีควรมี คือ

1. คุณธรรม ต้องมีพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

2. มีสุขภาพดี ทำให้จิตใจแจ่มใส เป็นสุข มองโลกในแง่ดี

3. แข็งแกร่งในวิชาชีพของตน คือ มีความรู้กว้างและรู้ลึกมองเห็น

ความสัมพันธ์ของวิชาชีพตนเองและวิชาชีพผู้อื่น เพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา

4. มีความรับผิดชอบ งานของครูต้องทำทั้งในและนอกห้องเรียนไม่เบื่อง่าย

ในการพำสอนและอบรมนักเรียน

5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าขาดคุณธรรมข้อนี้ครูทำงานได้ไม่เต็มที่

6. ตรงเวลา เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการตรงเวลา

7. ครูเป็นผู้ร่าเริงแจ่มใส เมื่อผู้สอนมีความสุข ผู้เรียนก็มีความสุขด้วย

8. มีความขยันหมั่นเพียรต้องฝึกให้นักเรียน อ่าน เขียน พูด ให้ได้

9. ครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

10. ครูดีรู้ว่าเด็กเรียนรู้โดยการกระทำ

ชูดา จิตรพิทักษ์ (2542 : 9-29) คุณธรรมที่มีความจำเป็นสำหรับครู-อาจารย์

มีดังนี้

1. ความมีระเบียบวินัย เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อความสงบสุขและความเรียบร้อยของส่วนรวม ทั้งการแต่งกาย การตรงต่อเวลา มั่งง่าย ความเห็นแก่ตัวและการทำอะไรตามใจตนเอง

2. ความยุติธรรม คือการมีใจเป็นกลางไม่ลำเอียง

3. ความซื่อสัตย์สุจริต คือความจริงใจและบริสุทธิ์ใจ ไม่ทำแบบหน้าไหว้

หลังหลอก

4. ความขยัน ประหยัดและมีศรัทธาในอาชีพการ

5. ความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม

6. การหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เป็นการหาความรู้ใหม่ๆเข้ามา

7. ความยึดมั่นในชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และการปกครองตามระบอบ

ประชาธิปไตย

8. ความภาคภูมิใจและการรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของชาติ

9. การรู้จักบำรุงรักษาสุขภาพกายและใจให้สมบูรณ์

10. ความเมตตา กรุณา ความเสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

11. ความกตัญญูกตเวทิต์

12. ความกล้าหาญและความสามัคคี

13. การมีอุดมการณ์ในชีวิตและวิชาชีพ

รวิชญ์ โรจนาวี (2544) ลักษณะของครูแห่งชาติ ประกอบด้วย 11 ลักษณะ คือ

1. ครูแห่งชาติมีความรักและศรัทธาในการเป็นครู

2. ครูแห่งชาติเป็นผู้มีความทุ่มเทและรับผิดชอบในการทำงาน

3. ครูแห่งชาติมีการบริหารจัดการเวลาและการวางแผนการทำงานที่ดี

4. ครูแห่งชาติมีบุคลิกภาพดี น่าเชื่อถือ และน่าศรัทธา

5. ครูแห่งชาติมีความคิดกว้างไกล และมีความคิดสร้างสรรค์

6. ครูแห่งชาติมีการพัฒนาตนเองในการศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา

7. ครูแห่งชาติมีความเข้าใจในพฤติกรรม ธรรมชาติ และความแตกต่างของ

นักเรียนแต่ละคน

8. ครูแห่งชาติมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน
9. ครูแห่งชาติมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
10. ครูแห่งชาติสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างโรงเรียน

กับชุมชน

11. ครูแห่งชาติมีความรู้และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต ; อ้างถึงใน สมเกียรติ พรพิสุทธมาศ. 2545 : 48-52) ได้พูดถึงธรรมชาติของครู 5 มีใจความ ดังนี้

ประการแรก อนุพุททิกถา คือการสอนเป็นลำดับขั้นต่อน สอนจากง่ายไปหายาก แสดงความเป็นเหตุเป็นผลของเนื้อหา

ประการที่สอง ปริยายทัสสาวิ เป็นการจำจุดสำคัญมาขยายให้เข้าใจเหตุผลพร้อมยกตัวอย่างประกอบที่ง่าย

ประการที่สาม อนุทยตา คือ การตั้งจิตเมตตาสอนด้วยความปรารถนาดีตอบคำถามด้วยความตั้งใจ

ประการที่สี่ อนามิสันดร ไม่มีจิตคิดอยากได้ในสินจ้างรางวัล ไม่ควรสอนโดยหวังผลตอบแทนใดๆ ไม่แลกเปลี่ยนกับสิ่งใดๆ

ประการสุดท้าย อนุปหัจจ วาจจิตตรงไม่กระทบตนและผู้อื่น ไม่สอนเสียสติถึงผู้อื่น

ฐิติภัทร ประสิทธิ์พร (2535 ; อ้างถึงใน สุพล วังสินธ์. 2536 : 46-47) กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีว่า

1. รักสนุก หมายถึง มีความรักศรัทธาในตัวเอง ในงาน เมื่อศรัทธาแล้วก็จะเห็นความสำคัญ

2. บุกไม่เบื่อ หมายถึง มีความตั้งใจมุ่งมั่นที่จะพัฒนา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวนักเรียน

3. เอื้อวิชา หมายถึง ผู้มีความรู้ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ

4. กล้ายืนหยัด การมีความมั่นใจในตัวเอง ในการกระทำใด ๆ ต้องเกิด
ประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

5. หน้าที่กิจกรรม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคที่จะสอน แสวงหา
กิจกรรมการสอนที่แปลก

6. ทำอุปกรณ์ การทำสื่อต่างๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้นและจดจำได้ดี

7. สอนการให้ รู้จักที่จะถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียน

8. ให้หลักเกณฑ์ คือครูมีความรู้ถูกต้องตามหลักการไม่ใช่ตามความรู้สึก

9. เป็นปัจจุบัน การมีความรู้ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์และถูกต้อง

วิภาวี เวทวงศ์ (2546 : 106) ได้ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของครูดีเด่น
สายงานการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามี 8 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม
3. ด้านความเป็นประชาธิปไตย
4. ด้านผลงานทางวิชาการ
5. ด้านการพัฒนาตนและช่วยเหลือเพื่อนครู
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์
7. ด้านบุคลิกภาพ
8. ด้านความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพครู

จุฬาพิช มณีวงศ์ (2556 : 17-20) ได้รวบรวมแบบอย่างแห่งความเป็นครูของ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ไว้อย่างนี้

1. ทรงให้ความสำคัญกับเนื้อหาและวิธีการสอน จึงเตรียมการสอนด้วย
พระองค์เอง
2. ทรงแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และนำศิษย์ไปศึกษากับอาจารย์
สถาบันต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้ความรู้ที่เต็มที่
3. ทรงมีการพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
ตลอดเวลา

4. ทรงนำประสบการณ์จากการปฏิบัติพระราชกรณียกิจทั้งในและต่างประเทศมาถ่ายทอดพระราชทัศนะต่อสถานการณ์และปัญหาต่างๆ และยังทรงให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย

5. ทรงนำนักเรียนศึกษาดูงานตามสถานที่ต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง

จากการที่ผู้วิจัย ได้ศึกษา องค์ประกอบของครูที่ดี จากนักวิชาการ ผู้มีความรู้หลายๆท่าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการจัดกลุ่ม (Groups) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ว่าแนวคิดของนักวิชาการและผู้รู้ข้างต้น สอดคล้องกันตั้งแต่ 5 ท่าน/แหล่ง ขึ้นไป จึงนำมาเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป โดยผลการ วิเคราะห์-สังเคราะห์ เป็นดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ – การสังเคราะห์ องค์ประกอบของลักษณะความเป็นครูที่ดี

แหล่งข้อมูล องค์ประกอบ	บุญเชิด รัตตนนท์ (2520)	นงลักษณ์ วิรัชชัย (2550)	สุชาติดา กรเพชรปาลี (2548)	ศุภา จิตพิทักษ์ (2542)	เกษม วัฒนชัย (2546)	ทวีรัตน์ ชนาคม (2540)	ชวชนี โรจนวี (2544)	สมเกียรติ พิรพิสุทธิภาค (2545)	ประภาพรพรณ เอี่ยมสุภาซิด (2548)	ศุพล วัลสินธ์ (2536)	วิภาวี เวทวงศ์ (2546)	จุฬาทิพ มณีวงศ์ (2556)	จำนวนความสอดคล้อง
มีความขยันและอดสาหะพากเพียร	/	/		/	/	/	/		/	/			8*
มีความเมตตาเอื้อเฟื้อ เมื่อแม่และเสียดสละ	/	/		/		/		/					5*
มีความหนักแน่น และอดทนอดกลั้น	/			/	/		/			/			5*
มีความเป็นระเบียบและตรงเวลา		/	/	/		/	/						5*
มีความสำรวมและใจเป็นกลาง				/									1
มีความเรียบง่าย สนุกสนาน จิตใจแจ่มใส	/				/	/	/				/		5*
มีความซื่อสัตย์สุจริต			/	/									2
มีความสามารถศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ	/	/	/	/		/	/	/	/	/	/	/	10*
มีอุดมการณ์และจรรยาความเป็นครู		/	/	/	/		/			/	/		7*

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล										จำนวนความสอดคล้อง		
	บุญเชิด รัตตนนท์ (2520)	นงลักษณ์ วีรัชชัย (2550)	สุชาติดา กรเพชรปानी (2548)	ซุดา จิตพิทักษ์ (2542)	เกษม วัฒนชัย (2546)	พีรสิทธิ์ ธนาคม (2540)	ชวชนิ โรจนาวี (2544)	สมเกียรติ พรพิสุตธมาศ (2545)	ประภาพรพรณ เอี่ยมสุภากิจิต (2548)	สุพล วังลิ้นท์ (2536)		วิภาวี เวทวงศ์ (2546)	จุฬาทิพย์ มณีวงศ์ (2556)
มีความสามารถเตรียมแผนการสอนที่เหมาะสม		/					/	/		/	/	/	6*
มีจิตสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ		/		/	/	/						/	5*
มีความยึดมั่นในชาติ ศาสน์ กษัตริย์				/									1
มีความกล้าหาญและความสามัคคี													2
มีคุณธรรมจริยธรรม			/			/					/		3
มีบุคลิกภาพที่ดี			/	/			/						3
มีผลงานทางวิชาการ											/		1
เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	/	/				/							3
มีความรู้แจ้งในวิชาที่สอน	/	/			/	/		/	/	/		/	8*
มีความปรารถนาดีและยินดีเมื่อเห็นศิษย์ได้ดี	/	/			/			/	/				4
มีความเชื่อมั่นในตนเอง						/				/			2
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์		/			/	/	/	/	/	/		/	8*
พูดจาสุภาพอ่อนโยน	/												1
มีความสามารถในการสอนและการถ่ายทอด	/	/			/		/	/	/	/		/	8*
มีความเป็นประชาธิปไตย			/								/		2
มีความกตัญญูกตเวที				/									1
เข้ากับโรงเรียนและชุมชนได้ดี							/	/					2
ทันต่อเหตุการณ์									/				1

จากตารางที่ 2 ตารางการวิเคราะห์ – การสังเคราะห์องค์ประกอบของ ลักษณะ
ความเป็นครูที่ดี ผู้วิจัยสามารถสรุป ได้ว่า ลักษณะความเป็นครูที่ดี มีองค์ประกอบหลักอยู่
3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านความสามารถ 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยในแต่ละด้าน
มีองค์ประกอบย่อยดังนี้

ด้านความรู้ ประกอบด้วย

1. มีความรู้แจ้งในวิชาที่สอน

(บุญเชิด รัตตนนท์. 2520), (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2550), (เกษม วัฒนชัย.
2546), (ทวีรัสมิ ธนาคม. 2540), (สมเกียรติ พรพิสุทธมาศ. 2545), (ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาชิต.
2548), (จุฬาพิช มณีวงศ์. 2556) และ (สุพล วังสินธุ์. 2536)

ด้านความสามารถ ประกอบด้วย

1. มีความสามารถเตรียมการสอนที่เหมาะสม
2. มีความสามารถในการสอนและการถ่ายทอดในการสอน
3. มีความสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆ

(บุญเชิด รัตตนนท์. 2520), (นงลักษณ์ วิรัชชัย (2550), (สุชาติดา
กรเพชรปानी. 2548), (ชุตตา จิตพิทักษ์. 2542), (ทวีรัสมิ ธนาคม. 2540), (ชวชนิ โรจนาวี. 2544),
ส(มเกียรติ พรพิสุทธมาศ. 2545), (ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาชิต. 2548), (จุฬาพิช มณีวงศ์.
2556), (สุพล วังสินธุ์. 2536) และ (วิภาวี เวทวงศ์. 2546)

ด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย

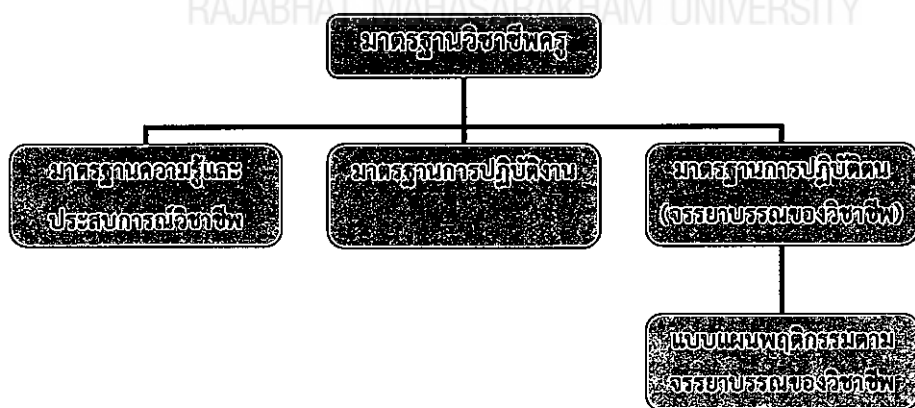
1. มีความขยันและอดุสาหะพากเพียร
2. มีความเมตตาเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และเสียสละ
3. มีความหนักแน่น และอดทนอดกลั้น
4. ความเป็นระเบียบและตรงเวลา
5. มีความเรียบง่าย สนุกสนาน จิตใจแจ่มใส
6. มีอุดมการณ์และจรรยาความเป็นครู
7. มีจิตสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

(บุญเชิด รัตตนนท์. 2520), (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2550), (เกษม วัฒนชัย 2546), (สุชาดา กรเพชรปาณี. 2548), (ชุตตา จิตพิทักษ์. 2542), (ทวีรัสมิ์ ธนาคม. 2540), (ชวชนิ โรจนาวี. 2544), (สมเกียรติ พรพิสุทธมาศ. 2545), (ประภาพรธรรม เอี่ยมสุภาจิต. 2548), (จุฬาพิช มณีวงศ์. 2556), (สุพล วังสินธ์. 2536) และ (วิภาวี เวทวงศ์. 2546)

อย่างไรก็ตามลักษณะความเป็นครูที่ดี ทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวมา พบว่ามีความสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครูที่กำหนดโดยคุรุสภา (2556) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกล่าวถึงมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครูที่กำหนดโดยคุรุสภา (2556) ตลอดจนสรุปความเชื่อมโยง ดังนี้

3. มาตรฐานวิชาชีพครู

3.1 มาตรฐานวิชาชีพครู ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน คือ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) โดยจรรยาบรรณของวิชาชีพได้มีการกำหนดแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติ ประกอบด้วย พฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (คุรุสภา. 2556)

แผนภาพที่ 2 มาตรฐานวิชาชีพครู

ที่มา : คุรุสภา (2556)

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

ตารางที่ 3 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้

มาตรฐานความรู้	มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ
<p>มีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู 2. การพัฒนาหลักสูตร 3. การจัดการเรียนรู้ 4. จิตวิทยาสำหรับครู 5. การวัดและประเมินผลการศึกษา 6. การบริหารจัดการในห้องเรียน 7. การวิจัยทางการศึกษา 8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 9. ความเป็นครู 	<p>ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

ตารางที่ 4 แสดงรายละเอียด มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
1. ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาษาไทยสำหรับครู 2. ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สำหรับครู 3. เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

มาตรฐาน ความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
2. การพัฒนา หลักสูตร	1. ปรัชญา แนวคิดทฤษฎีการศึกษา 2. ประวัติความเป็นมาและระบบการ จัดการศึกษาไทย 3. วิสัยทัศน์และแผนพัฒนาการศึกษา ไทย 4. ทฤษฎีหลักสูตร 5. การพัฒนาหลักสูตร 6. มาตรฐานและมาตรฐานช่วงชั้นของ หลักสูตร 7. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 8. ปัญหาและแนวโน้มในการพัฒนา หลักสูตร	3. สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน 1. สามารถวิเคราะห์หลักสูตร 2. สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้ อย่างหลากหลาย 3. สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและ หลังการใช้หลักสูตร 4. สามารถจัดทำหลักสูตร
3. การจัดการ เรียนรู้	1. ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน 2. รูปแบบการเรียนรู้และการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน 3. การออกแบบและการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ 4. การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 5. การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียน รวม 6. เทคนิคและวิทยาการจัดการเรียนรู้ 7. การใช้และการผลิตสื่อและการ พัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้ 8. การจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็น สำคัญ 9. การประเมินผลการเรียนรู้	1. สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำ แผนการเรียนรู้รายภาค และตลอดภาค 2. สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับวัยของผู้เรียน 3. สามารถเลือกใช้ พัฒนา และ สร้างสื่อ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน 4. สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของ ผู้เรียนจากการประเมินผล

มาตรฐาน ความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
4. จิตวิทยา สำหรับครู	1. จิตวิทยาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ พัฒนาการมนุษย์ 2. จิตวิทยาการศึกษา 3. จิตวิทยาการแนะแนวและให้ คำปรึกษา	1. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน 2. สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และ พัฒนาได้ตามศักยภาพของตน 3. สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 4. สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจ ของผู้เรียน
5. การวัดและ ประเมินผล การศึกษา	1. หลักการและเทคนิคการวัดและ ประเมินผลทางการศึกษา 2. การสร้างและการใช้เครื่องมือวัดผล และประเมินผลการศึกษา 3. การประเมินตามสภาพจริง 4. การประเมินจากแฟ้มสะสมงาน 5. การประเมินภาคปฏิบัติ 6. การประเมินผลแบบย่อยและแบบ รวม	1. สามารถวัดและประเมินผลได้ ตามสภาพ ความเป็นจริง 2. สามารถนำผลการประเมินไปใช้ ในการ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร
6. การบริหาร จัดการใน ห้องเรียน	1. ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ 2. ภาวะผู้นำทางการศึกษา 3. การคิดอย่างเป็นระบบ 4. การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร 5. มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร 6. การติดต่อสื่อสารในองค์กร 7. การบริหารจัดการชั้นเรียน 8. การประกันคุณภาพการศึกษา 9. การทำงานเป็นทีม 10. การจัดทำโครงการทางวิชาการ 11. การจัดโครงการฝึกอาชีพ	1. มีภาวะผู้นำ 2. สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน 3. สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ 4. สามารถในการประสานประโยชน์ 5. สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการ บริหารจัดการ

มาตรฐาน ความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
	12. การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา 13. การจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการ บริหารจัดการ 14. การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน	
7. การวิจัย ทางการศึกษา	1. ทฤษฎีการวิจัย 2. รูปแบบการวิจัย 3. การออกแบบการวิจัย 4. กระบวนการวิจัย 5. สถิติเพื่อการวิจัย 6. การวิจัยในชั้นเรียน 7. การฝึกปฏิบัติการวิจัย 8. การนำเสนอผลงานวิจัย 9. การค้นคว้า ศึกษางานวิจัย ในการ พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ 10. การใช้กระบวนการวิจัยในการ แก้ปัญหา 11. การเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย	1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการ เรียนการสอน 2. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการ สอนและพัฒนาผู้เรียน
8. นวัตกรรม และเทคโนโลยี สารสนเทศ ทางการศึกษา.	1. แนวคิดทฤษฎี เทคโนโลยีและ นวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 2. เทคโนโลยีและสารสนเทศ 3. การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้ นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ 4. แหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการ เรียนรู้ 5. การออกแบบ การสร้าง การ	1. สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และ ปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการ เรียนรู้ที่ดี 2. สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี 3. สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อ

มาตรฐาน ความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
9. ความเป็น ครู	1. ความสำคัญของวิชาชีพครู บทบาท 2. พัฒนาการของวิชาชีพครู 3. คุณลักษณะของครูที่ดี 4. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 5. การเสริมสร้างศักยภาพและ สมรรถภาพความเป็นครู 6. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และ การเป็นผู้นำทางวิชาการ 7. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 8. จรรยาบรรณของวิชาชีพครู 9. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	1. รัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน 2. อุดหนุนและรับผิดชอบ 3. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และ เป็นผู้นำ ทางวิชาการ 4. มีวิสัยทัศน์ 5. ศรัทธาในวิชาชีพครู 6. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน

ตารางที่ 5 มาตรฐานประกอบการณ์วิชาชีพครู

มาตรฐาน ประกอบการณ์ วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
1. การฝึกปฏิบัติ วิชาชีพระหว่าง เรียน	1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ใน การฝึกประกอบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา 2. ฝึกปฏิบัติการวางแผนการศึกษาผู้เรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูล และนำเสนอผลการศึกษา 3. มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการนำ หลักสูตรไปใช้ 4. ฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกับ สถานศึกษา 5. ฝึกปฏิบัติการดำเนินการจัดกิจกรรม	1. สามารถศึกษาและแยกแยะผู้เรียนได้ ตามความแตกต่างของผู้เรียน 2. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ 3. สามารถฝึกปฏิบัติการสอน ตั้งแต่การ จัดทำแผนการสอน ปฏิบัติการสอน ประเมินผลและปรับปรุง 4. สามารถจัดทำโครงการทางวิชาการ

มาตรฐาน ประสบการณ์ วิชาชีพครู	สาระความรู้	สมรรถนะ
	เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยเข้าไป มี ส่วนร่วมในสถานศึกษา 6. การจัดทำโครงการทางวิชาการ	
2. การปฏิบัติการ สอนใน สถานศึกษาใน สาขาวิชาเฉพาะ	1. การบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ใน การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การจัดกระบวนการเรียนรู้ 4. การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ 5. การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการ เรียนรู้ 6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 7. การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน 8. การนำผลการประเมินมาพัฒนา การ จัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 9. การบันทึกและรายงานผลการจัดการ เรียนรู้ 10. การสัมมนาทางการศึกษา	1. สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ 2. สามารถประเมิน ปรับปรุง และ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ ศักยภาพของผู้เรียน 3. สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา ผู้เรียน 4. สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการ เรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการ ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือ เตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

หมายถึง การประดิษฐ์ คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการ แสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ ด้วยตนเองก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียน การสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติ ในรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมาย ของการพัฒนาผู้เรียน

2. เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้น ๆ
3. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน
4. ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

หมายถึง การแสดงออกการประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครู

อีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่าง ๆ มาเป็นโอกาส ในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่าง ๆ ของปัญหาแล้วผันมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่มุมแบบตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุก ๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่นำสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

3.2 จรรยาบรรณของวิชาชีพครู

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาคณะวิชาของตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 6 จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อตนเอง

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1. ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี	1. เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติหรือแสดงกิริยาไม่สุภาพเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม
2. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย	2. ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ
3. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด	3. ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ จนเกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
4. ศึกษา หาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ	4. ไม่รู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติหน้าที่
5. ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์	5. ขัดขวางการพัฒนาองค์การจนเกิดผลเสียหาย

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 7 จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1. แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ	1. ไม่แสดงความภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพ
2. รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ	2. ดุหมั่น เหยียดหยาม ให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ศาสตร์ในวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพ
3. ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้ที่มีผลงานในวิชาชีพ ให้สาธารณชนรับรู้	3. ประกอบการทำงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
4. อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ	4. ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบ หรือไม่ปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ หรือแบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย
5. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ	5. คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
6. เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	6. ใช้หลักวิชาการที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติวิชาชีพ ส่งผลให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดความเสียหาย
7. ใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร	7. ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ หรืออาศัยองค์กรวิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
8. เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์	

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ

อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

7. ครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับ

ผลประโยชน์ จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่าง
ต่อไปนี้

ตารางที่ 8 จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
<p>1. ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค</p> <p>2. สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส</p> <p>3. ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล</p> <p>4. ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อ อุปกรณ์ และ แหล่งเรียนรู้ อย่างหลากหลาย</p> <p>5. ให้ศิษย์และผู้รับบริการ มีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม กับตนเอง</p> <p>6. เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร</p>	<p>1. ลงโทษศิษย์อย่างไม่เหมาะสม</p> <p>2. ไม่ใส่ใจหรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการ จนเกิดผลเสียหายต่อศิษย์หรือผู้รับบริการ</p> <p>3. ดุหมั่นเหยียดหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ</p> <p>4. เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการเป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง</p> <p>5. จูจใจ โน้มน้าว ยุยงส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ</p> <p>6. ชักชวนใช้จ้างวานศิษย์หรือผู้รับบริการให้จัดซื้อจัดหาสิ่งเสพติดหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข</p> <p>7. เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการ ในงานตามหน้าที่ที่ต้องให้บริการ</p>

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 9 จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1. เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 2. มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา	1. ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 2. ปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยตำหนิ ให้อภัยผู้อื่นในความบกพร่องที่เกิดขึ้น 3. สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์กรหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย 4. เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5. วิพากษ์ วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 10 จรรยาบรรณของวิชาชีพครู เรื่อง จรรยาบรรณต่อสังคม

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
1. ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 3. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 4. เป็นผู้ดำเนินการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม	1. ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงหรือทางอ้อม 2. ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม 3. ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม 4. ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม

จากการศึกษาลักษณะความเป็นครูที่ดีตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและพระราชกรณียกิจ ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นครูที่ดี ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ตลอดจนแนวคิดของผู้รู้ทั้ง 11 ท่าน ในตารางที่ 2.1 และตารางที่ 2.2 ร่วมกันนี้ผู้วิจัยยังได้นำ มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของคุรุสภา (2556) ในตารางที่ 2.3 ถึง ตารางที่ 2.10 ทำให้พบว่าเนื้อหาสาระของทั้ง 2 ส่วน มีความคล้ายกัน ผู้วิจัยจึงทำการบูรณาการ ข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบลักษณะความเป็นครูที่ดี ด้านความรู้

ลักษณะความเป็นครูที่ได้จากการวิเคราะห์-สังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่กำหนดโดยคุรุสภา (2556)	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดี
ด้านความรู้	มาตรฐานความรู้	ด้านความรู้
1. มีความรู้แจ้งในวิชาที่สอน	1. รู้ถึงทฤษฎีการเรียนรู้และการสอน 2. รู้ถึงการออกแบบและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	1. มีความรู้แจ้งในเนื้อหาวิชาที่สอน 1.1 รู้เนื้อหาในวิชาที่จะสอน 1.2 รู้ถึงพฤติกรรมของนักเรียน

ลักษณะความเป็นครู ที่ได้จากการ วิเคราะห์-สังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่กำหนด โดยคุรุสภา (2556)	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดี
	3. รู้ถึงการบูรณาการเนื้อหาในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ 4. รู้ถึงการบูรณาการการเรียนรู้ แบบเรียนรวม 5. รู้ถึงเทคนิคและวิทยาการจัดการ เรียนรู้ 6. รู้ถึงการใช้และการผลิตสื่อและการ พัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้ 7. รู้ถึงการจัดการเรียนรู้แบบยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ 8. รู้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ 9. รู้ถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษา 10. รู้ถึงแนวคิดทฤษฎี เทคโนโลยีและ นวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 11. รู้หลักการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิด จากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและ สารสนเทศ 12. รู้ถึงแหล่งการเรียนรู้และเครือข่าย การเรียนรู้ 13. รู้ถึงการออกแบบ การสร้าง การ นำไปใช้การประเมินและการปรับปรุง นวัตกรรม 14. ศึกษา หาความรู้ วางแผนพัฒนา ตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงาน อย่างสม่ำเสมอ	2. มีความรู้ในการเตรียมแผนการสอน 2.1 ออกแบบการสอนที่เหมาะสม 2.2 รู้การใช้และการผลิตสื่อและการ พัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้ 2.3 การประยุกต์สิ่งต่างๆ รอบตัวมา เป็นส่วนหนึ่งของการสอน 3. รู้ถึงวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ 3.1 ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนา ตนเองพัฒนางาน 3.2 ศึกษา หาความรู้ วางแผนพัฒนา ตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงาน อย่างสม่ำเสมอ 4. มีความรู้ในเรื่องการบูรณาการเรียน 4.1 การบูรณาการวิชาพื้นฐานต่างๆ เข้าด้วยกัน 4.2 ถึงการบูรณาการการเรียนรู้ แบบเรียนรวม 4.3 การบูรณาการนำความรู้จาก แหล่งความรู้ต่างๆ เข้าด้วยกัน 4.4 การบูรณาการเนื้อหาในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ 5. รู้วิธีการวัดผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ลักษณะความเป็นครู ที่ได้จากการ วิเคราะห์-สังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่กำหนด โดยคุรุสภา (2556)	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดี
	15. คำนคว้า แสวงหา และนำเทคนิค ด้านวิชาชีพ ที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็น ที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้รับบริการ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์	

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบลักษณะความเป็นครูที่ดี ด้านความสามารถ

ลักษณะความเป็นครู ที่ได้จากการ วิเคราะห์-สังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่กำหนดโดยคุรุ สภา (2556)	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดี
ด้านความสามารถ	มาตรฐานด้านความสามารถ	ด้านความสามารถ
1. มีความสามารถ เตรียมการสอนที่ เหมาะสม	1. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การ อ่าน เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง	1. มีความสามารถถ่ายทอดความรู้ ให้แก่นักเรียนโดยวิธีการที่เหมาะสม
2. มีความสามารถใน การสอนและการ ถ่ายทอด	2. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับวัย	1.1 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน เพื่อการสื่อ ความหมายได้อย่างถูกต้อง
3. มีความสามารถ แสวงหาความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา	3. สามารถ สร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ของผู้เรียน	1.2 สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม การเรียนรู้
	4. สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	2. มีความสามารถในการเตรียม แผนการสอนที่เหมาะสม
	5. สามารถวัดการประเมินผลอย่างมี ประสิทธิภาพ	2.1 สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับนักเรียน
	6. สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และ พัฒนาได้ตามศักยภาพของตน	2.2 สามารถ สร้างสื่ออุปกรณ์ที่ ส่งเสริมการเรียนรู้
	7. สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	3. มีความสามารถแสวงหาความรู้ ใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน

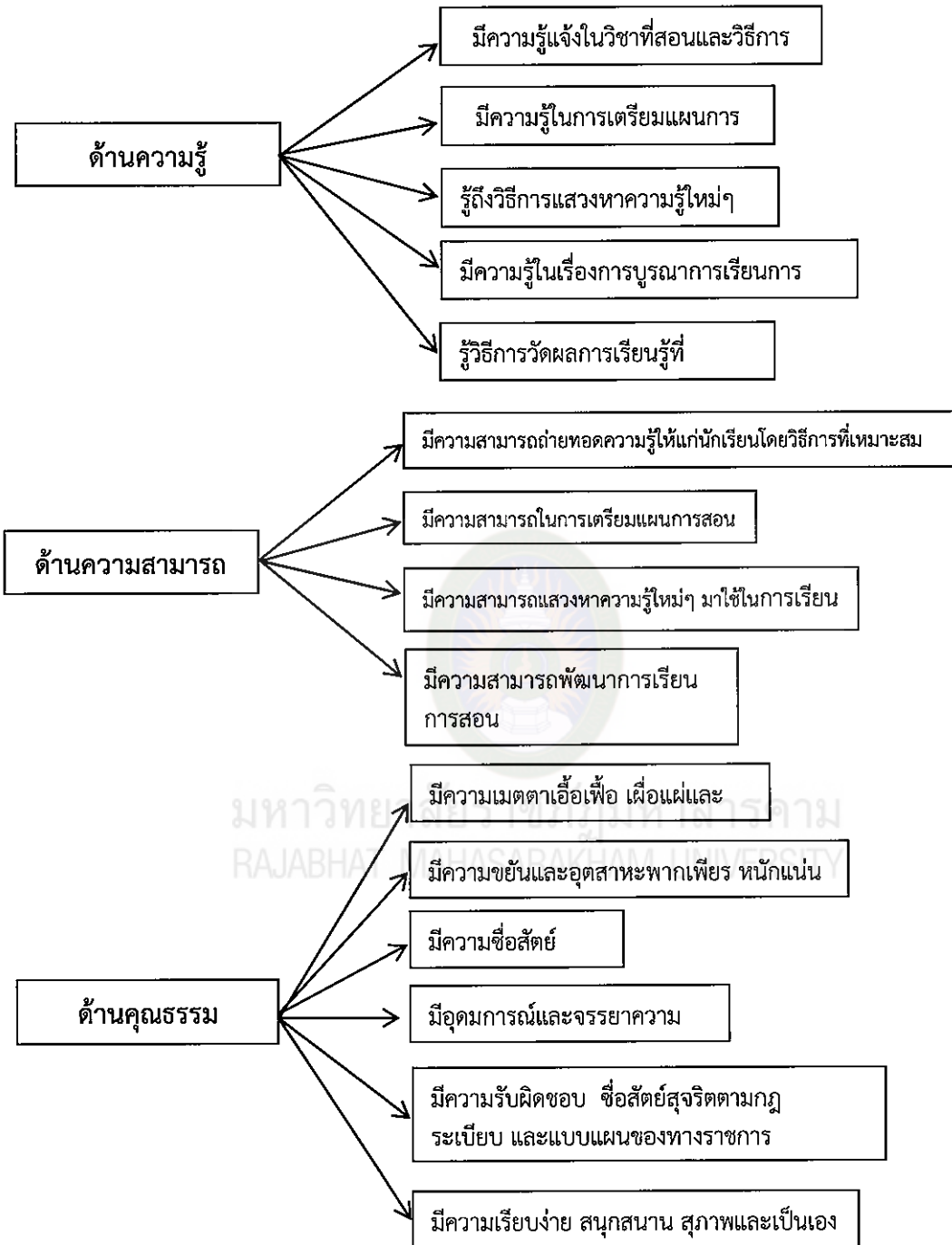
ลักษณะความเป็นครู ที่ที่ได้จากการ วิเคราะห์-สังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่กำหนดโดยครู สภา (2556)	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดี
	<p>สนใจของผู้เรียน</p> <p>8. สามารถวัดและประเมินผลได้ ตามสภาพความเป็นจริง</p> <p>9. สามารถนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร</p> <p>10. สามารถนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ</p> <p>11. สามารถทำวิจัยและนำผลการวิจัยมา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>12. สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้าง และปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดี</p> <p>13. สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี</p> <p>14. สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน</p>	<p>ในการบริหารจัดการ</p> <p>3.1 สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>4. มีความสามารถพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>4.1 สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน</p> <p>4.2 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร</p> <p>4.3 สามารถทำวิจัยและนำผลการวิจัยมาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>5. มีความสามารถวัดผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง</p>

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบลักษณะความเป็นครูที่ดี ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ลักษณะความเป็นครู ที่ที่ได้จากการ วิเคราะห์-สังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่กำหนดโดย ครูสภา (2556)	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดี
<p>ด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>1. มีความซื่อสัตย์และ อดทนอดกลั้น</p> <p>2. มีความเมตตา</p>	<p>มาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>1. เสียสละ เอื้ออาทร</p> <p>2. มีความรัก ความสามัคคี</p> <p>3. ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และ</p>	<p>ด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>1. มีความเมตตาและเสียสละ</p> <p>2. มีความซื่อสัตย์ หนักแน่น อดทน</p> <p>3. มีความซื่อสัตย์สุจริต</p>

ลักษณะความเป็นครู ที่ได้จากการ วิเคราะห์-สังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่กำหนดโดย คุรุสภา (2556)	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดี
<p>เอื้อเพื่อ พ่อแม่และ เสียสละ</p> <p>3. มีความหนักแน่น และอดทนอดกลั้น</p> <p>4. ความเป็นระเบียบ และตรงเวลา</p> <p>5. มีความเรียบง่าย สนุกสนาน จิตใจ แจ่มใส</p> <p>6. มีอุดมการณ์และ จรรยาความเป็นครู</p> <p>7. มีจิตสำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบ</p> <p>8. มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์</p>	<p>ผู้รับบริการด้วยความเมตตากรุณาอย่างเต็ม กำลังความสามารถและเสมอภาค</p> <p>3. ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติ หน้าที่</p> <p>4. เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และ ผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร</p> <p>5. ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพ ให้สาธารณชนรับรู้</p> <p>6. อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ</p> <p>7. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของ ทางราชการ</p> <p>8. ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข</p>	<p>4. มีอุดมการณ์และจรรยาความ เป็นครู</p> <p>5. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของทาง ราชการ</p> <p>6. มีความเรียบง่าย สนุกสนาน สุภาพและเป็นกันเอง</p> <p>7. มีความยึดมั่นในชาติ ศาสน์ กษัตริย์</p>

เพื่อให้ง่ายต่อการพิจารณาผู้ทำวิจัยจึงขอทำสรุปเป็นแผนภาพ ดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 ภาพแสดงลักษณะของความเป็นครูที่ดี ทั้ง 3 ด้าน

ที่มา : กฤษฎี ยืนสุข (2559)

จากภาพแสดงลักษณะของความเป็นครูที่ดี ทั้ง 3 ด้าน (แผนภาพที่ 2) ซึ่งประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านความสามารถและด้านคุณธรรมจริยธรรม จากนั้นผู้วิจัยได้นำลักษณะความเป็นครูที่ดี ทั้ง 3 ด้าน มาร่วมกับ ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ที่ได้จากงานวิจัย พร้อมกันนั้น ผู้วิจัยได้ทำการตัดข้อความและเพิ่มข้อความเพื่อความถูกต้องและเหมาะสมตลอดจนครบถ้วนในด้านต่างๆ ดังตาราง สรุป ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 14 สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความรู้

ลักษณะความเป็นครูที่ดี ได้จากการ วิเคราะห์-สังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ที่ได้จากการสรุป งานวิจัย	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
1. มีความรู้แจ้งในวิชาที่ สอนและวิธีการสอน	1. มีความรู้ด้านวิชาชีพ ความสำคัญ ทบบาทและ หน้าที่	1. รู้ถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น บทบาท หน้าที่ ทั้งการสอนและการ พัฒนาท้องถิ่น
2. มีความรู้ในการเตรียม แผนการสอน	2. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของ ท้องถิ่น	2. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ของคนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
3. รู้ถึงวิธีการแสวงหา ความรู้ใหม่ๆ	3. มีความรู้เกี่ยวกับภาษา ท้องถิ่น	3. รู้ถึงปัญหา ความต้องการตลอดจน อาชีพ และความเป็นอยู่ของนักเรียนผู้ปกครองและคน ในท้องถิ่น
4. มีความรู้ในเรื่องการบูร ณาการเรียนการสอน	4. มีความสามารถนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วน ร่วม	4. รู้เกี่ยวกับหลักและความหมายในกิจกรรม พิธีกรรม ข้อปฏิบัติและข้อห้ามตามจารีต ประเพณีของท้องถิ่นเป็นอย่างดี
5. รู้วิธีการวัดผลการ เรียนรู้ที่เหมาะสม		5. รู้เกี่ยวกับภาษาของท้องถิ่น เพื่อการสื่อสาร และสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน 6. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่ง ของการเรียนการสอน

ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่ได้จากการวิเคราะห์-สังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ที่ได้จากการสรุปงานวิจัย	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
		7. รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน 8. รู้ถึงหลักการและวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทและสอดคล้องกับปัญหา วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง 9. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน

ตารางที่ 15 สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความสามารถ

ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ที่ได้จากการสรุปงานวิจัย	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
1. มีความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียนโดยวิธีการที่เหมาะสม	1. สามารถใช้ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของนักเรียนมาบูรณาการ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	1. สามารถสร้างทัศนคติที่ดี ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง คนในท้องถิ่น ที่มีต่อตัวครูและกระบวนการเรียนการสอน
2. มีความสามารถในการเตรียมแผนการสอน	2. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามสภาพจริง	2. สามารถนำปัญหาในท้องถิ่นมาเป็นฐานในการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น
3. มีความสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการเรียน	3. สามารถนำปัญหาในท้องถิ่นมาเป็นฐานในการเรียนการสอน	3. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน

ลักษณะความเป็นครูที่ดี ที่ได้จากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ที่ได้จากการสรุป งานวิจัย	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
4. มีความสามารถ พัฒนาการเรียนการสอน		<p>4. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเชิญ ปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วน หนึ่งของการเรียนการสอน</p> <p>5. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และบริบท วิถีชีวิต ของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง</p> <p>6. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จาก อินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการ สอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>7. สามารถใช้ภาษาท้องถิ่น สื่อสารกับ นักเรียน หรือคนในท้องถิ่นเพื่อความเข้าใจที่ ตรงกัน</p> <p>8. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยือนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็น อย่างดี</p> <p>9. สามารถประยุกต์วัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่น ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น การแต่ง กาย หรือนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่ เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน</p>

ตารางที่ 16 สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ลักษณะความเป็นครูที่ดีที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ที่ได้จากการสรุปงานวิจัย	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
<p>1. มีความเมตตาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>2. มีความขยันและอุตสาหะพากเพียร หนักแน่น อุดม</p> <p>3. มีความซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>4. มีอุดมการณ์และจรรยาบรรณความเป็นครู</p>	<p>1. มีใจกว้างยอมรับความแตกต่าง</p> <p>2. ปรับตัวเข้ากับชุมชนได้ดี</p> <p>3. มีโลกทัศน์กว้าง มองการณ์ไกล</p> <p>4. มีทำที่ประนีประนอม</p>	<p>1. ครีตธาสถึการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น</p> <p>2. ตั้งใจจริงกับการทำงาน ทั้งการสอนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและคนในท้องถิ่น</p> <p>3. อุดมต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น</p> <p>4. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารภนาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น</p>
<p>5. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ</p> <p>6. มีความเรียบง่าย สนุกสนาน สุขภาพและเป็นกันเอง</p>	<p>5. มีความเป็นประชาธิปไตย</p> <p>6. มีความกล้าหาญ</p> <p>7. มีทักษะ ในการสร้างสัมพันธ์ชุมชน</p> <p>8. มีความอดทนต่อสภาพสังคม ต่างวัฒนธรรม</p>	<p>5. ยุติธรรมไม่อคติต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น</p> <p>6. นอบน้อมและถ่อมตน ทั้งต่อ ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น</p> <p>7. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น</p> <p>8. คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น</p>

ลักษณะความเป็นครูที่ดี ที่ได้จากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ที่ได้จากการสรุป งานวิจัย	สรุปลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
	9. มีความเมตตากรุณา เสียสละต่อผู้ด้อยกว่า 10. มีความยุติธรรมไม่อคติต่อ นักเรียน ต่อชุมชน	

4. ท้องถิ่น

ความหมายของท้องถิ่น

คำว่า " ท้องถิ่น " เป็นคำที่เราพูดกันอยู่เป็นประจำแต่ยังนิยามความหมายของคำว่า
ท้องถิ่น ที่แตกต่างกันออกไป หรือแม้กระทั่ง คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่น ชุมชน ชุมชน
ท้องถิ่น หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า ท้องถิ่น
อาทิ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า ท้องถิ่น คือ ท้องที่ใดท้องที่
หนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งเน้นถึงลักษณะทางสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และทางธรรมชาติ ที่มีความ
เป็นขอบเขตเฉพาะพื้นที่นั้นๆ เป็นสำคัญและยังมีความหมายที่กำหนดขอบเขตของพื้นที่ระดับ
ย่อยตามเขตการปกครอง หรือเป็นหน่วยงานระดับรองไปจากหน่วยงานใหญ่ ได้แก่ หมู่บ้าน
ตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นต้น คำว่า ท้องถิ่น จึงขึ้นอยู่กับการจำกัดขอบเขตทางพื้นที่ดังกล่าวแล้ว
และเมื่อนำไปใช้ประกอบกับคำใด จะให้ความหมายเฉพาะเจาะจงในเรื่อนั้น เช่น ประเพณี
ท้องถิ่น พิธีประจำท้องถิ่น เป็นต้น

เอกรินทร์ สีมหาศาลและปรีชา นุ่มสุข (อ้างถึงใน พรเพ็ญ บัวทอง. 2555 : 24)

กล่าวว่า " ท้องถิ่น " หมายถึง การกำหนดขอบเขตพื้นที่ ขอบเขตความรับผิดชอบหรือหน่วยงาน
ที่ปรากฏในท้องถิ่นต่าง ๆ ตามสภาพสังคม ซึ่งจัดเป็นพื้นที่ระดับย่อยรองไปจากสังคมใหญ่
ความหมายของชุมชนท้องถิ่น

นงคราญ กาญจนประเสริฐ (2545) ท้องถิ่น คือ ท้องถิ่นใดท้องถิ่น หนึ่งโดยเฉพาะ
ไม่สามารถกำหนดได้ว่ามีขนาดของพื้นที่ จำนวนประชากร หรือสิ่งต่าง ๆ ได้ว่า เป็นเท่าใด

บางครั้งอาจใช้ในความหมายที่คล้ายคลึงกับชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ และการมองภาพรวมที่นำไปใช้ว่ามีลักษณะใด

ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม (อ้างถึงใน เลิศชาย ศิริชัย. 2547) ให้ความหมายว่า ท้องถิ่น คือภูมิอัน หมายถึงระบบเล็ก ๆ ประกอบด้วยกลุ่มคนหลาย ๆ กลุ่มเชื่อมกันในระบบนิเวศน์เดียวกันหรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง เวลาใดเวลาหนึ่ง มีหนองน้ำ ภูเขา ป่าทุ่ง ฯลฯ ใช้ร่วมกันและมีความหมายเสมือนมาตุภูมิ กล่าวคือ ทุกคนในชุมชนมีความรักความผูกพันในพื้นที่นั้นมีกฎระเบียบในวิถีชีวิตเพื่อความมั่นคงความยั่งยืนและไม่ประสงคืใช้พื้นที่ส่วนนั้นเป็นปัจเจกชน (เฉพาะบุคคล) แต่ต้องการใช้เพื่อให้เกิดความอยู่ร่วมกันเพราะเป็นกระบวนการอยู่ร่วมกัน เป็นกลุ่มก้อนจะมีการร่วมกันกลั่นกรองภายใน ท้องถิ่น มีผู้หลักผู้ใหญ่ คอยประนีประนอม มีระบบอาวุโสร่วมรักษาโครงสร้างของชุมชนและท้องถิ่น นักวิชาการหลายท่านนิยมใช้คำว่า “ชุมชน” แทนคำว่า “ท้องถิ่น” แต่บางท่านก็ใช้คำว่า “ชุมชนท้องถิ่น”

อัจฉรา ภาณรัตน์ (2549) ชุมชนท้องถิ่น คือ การรวมตัวสัมพันธ์กันที่จะสร้างความมั่นคงร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการอยู่รอดมีกระบวนการทางความรู้ปลูกฝังและการศึกษามีสายสัมพันธ์โดยระบบการสื่อสารและคมนาคมโดยมีความเชื่อทางศาสนาและภูมิปัญญาเป็นแกนกลางสำหรับสร้างพลังภายในชุมชนท้องถิ่น

สีลาภรณ์ บัวสาย (2547) ชุมชนท้องถิ่นหนึ่ง ๆ จะมีฐานสำคัญ ประกอบด้วย 4 ฐาน คือ

1. ฐานทรัพยากร ได้แก่ป่าไม้ ภูเขา ลำน้ำ ฯลฯ หากท้องถิ่นใดมีโอกาสได้เป็นเจ้าของทรัพยากรเหล่านี้และรวมใจกันอนุรักษ์และพัฒนาเพื่อการยังชีพและยั่งยืน ก็กลายเป็นท้องถิ่นเก่าแก่อายุและประวัติศาสตร์อันยาวไกล
2. เครือข่ายทางสังคม การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์เมื่อต้องบุกเบิกพื้นที่ใหม่จำต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเพราะมีความกลัวและเพื่อการอยู่รอดและสร้างสรรค์กำหนดผู้นำหลายระดับหลายประเภทที่เกาะเกี่ยวกันโดยธรรมชาติในลักษณะเครือข่ายทางสังคมอยู่แล้วมาร่วมกันสร้างให้เกิดความสำเร็จ หากท้องถิ่นใดมีเครือข่ายทางสังคมในลักษณะสายสัมพันธ์ที่มีคุณภาพก็จะ เป็นชุมชนท้องถิ่นที่เข้มแข็งและเจริญก้าวหน้าการทำให้สายสัมพันธ์ทางสังคมมีความมั่นคงและมีคุณภาพได้นั้นต้องมีปัจจัยและองค์ประกอบสำคัญ อาทิ ยึดโยงกันเพราะเป็นเครือญาติมีระบบความเชื่อรวมกันมีความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันหรือวัฒนธรรมเดียวกัน

3. ระบบความรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะตัดสินว่า ชุมชนท้องถิ่น มีพลัง แข็งแกร่งขนาดใดโดยที่ชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ต้องค้นหาทุนความรู้ภายในของตนเองและจัดการ ความรู้ให้มีกระบวนการส่งสมความรู้จนเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะช่วยรักษาและพัฒนาคนใน ท้องถิ่นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี กล่าวคือ มีการสร้างความสัมพันธ์ของความรู้กับบริบทฐาน ทรัพยากรให้เป็นชุดความรู้ของชุมชนที่เกิดจากประสบการณ์จริงในชีวิตจริงในชุมชนท้องถิ่นชุด ความรู้ภายในท้องถิ่นจะมีฐานสำคัญอยู่ในภาคการเกษตรและอาศัยทรัพยากรชีวภาพตลอดจนดิน ฟ้าอากาศ อาทิ สมุนไพรท้องถิ่นใช้รักษาโรค การรักษาของหมอพื้นบ้านพืชพันธุ์พื้นบ้านต่าง ๆ ส่วนความรู้ด้าน สังคมวัฒนธรรม ซึ่งความรู้ประเภทนี้จะมีเฉพาะคนในชุมชนท้องถิ่นเท่านั้น อาทิ ธรรมเนียม ประเพณี จารีต ตำนาน นิทาน เพลงกล่อมเด็ก สุภาพดี เรื่องเล่า การละเล่น รวมถึง ข้อห้ามต่าง ๆ เป็นต้น

4. วัฒนธรรมและความเชื่อ เป็นแกนกลางของสังคมหากชุมชนท้องถิ่นใดมีความ เชื่อหรือค่านิยมร่วม (Share value) ชุมชนท้องถิ่นนั้นจะมีสายสัมพันธ์ของเครือข่ายทางสังคมที่มี คุณภาพ การถ่ายทอดความรู้แก่กันและกันก็จะทำได้ง่ายและมีประสิทธิภาพเป็นพลังชุมชนท้องถิ่น นอกจากคำว่า ชุมชนท้องถิ่นแล้ว ยังมีคำว่า “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ คำจำกัดความไว้มากมาย อาทิ

ประเวศ วะสี (2534 : 17-19) กล่าวถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ว่า ภูมิปัญญาไทย หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น คือวัฒนธรรมพื้นฐานของเราการพัฒนาควรจะต้องอยู่บนพื้นฐานที่มั่นคง ของเราเองและหาสิ่งอื่นมาตกแต่งประดับประดาที่เหมาะสมหาใช้การพัฒนาที่ขาดลอยจากฐาน เดิมของตนเอง ซึ่งจะทำให้โยกคลอน ได้ง่าย รัฐบาลและสาธารณะควรทำความเข้าใจความสำคัญ ของภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่งเสริมสนับสนุนให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่ระบบการศึกษาของชาติ เพื่อความสมบูรณ์ของการศึกษาอันจักเป็นการฟื้นฟูบูรณะพลังของชาติเพื่อความสมานฉันท์ของ คนในชาติการพัฒนาอย่างได้สมดุลและยั่งยืนและสานตีสู่สุขของสังคมไทย

อนงก นาคะบุตร (2536 : 82-83) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสำคัญต่อ การพัฒนาท้องถิ่น ที่อาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นองค์ประกอบมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้ออำนวยชี้นำและเป็นทางเลือกที่ เหมาะสมต่อสภาวะท้องถิ่นและเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกที่เข้ามากระทบ

2. ความรู้ ภูมิปัญญา และระบบคุณค่าต่างๆ ได้รับการประยุกต์และสืบสานอย่างต่อเนื่อง โดยสมาชิกของชุมชนด้วยกระบวนการเรียนรู้หลายรูปแบบผ่านประเพณี พิธีกรรม ตัวบุคคล และการปฏิบัติมีการเลือกสรรและผสมผสานกับความรู้ที่เข้ามาจากภายนอก

3. ผู้นำปัญญาชนชาวบ้าน นักเทคนิคพื้นบ้าน เครือข่ายของกลุ่มบุคคล และองค์กร ชุมชนในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาการพิทักษ์ปกป้องชุมชนและขยายแนวร่วมในการพัฒนาชุมชน

ทัศนีย์ ทองไชย (2542 : 124) กล่าวถึง ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่สั่งสมกันมาแต่อดีต
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นเรื่องของการจัดความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับ ธรรมชาติแวดล้อม และคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นจะถ่ายทอดโดยผ่านกระบวนการทางจารีตประเพณี วิถีชีวิตของการทำมาหากินและพิธีกรรมต่างๆ ทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

ส่วนตัว

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้เกิดความสงบสุขทั้งในชุมชน หมู่บ้านหรือใน
5. ภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้คนในชุมชนพึ่งตนเองได้ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณีหรือภูมิปัญญาของชุมชนในการลดการพึ่งพาตนเองจากสังคม ภายนอก

6. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนของตนแล้วจะทำให้คนในชุมชนนั้นๆ ทราบถึงความต้องการของตนเองจะเป็นการทำให้บุคคลเหล่านั้นเข้าใจตนเองและเป็นการปลูกสำนึกในการรับรู้ในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. นโยบายการศึกษาหลักสูตรได้เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรในการพัฒนาหลักสูตรโดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาส่งเสริมการเรียนการสอนและพัฒนาเนื้อหาสาระกระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ครอบคลุมความรู้เป็นวิทยาการสมัยใหม่

8. ภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างภาคทฤษฎีด้วยการนำเอาวัฒนธรรม และเทคโนโลยีเข้ามาใช้เป็นการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความรู้สมัยใหม่

9. ในสภาวะปัจจุบันโลกเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีแห่งข่าวสารผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาจะต้องมีความสามารถที่จะกล้าเผชิญกับสิ่งต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างสมบูรณ์สามารถทำงานกับเทคโนโลยีได้บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นเพราะอดีตที่ผ่านมามุ่งให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจที่เน้นด้านปริมาณของผลผลิตเพียงอย่างเดียวจนลืมไปว่าผู้ที่อยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จ คือภูมิปัญญาของคนในสังคมหรือท้องถิ่นนั่นเอง

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอาง และวิศนี ศิลตระกูล (2534) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึง ความรู้ประสบการณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการศึกษาอบรมสั่งสมและถ่ายทอดจากบรรพบุรุษหรือเป็นความรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรงของตนเอง ซึ่งได้เรียนรู้จากการทำงานจากธรรมชาติแวดล้อมสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งที่มีความค่าเสริมสร้างความสามารถทำให้คนมีชีวิตร่วมกันอย่างสันติสุขเป็นความรู้ที่สร้างสรรค์และมีส่วนเสริมสร้างการผลิต

อนันท์ กาญจนพันธุ์ (2544) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดเวลา และในภูมิปัญญาท้องถิ่นมีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจึงอาจเรียกได้ว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น Situated Knowledge หมายความว่า เป็นความรู้ที่ขึ้นอยู่กับ การปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์หากในสังคมต่างๆ ปราศจากกระบวนการเรียนรู้ถึงแม้จะมีปัญญา ก็ใช้ไม่ได้กับการพัฒนาเพราะการพัฒนา หมายถึงสถานการณ์ที่ไม่คงที่สถานการณ์ที่ผันแปรตลอดเวลาจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาถ้าหากความรู้มิได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ก็ไม่สามารถที่จะเท่าทันการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพราะภูมิปัญญา มีระบบความรู้ที่ผสมผสานอยู่อันนี้เป็นลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกอย่างหนึ่ง

จากที่ได้ศึกษางานวิจัย บทความ เอกสารประกอบการสอนและหนังสือของนักวิชาการหลายๆ ท่าน ผู้วิจัยจึงสรุป ความหมายของคำว่า “ท้องถิ่น” คือ ท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง โดยเฉพาะ ซึ่งเน้นถึงลักษณะทางสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และทางธรรมชาติที่มีความเป็น

ขอบเขตเฉพาะพื้นที่นั้นๆ ไม่สามารถกำหนดได้ว่ามีขนาดของพื้นที่ จำนวนประชากรหรือสิ่งต่างๆ เป็นเท่าใดทุกคนมีความรัก ความผูกพันในพื้นที่นั้น มีกฎระเบียบในวิถีชีวิต มีประเพณีและวัฒนธรรม มีกระบวนการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มก้อน จะมีการร่วมกันกลั่นกรองภายในท้องถิ่นมีผู้หลักผู้ใหญ่คอยประนีประนอมมีระบบอาวุโส ร่วมรักษาโครงสร้างของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งความหมายของคำว่าท้องถิ่นในงานวิจัยนี้ หมายถึง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับ ลักษณะความเป็นครูที่ดี

5.1 บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับ ครูที่ดี

เกษม วัฒนชัย (2546) ได้เขียนบทความ การปฏิรูปการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความเป็นครูที่มีคุณภาพ ซึ่งได้ศึกษาจากกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งสามารถสรุปได้ 3 ประการ คือ

1. หลักคิด อาทิ ยึดมั่นในอุดมการณ์ รักเด็ก มีความสามารถในการนำวิชาที่ตนรับผิดชอบโดยตรงและวิชาอื่นๆ รวมถึงการนำสภาพการณ์และสภาพแวดล้อมอื่นๆ มาบูรณาการร่วมกันเพื่อจัดการเรียนการสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามความเป็นจริง มีความอดทน และมองโลกในแง่ดี

2. หลักวิชาการ

3. หลักปฏิบัติ

ทัศนาศรี (2555) ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบความเป็นครูของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาความเป็นครูของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม โดยผลที่ได้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ คือ รู้ถึงความสำคัญของวิชาชีพครู บทบาท ภาระงานของครู มีการสอนที่ดี สร้างความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีวิสัยทัศน์มองการไกล และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

2. ด้านสมรรถนะ คือ มีความรัก เมตตาปรารถนาดีต่อผู้เรียน เช่น ช่วยเหลือ เกื้อกูล อดทนรับผิดชอบ

ศุภร ศรีแสน (2551) ทำการศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและครูในจังหวัดอุบลราชธานี โดยมุ่งศึกษา 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านความรู้

และประสบการณ์ ด้านการปฏิบัติงาน และมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน กลุ่มตัวคือ ผู้บริหาร ครู สังกัดจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 370 คน

ปราณี จันทรราชชัยและคณะ (2551) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความ เป็นครูมืออาชีพ ซึ่งความเป็นครูมืออาชีพคือเป็นคุณลักษณะที่เป็นเป้าหมายหรือ คุณลักษณะที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในตัวของครูไทย โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ชนิดตรวจสอบรายการและชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผลการศึกษาปัจจัยที่จะส่งผล ต่อความเป็นมืออาชีพของครู มีปัจจัยสำคัญ อาทิ

1. ปัจจัยภูมิหลัง คือ อายุ ประสบการณ์ สถานะทางสังคม

2. ปัจจัยคุณลักษณะภายใน ประกอบด้วยตัวแปรคือ คุณลักษณะส่วนตัว เจตคติต่อวิชาชีพครู และความรู้ทางวิชาชีพครู

3. ปัจจัยบทบาทของผู้บริหาร คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การนิเทศการศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในสถานศึกษา

4. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน คือการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสถานศึกษา

5. ปัจจัยการพัฒนาตนเอง คือสมรรถนะในการวิจัยและการเรียนรู้

6. ปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ คือ การศึกษาผู้เรียน การวางแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ตลอดจนการวัดและการประเมินผล

ยุภาติ ปณะราช (2551) ได้ทำการพัฒนาลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับ นักศึกษาวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรของ นักศึกษาวิชาชีพครู

2. ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาลักษณะความเป็น กัลยาณมิตรกับการเป็นแบบอย่างการปฏิบัติทางพุทธของบิดามารดา ที่ส่งผลต่อลักษณะความ เป็นกัลยาณมิตรของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 48 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกได้รับการ

ฝึกอบรมและอีกกลุ่มไม่ได้รับการฝึกอบรม ผลปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรมจะมีความเป็น
กัลยาณมิตรมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุชาดา กรเพชรปาลี (2548) ได้ทำการวิจัยคุณลักษณะที่สำคัญของครูดีเด่น :
คุณธรรมและความรู้ ซึ่งเป้าหมายในการวิจัยเพื่อยืนยันองค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นครู
ดีเด่น โดยกลุ่มตัวอย่างมี 3 กลุ่ม ได้แก่

1. นักวิชาการศึกษา คณะกรรมการประเมินให้รางวัลครูดีเด่นของ 6

หน่วยงาน

2. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

3. กลุ่มครูที่ได้รับรางวัลจากหน่วยงานดังกล่าว จำนวนทั้งสิ้น 2,706 คน โดย
ใช้เครื่องมือแบบสอบถามคุณลักษณะของครูดีเด่นสายงานการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 147 ข้อ ได้ผลการวิจัย 5 อันดับแรก ได้แก่
คุณธรรมจริยธรรม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ความเป็นประชาธิปไตย บุคลิกภาพที่
เหมาะสม การพัฒนาตนและเพื่อนครู

ชุตดา จิตพิทักษ์ (2542) ได้เขียนบทความ คุณธรรมและจริยธรรมที่ควรจะต้องทำ
โดยแบ่งเป็น 13 ประเด็น ดังนี้

1. ความมีระเบียบวินัย อาทิ การตรงต่อเวลา ความไม่เห็นแก่ตัวแก่ได้
2. ความยุติธรรม อาทิ ไม่ลำเอียง เพราะรัก เพราะโกรธ เพราะกลัว เพราะ
หลงใหล
3. ความซื่อสัตย์สุจริต อาทิ การปลอมแปลง หลอกหลวง คดโกง
4. ความขยัน ความประหยัดและมีศรัทธาในอาชีพ อาทิ ไม่เฉื่อยชา ไม่ฟุ้งเฟ้อ
5. สำนึกในหน้าที่และรับผิดชอบต่อสังคม อาทิ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม
6. การหมั่นศึกษาหาความรู้ อาทิ ไม่ยึดมั่นในประเพณีที่ไม่ดีบางอย่าง
7. ความยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบบ

ประชาธิปไตย

8. ความภาคภูมิใจและการรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
9. รู้จักบำรุงรักษาสุขภาพกายและใจให้สมบูรณ์

10. ความเมตตากรุณา ความเสียสละและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
11. ความกตัญญูกตเวที
12. ความกล้าหาญและความสามัคคี
13. การมีอุดมการณ์แห่งชีวิตและในวิชาชีพ

ชุตินา สัจจนันท์ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นครูสถิตในหทัยพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ทั้งบทพระราชนิพนธ์ พระราโชวาท พระราชดำรัส พระราชกระแสและเอกสาร โดยมีผลงานวิจัยคือสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีมีพระลักษณะของความเป็น ครูที่ดีที่ควรเทิดไว้เป็นแบบอย่าง 1) ทรงเป็นครูที่รอบรู้ มีความคิดที่กว้างขวางหลากหลาย รู้จักคิด วิเคราะห์และทรงนำวัดกรรมการศึกษามาใช้ประกอบการเรียน 2) ทรงเป็นครูที่มุ่งมั่นพัฒนา ทรงเป็นแบบอย่างในการพัฒนาทั้งในด้านการใฝ่รู้และเป็นนักพัฒนาที่ดีทรงนำความรู้และประสบการณ์มาเผยแพร่และมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทรงงานทุกด้าน

วิภาวี เวทวงศ์ (2546) ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของครูที่ดีเด่นสายงานการสอนระดับศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับจากกลุ่มตัวอย่าง 3,000 คน ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการ คณะกรรมการประเมินให้รางวัลครูจาก 6 หน่วยงาน และครูที่ได้รับรางวัลจาก 6 หน่วยงานดังกล่าว ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของครูที่ดีเด่นสายงานการสอนระดับศึกษาขั้นพื้นฐานมี 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความเป็นประชาธิปไตย ด้านผลงานวิชาการ ด้านการพัฒนาตนและช่วยเหลือเพื่อนครู ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพและด้านความรักความศรัทธาต่อวิชาชีพครู

นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ(2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความเป็นครูและธรรมิกมหาราช ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : การวิเคราะห์คุณธรรมเบื้องหลังพระราชกรณียกิจ โดยทำการวิจัยเอกสาร หลังจากที่ได้ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบและสังเคราะห์ สามารถแบ่ง 3 หมวดธรรม คือ 1) คุณธรรมด้านคุณสมบัติของครู อาทิ คุณธรรมในฐานะครูผู้สอนประกอบด้วย ความมีเมตตากรุณาต่อผู้เรียน ความใส่ใจและความเห็นประโยชน์ของผู้เรียน ความหนักแน่นและมีหลักการและความเป็นต้นแบบที่ดี คุณธรรมของครูในฐานะผู้เรียนประกอบด้วย การมีความเพียร

ในการเรียนรู้ทั้งสาระและวิธีสอน ฝึกฝนและพัฒนาตนเองเสมอ คุณธรรมของครูในฐานะผู้พัฒนา ประกอบด้วย การมีพรหมวิหาร มีความพร้อมในการสงเคราะห์ด้วยสิ่งของ วาจา กำลัง

2) คุณธรรมด้านความสามารถในการสอน คือการกำหนดเป้าหมายในการสอน วิเคราะห์และรู้จักผู้เรียน อุดหนุนในการสอน มีวิธีการสอนที่หลากหลาย สอนสิ่งที่ยากให้เข้าใจได้ง่าย มีการประเมินการสอน 3) คุณธรรมด้านการทำหน้าที่ครู ประกอบด้วย การสอนศิษย์ให้เป็นคนดีและสร้างเครื่องคุ้มภัยให้ศิษย์

สุวัฒน์ นิยมคำ (2535) ได้เขียนบทความเรื่อง ครูที่ดีและหน้าที่ที่พบาทอาจารย์ มหาลัย โดยให้ความหมายของครูที่ดีไว้ดังนี้ 1) ครูที่ดีต้องมีความเป็นนักวิชาการ คือ ต้องตอบให้ได้ว่า เราจะสอนอะไรให้เขา เราสอนไปทำไมเราจะสอนให้เขาเกิดอะไร เราจะสอนอย่างไร เราจะประเมินผลอย่างไร 2) ครูที่ดีต้องมีความสามารถในการสอน คือนอกจากการสอนหนังสือแล้วยังต้องสอนความดีให้มีคุณธรรมที่เรียกว่าสอนคน 3) ครูที่ดีต้องมีความเป็นครู โดยความเป็นครูแบ่งแยกออกเป็น 3 องค์ประกอบย่อยคือ จริยธรรมคุณธรรมทั่วไป จริยธรรมคุณธรรมที่ครูพึงมีต่อศิษย์และจริยธรรมคุณธรรม

ธรรมนันทิกา แจ่มสว่าง (2555) ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับประสบการณ์ของการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู: การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยาเพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาของจิตวิญญาณความเป็นครูของครูที่ได้รับรางวัลในโครงการครูผู้มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณครู โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่าช่วงของการพัฒนาสู่การเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครูเป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาวะทางจิตและพฤติกรรมการทำงาน โดยมี 5 ประเด็น ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

1. การมีตัวแบบความมีจิตวิญญาณความเป็นครู
2. แรงจูงใจในการเข้าสู่อาชีพครู
3. มีประสบการณ์การได้เห็นสภาพชีวิตที่ยากลำบาก
4. ความผูกพันระหว่างครูกับศิษย์
5. คุณลักษณะพื้นฐานทางจิตวิทยา

ทินกร ชาทอง (2546) ได้เขียนบทความ ครูดีที่หนูรักตามหลักแห่งพุทธวิธี โดยทำการศึกษาจากหลักของพระพุทธเจ้า ตามพุทธประวัติ โดยได้ทำการสรุปถึงคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของครูผู้สอน 1)ด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย ในด้านความสง่างามในพระวรกาย ด้านของเสียงอันไพเราะ พระอากัปกิริยามารยาท 2) คุณธรรม ประกอบด้วย ด้านความรู้หรือปัญญา ด้านความบริสุทธิ์ ด้านความกรุณา และมีคุณสมบัติที่ควรยึดเป็นแบบอย่าง ทรงสอนในสิ่งที่จริง ทรงเข้าใจในสิ่งที่สอน ทรงสอนด้วยเมตตา ทรงทำได้จริงอย่างที่สอน ทรงมีบุคลิกภาพที่ โนมน่าไว้วางใจ ทรงมีหลักการสอน

จากที่ได้ศึกษางานวิจัยและบทความของผู้รู้หลายๆท่าน เกี่ยวกับลักษณะครูที่ดี ผู้วิจัย สามารถแยก ลักษณะครูที่ดี ออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านความรู้

1. มีความรู้ด้านวิชาชีพ
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น สามารถใช้ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของนักเรียนมาบูรณาการ ในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความรู้เกี่ยวกับภาษาท้องถิ่น

ด้านความสามารถ

1. มีความสามารถในการสอน คือนอกจากการสอนหนังสือแล้ว ยังต้องสอนความดีให้มีคุณธรรมที่เรียกว่าสอนคน
2. มีความสามารถวิเคราะห์และรู้จักผู้เรียน
3. มีวิธีการสอนที่หลากหลาย สอนสิ่งที่ยากให้เข้าใจได้ง่าย
4. การประเมินการสอนที่เหมาะสม
5. มีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลง
6. มีความสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1. ความมีระเบียบวินัย อาทิ การตรงต่อเวลา ความไม่เห็นแก่ตัวแก่ได้
2. ความยุติธรรม อาทิ ไม่ลำเอียง เพราะรัก เพราะโกรธ เพราะกลัว เพราะหลงใหล
3. ความซื่อสัตย์สุจริต อาทิ การปลอมแปลง หลอกหลวง คดโกง

เพื่อ

4. ความขยัน ความประหยัดและมีสัทธาในอาชีพ อาทิ ไม่เฉื่อยชา ไม่ฟุ้ง
5. สำนึกในหน้าที่และรับผิดชอบต่อสังคม อาทิ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม
6. การหมั่นศึกษาหาความรู้ อาทิ ไม่ยึดมั่นในประเพณีที่ไม่ดีบางอย่าง
7. ความยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบบ
8. ความภาคภูมิใจและการรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
9. รู้จักบำรุงรักษาสุขภาพกายและใจให้สมบูรณ์
10. ความเมตตา กรุณา ความเสียสละและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
11. ความกตัญญู กตเวทิตะ
12. ความกล้าหาญและความสามัคคี
13. การมีอุดมการณ์แห่งชีวิตและในวิชาชีพ

ประชาธิปไตย

5.2 บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับ ครูที่ดีของท้องถิ่น

ปนัดดา วัฒน และปรีชา วิจิตรธรรมรส (2557) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ตัวอย่างคือครูระดับมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 840 คน ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากความรู้เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ รองลงมาคือ เจตคติต่อวิชาชีพ ต่อมา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

แผนกวิชาประถมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2537) ได้ทำการสัมมนาเรื่อง “คุณลักษณะของครูและแนวทางการผลิตครู ที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมีผู้ร่วมสัมมนาจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูยะลา สำนักงานการประถมศึกษาในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น เพื่อหาคุณลักษณะของครูและแนวทางการผลิตครู ที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผลการสัมมนาสรุปว่า คุณลักษณะของครูใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ มี

1. มีความรอบรู้ในเรื่องดังต่อไปนี้

1.1 มีความรู้ด้านวิชาชีพ

1.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของ
ท้องถิ่น สามารถใช้ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของนักเรียนมาบูรณาการ ในการจัดการเรียนการสอน
อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ความรู้เกี่ยวกับภาษาท้องถิ่น

1.4 ทันทต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลง

1.5 มีความสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม

2. มีคุณธรรมจริยธรรมสูงในเรื่องต่อไปนี้

2.1 มีความจริงใจในการทำงาน

2.2 มีความอดทนต่อสภาพสังคม ต่างวัฒนธรรม

2.3 มีความเมตตากรุณาเสียสละต่อที่ผู้ด้อยกว่า

2.4 มีความยุติธรรมไม่อคติต่อนักเรียน ต่อชุมชน

3. ครูต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี ในเรื่องต่อไปนี้

3.1 มีใจกว้างยอมรับความแตกต่าง

3.2 ปรับตัวเข้ากับชุมชนได้ดี

3.3 มีโลกทัศน์กว้าง มองการไกล

3.4 มีท่าทีประนีประนอม

3.5 ความเป็นประชาธิปไตย

3.6 มีความกล้าหาญ

3.7 มีทักษะ ในการสร้างสัมพันธ์ชุมชน

จากที่ได้ศึกษางานวิจัยและบทความของผู้รู้ เกี่ยวกับลักษณะครูที่ดีของท้องถิ่น

ผู้วิจัย สามารถแยก ลักษณะครูที่ดีของท้องถิ่น ออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้

1.1 มีความรู้ด้านวิชาชีพ ความสำคัญ ทบบาทและหน้าที่

ท้องถิ่น

1.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของ

1.3 มีความรู้เกี่ยวกับภาษาท้องถิ่น

1.4 ทันทต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลง

1.5 มีความสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม

2. ความสามารถ

2.1 สามารถใช้ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของนักเรียนมาบูรณาการ

ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามสภาพจริง

2.3 สามารถนำปัญหาในท้องถิ่นมาเป็นฐานในการเรียนการสอน

3. ครูต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี ในเรื่องต่อไปนี้

3.1 มีใจกว้างยอมรับความแตกต่าง

3.2 ปรับตัวเข้ากับชุมชนได้ดี

3.3 มีโลกทัศน์กว้าง มองการไกล

3.4 มีทำที่ประนีประนอม

3.5 มีความเป็นประชาธิปไตย

3.6 มีความกล้าหาญ

3.7 มีทักษะ ในการสร้างสัมพันธ์ชุมชน

3.8 มีความอดทนต่อสภาพสังคม ต่างวัฒนธรรม

3.9 มีความเมตตากรุณาเสียสละต่อที่ผู้ด้อยกว่า

3.10 มีความยุติธรรมไม่อคติต่อนักเรียน ต่อชุมชน

Six Sigma

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนหลักทฤษฎีและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ Six Sigma ตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของ Six Sigma

ประวัติของ Six Sigma ได้มีผู้กล่าวถึงในเรื่องนี้ไว้ใกล้เคียงกันหลายท่าน เช่น กันยรัตน์ คมวิษระ (2547 : 20-34) ; โภศล ตีศีลธรรม (2547 : 128-136) ; พีรเดช สุวิทยารักษ์ (2547 : 83-87) สุทธดี นริศศิริกุล (2545 : 55-57) ; วิทยา สุหฤทดำรง และ ก้องเดชา บ้านมะหิงษ์ (2545: 127-130) ซึ่งพอสรุปได้ว่า Six Sigma แท้จริงแล้วเป็นภาษาในวิชาสถิติ ซึ่งมีสัญลักษณ์ Sigma (σ) เป็นตัวอักษรในภาษากรีก ที่ใช้แทนความหมายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งเป็นตัวเลขที่ใช้ในการบ่งบอกถึงการกระจายของข้อมูล เมื่อก้าวถึงค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานต้องมองย้อนกลับไปถึงปี ค.ศ. 1733 เมื่อนายดีโมริ (Demorvre) ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่ได้ศึกษาและพัฒนาเส้นโค้งแจกแจงปกติ (Normal Distribution) เพื่อนำไปใช้ในการประมาณการของการกระจายข้อมูลแบบไบโนเมียล (Binomial Distribution) แต่ความรู้และงานที่นายดีโมริ สร้างไว้ได้สูญหายไปจนกระทั่งมาถูกค้นพบอีกครั้งหนึ่งโดย นายคาล เพียร์ซัล (Karl Pearson) ในปี ค.ศ. 1924 ในระหว่างนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี ค.ศ. 1809 โยฮันน์ คาร์ล ฟรีดริช เกาส์ (เยอรมัน : Johann Carl Friedrich Gauss) นักคณิตศาสตร์ชาวเยอรมัน เกิดเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2302 เป็นหนึ่งในตำนานนักคณิตศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ ได้รับฉายาว่า "เจ้าชายแห่งคณิตศาสตร์" (Prince of Mathematics) เนื่องจากอุทิศผลงานในทุกๆ ด้านของคณิตศาสตร์ในยุคสมัยของเขา นอกจากนี้ เกาส์ยังมีผลงานสำคัญทางด้านฟิสิกส์ โดยเฉพาะด้านดาราศาสตร์อีกด้วย โดยได้ศึกษาการกระจายแบบโค้งปกติ (Normal Distribution) โดยละเอียดและได้ตีพิมพ์บทความเกี่ยวกับคุณสมบัติของการกระจายแบบโค้งปกติไว้มากมายจนเป็นเหตุให้การกระจายแบบโค้งปกติเป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อหนึ่งในวงการคณิตศาสตร์ว่าเป็นการกระจายแบบเกาส์เซียน (Gaussian Distribution) (Dunnington, 2003) แต่ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่รู้จักกันอยู่ทุกวันนี้ได้รับการตั้งชื่อโดยนายคาล เพียร์ซัล (Karl Pearson) ในปี ค.ศ. 1893

ปัจจุบัน "Six Sigma" ได้ถูกจัดให้เป็นเครื่องหมายการค้าของบริษัทโมโตโรล่า Six Sigma ได้ถูกนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการดำเนินงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น Six Sigma เริ่มมีการพัฒนาขึ้นมา กล่าวคือเมื่อปี ค.ศ. 1980 โดย Bill Smith วิศวกรอาวุโส และนักวิทยาศาสตร์ในหน่วยงานโทรคมนาคมของบริษัท Motorola ได้ประยุกต์สูตรและวิธีการ

ทางสถิติเพื่อถ่วงน้ำหนักการเป็นวิธีการของ Six Sigma ได้นำเสนอหลักการนี้ต่อ Bob Galvin ผู้เป็น CEO ในช่วงนั้นด้วยเอกสารการปรับปรุงงานชื่อเรื่อง “Six Sigma Mechanical Design Tolerancing” ซึ่ง Galvin ให้ความสนใจและสนับสนุนจนเกิดโครงการ “Six Sigma Quality” ขึ้นใน ปี 1987 โดยใช้ตัววัดระดับคุณภาพตัวหนึ่ง ที่เรียกว่า “Sigma Level หรือ ระดับซิกม่า” ซึ่งตอนนั้น บริษัท Motorola มีระดับSigma อยู่ในระดับ 3-4 เท่านั้น เขาจึงได้ตั้งเป้าหมายระดับคุณภาพเอาไว้ที่ Six Sigma แล้วตั้งทีมงานขึ้นมาแล้วหาวิธีปรับปรุงคุณภาพ ซึ่งนำโดย บิลล์ สมิท และ ดร. ไมเคิล แฮร์ โดยทีมงานกลุ่มนี้ได้ค้นคว้าวิธีการ โดยมี 2 คำ ที่ควบคู่กันไปเสมอ คือ “การปรับปรุงคุณภาพและลดการสูญเสียเปล่า” ทำให้วัฒนธรรมองค์กรเกี่ยวกับคุณภาพได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นยอดขายและอัตราการเจริญเติบโตของบริษัทสูงขึ้น อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน และยังได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Malcolm Baldrige National Quality Award) ในปี 1988 อีกด้วย จากความสำเร็จนี้ทำให้บริษัทน้อยใหญ่ทั่วโลกต่างต้องหันมาให้ความสนใจในการนำ Six Sigma จากนั้นอีกไม่นาน บริษัทต่างๆ ได้นำเอาหลักการนี้ไปใช้ แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จนกระทั่งปี 2536 ประธานบริษัท Allied Signal ชื่อ Larry Bossidy ได้เล็งเห็นจุดอ่อนของ Six Sigma เขาได้แก้ไขระบบโดยการ สร้างระบบการบริหารโดยการตั้งผู้นำเข้ามามีส่วนร่วม กำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานที่ชัดเจนและการสร้างระบบที่ให้การสนับสนุนการทำงานของ Six Sigma ขึ้นมา เช่น ตำแหน่ง มาสเตอร์ แบล็กเบลต์หรือแชมเปียน ค่อยเลือกโครงการและให้การสนับสนุน โดยมี แบล็กเบลต์และกรีนเบลต์ เป็นผู้ปฏิบัติงานรองลงมาอีกที ผลที่ได้รับกลับมาเป็นความสำเร็จของ บริษัท Allied Signal เป็นอย่างมาก จนทำให้หลายบริษัทยักษ์ใหญ่ เช่น GE ได้หันมาใช้ Six Sigma อย่างจริงจัง

2. ความหมายของ Six Sigma

มีนักวิชาการได้พูดถึงความหมายหรือคำจำกัดความของ Six Sigma ไว้หลายท่าน ผู้ทำวิจัยขอยกตัวอย่าง ดังนี้

กันยรัตน์ คมวิริยะ (2547: 30) ได้อธิบายว่า Six Sigma คือ กระบวนการที่จะลดความคลาดเคลื่อนและการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย (Variability) โดยทำการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาทางปรับปรุงกระบวนการทุกขั้นตอนเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงที่สุด โดยผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ D : M : A : I : C

D = Define เป็นการกำหนดเป้าหมายและปัญหาอย่างชัดเจน

M = Measure คือการวัดสิ่งที่จำเป็นที่จะทำให้เข้าใจสภาพของระบบและกระบวนการที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

A = Analyze การวิเคราะห์ เป็นการอ่านค่าที่ได้จากขั้นตอนการวัดเพื่อมาวิเคราะห์

I = Improve การพัฒนาหรือการปรับปรุงสมรรถนะและประสิทธิภาพของกระบวนการ

C = Control การควบคุม เป็นการพยายามที่จะควบคุมรักษาระดับสมรรถนะของกระบวนการที่ได้รับการปรับปรุงแล้วให้คงอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

นภดล สุขสำราญ (2545 : 34-35) กล่าวว่า Six Sigma เป็นหลักการและเทคนิคด้านคุณภาพที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า มีความแม่นยำ เทียบตรงและมีประสิทธิผลสูง โดย Six Sigma มุ่งเน้นให้ผลการดำเนินงานทางธุรกิจเป็นไปโดยปราศจากข้อผิดพลาด มีสัญลักษณ์ Σ (Sigma) เป็นอักษรในภาษากรีก ซึ่งนักสถิตินำมาเป็นตัวแทนค่าความแปรปรวนในกระบวนการผลิตใดๆ หรือที่รู้จักกันดีว่าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยจะมุ่งเน้นการป้องกันของเสีย การลดระยะเวลาการทำงานและการประหยัดต้นทุน โดยใช้โมเดลการปรับปรุงคุณภาพ ที่เรียกว่า DMAIC

พิชิต เทพวรรณ (2548 : 66-81) ให้คำนิยามว่าเป็นการขยายแนวทางการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทำให้สินค้าและบริการอยู่ในระดับที่ลูกค้าต้องการ โดยประยุกต์ใช้เครื่องหมายทางสถิติเพื่อการจัดการคุณภาพของสินค้าและบริการที่ทำให้องค์กรมีผลกำไรและผลผลิตเพิ่มขึ้น ซึ่งแทน σ ที่เป็นอักษรในภาษากรีก ใช้แทนความหมายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการ (standard deviation) เพื่อใช้วัดความแปรปรวนเฉลี่ยที่เบี่ยงเบนไปจากค่ามาตรฐาน ซึ่งถ้าค่า Six Sigma ยิ่งสูงแสดงว่ามีความแปรปรวนของกระบวนการยิ่งสูง ทำให้มีพื้นที่อยู่นอกเหนือการยอมรับน้อยลง

พีรเดช สุวิทย์รักษ์ (2547 : 84) กล่าวว่า Six Sigma คือ กลยุทธ์ของฝ่ายบริหารที่นำมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพให้เกิดขึ้นภายในองค์กร โดยมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานและการจัดการที่เหมาะสม เพื่อสามารถตอบสนองต่อความพึงพอใจของลูกค้าและลด

ความสูญเสียที่ทำให้เกิดความไม่พอใจของลูกค้าให้เหลือน้อยที่สุดซึ่งส่งผลให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสูงสุด เมื่อเราสามารถวัดจำนวน Defect หรือสิ่งของที่มีตำหนิได้แล้ว จากนั้นสาเหตุของ Defect ว่าเกิดจากสาเหตุใดมากที่สุด แล้วเข้าจัดการกับสาเหตุนั้นตามกระบวนการ เพื่อลดจำนวน Defect ให้น้อยลง

พอฤทัย ปราดเปรี้ยว (2553 : 60-65) กล่าวว่า Six Sigma คือ แนวทางการบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับลูกค้าเป็นอันดับแรก โดยมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการด้วยวิธีทางสถิติ มีเป้าหมายเพื่อค้นหาและกำจัดข้อบกพร่อง (Defect) รวมถึงสาเหตุของข้อบกพร่องจากกระบวนการลงมาให้เหลือน้อยที่สุด

พีรพัฒน์ เกษบุญชู (2548 : 70-74) กล่าวว่า Six Sigma เป็นเครื่องมือบริหารระบบคุณภาพในองค์กร โดยเป้าหมายคือสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ตรงเป้าหมาย ซึ่งหัวใจของ Six Sigma คือการพัฒนาเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ได้มากที่สุดนั่นเอง

วชิรพงษ์ สาลีสิงห์ (2548) ได้ให้ความหมายของซิกมา Sigma: σ ไว้ว่า σ เป็นอักษรกรีกโบราณ ในทางสถิติใช้แทนความหมายระดับความผันแปรของกระบวนการ หรือเรียกเป็นภาษาวิชาการว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S, S.D.) แต่ถ้ายกกำลังสองของ S ก็จะมีชื่อใหม่ว่า ความแปรปรวน (variance: S^2) โดยความหมายทางกายภาพ ทั้งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความแปรปรวนนั้น จะกล่าวถึงระดับความผันแปรของกระบวนการนั่นเอง

วิทยา สุหฤตดำรง และ นราศรี ถาวรกุล (2546 : 125-130) กล่าวว่า Six Sigma นั้นแท้จริงนั้นเป็นภาษาในวิชาสถิติ ซึ่งมีสัญลักษณ์ Sigma (σ) เป็นตัวอักษรในภาษากรีก ใช้แทนความหมายของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ซึ่งค่า σ ยิ่งสูงแสดงว่ามีความแปรปรวนของกระบวนการสูงทำให้มีพื้นที่ที่อยู่นอกเหนือพื้นที่ในการยอมรับหรือใน สเปกน้อยลง นั่นคือมีของเสียที่อยู่นอกเหนือขอบเขตที่ยอมรับได้น้อยลง

สุธฤดี นริศศิริกุล (2545 : 55-57) กล่าวว่า Six Sigma เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดคุณภาพเพื่อให้ใกล้เคียงกับความสมบูรณ์มากที่สุด นั่นคือพยายามไม่ให้เกิดของเสียเลย หรือให้

เกิดของเสียน้อยที่สุดในทุกๆ กระบวนการทั้งในอุตสาหกรรม การผลิตจนกระทั่งถึงการจัดการซื้อ
 ษา ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการ

เอกพล ปานข้า (2547 : 40-43) กล่าวว่า Six Sigma เป็นกระบวนการปรับปรุง
 คุณภาพแบบก้าวกระโดด ทั้งยังหมายถึงกระบวนการที่สร้างงานเสียเพียง 3.4 ชิ้นจากโอกาส 1
 ล้านครั้ง โดยใช้วิธีการทำงาน 5 ขั้นตอน คือ D.M.A.I.C ซึ่งย่อมาจาก D = Define การกำหนด
 โครงการ M= Measure การวัดและเก็บข้อมูล A= Analyze การวิเคราะห์ I= Improve การ
 ปรับปรุง และ C=Control การควบคุม

จากการที่ผู้วิจัย ได้ศึกษา ความหมายของกระบวนการ Six Sigma จากนักวิชาการ
 ผู้มีความรู้หลาย ๆ ท่าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการจัดกลุ่ม (Groups) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ว่า
 แนวคิดของนักวิชาการและผู้รู้ข้างต้น สอดคล้องกันตั้งแต่ 3 ท่าน/แหล่ง ขึ้นไป จึงนำมาเป็น
 องค์ประกอบสำคัญ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป โดยผลการ วิเคราะห์-
 สังเคราะห์ เป็นดังนี้

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ - สังเคราะห์ความหมายของ กระบวนการ Six Sigma

แหล่งข้อมูล องค์ประกอบ	กันยรัตน์ คมวิษระ (2547)	นภาค สุขสำราญ (2545)	พิชิต เทพวรรณ (2548)	พีรเดช สุวิทย์ราษฎร์ (2547)	พอดทัย ปราดเปียว (2553)	พีระพัฒน์ เกษบุณชู (2548)	วชิรพงษ์ สาลีสิงห์(2545)	วิทยา สหฤทธดำรง(2545)	สุฤทธิ นริศศิริกุล (2545)	เอกพล ปานข้า (2547)	จำนวนความสอดคล้อง
เป็นอักษรกรีกโบราณ ในทางสถิติใช้แทน ความหมายระดับความผันแปรของ กระบวนการ หรือเรียกเป็นภาษา วิชาการว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน							/	/			2
เป็นกระบวนการเพื่อปรับปรุงคุณภาพ การผลิตทุกขั้นตอนเพื่อให้ได้ผลการผลิต ที่สูงที่สุด	/	/	/	/					/		5*

องค์ประกอบ	แหล่งข้อมูล									จำนวนความสอดคล้อง	
	กันยรัตน์ คมวัชระ (2547)	นภดล สุขสำราญ (2545)	พิชิต เทพวรรณ (2548)	พีรเดช สุวิทย์ราษฎร์ (2547)	พอดุทัย ปราดเปียว (2553)	พีระพัฒน์ เกษบุณชู (2548)	วชิรพงษ์ สาลีสิงห์(2545)	วิทยา สหเทพดำรง(2545)	ศุภฤดี นริศศิริกุล (2545)		เอกพล ปานข้า (2547)
เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าทั้งสินค้าและบริการ	/		/	/		/			/		5*
เป็นกระบวนการปรับปรุงกระบวนการผลิตโดยผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ DMAIC	/	/								/	3*
เป็นกระบวนการที่จะลดความคลาดเคลื่อนและการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย	/	/		/	/						4*
เป็นหลักการและเทคนิคด้านคุณภาพที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า มีความแม่นยำเที่ยงตรงและมีประสิทธิผลสูงโดยใช้เครื่องมือทางสถิติ		/	/		/						3*

จากตารางที่ 17 การวิเคราะห์ - สังเคราะห์ความหมายของกระบวนการ Six Sigma ผู้วิจัย พอสรุปได้ดังนี้ กระบวนการ Six Sigma เป็นกระบวนการด้านคุณภาพ ที่นำมาใช้จัดการ ความบกพร่องหรือข้อเสียต่างๆให้กลายเป็นศูนย์ และเพื่อเพิ่มในสิ่งที่ต้องการด้วยกระบวนการพัฒนา โดยมุ่งเน้นเพื่อกำจัดหรือควบคุมตัวแปรต่างๆ ที่อาจจะทำให้ไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีเครื่องมือทางสถิติเข้ามาช่วย เพื่อปรับปรุงคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการผลิตที่สูงที่สุดและมีคุณภาพ ตลอดจนลดการสูญเสียให้เป็นศูนย์ โดยกระบวนการนี้มุ่งเน้นการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าทั้งสินค้าและบริการเป็นสำคัญ กระบวนการปรับปรุงคุณภาพมี 5 ขั้นตอน คือ DMAIC

D = Define เป็นการกำหนดเป้าหมายและปัญหาอย่างชัดเจน

M = Measure คือการวัดสิ่งที่จำเป็นที่จะทำให้เข้าใจสภาพของระบบและกระบวนการที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

A = Analyze การวิเคราะห์ เป็นการอ่านค่าที่ได้จากขั้นตอนการวัดเพื่อมาวิเคราะห์

I = Improve การพัฒนาหรือการปรับปรุงสมรรถนะและประสิทธิภาพของกระบวนการ

C = Control การควบคุม เป็นการพยายามที่จะควบคุมรักษาระดับสมรรถนะของกระบวนการที่ได้รับการปรับปรุงแล้วให้คงอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

3. แนวคิดและหลักการสำคัญของ Six Sigma

แนวคิดและหลักการสำคัญของ Six Sigma ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหัวข้อนี้ ดังนี้

พีรพัฒน์ เกษบุญชู (2548 : 70-74) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่สำคัญของ Six Sigma ว่า จะมุ่งเน้นที่เป้า โดยมองปัญหาที่แท้จริง มองสภาพของปัญหาว่าเป็นอย่างไร แล้วทำการกำหนดเป้าหมาย โดยมองสองสิ่งคือ สิ่งที่ดีควรปฏิบัติและสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติควรมุ่งเน้นที่เป้าหมาย หากคิดที่จะเริ่มต้นแก้ปัญหาลองแรกที่จะต้องทราบก่อนว่า สภาพปัจจุบันของปัญหาเป็นอย่างไร ควรมุ่งเน้นที่ลูกค้า องค์กรที่จะประสบผลสำเร็จได้จะต้องเข้าไปนั่งในใจของลูกค้าให้ได้ควรมุ่งเน้นที่การวางแผนการวางแผนที่ถูกต้องและเหมาะสมทำให้ถึงจุดหมายได้อย่างราบรื่นควรมีการสื่อสารทั่วทั้งองค์กร ผู้นำองค์กรจะต้องสื่อสารให้พนักงานทุกระดับทราบถึงจุดหมายการนำ Six Sigma มาใช้ควรมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร โครงการต่างๆจะประสบความสำเร็จได้ หากได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารควรเลือกบุคคลที่เหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการประยุกต์ใช้ระบบ Six Sigma ควรเลือกที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ควรมีการอดทนในการรอผลลัพธ์ เพราะการประยุกต์ใช้ระบบที่มีความสามารถสูง ย่อมต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้ควรมีระบบการให้รางวัลเมื่อโครงการประสบความสำเร็จ การให้รางวัลนอกจากจะเป็นการตอบแทนและยังเป็นการให้ขวัญกำลังใจควรมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบแผนกต่างๆในองค์กรและต่างองค์กร เพื่อให้ทราบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นควรมีการตรวจสอบผลลัพธ์ไม่ควรมุ่งเน้นแต่เรื่อง

ฝึกอบรมการนำ Six Sigma มาใช้นั้นต้องสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการได้อย่างเหมาะสมไม่ควรปรับปรุงองค์กรในคราวเดียว ต้องเริ่มจากการสร้างตัวอย่างให้คนในองค์กรได้เห็นความสำเร็จเสียก่อนไม่ควรมุ่งเน้นการปรับบทเรียน Six Sigma เป็นระบบที่นำเครื่องมือมาให้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ คนที่จะเป็น Black Belt จะต้องรู้จริงไม่ใช่จดจำไม่ควรข้ามขั้นตอนการทำงาน การรีบเร่งในการทำงานเพื่อที่จะให้เกิดการปรับปรุงอย่างรวดเร็ว อาจจะทำให้เกิดการละเลยหรือข้ามขั้นตอนที่สำคัญไม่คำนวณผลโดยคนเดียวไม่ควรที่จะเรียนรู้เรื่องสถิติ Six Sigma มุ่งเน้นการใช้เครื่องมือไม่ใช่การพิสูจน์สูตร แต่เป็นการนำตัวแปรบางตัวมาเพื่อแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับ

พิชิต เทพวรรณ (2548 : 70) ที่กล่าวว่า Six Sigma เป็นแนวทางการบริหารที่ให้ความสำคัญแก่ลูกค้า โดยใช้ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหา Six Sigma จะเน้นความสำคัญของลูกค้า (Customer Oriented) ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าทั้งจากสินค้าและการบริการ Six Sigma เป็นกระบวนการที่สามารถสร้างผลตอบแทนให้กับบริษัทได้เป็นอย่างดี Six Sigma ได้ปรับเปลี่ยนแบบดำเนินการบริหาร ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารหรือผู้นาองค์กรได้เรียนรู้เครื่องมือและมโนภาพของ Six Sigma

กันยารัตน์ คมวัชระ (2547 : 21) ได้กล่าวถึงแนวคิดหรือหลักการของ Six Sigma ว่า มีพื้นฐานมาจากแนวคิดในเชิงสถิติภายใต้สมมติฐานที่ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างคือกระบวนการมีตัวแปรที่หลากหลายการนำเข้ามาข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเข้าใจในธรรมชาติของการแปรปรวนแบบหลากหลายจะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการให้ดีขึ้น

สุริยะ เลิศวัฒน์พงษ์ชัย (2546 : 11) ได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการสำคัญของ Six Sigma ว่าเป็นการบริหารในระยะสั้นผลักดันให้เกิดผลระยะยาวเป็นเรื่องของคนทั้งองค์กรขยายจากวงเล็กขยายไปสู่ทั้งองค์กรประสานผลคุณภาพของเครื่องมือกับคนเป็นการนำองค์กรไปสู่ภาวะผู้นำในการแข่งขันทางธุรกิจ จากที่ได้เสนอแนวคิดและหลักการ ของ Six Sigma จากผู้รู้ ผู้วิจัยจึงขอสรุป แนวคิดและหลักการของ Six Sigma พอสังเขป ดังนี้

1. Six Sigma จะเน้นความสำคัญของลูกค้า (Customer Oriented) ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าทั้งจากสินค้าและการบริการ

2. Six Sigma เป็นการบริหารในระยะสั้นผลักดันให้เกิดผลระยะยาวหรือขยายจากวงเล็กขยายไปสู่ทั้งองค์กรโดยเป็นประสานอานุภาพของเครื่องมือกับคน
3. Six Sigma จะต้องเลือกบุคคลที่เหมาะสม เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการประยุกต์ใช้ระบบ Six Sigma ตลอดจนต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรเป็นอย่างดี
4. Six Sigma เป็นกระบวนการที่สามารถสร้างผลตอบแทนให้กับบริษัทได้เป็นอย่างดีเป็นการนำองค์กรไปสู่ภาวะผู้นำในการแข่งขันทางธุรกิจและบริการ

4. คำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวกับ Six Sigma

นิยามของคำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับ Six Sigma ไว้หลายท่านด้วยกันอาทิ นภดล สุขสำราญ (2545 : 33-39), สุทธฤดี นริศศิริกุล (2545 : 55-57), โกศล ดีศีลธรรม (2547 : 128-136), พิชิต เทพวรรณ (2548 : 66-81), พีรเดช สุวิทยารักษ์ (2547 : 83-87), วชิรพงษ์ สาสีสิ่ง (2548), วิทยา สหฤทธำรง และ นราศรี ถาวรกุล (2546 : 125-130) ผู้วิจัยขอสรุปและนำเสนอพอสังเขป ดังต่อไปนี้

Critical To Process หรือ จุดวิกฤต คือจุดที่เกิดผลกระทบต่อกระบวนการการผลิต กระบวนการย่อยอันใดทำให้เกิดปัญหาต่อกระบวนการหลัก และเกิด Defect มากเกินไป Cycle Time มากเกินไป หรือ Consumption มากเกินไป ซึ่งปัจจุบันขึ้นอยู่กับว่ามองปัญหาด้านไหนสำคัญที่สุด อาทิ ปัญหาวิกฤตต่อคุณภาพ (Critical To Quality, CTQ) ปัญหาวิกฤตต่อต้นทุน (Critical To Cost, CTC) หรือ ปัญหาวิกฤตต่อการส่งมอบ (Critical To Delivery, CTD) Rolled Throughput Yield: RTY คือการวัดผลหรืออัตราส่วนร้อยละของดีที่ได้จากการผลิตในครั้งแรก โดยปราศจากการซ่อมแซมหรือทำซ้ำใดๆ ทั้งสิ้น ถ้ามีกระบวนการผลิตที่ซับซ้อนหลายขั้นตอน เราจะนำผลลัพธ์ในแต่ละกระบวนการย่อย หรือที่เรียกว่า In Process Yield : IPY ในทุก ๆ กระบวนการมาคูณกัน เช่น $RTY = (IPY1) * (IPY2) * (IPY3) \dots$

Defect Per Unit : DPU คือข้อบกพร่องต่อหน่วย โดยมีค่าที่มาจากเกี่ยวข้องกับ Defect กับ Defective คือในชิ้นงานหนึ่ง ถ้าถือว่าเป็นของเสียหรือ Defective แล้วก็แปลว่าชิ้นงานไม่ได้ แต่ในของเสียหนึ่งตัว อาจพบข้อบกพร่องหรือ Defect อยู่หลายตัว โดยมีสมการ คือ D/U เช่น

1. แก้ว ใบที่ 1 มีรอยขีดขนาดเล็ก 2 รอย

2. แก้ว ใบที่ 2 มีรอยขีดขนาดเล็ก 1 รอย และบิ่นตรงปากแก้ว 1 ชิ้น

3. แก้ว ใบที่ 3 มีรอยขีดขนาดเล็ก 1 รอย

ถ้าข้อกำหนด คือ อนุญาตให้มีรอยขีดได้ 1 รอยเล็ก แต่ห้ามมีการบิ่นตรงปาก เรา จะถือว่ามิของเสีย หรือ Defective 2 ใบ คือ ใบที่ 1,2 ส่วนจำนวนข้อบกพร่อง (Defect) ก็ เท่ากับที่เรานับได้ในแต่ละใบ นำมาเฉลี่ยเท่ากับ 1.67 DTU ถ้าแยกคิด DTU ของรอยขีดเท่ากับ 1.33 และ DTU ของรอยบิ่น 0.33

Defect Per Million Opportunity : DPMO เป็นเหมือนกับ DTU แต่นำเอาผล ของความซับซ้อนและโอกาสในการเกิดข้อบกพร่องที่ไม่เท่ากันของตัวงานที่แตกต่างหรือละรุ่มกัน มาพิจารณาเพื่อให้สามารถนำผลมาเปรียบเทียบกันได้ เช่น แผงวงจรไฟฟ้าที่มีอุปกรณ์ย่อย 100 ตัว กับ 1,000 ตัว จะมีโอกาสในการเกิด DPU ที่ไม่เท่ากัน เราจึงคิดเป็นต่อโอกาสที่มี ไม่ใช่ต่อ 1 ชิ้นงาน

Process Capability หรือความสามารถของกระบวนการ เป็นการใช่วัตถุสถิติเพื่อ พิจารณาขนาดของความผันแปรของกระบวนการ เทียบกับเป้าหมายและข้อกำหนดของลูกค้า หรือเรียนกว่า กระบวนการเรามีความสามารถมากเท่าใด

Leadership เป็นตำแหน่งที่เกี่ยวกับเป้าหมายหรือกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งส่วนมากจะเป็น หน้าที่ของ CEO ซึ่งต้องรับผิดชอบผลการดำเนินงานขององค์กรโดยรวม

Champion / Sponsors คือผู้บริหารระดับสูง เป็นผู้ที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จของ การนำเอากลยุทธ์ Six Sigma มาใช้ โดยมีหน้าที่ในการอนุมัติเงื่อนไข หรือข้อเสนอต่างๆ ใน โครงการ และจะต้องเป็นผู้สร้างแรงจูงใจ รวมถึงเป็นผู้ดูแลกำกับกับการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ตลอดจนเป็นผู้เชื่อมโยงและสานวิสัยทัศน์เกี่ยวกับกลยุทธ์ Six Sigma ให้ทั่วองค์กร

Master Black Belt ผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาโครงการ คือ เป็นผู้มีความ เชี่ยวชาญระดับสูงขององค์กร เป็นหัวหน้าด้านเทคนิคของ Six Sigma ทั้งด้านสถิติ ด้านโปรแกรม และเข้าใจวิธีการของระบบ Six Sigma เป็นอย่างดี ที่หน้าที่สอนและตรวจสอบ ให้การอบรมแก่ ผู้จัดการโครงการ รวมถึงช่วยหาความต้องการของลูกค้าหรือพัฒนาระบบการวัดสำหรับ กระบวนการหลัก ตลอดจนเป็นผู้ให้ข้อคิดเห็นแก่ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับ Six Sigma

Black Belt ผู้จัดการโครงการ เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในโครงการ Six Sigma ซึ่งจะทำงานแบบเต็มเวลา โดยรับผิดชอบเป็นหัวหน้าทีมของโครงการ รวมถึงให้แรงจูงใจแก่คนงาน ซึ่งจะต้องมีทักษะในการใช้เครื่องมือหลายๆ ประเภทสำหรับการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล สามารถประเมินและแก้ไขปัญหาหรือออกแบบกระบวนการ

Green Belt ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ ทำหน้าที่เหมือนผู้จัดการโครงการทุกประการแต่ไม่ได้ทำงานเต็มเวลาเท่านั้น และยังมีหน้าที่เฉพาะของตนเอง

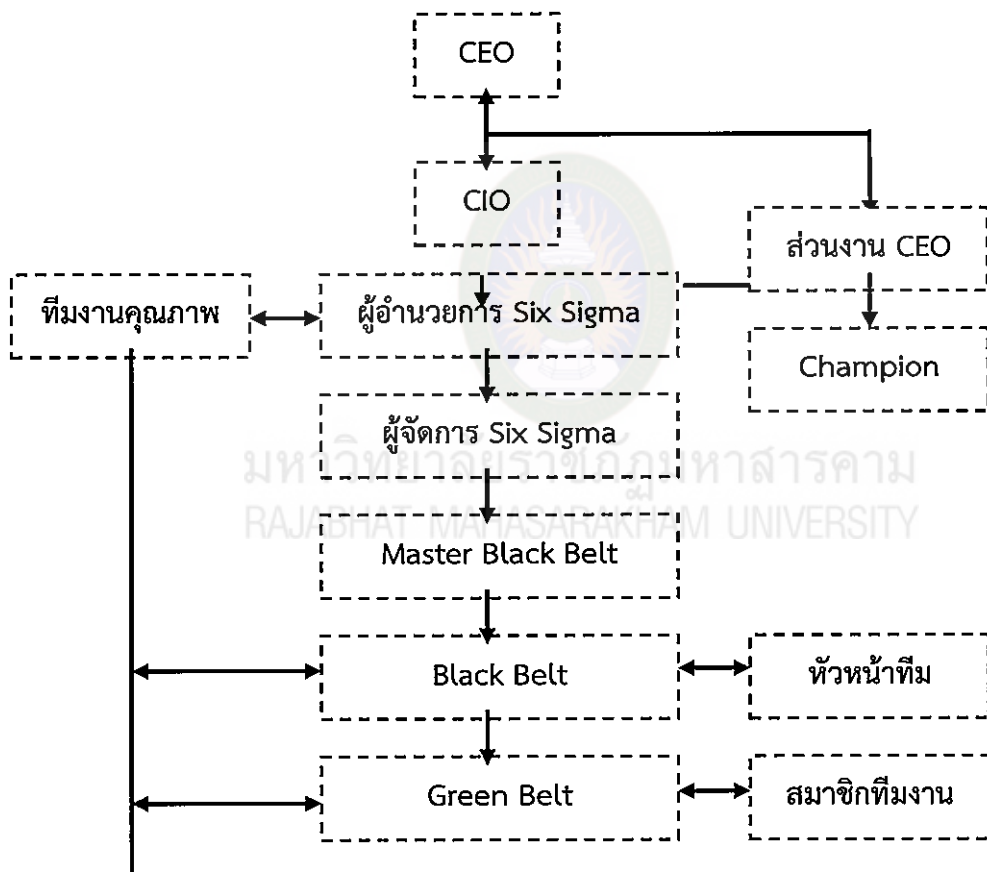
จากคำศัพท์ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอของผู้รู้หลายๆท่าน เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอสรุป ว่าคำศัพท์แต่ละคำ ทำหน้าที่อะไรและมีความสำคัญอย่างไรในงานวิจัยชิ้นนี้

ตารางที่ 18 คำศัพท์ในกระบวนการ Six Sigma ที่ผู้ในงานวิจัย

คำศัพท์	หน้าที่
Leaders	ผู้บริหารโรงเรียน (วางเป้าหมายหรือกลยุทธ์ขององค์กร)
Champion / Sponsors	รองผู้บริหารโรงเรียน (มีหน้าที่ในการอนุมัติเงื่อนไข หรือข้อเสนอต่างๆ ในโครงการ และจะต้องเป็นผู้สร้างแรงจูงใจรวมถึงเป็นผู้ดูแลกำกับ)
Master Black Belt	หัวหน้าหมวดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการ (มีหน้าที่สอนและตรวจสอบ ให้การอบรมแก่ผู้จัดการโครงการ ตลอดจนเป็นผู้ให้ข้อคิดเห็นแก่ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับ Six Sigma)
Black Belt	ครูผู้ที่จะทำโครงการ (เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในโครงการ Six Sigma)
Green Belt	ครู/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ (ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ)

5. โครงสร้างของ Six Sigma

ในเรื่องนี้ มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายหลักการจัดโครงสร้างของทีมงาน Six Sigma ไว้ อาทิ วิทยา สุฤทธดำรง และก้องเดชา บ้านมะหิงษ์ (2545 : 127-130), กัญรัตน์ คมวัชระ (2547 : 20-34), และ โกศล ตีศีลธรรม (2547 : 175-182) ทุกคนได้พูดถึง Leadership, Champion, Master Black Belt, Black Belt และ Green Belt ซึ่งผู้เขียนได้เสนอรายละเอียดไว้ในคำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับ Six Sigma แล้วในขั้นนี้ขอเสนอแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์เชิงบทบาทหน้าที่ของบุคคลสำคัญ หรือทีมงานของ Six Sigma เหล่านี้ ดังนี้

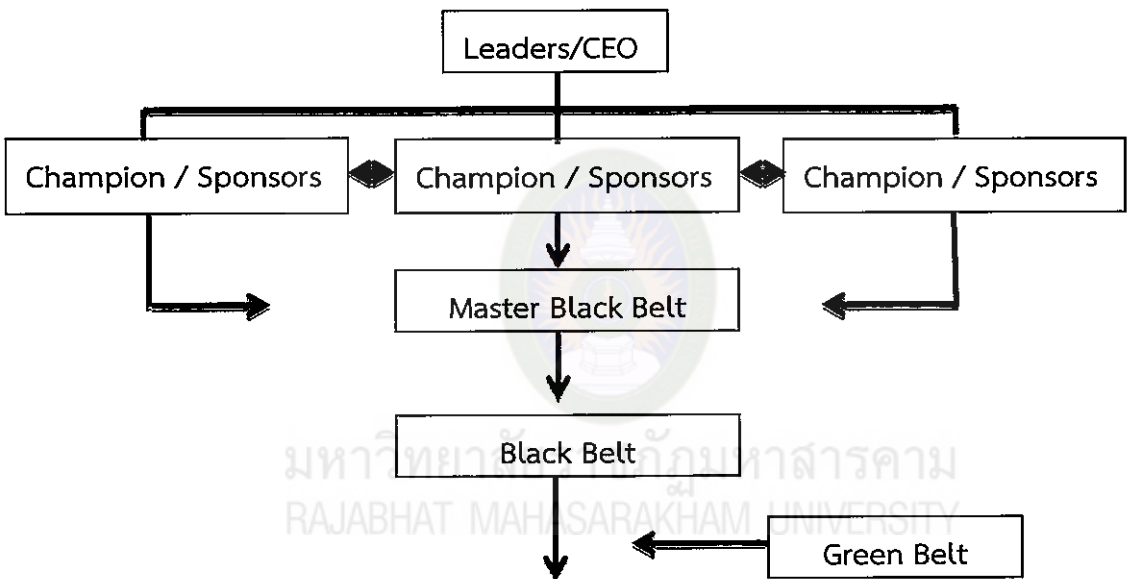

แผนภาพที่ 4 แสดงการจัดโครงสร้างของทีมงาน Six Sigma

ที่มา : โกศล ตีศีลธรรม (2547)

จากรูป จะเห็นว่า การดำเนินการโครงการ Six Sigma จะต้องมีการระบุบทบาทอย่างชัดเจน ความสำเร็จของโครงการจะขึ้นกับบทบาทความรับผิดชอบของผู้นำทีม ซึ่งมีความรับผิดชอบในการอนุมัติโครงการต่างๆ ที่ดำเนินการโดย Master Black Belt และ Black Belt แต่โครงสร้างของของ Six Sigma ของแต่ละองค์กรจะไม่เหมือนกันทั้งหมดขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

จากที่ได้กล่าวถึงโครงสร้างของกระบวนการ Six Sigma ผู้วิจัยขอเสนอโครงสร้างอย่างง่ายของกระบวนการ Six Sigma ในงานวิจัยครั้งนี้

แผนภาพที่ 5 โครงสร้างของกระบวนการ Six Sigma ในงานวิจัย

ที่มา : กฤษณ์ ยืนสุข (2559)

6. กระบวนการของระบบ Six Sigma

กระบวนการของระบบ Six Sigma นั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายไว้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาทิ จารึก ชุกิตติกุล (2548), วิทยา สุหฤทธำรง และก้องเดชา บ้านมะหิงษ์ (2545 : 127-130), กัณยรัตน์ คมวัชร (2547 : 20-34), สุริยะ เลิศวัฒน์พะงษ์ชัย (2545: 96-99), และ โกศล ดีศีลธรรม (2547 : 128-136) โดยนักวิชาการเหล่านี้ได้พูดถึง ระบบ Six Sigma มีการใช้ระเบียบวิธีการมาช่วยโดยสร้างเครื่องมือในการบริหารคุณภาพที่เรียกว่า DMAIC MODEL คำว่า Six Sigma ที่เป็นที่ยอมรับและชอบพูดถึงอยู่ในปัจจุบันนั้นเป็นระบบการจัดการระบบหนึ่ง ซึ่งจะไม่ใช่แค่การมุ่งเน้นให้เกิดข้อผิดพลาดที่ 3.4 ppm เท่านั้น แต่จะประกอบไปด้วยส่วนประกอบต่างๆ ที่สำคัญที่จะทำให้ระบบการจัดการแบบ Six Sigma ประสบผลสำเร็จ คือ การดำเนินโครงการ Six Sigma โดยจัดตั้งทีมขึ้นมาจัดการฝึกอบรมและแบ่งหน้าที่ของแต่ละคนในทีม จนไปถึงการปฏิบัติตามกระบวนการ DMAIC ซึ่งเป็นขั้นตอนในการดำเนินโครงการ โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอนใหญ่ (phases) คือ Define Phase, Measure Phase, Analyze Phase, Improve Phase และ Control Phase ซึ่งความหมายของแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. Define Phase คือ ขั้นตอนการระบุและคัดเลือกหัวข้อเพื่อการดำเนินการตามโครงการ Six Sigma ในองค์กร โดยมีขั้นตอนการคัดเลือกโครงการ มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 โครงการนั้นต้องสอดคล้องกับเป้าหมายหลักขององค์กร

(business goal)

ขั้นตอนที่ 2 มอบหมายให้ฝ่ายต่างๆ ที่เสนอโครงการไปพิจารณาหากกลยุทธ์ (strategy) ในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายหลักขององค์กร (ตามขั้นตอนที่ 1)

ขั้นตอนที่ 3 แต่ละฝ่ายนำเสนอกลยุทธ์ในการดำเนินการให้ผู้บริหารทราบ และเมื่อผู้บริหารเห็นชอบแล้ว ให้กลับไปกำหนดพื้นที่ที่จะดำเนินงาน (high potential area)

ขั้นตอนที่ 4 ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้าย หลังจากกำหนดพื้นที่ที่จะดำเนินการได้แล้ว ให้แต่ละฝ่ายกลับไปพิจารณาหัวข้อย่อยที่จะใช้ในการดำเนินการ

2. Measure Phase คือ เป็นขั้นตอนการวัดความสามารถของกระบวนการที่เป็นจริงในปัจจุบัน เป็นขั้นตอนการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการศึกษาอย่างชัดเจน ระบุปัญหา

รวบรวมสมาชิก ระบุความต้องการของลูกค้า ทำการสำรวจกระบวนการผลิตเพื่อหาว่า กระบวนการไหนที่ทำให้เกิดของเสียมากที่สุด ประเมินการผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับหลังจากโครงการสิ้นสุดลงและวางแผนเวลาในการทำโครงการ ขั้นตอนการวัดจะแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 5 ขั้นตอนย่อย คือ

ขั้นตอน plan project with metric คือ การวางแผนและดำเนินการคัดเลือก ตัวชี้วัดที่เหมาะสมในการดำเนินการโครงการ

ขั้นตอน baseline project คือการวัดค่าความสามารถของกระบวนการที่เป็นจริงในปัจจุบัน โดยวัดผ่านตัวชี้วัดต่างๆ ที่เลือกสรรมาจากขั้นตอน plan project with metric

ขั้นตอน consider Lean tools คือ วิธีการปรับปรุงกระบวนการด้วยการใช้เทคนิคต่างๆ ของวิศวกรรมอุตสาหกรรม

ขั้นตอน Measurement System Analysis (MSA) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากเป็นขั้นตอนการตรวจสอบเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการทำงานว่ามีความปกติหรือไม่ ก่อนจะลงมือปฏิบัติงาน

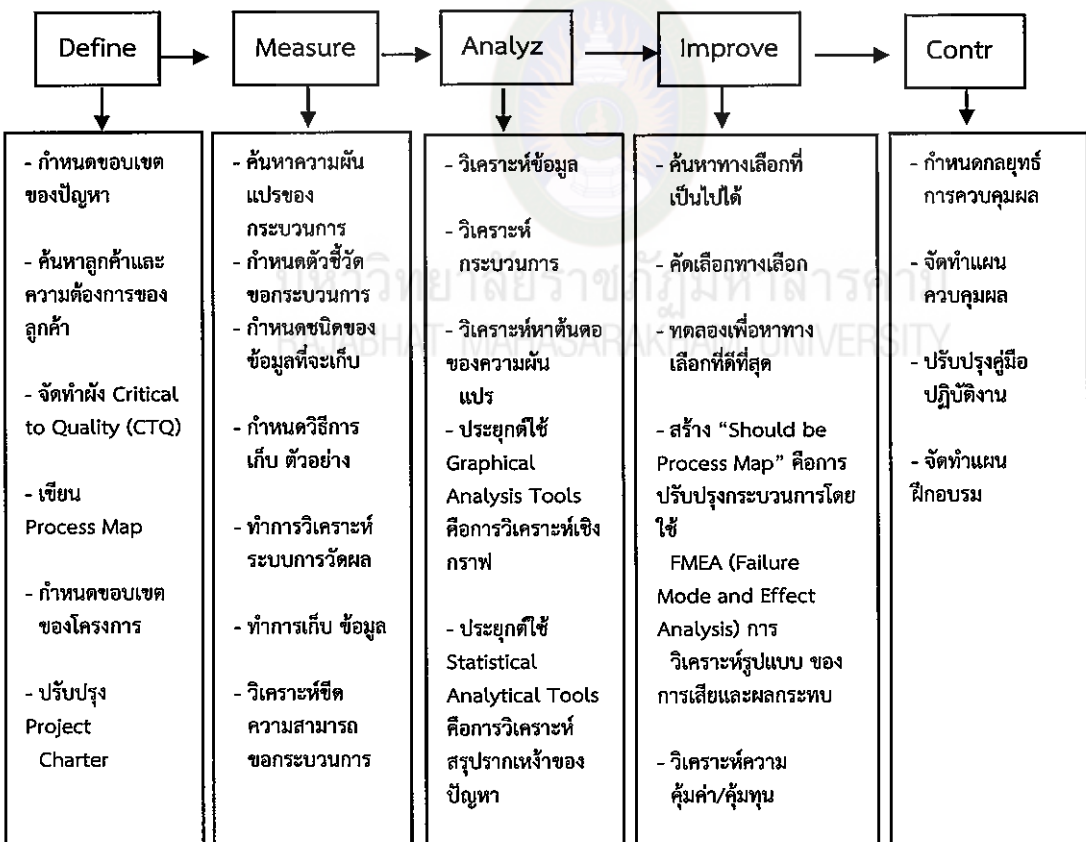
ขั้นตอน organization experience หมายถึง ขั้นการนำประสบการณ์ที่ผ่านมาขององค์กร ช่วยคิดในการแก้ไขปัญหา

3. Analyze Phase คือ ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัจจัยป้อนเข้าที่จะส่งผลกระทบต่อเป้าหมายที่ต้องการศึกษา ทดสอบสมมติฐานว่าตัวแปรที่เราคัดเลือกมานั้นมีผลต่อปัญหานั้นๆ หรือไม่

4. Improve Phase คือ ขั้นตอนการปรับปรุงของปัจจัยป้อนเข้าที่จะส่งผลกระทบต่อเป้าหมายมากที่สุดเพื่อหาค่าที่เหมาะสมที่สุด หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และผลลัพธ์ ระบุแนวทางแก้ไขปัญหาโดยเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุด วางแผนการดำเนินการในการปรับปรุงกระบวนการ และ นำวิธีการที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการ

5. Control Phase คือ ขั้นตอนการควบคุมปัจจัยป้อนเข้าเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ทุกอย่าง ศึกษาวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหานั้นอีก สรุปผลประโยชน์ที่ได้รับเพื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่คาดหวังไว้ใน Define phase รวบรวมเป็นเอกสารของโครงการทั้งหมดและ วางแผนการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

ไพโรจน์ บาลัน (2549) ได้แสดงทักษะเพิ่มเติมว่า หากองค์กรได้ติดตั้งกระบวนการคุณภาพ Six Sigma แล้ว จะทำให้สามารถตอบคำถามที่สำคัญต่าง ๆ ขององค์กรได้ตลอดเวลา เช่น 1) อะไรมีความสำคัญต่อลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญรายอื่น ๆ 2) กระบวนการขององค์กร สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญรายอื่นๆ ได้อย่างสมบูรณ์หรือไม่ 3) องค์กรควรจะทำโครงการอะไรบ้าง และจัดลำดับก่อนหลังอย่างไร 4) องค์กรจะรู้ได้อย่างไรว่า ความพยายามขององค์กร ก่อให้เกิดคุณค่าที่เป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน วงรอบ DMAIC ในกระบวนการคุณภาพ Six Sigma องค์กรต่าง ๆ ควรที่จะจัดให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อมุ่งลดความผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้บรรลุตามเป้าหมาย คือ ในระดับ Six Sigma ซึ่งการดำเนินการในวงรอบแรกๆ อาจจะต้องต่ำกว่าเป้าหมาย ไพโรจน์ บาลัน ได้เสนอภาพกระบวนการของระบบ Six Sigma ดังนี้

แผนภาพที่ 6 กระบวนการของระบบ Six Sigma

ที่มา : ไพโรจน์ บาลัน (2549)

คล้ายกับนักการศึกษาต่างประเทศที่ได้นำหลักการของ Six Sigma (DMAIC) มาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ อาทิ Pande, Neuman, & Cavanagh (2000) ; อ้างถึงใน (พิชิต เทพวรรณ. 2548)

ตารางที่ 19 แสดงการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการโดยใช้ตัวแบบ DMAIC

DMAIC	การปรับปรุงกระบวนการ	การออกแบบ/การแก้ไขกระบวนการ
1. นิยาม Define	1. ระบุปัญหา 2. นิยามข้อกำหนด 3. ตั้งเป้าหมาย	1. ระบุปัญหาเฉพาะหรือปัญหาทั่วไป 2. นิยามเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ 3. อธิบายขอบเขตและข้อกำหนดของลูกค้า
2. วัดผล Measure	1. ตรวจสอบปัญหาหรือกระบวนการให้ถูกต้อง 2. ตรวจสอบแก้ไขรายละเอียดของปัญหา 3. วัดผลขั้นต้นก่อนการนำเข้าไป	1. วัดการปฏิบัติงานตามข้อกำหนด 2. รวบรวมข้อมูลด้วยกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ
3. วิเคราะห์ Analyze	1. พัฒนาสมมุติฐานเชิงเหตุและผล 2. ระบุสาเหตุที่ไม่ร้ายแรงจนเกินไป 3. ตรวจสอบสมมุติฐานให้ถูกต้อง	1. ระบุ “การปฏิบัติที่ดีที่สุด” 2. ประเมินกระบวนการออกแบบ 3. ตรวจสอบรายละเอียดในข้อกำหนด
4. ปรับปรุง Improve	1. สร้างแนวคิดที่จะแก้ไขปัญหารากเหง้าออกไป 2. ทดสอบวิธีแก้ปัญห 3. สร้างมาตรฐานวิธีแก้ปัญห/การวัดผลลัพธ์	1. ออกแบบกระบวนการใหม่โดยข้อสันนิฐานที่ท้าทาย 2. นำกระบวนการใหม่หรือโครงสร้างและระบบมาทำให้เกิดผลจริง
5. ควบคุม Control	1. ตั้งสมมุติฐานการวัดผลเพื่อดูแลการปฏิบัติงานให้ต่อเนื่อง 2. แก้ไขปัญหาเมื่อมีความจำเป็น	1. สร้างมาตรฐานการวัดและทบทวนการวัดเพื่อดูแลการปฏิบัติงาน 2. แก้ไขปัญหาเมื่อมีความจำเป็น

ที่มา : พิชิต เทพวรรณ (2548)

Michael L. George David Rowlands และ Bill Kastle (อ้างถึงใน วิทยาลัยสุทธดัตการและพรเทพ เทลือทรรพ์สุช. 2553 : 97-125) ได้กล่าวถึงกระบวนการ Six Sigma ไว้อย่างละเอียด ดังนี้

กระบวนการ กำหนดนิยามปัญหา-วัดผล-วิเคราะห์-ปรับปรุง-ควบคุม(DMAIC) มักถูกอธิบายว่าเป็น กระบวนการแก้ปัญหาที่มีโครงสร้าง และอิงข้อมูล นั้นแปลว่าการทำกิจกรรมที่เจาะจง (นั่นคือส่วนที่มีโครงสร้างและมีกระบวนการ) รวบรวมข้อมูลในเกือบทุกขั้นตอนเพื่อช่วยในการตัดสินใจ (ส่วนที่ อิงข้อมูล) ย้ำให้แน่ใจว่าวิธีแก้ไขปัญหาที่คุณตัดสินใจเลือกใช้จะกำจัดสาเหตุของปัญหาที่พยายามแก้ไขได้จริง (ส่วนของการแก้ไขปัญหา)

Define Phase เป็นวัตถุประสงค์ของขั้นตอนแรกในกระบวนการ (DMAIC) เพื่อให้ทีมและผู้สนับสนุนตกลงกันก่อนว่าโครงการนั้นคืออะไร และสิ่งที่คุณจะทำ โดย

1. พูดคุยเกี่ยวกับกฎบัตรโครงการในฐานะที่เป็นทีมเดียวกัน
2. หาข้อมูลของลูกค้า
3. ทบทวนข้อมูลที่มีอยู่เกี่ยวกับกระบวนการหรือปัญหา
4. ร่างแผนผังกระบวนการระดับสูง (แผนผังกระบวนการเป็นเครื่องมือ

ปรับปรุงประเภทหนึ่งที่ใช้บ่อยใน (DMAIC) ในขั้นกำหนดนิยามปัญหา มันถูกนำมาใช้กำหนดขอบเขตของโครงการ)

5. กำหนดแผนและแนวทางแนะนำสำหรับทีมสาเหตุที่ต้องทำสิ่งเหล่านี้คือ

5.1 สร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับลำดับความสำคัญทางธุรกิจของ

โครงการ(คำว่าร่วมกันมีความสำคัญมากมีทีมจำนวนมากที่ต้องหยุดชะงักเมื่อผู้คนถกเถียงกันเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลที่ทีมควรเก็บรวบรวมหรือวิธีแก้ไขที่ดีที่สุด เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นบ่อยๆ เมื่อทีมงานไม่รู้ว่าคุณมีความคิดต่างกันเกี่ยวกับสิ่งที่ทีมควรกระทำ)

5.2 ยืนยันโอกาสนั้น พูดคุยกับลูกค้าและพิจารณาหลักฐานใดก็ตามที่มี

เพื่อยืนยันว่าปัญหาที่ฝ่ายจัดการต้องการให้คุณแก้ไขเป็นโอกาสที่มีอยู่จริงงานส่วนนี้จะช่วยให้คุณกลับร่องเป้าหมายของโครงการ

5.3 หาข้อตกลงกับฝ่ายจัดการเกี่ยวกับขอบเขตที่สมเหตุสมผลสำหรับโครงการ ถ้าทีมของคุณเห็นว่าโครงการใหญ่-เล็กเกินไป คุณจำเป็นต้องเจรจากับฝ่ายจัดการเพื่อเปลี่ยนแปลงขอบเขต และกำหนดขยายเวลาตามที่เหมาะสม

5.4 ตกลงกันว่าจะวัด “ความสำเร็จอย่างไร” ต้องนิยามตั้งแต่แรกว่าพวกเขาจะรู้ได้อย่างไรว่าโครงการประสบความสำเร็จ ทีมหนึ่งจะเห็นจำนวนข้อผิดพลาดน้อยลง แต่สิ่งที่คุณจัดการอยากได้คือ การเพิ่มยอดขาย ทีมจำเป็นต้องรู้ว่าผู้สนับสนุนจะตัดสินความสำเร็จจากอะไร

5.5 เตรียมทีมเพื่อประสบความสำเร็จ บางครั้งทีมโครงการ จะประกอบไปด้วยคนที่ทำงานร่วมกันทุกวัน หรือมาจากหลายฝ่ายที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนเลย ช่วงต้นต้องกำหนดนิยามปัญหา เพื่อให้สมาชิกรู้สึกสบายใจในการแก้ไขปัญหา

ตัวอย่างเครื่องมือของชั้นกำหนดนิยามปัญหา

1. แผนผัง SIPOC (ผังกระบวนการระดับสูง) หลักการสำคัญของเรื่องคือ ข้อบกพร่องหรือของเสียที่อาจเกิดขึ้นจากอะไรก็ได้ เช่นระยะเวลาที่นานเกินไป ความแปรผันของเวลานำ (Lead Time) คุณภาพต่ำหรือต้นทุนสูง ขั้นตอนแรกคือการพิจารณาจากมุมมองของกระบวนการของลูกค้ารายใดรายหนึ่งให้พึงพอใจได้อย่างไร ผังกระบวนการระดับสูงถูกเรียกว่า SIPOC คือ

Suppliers : บุคคลหรือกลุ่มคนที่จัดหาสิ่งที่นำมาดำเนินการในกระบวนการ

Input : ข้อมูลหรือวัสดุที่ถูกจัดหามา

Process : ขั้นตอนที่ใช้ทำงาน

Output : ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือข้อมูลที่ถูกส่งไปให้ลูกค้า

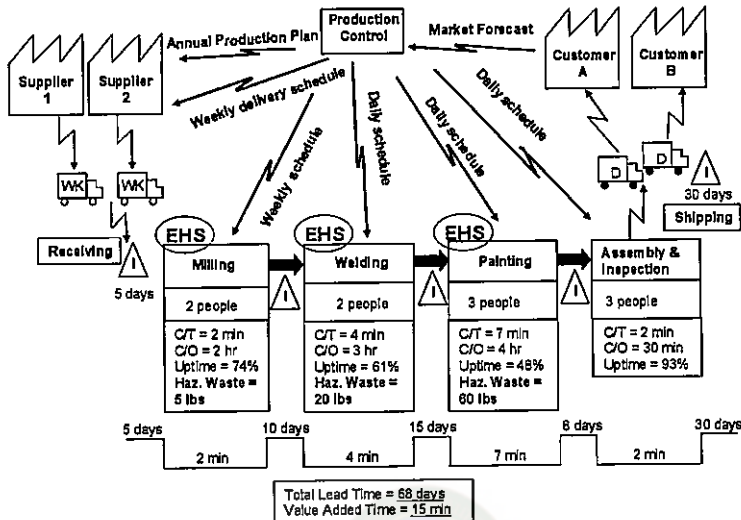
Customers : ขั้นตอนต่อไปของกระบวนการหรือลูกค้ารายสุดท้าย

(ภายนอก)

2. แผนผังสายธารแห่งคุณค่า

การระบุขั้นตอนในสายธารคุณค่า (identify the steps in the value stream) โดยผู้ผลิตต้องวิเคราะห์สายธารแห่งคุณค่า (value stream) หรือกิจกรรมทั้งหมดที่ผู้ผลิตกระทำทั้งกิจกรรมที่มีคุณค่าและกิจกรรมที่ไม่มีคุณค่า รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ

กระบวนการทางข้อมูลข่าวสารจากลูกค้าและภายในองค์กรด้วย โดยสายธารแห่งคุณค่าจะแสดง
ในรูปแบบของผัง (Value Stream Mapping : VSM)

แผนภาพที่ 7 แสดงตัวอย่างของ VSM

ที่มา : โกลด์ ดีส์ลธกรรม (2547)

Measure Phase การวัด

เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการ ถ้าคุณรวบรวมข้อมูลได้ดีมีโอกาสสูงมากที่จะทำโครงการสำเร็จได้ง่าย สิ่งที่สร้างความแตกต่างอย่างแท้จริง กับการปรับปรุงกระบวนการเล็กๆ น้อยๆ ในขั้นตอนการวัดผล

1. ประเมินระดับวัดผลที่มีอยู่
 - 1.1 ปรับปรุงระบบถ้าจำเป็น
 - 1.2 สร้างระบบวัดผลถ้ายังไม่มี
2. สังเกตการณ์กระบวนการ
3. รวบรวมข้อมูล
4. วาดแผนผังกระบวนการอย่างละเอียดมากขึ้น

งานทั้งหมดนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำเพื่อ

1. เชื่อมั่นในข้อมูลของคุณ พบว่าทีมงานเสียเวลาน้อยเพียงใดกับการเก็บข้อมูลโดยพบว่าภาพหลังระบบการวัดผลของตัวเองไม่น่าเชื่อถือ พวกเขาจะพบว่าแต่ละคนเริ่มจับเวลา ที่คนละจุดของกระบวนการ เมื่อต้องการสัปดาห์เวลา หรือแต่ละคนอ่านมาตราวัดกันคนละวิธี ถ้าคุณต้องการจะอิงการตัดสินใจของคุณบนข้อมูล คุณจะต้องย้ำให้แน่ใจว่าคุณสามารถเชื่อถือสิ่งที่ข้อมูลกำลังบอกคุณได้

2. อิงการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและความเป็นจริง คือความเห็นของทุกคนยังมีความสำคัญแต่ทุกอย่างต้องนำมาเทียบกับสิ่งที่ข้อมูลบอกกับคุณ

3. บันทึกว่าจริงๆแล้วเกิดอะไรขึ้นกับกระบวนการบ้าง ในการรวมตัวของทีมงานต่างตนั้นก็ต่างพูดนั้นเป็นเหตุผลว่าทำไมต้องมีการบันทึกสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นเป็นเอกสาร

4. เข้าใจสิ่งสำคัญที่ต้องปรับปรุง จากกิจกรรมนับสิบหรือนับร้อยที่คุณและเพื่อนของคุณทำในกระบวนการมีเพียงไม่กี่กิจกรรมที่สร้างความแตกต่างให้กับลูกค้าได้จริง

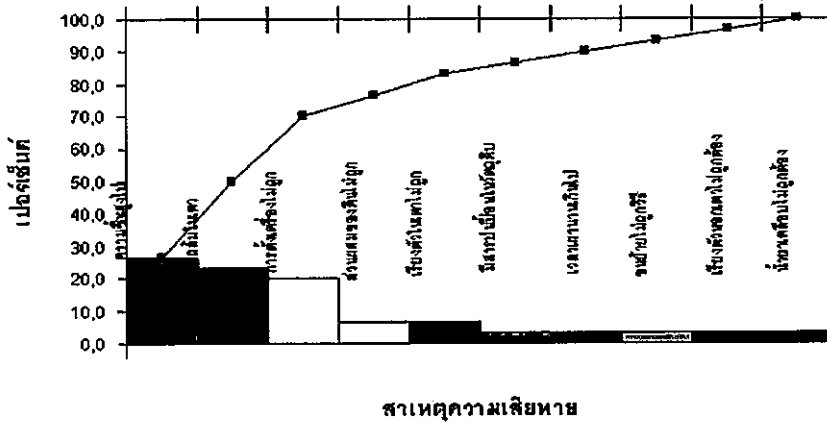
ตัวอย่างเครื่องมือของชั้นวัดผล

1. การสังเกตการณ์กระบวนการ ควรมีการบันทึกเอกสารหรือวาดแผนผังแต่ก่อนไปถึงจุดนั้นเราต้องมีการสังเกตอย่างเป็นกลาง

2. แผนผังเวลาคุณค่า (Time Value Map) พิจารณาว่าเวลาถูกใช้ไปอย่างไรในกระบวนการ ผังนี้ประกอบไปด้วยเส้นเวลา แท่งเพื่อแสดงงานที่เพิ่มคุณค่าในสายตาของลูกค้า

3. แผนภูมิพาเรโต เป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่งที่พบบ่อยที่สุดช่วยให้ความพยายามของทีมงานมีเป้าหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์แบบพาเรโต

แผนภาพที่ 8 กระจับการวิเคราะห์แบบพาเรโต

ที่มา : วิทยา สุหฤตดำรงและพรเทพ เหลือทรัพย์สุข (2553)

1. กราฟต่อเนื่อง (Run Chart)

1.1 เป็นเครื่องมือที่สร้างได้ง่าย

1.2 ตีความได้ง่าย

1.3 สามารถระบุได้ว่า ปัญหาเกิดขึ้นที่ใดและเมื่อใด และยังช่วยให้

เข้าใจความผันแปรของกระบวนการ

Analyze Phase การวิเคราะห์

วัตถุประสงค์ของขั้นตอนการวิเคราะห์คือการทำความเข้าใจข้อมูลและสารสนเทศทั้งหมดที่ได้เก็บไว้ในขั้นตอนวัดผล และใช้ข้อมูลนั้นยืนยันสาเหตุของความล่าช้า ความสูญเสียและคุณภาพต่ำ สิ่งที่ต้องทำคือ

1. มองหารูปแบบที่เกิดขึ้นซ้ำจากข้อมูล

2. มุ่งเป้าไปที่จุดที่มีความสูญเสียสูง

การกระทำเหล่านี้จะช่วยให้คุณ

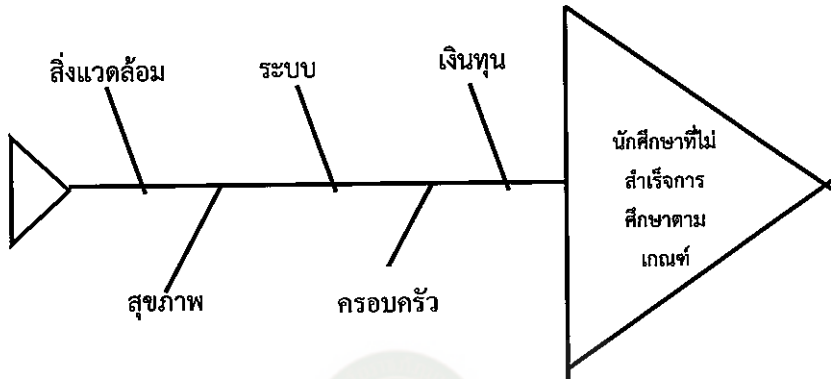
1. ค้นหาร่องรอยที่จะนำไปสู่สาเหตุแท้จริง

2. หาวิธีปรับปรุงให้กระบวนการขึ้นเร็วขึ้นโดยไม่สูญเสียคุณภาพ

3. บ่งชี้ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อกระบวนการมากที่สุดเพื่อนำมาควบคุม
ตัวอย่างเครื่องมือของขั้นวิเคราะห์

1. แผนผังสาเหตุและผล เป็นเครื่องมือช่วยคิด ซึ่งช่วยทีมในการจัดระเบียบ

ความคิด

แผนภาพที่ 9 แผนผังแสดงสาเหตุ

ที่มา : กัญรัตน์ คมวัชระ (2547)

2. แผนผังการกระจาย เป็นเครื่องมือง่ายๆ ที่ช่วยในการตัดสินใจว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างมาตราวัดหรือตัวชี้วัดคู่หนึ่ง

Improve Phase คือ ขั้นตอนการปรับปรุง

วัตถุประสงค์เดียวของการปรับปรุงเพื่อเปลี่ยนแปลงกระบวนการเพื่อกำจัดข้อบกพร่องหรือของเสีย ซึ่งเชื่อมโยงกับความต้องการของลูกค้าที่บ่งชี้ไว้ในขั้นตอนกำหนด นิยามปัญหา สิ่งที่ต้องทำคือ

1. การใช้กิจกรรมสร้างความคิดสร้างสรรค์เพื่อบ่งชี้วิธีการแก้ไขปัญหาที่

เป็นไปได้

2. ทบทวนข้อปฏิบัติที่ดีที่สุดคือ วิธีการปฏิบัติงานที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า

ให้ผลดี เพื่อดูว่าจะนำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ของคุณเอง

3. พัฒนาหลักเกณฑ์สำหรับการเลือกวิธีแก้ไขปัญหา

4. นำวิธีที่เลือกมานำร่องทดลองใช้
5. วางแผนสำหรับการนำไปใช้เต็มรูปแบบ

ทั้งหมดนี้จะช่วยให้

1. ไม่ยึดติดกับวิธีเก่าๆ
2. พัฒนารูปแบบใหม่ ที่คุณรู้ว่าเชื่อมโยงกับสาเหตุที่แท้จริง
3. ใช้เหตุผลสนับสนุน/อธิบายว่าทำไมจึงเลือกวิธีหนึ่งแทนที่จะเลือกอีกวิธี

หนึ่ง

4. เรียนรู้ว่าอะไรใช้ได้ใช้ไม่ได้ในชีวิตจริง

ตัวอย่างเครื่องมือของขั้นปรับปรุง

ผัง PICK ในผังแบบนี้ สิ่งที่ต้องทำเพียงแค่บ่งชี้ว่าต้องใช้ความพยายามมากน้อยเพียงใดในการนำแนวคิดมาแก้ไขปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาแบบนี้ช่วยให้คุณตัดสินใจว่าแนวคิดใดควรใช้อย่างแน่นอน

Control Phase คือ ขั้นตอนการควบคุมปัจจัย

วัตถุประสงค์ของขั้นควบคุมคือเพื่อให้แน่ใจว่าผลการปรับปรุงที่ทีมงานของคุณสร้างขึ้นมาจะคงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน วิธีการปฏิบัติในขั้นตอนนี้คือ

1. บันทึกขั้นตอนใหม่ที่ได้ปรับปรุง
2. ฝึกอบรมทุกคน
3. กำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่ติดตาม สัญญาณสำคัญ
4. ส่งมอบอำนาจการจัดการให้กับเจ้าของกระบวนการ
5. จัดทำเอกสารของโครงการให้สมบูรณ์

กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้คุณ

1. ป้องกันการถอยหลังกลับ
2. ตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างรวดเร็ว
3. แบ่งปันสิ่งที่ได้เรียนรู้กับคนอื่น

ตัวอย่างเครื่องมือของขั้นควบคุม

ตารางที่ 20 เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการของ Six Sigma

Project Phase	เครื่องมือใน Six Sigma	คำอธิบายเครื่องมือใน Six Sigma
Define	<ul style="list-style-type: none"> - Project charter - VOC tool - Process map - QFD - SIPOC - Benchmarking - Project planning and management tools - Pareto analysis 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวางแผน - การฟังเสียงสะท้อนจากลูกค้า - แผนผังของกระบวนการ - การนำข้อมูลของลูกค้าหรือผู้บริโภคมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ - Supplier-Input-Process-Output-Customer - การปรับปรุงตนเองด้วยการเรียนรู้จากผู้อื่น - เครื่องมือในการวางแผนและการบริหารโครงการ - แผนภูมิพาเรโต
Measure	<ul style="list-style-type: none"> - Measurement System Analysis (MSA) - Process Behavior Charts - Exploratory data analysis - Data mining - Run charts - Pareto analysis 	<ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์ระบบการวัด - แผนผังกระบวนการพฤติกรรม - การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ - กระบวนการที่กระทำกับข้อมูลจำนวนมาก - กราฟต่อเนื่อง - แผนภูมิพาเรโต
Analyze	<ul style="list-style-type: none"> - Cause-and-effect diagrams - Tree diagram - Brainstorming - Process behavior charts - Process map - Design of experiments - Enumerative statistics (hypothesis 	<ul style="list-style-type: none"> - ผังแสดงเหตุและผล - แผนผังต้นไม้ - การระดมสมอง - แผนผังกระบวนการพฤติกรรม - แผนภาพกระบวนการ - การออกแบบการทดลอง

Project Phase	เครื่องมือใน Six Sigma	คำอธิบายเครื่องมือใน Six Sigma
	tests) - Inferential statistics (Xs and Ys) Simulation	- การทดสอบสมมติฐาน - สถิติเชิงอ้างอิง
Improve	- Force field diagrams - FMEA (Failure Mode and Effects Analysis) - 7M tools - Project planning and management - tools - prototype and pilot studies simulations	- การวิเคราะห์สนามพลัง - การวิเคราะห์สาเหตุของลักษณะข้อบกพร่อง และ ผลกระทบ - หลักการจัดการทรัพยากร (7M) - เครื่องมือในการวางแผนและการบริหารโครงการ - การศึกษาจากการลอกเลียนแบบจากต้นแบบ
Control	- SPC - FMEA (Failure Mode and Effects Analysis) - ISO 900X - Change budgets, bid model, cost estimating models - Reporting system	- การควบคุมกระบวนการเชิงสถิติ - การวิเคราะห์สาเหตุของลักษณะข้อบกพร่อง และ ผลกระทบ - มาตรฐานการจัดการคุณภาพ - การปรับเปลี่ยนงบประมาณ รูปแบบการเสนอราคา และรูปแบบการเกิดต้นทุน - ระบบการรายงานข้อมูล

ที่มา : Thomas Pyzdek and Paul Keller (2010)

7. บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับ กระบวนการ Six Sigma

Alejandro J. Rojas (2008) ได้ทำการวิจัย โดยนำหลักการ Six Sigma มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทำให้เกิดการเรียนอย่างยั่งยืน โดยกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัยคือกลุ่มโรงเรียนในเขตเทศบาล (โรงเรียนขนาดเล็ก)

โดยกระบวนการ Six Sigma จะทำให้ทราบความต้องการของนักเรียนมากที่สุด โดยมีขั้นตอนการพัฒนา คือ

1. Define Performance Goals การหาเป้าหมาย คือความต้องการของนักเรียน
2. Measure Current Performance เป็นการวัดโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก
3. Analyze Data เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้เชี่ยวชาญ
4. Improve Processes เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน อาทิ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน การจัดสรรทรัพยากรที่มีคุณภาพ การพัฒนาระบบเว็บไซต์ และการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ขนาดเล็ก
5. Control เป็นขั้นตอนในการควบคุมเพื่อรักษาให้มีประสิทธิภาพที่ดีอยู่เสมอ

Thomas D. Buccino, Jr. (2001) เป็นการวิจัยที่นำแนวคิด Lean Six Sigma มาประยุกต์ใช้โดยผ่านโปรแกรม “Soft System Methodology” (SSM) เพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับ K-12 ในรัฐนิวยอร์ก โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ

1. การศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ปัญหาสังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม
2. การสร้างแบบจำลองกิจกรรม
3. การเปรียบเทียบรูปแบบแนวคิดของระบบกับสภาพแวดล้อมจริง
4. กำหนดแนวทางปฏิบัติและการปรับปรุง

กันยรัตน์ คมวัชระ (2547 : 30) การนำ Six Sigma มาประยุกต์ในการศึกษา โดยเลือกพิจารณาหนึ่งในตัวชี้วัดเรื่องเปอร์เซ็นต์ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์เวลาที่กำหนดให้ โดยที่จะพิจารณาว่าอุปสรรคที่ทำให้นักศึกษาไม่สามารถที่จะไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์เวลา คือ ติเฟคของสินค้าหรือผลผลิต ดังนั้นสินค้าที่ไม่มีติเฟคก็เปรียบเสมือนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์เวลา โดยศึกษากับนักศึกษา 100 คน ที่เรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ หลักจาก 4 ปีแล้ว มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในเวลา 4 ปี เพียง 67 คน แต่อีก 33 คน ไม่สามารถที่จะสำเร็จการศึกษาภายใน 4 ปี จึงมีการคิดที่จะทำอย่างไรที่จะลดนักศึกษาที่ไม่จบการศึกษาตามเกณฑ์ให้ลดลงโดยใช้กระบวนการ DMAIC

1. Define ปัญหาคือต้องการเพิ่มอัตราการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาในเวลาที่กำหนดซึ่งเป็นจุดวิกฤตของคุณภาพ

2. Measure การวัดถึงสาเหตุของปัญหาที่ทำให้นักศึกษาไม่สำเร็จการศึกษาตามที่กำหนด ซึ่งมีหลายสาเหตุเช่น เงินทุน สุขภาพ ระบบการเรียนการสอน ปัญหาครอบครัว ซึ่งบางปัญหาก็มีหลายระดับความถี่

3. Analyze การวิเคราะห์ ในการวิเคราะห์จำเป็นต้องกาสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อจุดวิกฤต

4. Improve จากการวิเคราะห์ จะเห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวกับทุนทรัพย์มีอิทธิพลมากที่สุด ถ้าเราจัดปัญหานี้ อัตราจำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดจำเพิ่มขึ้นจาก 67.03 ไปเป็น 78.66 แต่ก็ยังไม่พอตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 80 เปอร์เซ็นต์ จึงต้องขจัดปัญหาที่มีอิทธิพลรองลงมาด้วยซึ่งก็คือ สุขภาพ

5. Control หลังจากเรากำจัดปัญหา A และ B แล้วเราจะทำอะไร ไม่ให้ A และ B ไม่กลับมาเป็นปัญหาอีก โดยอาจจะหาแหล่งเงินทุนจากแหล่งอื่นเข้ามาช่วย

มณฑิรา ไชยเผือก (2552 : 5-7) เป็นการศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้วิธีการบริหารจัดการแบบซิกซ ซิกมา ในสถานศึกษา ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน 2) ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 26 คน 3) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 196 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ค่าเฉลี่ย สอนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t- test ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการประยุกต์ใช้วิธีการบริหารจัดการแบบซิกซ ซิกมา ในสถานศึกษา ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แนวคิดและหลักการ ที่นำมาประยุกต์ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของซิกซ ซิกมา 2) หลักการของซิกซ ซิกมา 3) ลักษณะพื้นฐานของซิกซ ซิกมาและ 4) องค์ประกอบของซิกซซิกมา ส่วนที่ 2 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรและส่วนที่ 3 ขั้นตอนการนำไปใช้มี 5 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 การตัดสินใจ

ระยะที่ 2 การเตรียมความพร้อม

ระยะที่ 3 การคัดเลือกโอกาสพัฒนาหรือการกำหนดปัญหา (D : Define)

ระยะที่ 4 การพัฒนาตามขั้นตอน D- M - A - I - C คือ การวัดและรวบรวมข้อมูล (M: Measure) การวิเคราะห์ (A : Analyze) การปรับปรุง (I : Improve) การควบคุมและขยายผล (C : Control)

ระยะที่ 5 การทบทวนผลดำเนินการและปรับปรุงระบบซึ่งแนวทางการประยุกต์ใช้วิธีการบริหารจัดการแบบซิกมา ซิกมา ในสถานศึกษา สวนประกอบทั้ง 3 ส่วน มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมกับสภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ศาสนาและวัฒนธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและมีความเป็นไปได้ภายใต้ศักยภาพความพร้อมของสถานศึกษา

วิชัย เสวกงาม (2552) เป็นการศึกษาวิจัย การนำ Six Sigma เข้ามาปรับใช้ในกระบวนการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. พัฒนากระบวนการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการ Six Sigma และประเมินความต้องการ
2. ศึกษาประสิทธิภาพของการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
3. ศึกษาปัจจัยเอื้อพร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 ระยะ คือ 1 การพัฒนากระบวนการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 การนำกระบวนการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน โดยนำมาใช้ในพุทธศักราชศึกษา คือโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่เพื่อเปรียบเทียบ ใช้เวลาการทดลอง 18 สัปดาห์ โดยแบ่งการทดลองเป็น 7 ขั้นตอน คือ 1) การระบุปัญหา 2) การสร้างทีมและการฝึกอบรม 3) การวัดขนาดของปัญหา 4) การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา 5) การเลือกและทดลองใช้วิธีแก้ปัญหา 6) การปรับปรุงวิธีแก้ปัญหา 7) การควบคุมไม่ให้เกิดปัญหาเดิมขึ้นอีก

คู่มือ

1. ความหมายของคู่มือ

พจนานุกรมไทย ราชบัณฑิตยสถาน (2535) ความหมายของคู่มือ คือสมุดหรือหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการรู้เพื่อใช้ประกอบตำรา เพื่ออำนวยความสะดวก

สะดวกเกี่ยวกับการศึกษาหรือการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

โกศล แยมกัญจนวัฒน์ (2552) จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของคู่มือ ซึ่งนักวิชาการได้อธิบายมาแล้วพอสมควรพอสรุป ได้ว่า คู่มือเป็นเอกสารที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้ใช้โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้ เข้าใจและสามารถเนินการในเรื่องนั้นด้วยตนเองอย่างถูกต้อง

ปรีชา ช่างขวัญยืน (2539) ได้อธิบายความหมายของคู่มือ ว่าเป็นหนังสือที่ใช้ควรควบคู่ไปกับการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ให้แนวทางปฏิบัติกับผู้ใช้ให้สามารถประทำสิ่งนั้น ๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายส่วนคู่มือครูนั้น เป็นหนังสือที่ให้แนวทางแนะนำเกี่ยวกับสาระวิธีการ กิจกรรม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งข้อมูล แหล่งอ้างอิงต่างๆ ประถมักใช้ควบคู่กับหนังสือนักเรียนเป็นหนังสือที่ครูศึกษาด้วยตัวเองได้

สามารถ ประจสุวรรณ (2545) ได้สรุปความหมายของคู่มือว่า คู่มือ หมายถึง ตำรา เอกสารแนะนำ หรือเป็นสื่อที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติควบคู่ไปกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีเนื้อหาสาระสั้น ๆ ที่ผู้อ่านสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

อนุชิต เจริญนิยร (2545: 22) ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของคู่มือว่าเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้คู่มือได้ศึกษาทำความเข้าใจ และง่ายต่อการปฏิบัติตามได้ในการทำ กิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกันมากที่สุด และทำให้นักเรียนนักศึกษา มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่ใกล้เคียงกัน

สุชาติ ชุมมุกดา (2551) ให้ความหมาย คู่มือหมายถึงหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้เครื่องมือ ได้ศึกษาทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้คู่มือและปฏิบัติตามเพื่อทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกันมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะที่ใกล้เคียงกัน

วิสรณ พลเสน (2547) คู่มือคือหนังสือ ตำรา เอกสารแนะนำหรือเป็นสื่อทำความเข้าใจที่จัดทำขึ้นเพื่อ เป็นแนวทางให้ผู้ใช้คู่มือ ได้ศึกษาค้นคว้า เตรียมการทำความเข้าใจ เรื่องที่จะทำให้ง่ายขึ้นและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกวุฒิ ไกลมาก (2541) คู่มือเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทาง ครูหรือผู้ใช้ได้ศึกษา เข้าใจง่ายต่อการปฏิบัติตาม เพื่อส่งเสริมและประกบการเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ฉลอง นัยฉิม (2542) ให้ความหมายของคู่มือว่า คู่มือเป็นหนังสือเล่มเล็กที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีรายละเอียดที่ง่ายต่อการรับรู้ เข้าใจง่ายและมีภาพประกอบเสมอ

อมรรัตน์ สุนัยกลาง (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คู่มือ (Manual) หมายถึงหนังสือเอกสารที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความเข้าใจ อำนวยความสะดวกและเป็นแนวทางในการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีภาพประกอบ และมีแผนภูมิในลักษณะต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจและเพื่อเข้าใจได้ง่ายขึ้น

จากที่มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของ คู่มือ ผู้วิจัยจึงขอสรุปความหมายของคำว่า คู่มือ ดังนี้ คู่มือหมายถึง เอกสารหรือหนังสือขนาดเล็ก จัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำความเข้าใจ และง่ายต่อการปฏิบัติตามโดยมีภาพประกอบ และมีแผนภูมิในลักษณะต่างๆทำให้ผู้ใช้ปฏิบัติตามเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประเภทของคู่มือ

ปรีชา ช่างขวัญฉิน และคณะ (2539) ได้อธิบายประเภทของคู่มือแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือครู เป็นหนังสือที่แนวทางแก่ครู เกี่ยวกับสาระ วิธีการ กิจกรรม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งอ้างอิงต่างๆ ปรกติมักใช้ควบคู่กับตำราเรียน เช่น คู่มือกิจกรรมบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย คู่มือวิทยาศาสตร์ คู่มือปฏิบัติการนิเวศวิทยา

2. คู่มือผู้เรียน อาทิ แบบฝึกปฏิบัติการเป็นหนังสือที่ผู้เรียนใช้ควบคู่ไปกับตำราที่เรียนปรกติจะประกอบไปด้วยสาระ คำสั่ง แบบฝึกหัด ปัญหาหรือคำถามที่ว่างสำหรับเขียนคำตอบ และการทดสอบ ปัจจุบันคู่มือผู้เรียนไม่เพียงแต่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับตำราเรียนเท่านั้น แต่อาจเป็นคู่มือสำหรับการศึกษา ควบคู่กับหนังสืออื่นๆ ที่ทำหน้าที่แทนครูหรือตำรา เช่น บทเรียน บทเรียนทางไกล วัสดุทัศน ภาพยนตร์ หรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

3. คู่มือทั่วไป เป็นหนังสือที่ให้ข้อความรู้เกี่ยวกับการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่าน โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้มีความเข้าใจและสามารถดำเนินการในเรื่องนั้นได้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม

ระดับ เรื่องมาลัย (2542) ได้แบ่งประเภทของ คู่มือไว้ 3 ประเภท ได้แก่

1. คู่มือการสอนหรือคู่มือการจัดกิจกรรม เป็นคู่มือที่ให้เนื้อหาสาระความรู้และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน เช่น คู่มือการจัดกิจกรรม การส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน คู่มือการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน คู่มือการอบรมหน้าเสาธง
2. คู่มือหนังสือเรียน เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นควบคู่กับหนังสือเรียน
3. คู่มือการใช้สื่อหรือนวัตกรรม เป็นการเผยแพร่ผลงานของครู เพื่อให้ผู้อื่นนำไปใช้ได้ถูกต้อง จึงต้องจัดทำคู่มือการใช้ การจัดทำสื่อชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

อนุชิต เจริญนิเวศ (2554) ได้ทำการศึกษาและสรุปได้ว่า คู่มือแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. คู่มือเกี่ยวกับการสอนตามหลักสูตร จัดเป็นคู่มือที่เสนอแนะแนวทางหรือเทคนิควิธีการสอน การใช้สื่อ นวัตกรรมที่สัมพันธ์กับรายวิชาหนึ่งหรือระดับชั้นเรียนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นๆ เช่น คู่มือรายวิชา คู่มือระดับชั้นเรียน คู่มือการใช้สื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน เป็นต้น
2. คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนทั่วไป เป็นคู่มือที่เสนอแนะแนวทางหรือเทคนิค การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นคู่มือที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระ หรือคำอธิบายรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง เช่น คู่มือการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยภายในโรงเรียน คู่มือปฏิบัติกิจกรรมสร้างสร้างนิสัยสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา เป็นต้น

3. องค์ประกอบของคู่มือ

กรมวิชาการ (2539) คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. คำชี้แจง

2. เนื้อหา

2.1 หลักในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.2 ขั้นตอนกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.3 รูปแบบการสอน

2.4 บทบาทของครูในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

3. วิธีสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

กรมวิชาการ (2540) คู่มือการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น

ประกอบด้วย

1. คำชี้แจง

2. เนื้อหา

2.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการพัฒนาท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร

ตอนที่ 2 การวางแผน อย่างมียุทธศาสตร์

ตอนที่ 3 การดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

3. ตัวอย่าง

กรมวิชาการ (2540) คู่มือประเมินผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ประกอบด้วย

1. บทนำ

2. ขอบข่ายการประเมิน

3. เนื้อหา

4. การประเมิน

5. การดำเนินการประเมิน

6. แบบทดสอบ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) คู่มือครูแนวการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

1. คำชี้แจง
2. บทนำ
3. หลักการทฤษฎี
4. เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
5. แนวการจัดทำแผนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
6. ภาคผนวก

สำนักงานประสานงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (2540) คู่มืออบรมปฏิบัติการ
กระบวนการเรียนการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วย

1. บทนำ
2. กิจกรรม
 - 2.1 จุดมุ่งหมาย
 - 2.2 จุดประสงค์
 - 2.3 วิธีการฝึกอบรม
 - 2.4 ประเมินกิจกรรม
 - 2.5 สื่อและการเตรียมตัว
 - 2.6 เอกสารประกอบ

วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3. ภาคผนวก

กรมวิชาการ (2545) คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และ
วัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย

1. ความนำ
2. สาระการเรียนรู้
3. มาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
4. แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา
5. แนวทางการจัดการเรียนการสอน
6. การพัฒนาสื่อการเรียนรู้
7. การวัดและการประเมินผล

8. แหล่งเรียนรู้

9. ภาคผนวก

สามารถ ประจักษ์สุวรรณ (2545) ได้จัดทำคู่มือครูในโรงเรียนทหารช่าง วิชาการอ่าน แผนทีหลักสูตรชั้นนายร้อย ของโรงเรียนทหารช่าง กรมทหารช่าง มีองค์ประกอบของคู่มือ ดังนี้

1. คำแนะนำในการใช้คู่มือ

- 1.1 ความหมายของรายวิชา
- 1.2 ลักษณะของรายวิชา
- 1.3 การแบ่งหน่วยการเรียนรู้
- 1.4 การวัดผลและประเมินผล
- 1.5 ตารางกำหนดน้ำหนักคะแนนและเกณฑ์การผ่าน
- 1.6 จุดประสงค์การสอน

2. แผนการสอนรายบท

3. หนังสืออ้างอิง

4. ภาคผนวก

จากการศึกษาเอกสารของนักวิชาการหลายท่าน เกี่ยวกับองค์ประกอบของคู่มือ ผู้วิจัยจึงขอสรุป ดังนี้ องค์ประกอบของคู่มือแต่ละแบบมีความแตกต่างกันที่รายละเอียดปลีกย่อย ขึ้นอยู่กับว่าคู่มือนั้นจะเป็นคู่มือประเภทใด แต่โดยรวมแล้วมีองค์ประกอบหลัก ๆ อยู่ 3 องค์ประกอบ คือ

ส่วนที่ 1 คำชี้แจง ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ขอบข่ายของเนื้อหาเป็นต้น

ส่วนที่ 2 เนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องนั้นๆ

ส่วนที่ 3 ประเมินผล

4. การพัฒนาคู่มือ

ศิริบุญ จงวุฒิเวศน์ และมาเรียม นิลพันธ์ (2542) ได้อธิบายขั้นตอนในการพัฒนา คู่มือ 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การวางแผนร่างคู่มือ คำถามต่อไปนี้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการวางแผนร่างคู่มือ

1.1 จุดมุ่งหมายของคู่มือคืออะไร นั่นคือต้องการให้ผู้ใช้เป็นอย่างไร เช่น ใช้คู่มือในการแก้ไขปัญหา ใช้คู่มือกำกับการปฏิบัติหรือใช้ก่อนการปฏิบัติงาน

1.2 ใครเป็นผู้ใช้คู่มือเหล่านี้ ถ้ากำหนดผู้ใช้คู่มือ เราจะทราบถึงความต้องการเฉพาะบางประการของผู้ใช้ได้ทันที พยายามสร้างคู่มือที่มีผู้ใช้ประเภทเดียวกันเท่านั้น เป็นการยากที่จะทำคู่มือสำหรับผู้ใช้หลาย ๆ ประเภท เพราะผู้ใช้อาจมีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ดังนั้นความต้องการจึงแตกต่างกัน การสร้างคู่มือที่มีผู้ใช้ประเภทเดียวกันทำให้คู่มือนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.3 การสอบถามผู้ใช้ ว่าพวกเขาต้องการคู่มือแบบไหน เช่น ไม่ต้องการเนื้อหา มากหรือต้องการรูปภาพประกอบการสร้างคู่มือต้องสร้างให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด

1.4 คู่มือนี้จะใช้ที่ไหน

1.5 คู่มือนี้จะใช้อย่างไร เช่น ถ้าผู้ใช้ต้องการใช้ในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผู้สร้างคู่มือควรมีการร่างขั้นตอนการทำงานประกอบด้วย

1.6 การนำเสนอข้อมูลมาใช้ในคู่มือ ผู้สร้างต้องชี้ชัดถึงสิ่งที่ต้องการใช้ ผู้ใช้ปฏิบัติ จากนั้นมาพิจารณาความถนัด ทักษะคิดและความรู้ที่ผู้ใช้ต้องการในการปฏิบัติ

1.7 กำหนดขอบเขตของการปฏิบัติงาน จะได้ทราบว่าผู้ใช้ต้องการทำอย่างไร

1.8 การกำหนดข้อมูลในแต่ละขั้นตอนกำหนดอย่างไร

1.9 การลำดับเนื้อหาในการเขียนจัดระบบและสำคัญอย่างไร

2. การเตรียมข้อมูลในการพัฒนาคู่มือ

2.1 การเขียนหัวข้อใหญ่และการเขียนหัวข้อย่อย

2.2 จัดลำดับหัวข้อเหล่านั้น

2.3 วางแนวการนำเสนอข้อมูลใส่ในแต่ละหัวข้อ

2.4 เริ่มต้นเรียนเนื้อหา โดยใช้คำง่าย ๆ และสั้น ๆ อธิบายคำศัพท์เฉพาะ มีการยกตัวอย่าง มีความต่อเนื่องของลำดับเนื้อหา

2.5 วางแผนการสาธิตตัวอย่าง

3. ทดสอบคู่มือ

3.1 เนื้อหาคู่มือ

3.2 รูปแบบ

3.3 ผลกระทบ

ยุพเรศ วัลยาธิม (2540) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคู่มือไว้ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของคู่มือ
2. วิเคราะห์ลักษณะของผู้ใช้คู่มือ
3. กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบข่ายเนื้อหา ความคิดรวบยอดในการให้ความรู้
4. สํารวจรายละเอียดและกำหนดจุดในการให้ความรู้
5. เขียนเนื้อหาของคู่มือให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม
6. ออกแบบลักษณะรูปเล่ม ภาพประกอบ และจัดพิมพ์ตามกระบวนการผลิต

นำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพของคู่มือ

สกุณา ยวงทอง (2542) ได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนาคู่มือไว้ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวกับงานวิจัยเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ
2. วิเคราะห์ผู้ใช้คู่มือ
3. กำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดขอบข่ายเนื้อหากว้างๆ ของคู่มือ
4. สํารวจรายละเอียดของคู่มือและกำหนดจุดศึกษาในคู่มือ
5. เขียนเนื้อหาของคู่มือตามวัตถุประสงค์
6. ออกแบบรูปเล่ม ภาพประกอบ จัดพิมพ์ ทดลองใช้ ตามกระบวนการพัฒนา

คุณภาพของคู่มือ

7. นำไปใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

กันทิมา เอมประเสริฐ (2542) มีกระบวนการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้
โครงการระดับประถมศึกษา ดังนี้

1. ทำการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน โดยศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช

2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)

2. พัฒนาคู่มือ โดยการจัดทำคู่มือฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงเนื้อหาประสิทธิภาพแบบ Individual Tryout กับครูผู้สอน จำนวน 1 คน นำมาปรับปรุงหาประสิทธิภาพแบบ Small Group Tryout กับครูผู้สอนจำนวน 3 คน นำมาปรับปรุง

3. ทดลองใช้คู่มือหาประสิทธิภาพแบบ Field Tryout กับครูผู้สอนจำนวน 12 คน

4. ประเมินและปรับปรุงคู่มือที่พัฒนาขึ้น

อมรรัตน์ สุนย์กลาง (2544) ได้ทำการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สำหรับครูประถมวัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

2. พัฒนาคู่มือ จัดทำคู่มือฉบับร่างระยะที่1 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง ปรับปรุงแก้ไขคุณภาพคู่มือแบบ Individual Tryout กับครูผู้สอน จำนวน 1 คน นำมาปรับปรุงหาประสิทธิภาพแบบ Small Group Tryout กับครูผู้สอนจำนวน 6 คน นำมาปรับปรุง

3. ทดลองใช้จริงกับครูผู้สอนจำนวน 7 คน

4. ประเมินและปรับปรุงคู่มือที่พัฒนาขึ้น

จากที่ได้ศึกษาขั้นตอนการพัฒนาคู่มือของนักวิชาการหลายท่าน ผู้วิจัยจึงสรุปขั้นตอนการพัฒนาคู่มือ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาคู่มือ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้คู่มือ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงคู่มือ

5. บทความและงานวิจัยเกี่ยวกับคู่มือ

วิสวรรณ พลเสน (2547) ได้ศึกษาเรื่อง คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาสามารถ

พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใน 2 ด้าน คือ กลุ่มเสี่ยงด้านยาเสพติดและกลุ่มเสี่ยงด้านการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ได้แก่

1. รูปแบบการใช้สื่อเพื่อให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การจัดค่ายพัฒนาสร้างภูมิคุ้มกันนักเรียน ผลการศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้

จริง มีขั้นตอนง่ายต่อการปฏิบัติและเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สูงขึ้นกว่าก่อนการพัฒนา

อร่าม เสือเดช (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คู่มือการดำเนินงานตามกระบวนการในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดช้างเผือก ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และโครงการ การจัดกิจกรรมนักเรียน การวางแผนกิจกรรมนักเรียน การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน การติดตามและการประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนได้อย่างชัดเจนผู้บริหารและคณะครูให้ความสนใจกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดมากที่สุดก็คือ กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี ยุวกาชาด และกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ กิจกรรมที่จัดน้อยคือ คือ กิจกรรมทัศนศึกษา ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารและปัญหาการบริหารงานกิจกรรมของครู มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ในทุก ๆ ด้าน

กันทิมา เอมประเสริฐ (2542) ศึกษาเรื่องการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการในระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยเป็นงานวิจัยและพัฒนา โดยมีการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ

- ขั้นตอนที่ 1 สืบหาข้อมูลพื้นฐาน
- ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาคู่มือ
- ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้คู่มือ
- ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและปรับปรุงคู่มือที่พัฒนาขึ้น

พบว่า 1) คู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการในระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้คู่มือ วัตถุประสงค์ หลักการ แนวการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้และเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ 2) คู่มือการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงการในระดับประถมศึกษามีประสิทธิภาพจากการหาประสิทธิภาพ

3 ขั้นตอน คือ การหาประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง การหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มย่อย และ การหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มใหญ่ ผลปรากฏว่าครูผู้สอนสามารถเขียนแผนการสอนของตนเอง โดยการบูรณาการกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ร่วมกับวิชาแกนได้ นักเรียนมีผลงานที่เกิดจากการที่ใช้ โครงการและทั้งครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และโรงเรียนที่ไม่ใช่แกนนำ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ก็สามารถจัดการเรียนรู้ได้ทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มประสบการณ์

อรณิข เกียรติอุบลไพบูลย์ (2542) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างหนังสือคู่มือ เรื่องการคัด แยกขยะภายในครัวเรือนเป็นแบบภาพการ์ตูน ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจการทิ้งขยะและการกำจัด ขยะภายในครัวเรือนของนักเรียนแล้วนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การเกิดขยะ ผลกระทบ ความหมาย ประเภท สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับขยะมาสร้างหนังสือคู่มือที่เป็นแบบภาพการ์ตูน โดยใช้ บทบรรยายภาพเป็นบทกลอนดำเนินเรื่อง จากนั้นทำการทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 160 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมที่ 1 กลุ่มควบคุมที่ 2 และกลุ่มควบคุมที่ 3 ทั้งอ่านและไม่อ่านหนังสือคู่มือแล้วหาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้และเจตคติของนักเรียน ในการคัดแยกขยะภายในครัวเรือน ผลปรากฏว่า นักเรียน ที่ได้อ่านหนังสือคู่มือภาพการ์ตูน มีความรู้และความเข้าใจ พร้อมทั้งมีเจตคติในทางที่ดี ถูกต้อง ในการคัดแยกขยะภายในครัวเรือนสูงขึ้นกว่าเดิม และสูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ไม่ได้อ่านหนังสือภาพ การ์ตูนอย่างมีนัยสำคัญ 0.01

สร้อยทิพย์ สมัคร์เขตการณ์ (2543) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคู่มือศึกษาธรรมชาติ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประจำเส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำหนาว เป็นการผลิตและทดลองคู่มือ ศึกษาธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประจำเส้นทางศึกษาธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติน้ำ หนาว มีขั้นตอนการวิจัยคือ

1. ผลิตคู่มือศึกษาธรรมชาติ จากการศึกษาเอกสารงานวิจัย การสังเกตและ การสอบถามเพื่อให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด และพัฒนาโดยนำไปทดลอง ใช้กับ นักท่องเที่ยว พร้อมทั้งตรวจสอบคุณภาพของคู่มือ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน
2. ทดลองใช้คู่มือศึกษาธรรมชาติจากกลุ่มตัวอย่างแบบไม่เจาะจง ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยว อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว และมีความประสงค์ที่จะเดินศึกษา

ธรรมชาติเส้นทางห้วยหญ้าเครือ จำนวน 40 คน ประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้คู่มือ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ประเมินคุณภาพของคู่มือโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจและแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แสดงจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสถิติวิเคราะห์ด้วย t-test ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้หลังการใช้คู่มือศึกษาธรรมชาติสูงกว่าก่อนการใช้คู่มืออย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างแสดงความพึงพอใจในคู่มือมาก จึงสรุปได้ว่าคู่มือศึกษาธรรมชาติที่สร้างขึ้นมีคุณภาพทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอสรุปในแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น สามารถแบ่งเป็น 3 ด้านใหญ่ ได้ดังนี้

1.1 ด้านความรู้ อาทิ รู้ถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิต รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ รู้ถึงหลักการและวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบท

1.2 ด้านความสามารถ อาทิ สามารถนำกิจกรรม พิธีกรรมของท้องถิ่นเข้ามาปรับใช้ในการเรียนการสอน สามารถนำภาษาท้องถิ่น มาสื่อสารกับนักเรียน ประชาชนชาวบ้านหรือคนในชุมชนเพื่อ

1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม อาทิ เข้าใจและศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไร อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประณีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น

2. กระบวนการ Six Sigma หมายถึง ขั้นตอนที่ใช้ปรับปรุงหรือพัฒนา

โดยกระบวนการ Six Sigma มี 5 ขั้นตอน คือ

D = Define หมายถึง การอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ อาทิ เป้าหมายของการพัฒนา ขอบเขตต่างๆ ทั้งสถานที่ ระยะเวลา ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่การอธิบายความหมายของคำเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

M = Measure หมายถึง การวัด รวมถึง ใครเป็นคนวัด ใครเป็นผู้ถูกวัด ใช้เครื่องมือใดวัด ระยะเวลา และสถานที่ พร้อมทั้งเกณฑ์การประเมิน

A = Analyze หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวัด ว่าผลที่ได้ผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

I = Improve หมายถึง การพัฒนาหรือการปรับปรุง ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

C = Control หมายถึง การควบคุม เป็นการพยายามที่จะควบคุมรักษาระดับคุณภาพของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นที่เราทำการพัฒนาหรือการปรับปรุงแล้วให้คงอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

3. แนวทางการพัฒนาหลักคุณลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma หมายถึง แนวทางที่จะพัฒนาหลักคุณลักษณะความเป็นครูที่ดีโดยมีขั้นตอน คือ

3.1 กำหนดกรอบ

3.2 ยืนยันกรอบ

3.3 กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักคุณลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

3.4 แปลงหลักคุณลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัดและการจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ Six Sigma (Define, Measure, Analyze, Improve และ Control)

4. ท้องถิ่น

“ท้องถิ่น” คือ ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งเน้นถึงลักษณะทางสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และทางธรรมชาติ ที่มีความเป็นขอบเขตเฉพาะพื้นที่นั้น ๆ ไม่สามารถกำหนดได้ว่ามีขนาดของพื้นที่ จำนวนประชากร หรือสิ่งต่าง ๆ เป็นเท่าใดทุกคนมีความรักความผูกพันในพื้นที่นั้น มีกฎระเบียบในวิถีชีวิต มีประเพณีและวัฒนธรรม มีกระบวนการ

อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มก้อน จะมีการร่วมกันกลั่นกรองภายในท้องถิ่น มีผู้หลักผู้ใหญ่ คอยประนีประนอม มีระบบอาวุโส ร่วมรักษาโครงสร้างของชุมชนและ ท้องถิ่น ซึ่งความหมายของคำว่าท้องถิ่น ในงานวิจัยนี้ หมายถึง พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. คู่มือ

คู่มือหมายถึง เอกสารหรือหนังสือขนาดเล็ก จัดทำขึ้นเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ เรื่องแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามกระบวนการ Six Sigma ประกอบด้วย

5.1 คำนำ

5.2 สารบัญ

5.3 บทที่ 1 ภูมิหลัง

5.4 บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ

5.5 บทที่ 3 แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ Six Sigma

5.6 บทที่ 4 การวัดและการประเมินผล

5.7 บรรณานุกรม

5.8 ภาคผนวก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท โดยแบ่งการวิจัย ออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ระยะที่ 2 กำหนดแนวทางและร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดี
ของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

ระยะที่ 3 ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดี
ของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

ผู้วิจัยขอสรุปเป็นแผนภาพ (Flow Chart) ดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ระยะที่ 1 ศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ทำการ วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) อาทิ เอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น นำข้อมูลที่ได้จาก

แหล่งข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ประกอบของลักษณะความเป็นครูที่ตัวอย่างคร่าว ๆ พร้อมทั้งเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview form) และแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. คำถามการวิจัย

กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น เป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

3. เป้าหมายการวิจัย

กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

4. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการวิจัย

4.1 สัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ทำการศึกษากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (ผู้ผลิต-ผู้ใช้-ผู้มีส่วนได้เสีย-นักศึกษา) ได้แก่

4.1.1 ผู้ผลิต คือ อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน

4.1.2 ผู้ใช้ คือ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการ

โรงเรียนจำนวน 3 คน และ ครู จำนวน 3 คน

4.1.3 ผู้มีส่วนได้เสีย คือ ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 3 คน

4.1.4 นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 3 คน

รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน 18 คน (ตารางที่ 21)

4.2 ศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) ทำการศึกษากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (ผู้ผลิต-ผู้ใช้-ผู้มีส่วนได้เสีย-นักศึกษา) โดยใช้แบบสอบถาม ได้แก่

4.2.1 ผู้ผลิต คือ อาจารย์มหาวิทยาลัย

4.2.2 ผู้ใช้ คือ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู

4.2.3 ผู้มีส่วนได้เสีย คือ ผู้นำท้องถิ่นระดับต่างๆ

4.2.4 นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน 50 คน

5. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ประกอบด้วย

3 ด้านหลัก คือ

5.1 ด้านความรู้

5.2 ด้านความสามารถ

5.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview form)

6.2 แบบสอบถาม (Questionnaire)

7. สถานที่ทำการวิจัย

ศึกษารอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น สถานที่ทำการวิจัย คือ สถานที่ ที่ครอบคลุม ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 4 กลุ่ม ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีขอบเขตการวิจัยด้านสถานที่ คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง

8. ระยะเวลาทำการวิจัย

ระหว่าง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

9. วิธีดำเนินการวิจัย

9.1 ศึกษารอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ทำการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) จากแหล่งข้อมูล ต่างๆ อาทิ เอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดี นำข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูล ต่างๆ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปผล เพื่อให้ได้องค์ประกอบของลักษณะความเป็นครูที่ดี อย่าง คร่าว ๆ พร้อมทั้งเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview form) และแบบสอบถาม (Questionnaire) ต่อไป

9.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

9.2.1 กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (ผู้ผลิต-ผู้ใช้-ผู้มีส่วนได้เสีย-นักศึกษา) จำนวน 18 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ

- 1) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหาร และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์
- 2) เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษามีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารจัดการ และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์
- 3) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารจัดการ และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์
- 4) เป็นครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนและการมีส่วนร่วมกับท้องถิ่น มีประสบการณ์ด้านการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี
- 5) เป็นผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในการบริหาร ด้านการศึกษา และแหล่งเรียนรู้
- 6) เป็นนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์

ตารางที่ 21 คุณสมบัติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

คนที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
1	ดร.นุชชานา เหลืองอังกุล	Ed.D. (Language Education and Assessment) Deakin University, Australia.	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2	รศ.ดร.ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3	รศ.ดร.ธนอมวัลย์ ประเสริฐเจริญสุข	Bachelor Of Science in Education (B.S.E.)(English) M.Ed. Curriculum & Instruction ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.)(การบริหารการศึกษา)	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คนที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
4	ดร.สายัณห์ ผาน้อย	วุฒิการศึกษา ค.ม. (นิเทศการศึกษา และพัฒนาหลักสูตร) จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเชี่ยวชาญ (เทียบเท่า ระดับ 9)
5	นางชนิสรา ดวงบุบผา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
6	นายจำนงค์ อาศิริวัจน์	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 2
7	นายวิชัย ศรีสัตย์รสนา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่น วิทยายน
8	ดร. กษม ชนวงค์	ดุขฎิบัณฑิต สาขาพัฒนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อธิการบดีวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย อำเภอมือเมือง จังหวัดขอนแก่น
9	ดร.เพ็ญจันทร์ อุปพงษ์	ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต การบริหาร การศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล เพ็ญจันทร์ อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร
10	นางศิริพร กาทอง	วท.ม คณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อาจารย์ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
11	นางชนิษฐา เวจจาแฮส กี่	ครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม	ครูโรงเรียนบ้านทรายมูล อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น
12	นายถาวร คำอ้อ	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ครูโรงเรียนบ้านทรายมูล อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น
13	นายองอาจ ฉัตรชัยพล รัตน์	ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	สมาชิกองค์การบริหารส่วน จังหวัด ขอนแก่น อ.บ้านไผ่ เขต2
14	นายเดชา ปัสสำราญ	ปริญญาโท ปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต, การบริหารจัดการ การศึกษา, มรณ.	รองนายกองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม

คนที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
15	ประภาส ทองโคตร	มัธยมศึกษา	อดีตผู้ใหญ่บ้านแทนบองคำ บ้านทุ่งโป่ง หมู่ที่ 7 อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น
16	นางสาวซุelda ชอนบุญ	มัธยมศึกษา	นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา เอกชีววิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
17	นางสาวจิราภร จำเริญดี	มัธยมศึกษา	นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา เอกชีววิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
18	นายนำพล ขาวดีภัทร์	มัธยมศึกษา	นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา เอกชีววิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHATTAMASARAKAM UNIVERSITY

9.2.2 การสร้างเครื่องมือการวิจัย คือ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview form) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

9.2.3 ข้อคำถามแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview form)

คำถามดังกล่าวจะเป็นคำถามที่ผู้วิจัยสามารถนำไปขยายเป็นคำถามย่อยได้ตามความเหมาะสม โดยมีคำถามหลัก ดังนี้

1. อธิบายความหมาย

1.1 โปรดให้คำนิยามของคำว่า “ครูที่ดีของท้องถิ่น”

1.2 ท่านคิดว่าลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรมีองค์ประกอบ

ในด้านใดบ้าง

2. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

9.2.4 การหาคุณภาพเครื่องมือ เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
 สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจึงได้เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

ตารางที่ 22 ผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
1	รศ.ดร.ฉลาด จันทรมบัติ	การบริหารและการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2	ผศ.ดร.ลดาวัลย์ วัฒนบุตร		สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม
3	ดร.นงเยาว์ แคนสุข	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.การบริหารจัดการ การศึกษา) ม.ราชภัฏ มหาสารคาม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ พิเศษกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อบจ.มหา สารคาม
4	ดร.สุวิทย์ วงษาไฮ	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.การบริหารจัดการ การศึกษา) ม.ราชภัฏ มหาสารคาม	ผู้อำนวยการโรงเรียนเมือง วาปีปทุม สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
5	รศ.ดร.ประภัศร ปรีเอี่ยม	ปร.ด. (การบริหารการ พัฒนา)	สาขาการศึกษาพิเศษ คณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏมหาสารคาม

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์

โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าข้อคำถามที่ความตรงเชิงเนื้อหา

9.2.5 การสัมภาษณ์เชิงลึก ได้มีการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ จากนั้นเดินทางไปให้ตรงเวลาพร้อมหลักฐานแสดงตัว และอุปกรณ์การสัมภาษณ์ และจัดบันทึกให้พร้อม และลงมือสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์ครบทั้ง 18 คน

9.3 การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study)

การศึกษาเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาลักษณะของความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยการแจกแบบสอบถามกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (ผู้ผลิต-ผู้ใช้-ผู้มีส่วนได้เสีย-นักศึกษา) จำนวน 50 คน

9.3.1 โครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะ 3 ด้าน 1) ด้านความรู้ 2) ด้านความสามารถ 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 26 ข้อ

9.3.2 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยง ดังนี้

1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ใช้เทคนิค IOC (Index of Congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยอาศัยความเห็นของผู้ทรงเชี่ยวชาญ 5 ท่าน (เป็นคณะเดียวกันกับข้อ 9.2.4) เป็นผู้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของถ้อยคำภาษาที่ใช้ และให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และองค์ประกอบที่ศึกษา กำหนดให้คะแนนผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1, 0 และ -1 ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าจากข้อคำถามทั้งหมด 26 ข้อ มีข้อคำถามที่มีค่า ระหว่าง 0.80-1.00 จำนวนทั้งหมด 26 ข้อ ผู้วิจัยได้ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (รายละเอียด การวิเคราะห์ค่า IOC เสนอไว้ในภาคผนวก)

9.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

9.4.1 เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

9.4.2 เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยแบบสอบถาม

9.5 การวิเคราะห์ ข้อมูล

ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากแบบสอบถามใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ เพื่อแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในกรณี การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 162) ดังนี้

4.51 - 5.00 คะแนน หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เห็นด้วยกับกรอบสาระ ลักษณะความเป็นครูที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 คะแนน หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เห็นด้วยกับกรอบสาระ ลักษณะความเป็นครูที่ดี อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 คะแนน หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เห็นด้วยกับกรอบสาระ ลักษณะความเป็นครูที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 คะแนน หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เห็นด้วยกับกรอบสาระ ลักษณะความเป็นครูที่ดี อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 คะแนน หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เห็นด้วยกับกรอบสาระ ลักษณะความเป็นครูที่ดี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำผลการทดลองที่ได้จาก แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview form) และแบบสอบถาม (Questionnaire) มาวิเคราะห์และสรุป เพื่อให้ได้กรอบสาระของลักษณะ ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

9.6 เขียนสรุปผลงานวิจัยในระยะที่ 1

10. ผลลัพธ์ กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ระยะที่ 2 กำหนดแนวทางและร่างคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์ อยู่ 2 ประเด็น คือ 1) กำหนดแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma 2) ร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma โดยได้นำข้อมูลเบื้องต้น จากระยะที่ 1 มาทำการวิจัยในระยะที่ 2 โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยกลุ่มคณะทำงาน (Workshop) มีรายละเอียด ดังนี้

1. คำถามการวิจัย

แนวทางการพัฒนาและร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ควรเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อกำหนดแนวทางและร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

3. เป้าหมายการวิจัย

แนวทางการพัฒนาและร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

4. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการวิจัย

การวิจัยในชั้นตอน การกำหนดแนวทางและร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ทำการวิจัย โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ของกลุ่มคณะทำงาน (Workshop) จำนวน 5 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ดังนี้

4.1 เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

4.2 เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา

4.3 เป็นนักวิชาการ

4.4 เป็นผู้นำท้องถิ่น

4.5 นักศึกษา

ดังรายละเอียดในตารางที่ ดังนี้

ตารางที่ 23 กลุ่มคณะทำงาน (Workshop) เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
1	ดร.ธีรวัฒน์ เยี่ยมแสง	ปริญญาเอก การบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	รองคณบดี ฝ่ายวางแผน พัฒนา และวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2	ดร.สุวิทย์ วงษาไฮ	ปริญญาเอก การบริหารจัดการ การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองวาปี ปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
3	ดร.ทรงศักดิ์ หุงจันทร์	ปริญญาเอก การบริหารจัดการ การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	หัวหน้าอุทยานการเรียนรู้ มหาสารคาม
4	ดร.นงเยาว์ แคนสุข	ปริญญาเอก การบริหารจัดการ การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กองการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม อบจ.มหาสารคาม
5	นางสาวนิสากร สหัสสุขมันคง	มัธยมศึกษา	นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา เอก เคมี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

5. ตัวแปรที่ทำการศึกษา

แนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีตัวแปรที่จะทำการศึกษา ดังนี้

- 5.1 กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
- 5.2 องค์ประกอบของคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
- 5.3 กำหนดประเด็นสำหรับพิจารณา
- 5.4 แปลงประเด็นที่ได้ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัด
- 5.5 จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัดตามกระบวนการ Six Sigma

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

7. สถานที่ทำการวิจัย

ห้องสัมมนาอุทยานการเรียนรู้มหาสารคาม การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

8. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ระหว่าง เดือนมีนาคม ถึง ตุลาคม พ.ศ. 2558

9. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในขณะนี้ มี 2 ประเด็น คือ 1) กำหนดแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma 2) จัดทำคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma โดยดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 2 มีวิธีดำเนินการ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

9.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยกลุ่มคณะทำงาน (Workshop) จำนวน 5 คน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

9.2 ผู้วิจัย และกลุ่มคณะทำงาน (Workshop) ศึกษาผลการวิจัยในระยะที่ 1 แล้วพิจารณาตามกรอบเนื้อหาการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ที่กำหนดไว้ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

9.2.1 ศึกษากรอบสาระ ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

9.2.2 ยืนยันกรอบสาระ ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

9.2.3 กำหนดประเด็นสำหรับพิจารณา ลักษณะความเป็นครูที่ดี

ของท้องถิ่น

9.2.4 แปลงประเด็นที่ได้ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัด ตามกระบวนการ Six Sigma

9.2.5 จัดทำรายละเอียดตัวชี้วัดตาม ตามกระบวนการ Six Sigma

ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบ (Template) ของรายละเอียดของตัวชี้วัดไว้ ดังนี้

ตารางที่ 24 กระบวนการ Six Sigma ในงานวิจัย

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
D = Define	หมายถึง การบอกเป้าหมายของโครงการ ตลอดจนหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน รวมการอธิบายความหมายหรือการให้คำจำกัดความที่ถูกต้อง ครบคลุม เพื่อความเข้าใจตรงกัน องค์ประกอบต่างๆ อาทิ การให้คำจำกัดความของ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
M = Measure	หมายถึง การวัด โดยอธิบายถึงวิธีการวัด กำหนดตัวชี้วัดของกระบวนการ ใช้เครื่องมือใดในการวัด วิธีการเก็บตัวอย่าง ทำการเก็บ ใช้ระยะเวลาเท่าใด ในการเก็บข้อมูล ใครเป็นผู้เก็บ ผู้ให้ข้อมูล ตลอดจนสถานที่ใดที่ใช้
A = Analyze	หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล โดยมีการกำหนดเกณฑ์ที่ผ่าน อาทิ จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน หรือสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่ เรียนไม่ทันอันเนื่องมาจากที่บ้านมีปัญหา จนส่งผลต่อการเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ ในการผ่าน ว่า 1 ปีการศึกษาครูจะต้องทำกี่ครั้ง รวมทั้งการใช้สถิติพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
I = Improve	หมายถึง การพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ตามลักษณะที่ต้องการจะทำการพัฒนา โดยใช้รูปแบบการพัฒนาที่หลากหลาย ตั้งแต่คัดเลือกวิธีการ องค์ความรู้และ ผู้มีความรู้เข้ามาช่วยพัฒนา
C = Control	หมายถึง การควบคุม เป็นการพยายามที่จะควบคุมรักษาระดับคุณภาพของ ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นที่เราทำการพัฒนาหรือการปรับปรุงแล้วให้ คงอยู่ในระดับที่น่าพอใจหรืออดสิ่งที่ไม่ต้องการให้น้อยลงกว่าเดิม โดยอาจจะต้องมีการปรับปรุงเครื่องมือหรือแผนปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

10. ผลลัพธ์ ได้แนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

ระยะที่ 3 ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 3 มีจุดมุ่งหมาย 2 ประเด็น คือ

1. ร่างแบบประเมินแนวทางและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma
2. ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. คำถามการวิจัย

ผลการยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาแนวทางลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma เป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

3. เป้าหมายการวิจัย

แนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย
กระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท

4. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการวิจัย

การตรวจสอบยืนยันความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแนวทางและคู่มือ
การพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ผู้วิจัยได้ส่งเอกสาร
คู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma ตลอดจน
แบบประเมินแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
โดยกระบวนการ Six Sigma ให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน สำหรับเกณฑ์ในการคัดเลือก
ผู้เชี่ยวชาญ ได้กำหนดไว้ ดังนี้

4.2.1 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหาร
และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

4.2.2 เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษามีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหาร
จัดการ และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

4.2.3 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารจัดการ
และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

4.2.4 เป็นผู้บริหารองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ และ
มีความเชี่ยวชาญในการบริหาร ด้านการศึกษา และแหล่งเรียนรู้

4.2.5 เป็นผู้นำท้องถิ่น มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในการบริหาร
ด้านการศึกษา และแหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 25 คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง	คุณสมบัติ/ความเชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
1. รศ.ดร.กนกอร สัมปราษฐ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	/	/			
2. รศ.ดร.วัลลภา อารีรัตน์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	/	/			
3 รศ.ดร.ฉลาด จันทรสุมบัติ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	/	/			
4. ว่าที่ ร.ต.ดร.ธนู วงษ์จินดา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1			/		
5. ดร.เสนต์ คำสมหมาย	ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์			/		
6. นายพงษ์ศักดิ์ ตั้งวานิชกพงษ์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น				/	/
7. ประภาส ทองโคตร	อดีตผู้ใหญ่บ้านหนองทองคำ บ้านทุ่งโป่ง หมู่ที่ 7 อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น					/

หมายเหตุ คุณสมบัติ/ความเชี่ยวชาญ

1 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ

ด้านการบริหาร และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

2 หมายถึง อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหาร

จัดการ และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

3 หมายถึง ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

4 หมายถึง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์

และมีความเชี่ยวชาญในการบริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นเป็นอย่างดี

5 หมายถึง ผู้นำท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นเป็นอย่างดี

5. ตัวแปรที่ทำการศึกษา

5.1 กรอบการประเมินแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma

5.2 กรอบการประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบยืนยันความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแนวทางและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma

7. สถานที่ทำการวิจัย

ขั้นตอนการยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma สถานที่ทำการวิจัย คือสถานที่ ปฏิบัติงานของ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีขอบเขตการวิจัยด้านสถานที่ คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ ภาคกลาง

8. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ระหว่าง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2559

9. วิธีดำเนินการวิจัย

9.1 กำหนดกรอบการวิจัยในระยะนี้คือ กรอบการประเมินแนวทางและคู่มือ การพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma

9.2 สร้างเครื่องมือทั้ง 2 ชนิด

9.2.1 แบบประเมินแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma

9.2.2 แบบประเมินคู่มือการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดย กระบวนการ Six Sigma

โดยผู้ทำวิจัยจัดทำแบบประเมินแนวทางและคู่มือการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ว่าเหมาะสม (Propriety) ถูกต้องตามหลักวิชาการ (Accuracy) และเป็นประโยชน์ (Utility) ตลอดจนมีความเป็นไปได้ (Feasibility) หรือไม่เพียงใด Stufflebeam (2002) (อ้างถึง ใน สุวิมล ว่องวานิช. 2549)

9.3 หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยใช้การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

(Content validity)

9.3.1 สร้างแบบประเมินแนวทางและคู่มือการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในเบื้องต้น

9.3.2 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

โดยผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งปรับปรุงภาษาถ้อยคำตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

9.4 กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ และคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

(รายละเอียดตามข้อ 4)

9.5 ส่งเอกสาร คือ คู่มือการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดย กระบวนการ Six Sigma พร้อมทั้ง แบบการประเมินแนวทางและแบบการประเมินคู่มือการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบยืนยันความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และความเหมาะสมของแนวทางและคู่มือการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามกระบวนการ Six Sigma

9.6 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา (Content

Analysis)

9.6.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินแนวทางการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma ทำการวิเคราะห์โดยเก็บข้อมูลได้ครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และคำนวณหาร้อยละ

9.6.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ทำการวิเคราะห์โดยเก็บข้อมูลได้ครบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และคำนวณหาร้อยละ

9.7 ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมสาระสำคัญของแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามกระบวนการ Six Sigma และตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

9.8 สรุปผลการวิจัยของการวิจัย ระยะที่ 3 ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma

10. ผลลัพธ์

แนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ตามกระบวนการ Six Sigma ที่มีความเหมาะสมกับบริบท

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 26 สรุปขั้นตอนการวิจัย

คำถาม/ระยะการวิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือวิจัย	สถิติ/การวิเคราะห์	ผลลัพธ์
คำถามการวิจัย กรอบสารของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น มีอะไรบ้าง ระยะที่ 1 ศึกษากรอบสารของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	เพื่อศึกษากรอบสารของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	เพื่อศึกษากรอบสารของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น 1. วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร 2. การสร้างเครื่องมือ 2.1 สัมภาษณ์เชิงลึก 2.2 แบบสอบถาม 3. เก็บข้อมูล 4. วิเคราะห์ข้อมูล 5. ร่างกรอบสารของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	1.แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview form) 2. แบบสอบถาม (Questionnaire)	1. วิเคราะห์เอกสาร 2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ 3. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม \bar{X} , S.D. -Content Analysis	กรอบสารของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
คำถามการวิจัย การกำหนดแนวทางและร่างคู่มือพัฒนาด้านลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ระยะที่ 2 กำหนดแนวทางและร่างคู่มือพัฒนาด้านลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma	เพื่อกำหนดแนวทางและร่างคู่มือพัฒนาด้านลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma	ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) กลุ่มคณะทำงาน (Workshop) จำนวน 5 คน 1. กำหนดแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma 2. ร่างคู่มือพัฒนาด้านลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma	แบบปฏิบัติการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)	\bar{X} , S.D. - Content Analysis	กำหนดแนวทางและร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma

คำถาม/ระยะการวิจัย	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือวิจัย	สถิติ/การวิเคราะห์	ผลลัพธ์
คำถามการวิจัย ผลการยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาแนวทางลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma เป็นอย่างไร	เพื่อยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma	ผู้วิจัยได้ส่ง คู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma ตลอดจนแบบการประเมินแนวทางและแบบประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma ให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่นโดย กระบวนการ Six Sigma	แบบการประเมินแนวทางและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma	\bar{X} , S.D. - Content Analysis	แนวทางและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ตามกระบวนการ Six Sigma ที่มีความเหมาะสมกับบริบท
ระยะที่ 3 ยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma					

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท โดยแบ่งการวิจัย ออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ผลการศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ระยะที่ 2 ผลกำหนดแนวทางและร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

ระยะที่ 3 ผลยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ผู้วิจัยขอรายงานผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) 2) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) และการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) 3) กำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยผลการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis)

การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน แนวคิด ทฤษฎีของผู้รู้/นักวิชาการหลายท่าน เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดี อาทิ บุญเชิด รัตนนนท์ (2520),

นงลักษณ์ วิรัชชัย(2550), เกษม วัฒนชัย (2546), สุชาดา กรเพชรปาณี (2548), ชุตา จิตพิทักษ์ (2542), ทวีร์สมิ ธนาคม (2540), ธวชินี โรจนาวี (2544), สมเกียรติ พรพิสุทธมาศ (2545), ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาชิต (2548), จุฬาพิช มณีวงศ์ (2556), สุปล วังสินธ์ (2536) และวิภาวี เวทวงศ์ (2546) ผลการศึกษาพบว่าลักษณะความเป็นครูที่ดี ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้ ประกอบด้วย
 - 1.1 มีความรู้แจ้งในวิชาที่สอน
2. ด้านความสามารถประกอบด้วย
 - 2.1 มีความสามารถเตรียมการสอนที่เหมาะสม
 - 2.2 มีความสามารถในการสอนและการถ่ายทอด
 - 2.3 มีความสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย
 - 3.1 มีความขยันและอดุสาหะพากเพียร
 - 3.2 มีความเมตตาเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และเสียสละ
 - 3.3 มีความหนักแน่น และอดทนอดกลั้น
 - 3.4 มีความเป็นระเบียบและตรงเวลา
 - 3.5 มีความเรียบง่าย สนุกสนาน จิตใจแจ่มใส
 - 3.6 มีอุดมการณ์และจรรยาความเป็นครู
 - 3.7 มีจิตสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ
 - 3.8 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้นำลักษณะความเป็นครูที่ดีที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร มาทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับ มาตรฐานวิชาชีพครู (2556) ตลอดจน สรุปรงานวิจัย เกี่ยวกับ ลักษณะของความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยผู้วิจัยทำการปรับ เพื่อให้ได้ลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่นอย่างครบถ้วน ซึ่งผลสรุป ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. ด้านความรู้
 - 1.1 รู้ถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น บทบาท หน้าที่

ทั้งการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น

- 1.2 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิต
ความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
- 1.3 รู้ถึงปัญหา ความต้องการตลอดจน อาชีพและความเป็นอยู่ของ
นักเรียนผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น
- 1.4 รู้เกี่ยวกับหลักและความหมายในกิจกรรม พิธีกรรม ข้อปฏิบัติและข้อ
ห้ามตามจารีต ประเพณีของท้องถิ่นเป็นอย่างดี
- 1.5 รู้เกี่ยวกับภาษาของท้องถิ่น เพื่อการสื่อสารและสร้างความเข้าใจอันดี
ต่อกัน
- 1.6 รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน
แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
- 1.7 รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้านในแขนงต่าง ๆ ที่จะ
สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
- 1.8 รู้ถึงหลักการและวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบท
และสอดคล้องกับปัญหา วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง
- 1.9 รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต
เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน
2. ด้านความสามารถ
- 2.1 สามารถสร้างทัศนคติที่ดี ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง คนในท้องถิ่น
ที่มีต่อตัวครูและกระบวนการเรียนการสอน
- 2.2 สามารถนำปัญหาในท้องถิ่นมาเป็นฐานในการเรียนการสอนเพื่อ
แก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น
- 2.3 สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนใน
ท้องถิ่นเป็นฐาน
- 2.4 สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ
มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

2.5 สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และบริบท วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง

2.6 สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.7 สามารถใช้ภาษาท้องถิ่น สื่อสารกับนักเรียน หรือคนในท้องถิ่นเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

2.8 สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี

2.9 สามารถประยุกต์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น การแต่งกาย หรือนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

3.1 ศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น

3.2 ตั้งใจจริงกับการทำงาน ทั้งการสอนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและคนในท้องถิ่น

3.3 อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น

3.4 เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และคนในท้องถิ่น

3.5 ยุติธรรมไม่อคติต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น

3.6 นอบน้อมและถ่อมตน ทั้งต่อ ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น

3.7 วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

3.8 คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นที่ได้ จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้าง เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview form) และแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในงานวิจัยลำดับต่อไป

1.2 สัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (ผู้ผลิต-ผู้ใช้-ผู้มีส่วนได้เสีย- นักศึกษา) จำนวน 18 คน (รายละเอียดดังตารางที่ 21) โดยคำถามดังกล่าวจะเป็นคำถามที่ผู้วิจัย สามารถนำไปขยายเป็นคำถามย่อยได้ตามความเหมาะสม โดยมีคำถามหลัก ดังนี้

ส่วนที่ 1 อธิบายความหมาย

1.1 โปรดให้คำนิยามของคำว่า “ครูที่ดีของท้องถิ่น”

1.2 ท่านคิดว่าลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรมีองค์ประกอบในด้านใดบ้าง

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำพูด (Quotation) ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้ผลิต-ผู้ใช้- ผู้มีส่วนได้เสีย-นักศึกษา) ตามข้อคำถามแต่ละข้อ โดยผลของการสัมภาษณ์เชิงลึก มีดังนี้

คำถามส่วนที่ 1 โปรดให้คำนิยามของคำว่า “ครูที่ดีของท้องถิ่น”

“...ครูที่ดีต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครูที่เต็มเปี่ยม มีความรู้ทางด้าน วิชาการที่แตกฉาน พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกๆด้านแก่ลูกศิษย์ แนะนำ ชี้ทางที่ถูกต้อง โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย พร้อมกันนี้ต้องมีจิตวิทยาในการที่จะชักจูงให้ลูกศิษย์คล้อยตาม ในทางที่ถูกต้อง...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ดีนั้น จะต้องมีความรู้และควบคู่กับคุณธรรม ในด้านความรู้จะต้อง สอนให้มีวิชาการที่ดี ที่ถูกต้องและมีหลักการในการปฏิบัติ ตลอดจนถึงให้รู้เหตุรู้ผลและความผิด ชอบชั่วดี จะต้องรู้จักอบรมเด็กทั้งในด้านศีลธรรม จรรยาและวัฒนธรรมเพื่อมิให้ความรู้ไปใช้ ทางเบียดเบียนกันและกัน ครูต้องทำแต่ความดี คือต้องหมั่นขยันและ อุตสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเพื่อเอื้อแม่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดทน และอดกลั้น นึกถึงความรับผิดชอบ รวมทั้ง ให้มีความสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่ด้วย...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

“...ครูนั้นต้องหมั่นเป็นผู้ทำแต่ความดี คือต้องหมั่นขยันและ อดสาหะ พากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ อดทน และอดกลั้น สำรวมระวังความประพฤติปฏิบัติ ของตน ให้อยู่ในระเบียบ แบบแผนที่ตั้งาม รักษาความจริงใจวางใจเป็นกลาง นึกถึงประโยชน์ส่วน ร่วมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ตินั้น ความหมายมีหลายด้าน จะต้องดีทั้งทางกายและทางใจ คือ ปฏิบัติดีงาม มีความรู้ที่แตกฉาน หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา ขยัน อดทน พากเพียร ส่วนทางใจนั้น ต้องมีเมตตา โอบอ้อมอารี เป็นกันเอง ห่วงดีต่อนักเรียน พร้อมกันนั้นต้องพยายาม หาสาเหตุในการเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนและการปรับตัวตลอดจนหาวิธีการใน การพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ดีจะต้องสอนทั้งวิชาความรู้และวิชามนุษย์คือต้องมีความรู้ที่นุ่มลึก วิธีการถ่ายทอดที่ดีและวัดผลได้จริง หมั่นพัฒนาตนเองตลอดเวลาคือการหาความรู้ใหม่ๆ ทั้งจาก หนังสือหรือผู้รู้ ตลอดจนสอนวิชามนุษย์คือการอบรมให้เขาเป็นคนดี มีศีลธรรม ซึ่ให้เห็นว่าสิ่งใด ถูกสิ่งใดผิด และเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่างๆ อีกด้วย...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ดี คือ คนที่มีความรู้ดี ความสามารถดี และจิตใจดี ความรู้ คือ ความรอบรู้ในส่วนของวิชาเนื้อหาที่ตัวเองสอน ส่วนในวิชาที่ตัวเองไม่ได้สอนก็พยายามหาความรู้ ให้มีความรู้ที่กว้างให้ได้มากที่สุดเพื่อที่จะผนวกกันให้เชื่อมโยงกันให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ด้านความสามารถคือ สามารถถ่ายทอดให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ถ้าคิดกล้าทำ ด้านจิตใจที่ดี คือ มีเมตตา กรุณา อุเบกขา รักและหวังดีกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ดีควรมีความรู้ที่ควบคู่กับคุณธรรม เพราะครูไม่ได้สอนให้เกิด ความรู้เพียงด้านเดียวแต่ยังต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก คุณธรรม จริยธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความอดทน อดกลั้น แต่ครูปัจจุบันขาดจิตวิญญาณความเป็นครูไป มองเห็นแต่ผลประโยชน์ ส่วนตนเป็นใหญ่...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดีที่เต็มเปี่ยม มีความรู้ทางด้านวิชาการที่แตกฉาน พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกๆด้านแก่ลูกศิษย์ แนะนำ ชี้ทางที่ถูกต้อง โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย พร้อมกันนี้ต้องมีจิตวิทยาในการที่จะชักจูงให้ลูกศิษย์คล้อยตามในทางที่ถูกที่ควร...” (ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดี คือ แบบอย่างที่ดีหรือแม่พิมพ์ที่ดี คนที่มีความรู้ดี แม่พิมพ์จึงต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่ดีหลายด้าน อาทิ ความรู้ที่เป็นเลิศ และจิตใจดี ตลอดจนความสามารถ ในการที่จะหล่อหลอมเด็กนักเรียนให้ออกมาเป็นคนที่ดี มีความรู้และเป็นกำลังที่ดีของชาติ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดีนั้นจะต้องมีความดีเป็นของตนเองก่อน คือ มีทั้งดีนอกและดีจากข้างใน ดีนอก คือการมีบุคลิกภาพที่ดี การแต่งการที่สุภาพ การพูดจาที่อ่อนหวานเป็นกันเองกับเด็กและผู้ปกครอง มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ดีภายใน คือ มีความรู้ที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีทัศนคติที่ดี ในการเป็นครู มีความ เมตตา กรุณาแก่เด็ก...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ดีควรมีความรู้ที่ควบคู่กับคุณธรรม ที่สำคัญต้องมีจิตวิญญาณ ความเป็นครู รักและศรัทธาในความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นที่ตั้งมีความอดทน อด จริใจและหวังดีอยากให้ศิษย์เป็นคนที่ดีมีส่วนวิชาความรู้ก็ต้องมีการแสวงหาเข้ามาเพิ่มเติมจากของเก่าที่มีอยู่ตลอดเวลา และรับฟังความคิดเห็นจากเด็กนักเรียนบ่อย ๆ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดี คือ ครูที่รู้จักการให้โดยใจที่บริสุทธิ์ ต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู ที่เต็มเปี่ยมรักและศรัทธาในความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ทั้งวิชาความรู้ที่ครูกับนักเรียนอย่างเต็มที่ ให้ความรักความอบอุ่นแก่เขา และให้แบบอย่างในการใช้ชีวิตที่ดีแก่เขา...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดีในความหมายของผม คือต้องมีใจรักก่อนเลย เข้าอกเข้าใจเด็ก เข้าใจในความต้องการของเด็ก เพราะพื้นฐานครอบครัวของเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน ให้ความรู้ทั้งความรู้ในหนังสือและการใช้ชีวิต อบรมให้เขาเป็นคนดี...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ดี คือครูที่หวังดีต่อศิษย์ รักและเอาใจใส่ ชี้นำแนวทาง ให้ความรู้ และอบรมให้เป็นคนดี...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ดีควรมีความรู้ที่ควบคู่กับคุณธรรม เหมือนกับที่พระเจ้าอยู่หัวท่านว่า เพราะครูที่ดีจะต้องมีความดีเป็นพื้นฐาน และถ่ายทอดความรู้ที่มีอย่างเต็มกำลัง...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดี ควรมีความเมตตา กรุณา แก่ศิษย์ จริงใจและหวังดีอยากให้ศิษย์ เป็นคนที่ดีมีความรู้...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดีต้องเป็นกันเอง จิตใจดี ร่าเริง รักในการเป็นครู เป็นที่รักของเด็กๆ และคนในชุมชน เข้าอกเข้าใจเด็ก สอนให้มีความรู้และสอนให้เป็นคนดี...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดี คือ ความรู้ดี จิตใจดี ขยัน อดทน รักและหวังดีกับศิษย์ ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2558)

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของครู (คำถามส่วนที่1) ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พอสรุปได้ว่า ครูที่ดีจะต้องมี 1) ความรู้และ 2) คุณธรรม

1. ด้านความรู้ จะต้องเข้าใจเนื้อหา สรุปเนื้อหา จากนั้นจึงหาแนวทางการถ่ายทอดที่เหมาะสม มีการเตรียมแผนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ที่ดีควบคู่กันไปด้วย พร้อมกันนี้ต้องแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา เช่น ผู้รู้ แหล่งเรียนรู้ชุมชน

2. ด้านคุณธรรม นอกจากจะสอนให้มีวิชาการที่ดี ด้านศีลธรรม จรรยาและวัฒนธรรมก็สำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อมิให้นำความรู้ไปใช้ทางเบียดเบียนคนอื่น ครูต้องทำแต่ความดี

คือต้องหมั่นขยันและ อุทิศหาเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดทน และอดกลั้น

คำถามส่วนที่ 2 ท่านคิดว่าลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรมี
องค์ประกอบในด้านใดบ้าง

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือต้องคุณธรรมประจำใจ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา มีความขยันหมั่นเพียร มีความรู้ดีและบูรณาการเป็น ถ่ายทอดความรู้ได้ดีทั้งทาง อ่าน เขียน พูด มีความรับผิดชอบ งานของครูต้องทำทั้งในและนอกห้องเรียน ร่าเริง แจ่มใส และครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ มีความรักและศรัทธาในการ เป็นครู มีการพัฒนาตนเองในการศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา มีบุคลิกภาพดี น่าเชื่อถือ มีความคิด สร้างสรรค์ มีความทุ่มเทและรับผิดชอบในการทำงาน มีการวางแผนการทำงานที่ดี พัฒนาตัวเอง ตลอดเวลาและทุกๆด้าน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ มีความรักและศรัทธาในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แสวงหาผลประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รักในการเป็น ครู อุทิศตนเพื่อผลิตบุคลากรที่ดีของชาติ วางตนให้เหมาะสม มีบุคลิกภาพดี พูดจาสุภาพ อ่อนโยน แสวงหาความรู้ใหม่ๆ มีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสม และมีวิธีการวัดประเมินผล ที่ดี มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เป็นกันเองกับเด็ก เข้มแข็ง อดทน เป็นแบบอย่างที่ดีในทุกๆด้าน ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ การมีอุดมการณ์ในชีวิตและ วิชาชีพ ยึดมั่นในชาติ ศาสน์ กษัตริย์ สำนึกตลอดเวลาในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตน นักเรียน สังคม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ดีและแสวงหาความรู้ใหม่ๆตลอดเวลา ความขยัน การ ตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 สัมภาษณ์เมื่อ วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ มีศรัทธาและรักในการเป็นครู มีความมุ่งมั่นในแสวงหาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการสอนและงานวิจัยในห้องเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและผู้บังคับบัญชา และเป็นกันเองกับเด็กและคนในชุมชน มีความสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนการสอน นำความรู้ไปเผยแพร่ทั้งในระดับโรงเรียนและระดับท้องถิ่น...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ มีความเป็นเลิศในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ด้านคุณธรรม ต้องมีพรหมวิหาร 4 คือเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ตรงเวลา ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไร่ร้างแจ่มใส เมื่อผู้สอนมีความสุข มีความเป็นเลิศในด้านความรู้ คือ มีความรู้ที่แตกฉานในวิชาที่ตัวเองสอน บูรณาการเป็น เก่งในการถ่ายทอดตลอดจนการแสวงหาความรู้ใหม่ๆตลอดเวลา เป็นเลิศในด้านการประสานงาน ทั้งกับเพื่อนร่วมงาน กับเจ้านายและลูกน้อง ตลอดจนการมีสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและคนในชุมชน...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ มีความรักและศรัทธาในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักในการเป็นครู มีความมุ่งมั่นที่จะมอบความรู้และสอนเด็กให้เป็นคนดี เก่ง ดี มีความรู้ และครูต้องแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสม มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เป็นกันเองกับเด็ก เข้มแข็ง อดทน เป็นแบบอย่างที่ดีในทุกๆด้าน ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ มีความศรัทธาและรักในการเป็นครู สอนตนเองและเด็กให้เป็นคนดีตลอดเวลา เก่งเรื่องสอน เรื่องงาน เรื่องงานสังคม เรื่องความคิดสร้างสรรค์ เข้าอกเข้าใจนักเรียน ผู้ปกครอง เข้าถึงสภาพปัญหาและสังคมของเด็ก เข้าร่วมกิจกรรมและเห็นถึงความสำคัญของประเพณีท้องถิ่น ในวาระต่างๆ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือมีความรู้จริงในสิ่งที่จะสอน เพราะก่อนที่จะสอนไม่ว่าความรู้ในด้านเนื้อหาหรือการสอนให้เขาเป็นคนดี ครูจะต้องรู้แตกฉานก่อน และทำตนให้เป็นคนดีก่อน มีจิตวิทยาในการสอนรู้ว่าแต่ละคนสนใจหรือมีความสามารถในการ

รับรู้มากเท่าไรเพราะแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้ที่ไม่เท่ากันจึงต้องมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ครูจึงต้องมีความอดทนมีความเพียร มีใจร่าเริงแจ่มใส เป็นกันเองกับทุกคน เก่งใน การทำกิจกรรม ติดต่อประสานงานกับคนอื่น เข้ากับคนในชุมชนได้ดี นำความรู้ในชุมชนเข้ามา เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นแหล่งความรู้ต่างๆ ประชาชนชาวบ้าน ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ประกอบด้วย มีใจรักความเป็นครู คุณธรรมจริยธรรม บุคลิกภาพที่เหมาะสม การพัฒนาตน เช่น การแสวงหาความรู้ใหม่ การพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนทั้งใน และนอกห้องเรียน...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 10 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2557)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ มีความสามารถทางวิชาการ ความสามารถ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ความสามารถด้านการพัฒนาตน ความสามารถด้านประสานงาน มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีการวางตัวที่ดีและเป็นแบบอย่าง มีความมุ่งมั่นขยัน...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 11 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือมีใจรักความเป็นครู มีใจ เมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความขยันหมั่นเพียร เก่งในกระบวนการเรียนการสอนเป็น ถ่ายทอดความรู้ มีความรับผิดชอบ ในงานตนและช่วยเหลืองานคนอื่นตามกำลัง เข้ากับเพื่อนร่วมงาน สังคม ได้ดี ร่าเริงแจ่มใส และต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 12 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือรักที่จะเป็นครูในท้องถิ่นนั้น เข้า กับเด็กและคนในท้องถิ่นได้ดี มีความอดทนต่อสิ่งต่างๆ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 13 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ มีความรู้ทั้งในตำราและนอก ตำรา เช่น รู้ในวิชาที่จะสอน รู้ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ต้องอดทน ขยันและ อุทิศสละพักเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 14 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2557)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ หมายถึง ครูที่เป็นคนน่ารักของลูกศิษย์ คนรอบข้าง ผู้เฒ่าผู้แก่ มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ให้ความ พุดจาดี เอาใจใส่อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เกิดความรู้และเป็นທີ່ปรึกษาได้ทุกเรื่อง เข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 15 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ ครูต้องเป็นกันเองของลูกศิษย์ คือ ต้องเป็นผู้มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ให้ความ สนับสนุนแก่ศิษย์ เพื่อให้ลูกศิษย์มีความสุขสบายใจ และกล้าที่จะเข้าไปปรึกษาหารือเรื่อง ต่าง ๆ พุดจาอ่อนหวาน เอาใจใส่อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เกิดความรู้และเป็นคนดี ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ มีความขยันหมั่นเพียร มีความหนักเอาเบาสู้ และอดทนอดกลั้น มีความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา จิตใจร่าเริงแจ่มใส เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น คือ รักในความเป็นครู พุดจาอ่อนหวาน มีเหตุมีผลเป็นที่ฟังได้และรู้สึกปลอดภัย มีวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่าย หาความรู้และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ มีเหตุผลและเป็นคนใจคอหนักแน่น ไม่เจ้าอารมณ์...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2558)

จากลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรมีองค์ประกอบในด้านใดบ้าง (คำถามส่วนที่ 2) พอสรุปได้ว่า ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ออกเป็น 3 ด้าน

1. ด้านความรู้
2. ด้านความสามารถ
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

โดยในแต่ละด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านความรู้

- 1.1 รู้ถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น บทบาท หน้าที่ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่
- 1.2 รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดจนการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐานเพื่อนำมาปรับให้เข้ากับการเรียนการสอน
- 1.3 รู้ถึงหลักการและวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบท และสอดคล้องกับปัญหา วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง

2. ด้านความสามารถ

- 2.1 สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม และสามารถสร้างทัศนคติที่ดี ให้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง คนในท้องถิ่น
- 2.2 สามารถนำกิจกรรม พิธีกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ชุมชน หรือเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
- 2.3 สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และบริบท วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- 3.1 เข้าใจและศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น
- 3.2 มีความอดทนต่อปัญหาต่างๆ
- 3.3 เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณาคดีและเสียสละ

คำถามส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

“...ควรจะมีการสอบถามความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับครูที่ดี ที่ผู้ปกครองต้องการและถ้าเป็นไปได้ พระสงฆ์หรือเจ้าอาวาสที่เป็นเหมือนผู้นำท้องถิ่น เพราะท่านรู้ว่าท้องถิ่นนั้นๆเป็นแบบใด พื้นฐานแต่ละครอบครัวเป็นอย่างไร...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ดีของท้องถิ่น ควรที่จะดำรงตน และเป็นผู้นำในการนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชน...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557)

“...การเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น สิ่งที่ควรคำนึงถึงอีกอย่าง คือ ทักษะชีวิตของ นักเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ ของครูควรมีเพิ่มเรื่องทักษะชีวิตของนักเรียนเพื่อที่จะได้เรียนรู้ การดำรงตน จะทำให้เป็นเด็กรักชุมชนและท้องถิ่นของตัวเองมากขึ้น...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2557)

“...ครูที่ดีของท้องถิ่นจะต้องมีความจริงใจ คุณธรรม เสียสละ พัฒนาด้าน การศึกษาอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 9 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดีของท้องถิ่นควรที่จะส่งเสริมให้นักเรียนและคนในชุมชน รับรู้ถึง ข่าวสาร ทันโลกทันเหตุการณ์ นำความรู้ใหม่ๆ เข้ามาพัฒนาหรือนำมาประยุกต์ให้เข้ากับ บริบท และคุณภาพของชีวิตในชนบทให้ดีขึ้น พร้อมกับส่งเสริมการป้องกัน การทุจริต ให้เห็นถึงระบบ การโกงไม่ใช่เอาแต่ผลประโยชน์ส่วนตน...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 16 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...นอกจากจะยึดบริบทของชุมชน บริบทของโรงเรียนและนักเรียนเป็นหลัก แล้ว ควรเน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ๆนอกเหนือจากสิ่งที่ได้ในชั้นเรียน ครูควรกระตุ้น ให้นักเรียน เรียนรู้ตลอดเวลาไม่หยุดนิ่ง สอนวิธีการในการแสวงหาความรู้ ฝึกนักเรียนให้อยู่ใน สังคมอย่างมีความสุข...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 17 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2558)

“...ครูที่ดีของท้องถิ่นต้องเป็นผู้ที่มีความจริงใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีของคน ในชุมชนและท้องถิ่นนั้นได้ มีความรักความ ศรัทธาและภูมิใจในท้องถิ่นนั้น ๆ...”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 18 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2558)

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น (คำถามส่วนที่3) ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พอสรุปได้ว่า การที่จะให้ครูเข้าใจความหมายของคำว่า ท้องถิ่นอย่างแท้จริงนั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 อย่างคือ

1. โรงเรียนควรมีการส่งเสริมอย่างเต็มที่และจริงจัง วางกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับชุมชนและท้องถิ่น
2. ครู ต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน มีการหาประสบการณ์ใหม่ๆ ให้เกิดกับนักเรียน อาทิ ผู้รู้หรือผู้นำท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน หรือนำนักเรียนออกไปเรียนรู้ที่สถานที่จริง
3. ผู้นำท้องถิ่น ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน เช่นสร้างแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

3. ผลการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study)

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่จะใช้เป็นเครื่องมือศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาลักษณะของความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ในมุมมองต่างๆ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนอื่น ต่อไปโดยการแจกแบบสอบถามกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (ผู้ผลิต-ผู้ใช้-ผู้มีส่วนได้เสีย-นักศึกษา) จำนวน 50 คน แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
2. เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะ 3 ด้าน ด้านความรู้ ด้านความสามารถ และด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 26 ข้อ ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม (ผู้ผลิต-ผู้ใช้-ผู้มีส่วนได้เสีย-นักศึกษา) จำนวน 50 คน เมื่อจำแนกตาม สถานภาพ อายุ เพศ วุฒิการศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	22	44.00
หญิง	28	56.00
รวม	50	100
2. อายุ		
10-19 ปี	2	4.00
20-29 ปี	11	22.00
30-39 ปี	13	26.00
40-49 ปี	15	30.00
50-59 ปี	7	14.00
60 ขึ้นไป	2	4.00
รวม	50	100
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	0	0
มัธยมศึกษา	1	2.00
อนุปริญญา	1	2.00
ปริญญาตรี	14	28.00
ปริญญาโท	28	56.00
ปริญญาเอก	6	12.00
รวม	50	100
4. อาชีพ		
อาจารย์มหาวิทยาลัย	5	10.00
ข้าราชการ	27	54.00
นิสิต/นักศึกษา	8	16.00
นักการเมืองท้องถิ่น	5	10.00

ข้อมูลทั่วไป	รวม	
	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	2	4.00
อื่นๆ	3	6.00
รวม	50	100.00

สรุปจากตารางที่ 27 ผู้วิจัยสรุปได้ ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง ที่ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 56 เป็นเพศชาย 22 คน คิดเป็นร้อยละ 44 มีช่วงอายุ 40-49 ปี มากที่สุด คือ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาคือช่วงอายุ 30-39 ปี ที่ 13 คน คิดเป็น ร้อยละ 26 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ ปริญญาโท 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 56 รองลงมาคือ ปริญญาตรีที่ 14 คนคิดเป็นร้อยละ 28 และสุดท้ายคืออาชีพโดยอาชีพที่ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นมากที่สุดคือ ข้าราชการที่ 27 คนคิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาคือ นักศึกษาที่ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16

3.2 คำถามใน ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะ 3 ด้าน 1) ด้านความรู้ 2) ด้านความสามารถ 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 26 ข้อ

ตารางที่ 28 ค่าร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความรู้

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น(ร้อยละ)					รวม (ร้อยละ)
		5	4	3	2	1	
	ด้านความรู้						
1.1	รู้ถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น บทบาท หน้าที่ ทั้งการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น	45	4	1	-	-	
	ร้อยละ	90.00	8.00	2.00	0.00	0.00	100.00
1.2	รู้เกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนใน ท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง	47	3	-	-	-	
	ร้อยละ	94.00	6.00	0.00	0.00	0.00	100.00

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น(ร้อยละ)					รวม (ร้อยละ)
		5	4	3	2	1	
	ด้านความรู้						
1.3	รู้ถึงปัญหา ความต้องการตลอดจน อาชีพและ ความเป็นอยู่ของนักเรียนผู้ปกครองและคนใน ท้องถิ่น	41	7	2	-	-	
	ร้อยละ	82.00	14.00	4.00	0.00	0.00	100.00
1.4	รู้เกี่ยวกับหลักและความหมายในกิจกรรม พิธีกรรม ข้อปฏิบัติและข้อห้ามตามจารีต ประเพณีของท้องถิ่นเป็นอย่างดี	39	11	-	-	-	
	ร้อยละ	78.00	22.00	0.00	0.00	0.00	100.00
1.5	รู้เกี่ยวกับภาษาของท้องถิ่น เพื่อการสื่อสาร และสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน	42	7	1	-	-	
	ร้อยละ	84.00	14.00	2.00	0.00	0.00	100.00
1.6	รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการ เรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิต ของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	48	2	-	-	-	
	ร้อยละ	96.00	4.00	0.00	0.00	0.00	100.00
1.7	รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาเป็น ส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	49	1	-	-	-	
	ร้อยละ	98.00	2.00	0.00	0.00	0.00	100.00
1.8	รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทและสอดคล้องกับปัญหา วิถีชีวิตของ คนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	48	2	-	-	-	
	ร้อยละ	96.00	4.00	0.00	0.00	0.00	100.00
1.9	รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ กับกับการเรียนการสอน	48	2	-	-	-	
	ร้อยละ	96.00	4.00	0.00	0.00	0.00	100.00

สรุปจากตารางที่ 28 เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นด้าน ความรู้ ผู้วิจัยสรุป 5 อันดับแรกของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยมากที่สุดว่าลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรจะต้องมี ความรู้ในด้านเหล่านี้ ได้แก่

1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %)

2. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนท้องถิ่นให้ดีขึ้น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %)

3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทและสอดคล้องกับปัญหา วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %)

4. รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %)

5. รู้เกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (94.00 %)

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นตามลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความรู้

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
	ด้านความรู้			
1.1	รู้ถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	4.88	0.38	มากที่สุด
1.2	รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง	4.95	0.24	มากที่สุด

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
	ด้านความรู้			
1.3	รู้ถึงปัญหา ความต้องการตลอดจน อาชีพและความเป็นอยู่ของนักเรียนผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	4.78	0.50	มากที่สุด
1.4	รู้เกี่ยวกับหลักและความหมายในกิจกรรม พิธีกรรม ข้อปฏิบัติและข้อห้ามตามจารีต ประเพณีของท้องถิ่นเป็นอย่างดี	4.78	0.41	มากที่สุด
1.5	รู้เกี่ยวกับภาษาของท้องถิ่น เพื่อการสื่อสารและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน	4.82	0.43	มากที่สุด
1.6	รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	4.96	0.20	มากที่สุด
1.7	รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	4.98	0.14	มากที่สุด
1.8	รู้ถึงหลักการและวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทและสอดคล้องกับปัญหา วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	4.96	0.20	มากที่สุด
1.9	รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน	4.90	0.30	มากที่สุด

สรุปจากตารางที่ 29 เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นด้าน ความรู้ ผู้วิจัยสรุป 5 อันดับแรกของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม เห็นด้วยมากที่สุดว่าลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรจะต้องมี ความรู้ในด้านเหล่านี้ ได้แก่

1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.98$ และ $SD = 0.14$)

2. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนท้องถิ่นให้ดีขึ้น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.96$ และ $SD = 0.20$)

3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทและสอดคล้องกับปัญหา วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.96$ และ $SD = 0.20$)

4. รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.96$ และ $SD = 0.20$)

5. รู้เกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.95$ และ $SD = 0.24$)

ตารางที่ 30 ค่าร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านความสามารถ

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น(ร้อยละ)					รวม (ร้อยละ)
		5	4	3	2	1	
	ด้านความสามารถ						
2.1	สามารถสร้างทัศนคติที่ดี ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง คนในท้องถิ่น ที่มีต่อตัวครูและกระบวนการเรียนการสอน	27	22	1	-	-	
	ร้อยละ	54.00	44.00	2.00	0.00	0.00	100.00
2.2	สามารถนำปัญหาในท้องถิ่นมาเป็นฐาน ในการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น	30	20	-	-	-	
	ร้อยละ	60.00	40.00	0.00	0.00	0.00	100.00

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น(ร้อยละ)					รวม (ร้อยละ)
		5	4	3	2	1	
	ด้านความสามารถ						
2.3	สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน	49	1	-	-	-	
	ร้อยละ	98.00	2.00	0.00	0.00	0.00	100.00
2.4	สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	48	2	-	-	-	
	ร้อยละ	96.00	4.00	0.00	0.00	0.00	100.00
2.5	สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และบริบท วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	49	1	-	-	-	
	ร้อยละ	98.00	2.00	0.00	0.00	0.00	100.00
2.6	สามารถนำความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเตอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	47	3	-	-	-	
	ร้อยละ	94.00	6.00	0.00	0.00	0.00	100.00
2.7	สามารถใช้ภาษาท้องถิ่น สื่อสารกับนักเรียนหรือคนในท้องถิ่นเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน	42	7	1	-	-	
	ร้อยละ	84.00	14.00	2.00	0.00	0.00	100.00
2.8	สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อสัมพันธ์ เยี่ยมเยือนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี	47	3	-	-	-	
	ร้อยละ	94.00	6.00	0.00	0.00	0.00	100.00
2.9	สามารถประยุกต์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น การแต่งกาย นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน	35	7	8	-	-	
	ร้อยละ	70.00	14.00	16.00	0.00	0.00	100.00

สรุปจากตารางที่ 30 เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นด้าน
ความสามารถ ผู้วิจัยสรุป 5 อันดับแรกของผู้ที่ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดว่า ลักษณะ
ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรจะต้องมี ความสามารถต่าง ๆ

1. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนใน
ท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %)
2. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และ
บริบท วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %)
3. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ เชื้อปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ
มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %)
4. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต มาปรับสอนนักเรียน
และพัฒนาคนในท้องถิ่นโดยมองถึงปัญหาและการประกอบอาชีพเป็นฐาน โดยมีระดับความเห็น
ด้วยมากที่สุด (94.00 %)
5. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนใน
ท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (94.00 %)

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นตามลักษณะความเป็นครูที่ดี
ของท้องถิ่น ด้านความสามารถ

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
	ด้านความสามารถ			
1	สามารถสร้างทัศนคติที่ดี ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง คนใน ท้องถิ่น ที่มีต่อตัวครูและกระบวนการเรียนการสอน	4.52	0.54	มากที่สุด
2	สามารถนำปัญหาในท้องถิ่นมาเป็นฐานในการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น	4.60	0.49	มากที่สุด
3	สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิต ของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	4.98	0.14	มากที่สุด
4	สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเชื้อปราชญ์ชาวบ้าน ใน แขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	4.96	0.20	มากที่สุด

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
	ด้านความสามารถ			
5	สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และบริบท วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	4.98	0.14	มากที่สุด
6	สามารถนำความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.94	0.24	มากที่สุด
7	สามารถใช้ภาษาท้องถิ่น สื่อสารกับนักเรียน หรือคนในท้องถิ่น เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน	4.82	0.43	มากที่สุด
8	สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อกับ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี	4.94	0.24	มากที่สุด
9	สามารถประยุกต์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น การแต่งกาย หรือนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน	4.54	0.75	มากที่สุด

สรุปจากตารางที่ 31 เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นด้านความสามารถ ผู้วิจัยสรุป 5 อันดับแรกของผู้ที่ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดว่า ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรจะต้องมี ความสามารถต่าง ๆ

1. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$ และ $SD = 0.14$)
2. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และบริบท วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$ และ $SD = 0.14$)
3. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ เชื้อชาติประเพณีชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$ และ $SD = 0.20$)

4. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต มาปรับสอนนักเรียน และพัฒนาคนในท้องถิ่นโดยมองถึงปัญหาและการประกอบอาชีพเป็นฐาน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$ และ $SD = 0.24$)

5. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$ และ $SD = 0.24$)

ตารางที่ 32 ค่าร้อยละของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น(ร้อยละ)					รวม (ร้อยละ)
		5	4	3	2	1	
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม						
1	ศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น	50	-	-	-	-	
	ร้อยละ	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
2.	ตั้งใจจริงกับการทำงาน ทั้งการสอนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและคนในท้องถิ่น	43	7	-	-	-	
	ร้อยละ	86.00	14.00	0.00	0.00	0.00	100.00
3.	อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น	49	1	-	-	-	
	ร้อยละ	98.00	2.00	0.00	0.00	0.00	100.00
4.	เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	49	1	-	-	-	
	ร้อยละ	98.00	2.00	0.00	0.00	0.00	100.00
5.	ยุติธรรมไม่อคติต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	39	6	5	-	-	

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น(ร้อยละ)					รวม (ร้อยละ)
		5	4	3	2	1	
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม						
	ร้อยละ	78.00	12.00	10.00	0.00	0.00	100.00
6.	นอบน้อมและถ่อมตน ทั้งต่อ ผู้ปกครองและ คนในท้องถิ่น	34	8	8	-	-	
	ร้อยละ	68.00	16.00	16.00	0.00	0.00	100.00
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม						
7.	วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	44	5	1	-	-	
	ร้อยละ	88.00	10.00	2.00	0.00	0.00	100.00
8.	คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และคนในท้องถิ่น	48	2	-	-	-	
	ร้อยละ	96.00	4.00	0.00	0.00	0.00	100.00

สรุปจากตารางที่ 32 เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นด้านคุณธรรม
จริยธรรม ผู้วิจัยสรุป 5 อันดับแรกของผู้ที่ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดว่า ลักษณะความ
เป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรจะต้องมี คุณธรรม จริยธรรม ต่าง ๆ ได้แก่

1. ศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อ
วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด
(100.00 %)
2. อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน
และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %)
3. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปราบปรามติและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคน
ในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %)
4. คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครอง
และคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %)

5. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (88.00 %)

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นตามลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม			
3.1	ศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	ตั้งใจจริงกับการทำงาน ทั้งการสอนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและคนในท้องถิ่น	4.86	0.35	มากที่สุด
3.3	อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น	4.98	0.14	มากที่สุด
3.4	เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปราบปรามติและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	4.98	0.14	มากที่สุด
3.5	ยุติธรรมไม่อคติต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	4.68	0.65	มากที่สุด
3.6	นอบน้อมและถ่อมตน ทั้งต่อ ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	4.52	0.75	มากที่สุด
3.7	วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	4.86	0.40	มากที่สุด
3.8	คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	4.96	0.20	มากที่สุด

สรุปจากตารางที่ 33 เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้วิจัยสรุป 5 อันดับแรกของผู้ที่ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุดว่า ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นควรจะต้องมี คุณธรรม จริยธรรม ต่าง ๆ ได้แก่ 1) ศรัทธาถึง

การเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$ และ $SD = 0.00$)

2) อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$ และ $SD = 0.14$)

3) เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$ และ $SD = 0.14$) 4) คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$ และ $SD = 0.20$) 5) วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$ และ $SD = 0.40$)

จากตารางที่ 27 ถึงตารางที่ 33 ผู้วิจัยขอสรุปองค์ประกอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ดังนี้

ตารางที่ 34 สรุปองค์ประกอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น 3 ด้านหลัก	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านความรู้	รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
	รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
	รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทและสอดคล้องกับปัญหาวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง
	รู้เกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
	รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน
ด้านความสามารถ	สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ เชี่ยวปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น 3 ด้านหลัก	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
	<p>สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน</p> <p>สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และบริบทวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง</p> <p>สามารถนำความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี</p>
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	<p>ศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น</p> <p>อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น</p> <p>เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น</p> <p>คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น</p> <p>วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น</p>

ระยะที่ 2 ผลการกำหนดแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

การศึกษาในระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์ อยู่ 2 ประเด็น คือ 1) กำหนดแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma 2) ร่างคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma โดยได้นำข้อมูลเบื้องต้น จากการศึกษา ในระยะที่ 1 มาเป็นฐานในการศึกษา โดยมีกิจกรรมวิจัยที่สำคัญ ในระยะนี้ คือ การประชุม เชีงปฏิบัติการ (Workshop)

การดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ในวันที่ ศุกร์ ที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2558 เวลา 09.00 น.- 12.00 น. ที่ห้องประชุมอุทยานการเรียนรู้มหาสารคาม เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและร่างคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยกลุ่มคณะทำงาน (Workshop) จำนวน 5 คน (รายละเอียดดังตารางที่ 35)

ทำการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ตามกรอบเนื้อหาที่ได้กำหนด โดยมีกลุ่มคณะทำงาน (Workshop) ได้ร่วมกันศึกษาเอกสาร และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 พร้อมระดมความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและร่างคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เป็นตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนา ดังต่อไปนี้

1.1 การกำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

การกำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ได้จากขั้นตอนการทดลองในระยะเวลาที่ 1 โดยผู้วิจัย ได้คัดเลือกเฉพาะประเด็นที่มีความสำคัญ (Priority) 5 อันดับแรก จากการวิจัยในระยะเวลาที่ 1 มาเป็นประเด็นในการพิจารณาดำเนินการต่อไป ผลการจัดทำ ปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 35 กำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น 3 ด้านหลัก	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านความรู้	รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
	รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
	รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทและสอดคล้องกับปัญหาวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง

ลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น 3 ด้านหลัก	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
	<p>รู้เกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง</p> <p>รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน</p>
ด้านความสามารถ	<p>สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ เชี่ยวชาญชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน</p> <p>สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน</p> <p>สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และบริบทวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง</p> <p>สามารถนำความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี</p>
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	<p>ศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น</p> <p>อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น</p> <p>เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณานาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น</p> <p>คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น</p> <p>วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น</p>

1.2 การยืนยันกรอบของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ในขั้นตอนการยืนยันกรอบของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ผู้วิจัยและกลุ่มคณะทำงาน (Workshop) ได้พิจารณาถึงกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นในด้านต่างแล้ว ได้มีการลงความเห็นในการที่จะยึดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของ

ท้องถิ่นเดิม เพียงแต่ตัดถ้อยคำบางคำและเพิ่มคำเพื่อให้ได้ใจความและครอบคลุม เพื่อให้นักวิจัย
สมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น โดยกรอบสาระที่ผ่านการยืนยันจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีสาระดังนี้

ตารางที่ 36 ยืนยันกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น 3 ด้านหลัก	องค์ประกอบลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านความรู้	รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปรัชญาชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่ง ของการเรียนการสอน
	รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
	รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง
	รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการ สอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน
	รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น
ความสามารถ	สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเชิงปรัชญาชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของ การเรียนการสอน
	สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
	สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตาม สภาพจริง
	สามารถนำความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน
	สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อกัน สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี
คุณธรรมจริยธรรม	ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น
	อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน
	เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น
	คิดและแก้ปัญหาของนักเรียนและผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์
	วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

1.3 กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ
ท้องถิ่นในชั้นตอนนี้ ผู้วิจัยและกลุ่มคณะทำงาน (Workshop) ร่วมกันพิจารณาเห็นว่า ในแต่ละ
ประเด็นหลักๆ นั้น มีประเด็นย่อยอะไรบ้างรวมกันอยู่ ผลของการกำหนดประเด็น ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 37 การกำหนดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านความรู้

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น(ประเด็นหลัก)	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น(ประเด็นย่อย)
1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน ใน แขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการ เรียนการสอน	1.1 รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สามารถนำมาเป็นส่วน หนึ่งของการเรียนการสอน 1.2 รู้ถึงปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่สามารถ นำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
2. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณา การ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	2. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง
4. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อาทิ จาก อินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้ ให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน	4. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อาทิ จาก อินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้ เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน
5. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น	5. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น

ตารางที่ 38 การกำหนดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านความสามารถ

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นหลัก)	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย)
1. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเชิญ ปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วน หนึ่งของการเรียนการสอน	1.1 สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นส่วนหนึ่งของ การเรียนการสอน 1.2 สามารถเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
2. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณา การ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	2. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
3. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตาม สภาพจริง	3. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง
4. สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ อาทิ จาก อินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการ สอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและ ยั่งยืน	4. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ ที่หลากหลายและยั่งยืน
5. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็น อย่างดี	5. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 39 การกำหนดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นหลัก)	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย)
1. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น	1.ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น
2. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็น อุปสรรคต่อการเรียนการสอน	2. อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็น อุปสรรคต่อ การเรียนการสอน
3. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละ ต่อ นักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	3. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและ เสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น
4. คิดและแก้ปัญหาของนักเรียนและผู้ปกครอง อย่าง สร้างสรรค์	4.1 แก้ปัญหาของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ และ ประนีประนอม 4.2 แก้ปัญหาของผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์ และ ประนีประนอม
5. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้ สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	5. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้ สอดคล้องกับ บริบทของท้องถิ่น

1.4 การแปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูป
ตัวชี้วัด หลังจากทีกลุ่มคณะทำงาน (Workshop) ได้แยกประเด็นหลักๆ ให้เป็นประเด็นย่อย
เพื่อง่ายในการพิจารณา จากนั้น ได้ทำการกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมของ แต่ละประเด็นย่อย
เหล่านั้น เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นต่อไป ผลการ
ดำเนินงาน ได้ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 40 การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี
ของท้องถิ่นด้านความรู้

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย)	ตัวชี้วัดสำหรับพัฒนา
1.1 รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จะสามารถนำมาเป็น ส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	1. จำนวนของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ครูสามารถ อธิบายได้อย่างถูกต้อง
1.2 รู้ถึงปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่จะ สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	2. จำนวนของปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่ครูสามารถอธิบาย ลักษณะความเชี่ยวชาญ ได้ อย่างถูกต้อง
2. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณา การ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน	3. จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ ที่ครูสามารถ อธิบายได้อย่างถูกต้อง
3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	4. จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียน การสอน ตามสภาพจริงและสอดคล้องกับวิถีชีวิต ของคนในท้องถิ่น
4. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อ นำมาเสริม ปรับให้เข้ากับการเรียนการสอน	4. จำนวนวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ได้ถูกอย่าง ต้อง
5. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น	6. จำนวนประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ที่ครูสามารถอธิบายลักษณะได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ 41 การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี
ของท้องถิ่นด้านความสามารถ

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย)	ตัวชี้วัดสำหรับพัฒนา
1.1 สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	7. จำนวนครั้งที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
1.2 สามารถเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	8. จำนวนครั้งที่เชิญปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญในแขนงต่างๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน
2. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	9. จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
3. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ตามสภาพจริง	10. จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
4. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ จากอินเทอร์เน็ต มาปรับสอนนักเรียน โดยมองเห็นปัญหาและการประกอบอาชีพเป็นฐาน	11. จำนวนครั้งที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เข้ามาเสริมในการเรียนการสอน
5. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี	12. จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม พบปะเยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น

ตารางที่ 42 การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี
ของท้องถิ่นด้านคุณธรรมจริยธรรม

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย)	ตัวชี้วัดสำหรับพัฒนา
1. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น	13. แยกออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ 2) จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลา 3) จำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน
2. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน	14. แยกออกเป็น 2 ตัวชี้วัดคือ 1) จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน 2) จำนวนครั้งที่ครูสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทัน
3. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณานาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	15. จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้
4.1 แก้ปัญหาของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์	16. จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาของนักเรียน แยกออกเป็น 2 ตัวชี้วัด คือ 1) แก้ปัญหา ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน 2) แก้ปัญหา ระหว่างครูกับนักเรียน
4.2 แก้ปัญหาของผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์	17. จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาของครูกับผู้ปกครอง
5. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	18. จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและนอกโรงเรียน

1.5 การจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกระบวนการ Six Sigma

เมื่อแปลงประเด็น(ย่อย) ให้อยู่ในรูปของตัวชี้วัด ทั้ง 18 ตัวชี้วัดแล้ว ขั้นตอนต่อมา ผู้วิจัยและกลุ่มคณะทำงาน (workshop) ได้ร่วมกันจัดทำ รายละเอียดของ ตัวชี้วัดแต่ละตัว แล้วจัดเข้ากรอบกระบวนการ Six Sigma คือ 1) Define=D 2) Measure=M 3) Analyze=A 4) Improve=I และ 5) Improve=I ผลของการดำเนินการงาน ปรากฏดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนของภูมิปัญญาท้องถิ่นแขนงต่าง ๆ ที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่นในที่นี้ หมายถึง ความรู้ประสบการณ์ของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งได้รับอบรมสั่งสม ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษและการศึกษาหรือเป็นความรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรงของตนเอง ซึ่งได้เรียนรู้จากการทำงาน ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถแบ่งได้เป็นด้านต่างๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม เช่น การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่สวนผสม 2. ภูมิปัญญาด้านคหกรรม เช่น ความสามารถด้านอาหารพื้นบ้าน บายศรี 3. ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม เช่น การก่อสร้าง โบสถ์ ศาลา เครื่องจักสานต่างๆ 4. ภูมิปัญญาด้านสาธารณสุข เช่นคือ ความรู้ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ 5. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม เช่น การแต่ง วรรณกรรมพื้นบ้าน หรือแม้แต่พิธีกรรมต่างๆ เช่น หมอสูตรขวัญ นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบ</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : แจกแจงวิธีการที่ครูอธิบายถึงภูมิปัญญาของท้องถิ่นว่ามีอะไรบ้างที่สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนได้อย่างทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่อยู่รอบๆตัวจนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : สามารถอธิบายถูกต้อง 5 แขนงของภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนของประชาชนชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่ครูสามารถอธิบาย
ถึงความเชี่ยวชาญได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>ประชาชนชาวบ้าน ในที่นี้หมายถึง บุคคลผู้เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จ แก้ปัญหาและสามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าจากอดีตกับปัจจุบันได้อย่าง เหมาะสม บทบาทและภารกิจของประชาชนชาวบ้าน จึงเป็นการนำภูมิ ปัญญาไปใช้แก้ปัญหา และการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง จากอดีตถึงปัจจุบัน อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านเกษตรกรรม คือผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม 2. ด้านคหกรรม คือผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เช่น อาหาร พื้นบ้าน อาหารประจำท้องถิ่น และงานช่าง งานประดิษฐ์ต่าง ๆ 3. ด้านศิลปกรรม คือ มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ด้าน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	จิตรกรรม ประติมากรรม ดนตรี 4. ด้านสาธารณสุข คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถมีประสบการณ์ด้านการ ใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ
Measure=M	วิธีการ : การถาม-ตอบ เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน
Analyze=A	คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : แจกแจงจำนวนของประชาชนชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ อธิบายถึงความเชี่ยวชาญ และวิธีการถ่ายทอดความรู้ ของประชาชนชาวบ้าน ได้อย่างถูกต้อง เกณฑ์การประเมิน : อธิบายถูกต้อง 5 ท่าน
Improve=I	การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน 5. การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่ท้องถิ่นจัดขึ้น
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
เป็นฐาน โดยที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน ในที่นี้หมายถึง กระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้แก่ผู้เรียน ตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยการเชื่อมโยงสาระการ เรียนรู้ และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไป แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง ในชีวิตประจำวันและเกิดเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน การจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการที่พบโดยทั่วไปมีอยู่ 4 แบบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการแบบสอดแทรก เช่น การนำความรู้ของท้องถิ่นเข้ามาแทรก ในเนื้อหาวิชาที่สอน 2. การบูรณาการแบบขนาน เช่น การเชิญผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้านเข้ามา ช่วยให้ความรู้กับนักเรียน 3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การเรียนรู้จากที่อื่นหรือแหล่งอื่นมา ปรับใช้ให้เข้ากับท้องถิ่นของตัวเอง อาทิ ความรู้ด้านการเกษตร 4. การบูรณาการแบบข้ามวิชา การเรียนรู้แบบผสมผสานเช่นการเชิญ ปราชญ์ชาวบ้านในหลายๆด้านมาให้ความรู้ในรายวิชาเดียว
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบ เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนวิธีการสอนแบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิต ของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน โดยที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง เกณฑ์การประเมิน : อธิบายวิธีการสอน ถูกต้อง 5 วิธี</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนครั้งที่ครู สามารถอธิบายถึงวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน
การสอน ตามสภาพจริง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน ในที่นี้หมายถึง กระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้แก่ ผู้เรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยการเชื่อมโยง สาระการเรียนรู้ และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยสามารถนำความรู้และ ทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันและเกิดเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ในการ เรียนจำเป็นต้องมี คือตัวชี้วัดที่เหมาะสม จึงจะวัดออกมาเป็นผลการเรียน ที่ถูกต้องเหมาะสม การประเมินผลที่ควรมีขอบเขตกว้างขวาง และมีวิธีการ ที่หลากหลาย เพื่อที่จะวัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการ วัดผลการเรียนการสอนมีหลายอย่าง เริ่มตั้งแต่การสังเกตไปจนถึง การทดสอบ ซึ่งพอจะจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	1. การวัดโดยใช้การทดสอบ (Testing Technique) 2. การวัดโดยไม่ใช้การทดสอบ (Non-testing Technique)
Measure=M	วิธีการ : การถาม-ตอบ เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน
Analyze=A	คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครู สามารถอธิบายถึงวิธีการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริงและ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของ คนในท้องถิ่น ได้อย่าง ถูกต้อง เกณฑ์การประเมิน : อธิบายวิธีการวัดผลและประเมินผลถูกต้อง 5 วิธี
Improve=I	การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 5 จำนวนวิธีการการแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่ครูสามารถอธิบายได้ถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ หมายถึง ความรู้ที่นอกเหนือจากตำราเรียนที่ใช้สอนในรายวิชา เช่น ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่างๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม เช่น การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม 2. ภูมิปัญญาด้านคหกรรม คือผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ด้านอาหาร ทั้งรสชาติอร่อย คุณค่าด้านโภชนาการ วัสดุที่มีในท้องถิ่น ตลอดจนสามารถผลิตเป็นสินค้าจำหน่าย 3. ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม คือ มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เรื่องการก่อสร้างอาคาร บ้านเรือน โบสถ์ ศาลา เครื่องจักสานต่างๆ งานประดิษฐ์ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้บายศรี การแต่งลวดลายบนแผ่นผ้าดนตรี นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน 4. ภูมิปัญญาด้านสาขาสาธารณสุข คือ ความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ 5. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม คือ มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการแต่ง วรรณกรรมพื้นบ้าน และภูมิปัญญาในด้านอื่น ๆ อาทิ พิธีกรรมต่าง ๆ เช่น หมอสูตรขวัญ
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบ</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนวิธีการการแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่ครูสามารถอธิบายได้ถูกต้อง</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 วิธี</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน 5. การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่ท้องถิ่นจัดขึ้น
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 6 จำนวนของประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ที่ครูสามารถอธิบายได้
อย่างถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>ประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ในที่นี้หมายถึง ขนบธรรมเนียมแบบ แผน สามารถแยก ออกได้เป็น ขนบ มีความหมายว่า ระเบียบแบบอย่าง ธรรมเนียมมีความหมายว่า ที่นิยมใช้กันมา และเมื่อนำมารวมกัน ก็มี ความหมายว่า ความประเพณีที่คนส่วนใหญ่ ยึดถือเป็นแบบแผน และได้ทำ การปฏิบัติสืบต่อกันมา จนเป็นต้นแบบที่จะให้ คนรุ่นต่อไป ได้ประเพณี ปฏิบัติตามกัน ประเพณีแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จารีตประเพณี หรือกฏศีลธรรม หมายถึง สิ่งที่สังคมได้สังคมหนึ่งยึดถือ และปฏิบัติกันมา อย่างต่อเนื่องและมั่นคง 2. ขนบประเพณี หมายถึง ระเบียบแบบแผนที่สังคมได้กำหนดไว้แล้ว ปฏิบัติต่อกันมา ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทางตรง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	<p>3. ธรรมเนียมประเพณี หมายถึง ประเพณีเกี่ยวกับเรื่องธรรมดาสามัญ ที่ทุกคนควรทำไม่มี ระเบียบแบบแผนเหมือนขนบประเพณี หรือมีมีความผิดถูกเหมือนจารีตประเพณี เป็นแนวทางในการ วัฒนธรรมของท้องถิ่น หมายถึง วัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นมีมากมายและครอบคลุมการดำเนินชีวิตทุกด้านของผู้คนที่อาศัยในท้องถิ่นแห่งนั้นๆ ทั้งทางด้านอาหาร เครื่องแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ศิลปะ ศาสนา และลัทธิความเชื่อ ยารักษาโรค ประติมากรรมหัตถกรรม และการดำรงชีวิตตามสภาพแวดล้อม</p>
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบ เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนของประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่สำคัญที่ครู สามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง เกณฑ์การประเมิน : อธิบายประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นถูกต้อง 5 อย่าง</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

2. ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความสามารถ

ตัวชี้วัดที่ 7 จำนวนครั้งที่ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่นในที่นี้ หมายถึง ความรู้ประสบการณ์ของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งได้รับอบรมสั่งสม ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษและการศึกษาหรือเป็นความรู้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรงของตนเอง ซึ่งได้เรียนรู้จากการทำงาน ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถแบ่งได้เป็นด้านต่างๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม เช่น การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม 2. ภูมิปัญญาด้านคหกรรม เช่น ความสามารถด้านอาหารพื้นบ้าน บายศรี 3. ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม เช่น การก่อสร้าง โบสถ์ ศาลา เครื่องจักสานต่างๆ 4. ภูมิปัญญาด้านสาขาสาธารณสุข เช่นคือ ความรู้ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ 5. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม เช่น การแต่ง วรรณกรรมพื้นบ้าน หรือแม้แต่พิธีกรรมต่างๆ เช่น หมอสูตรขวัญ นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครูนำหลักการ วิธีการ ตัวอย่าง</p> <p>ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน 5. การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่ท้องถิ่นจัดขึ้น
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 8 จำนวนครั้งที่เชิญประชาชนชาวบ้านที่เชี่ยวชาญ ในแขนงต่างๆ มาให้
ความรู้แก่นักเรียน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>ประชาชนชาวบ้าน ในที่นี้หมายถึง บุคคลผู้เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จแก้ปัญหา และสามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าจากอดีตกับปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม บทบาทและภารกิจของประชาชนชาวบ้าน จึงเป็นการนำภูมิปัญญาไปใช้แก้ปัญหา และการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบัน อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านเกษตรกรรม คือผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม 2. ด้านคหกรรม คือผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เช่นอาหารพื้นบ้าน อาหารประจำท้องถิ่น และงานช่าง งานประดิษฐ์ต่างๆ 3. ด้านศิลปกรรม คือ มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ด้านจิตรกรรม

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Measure=M	<p>ประติมากรรม ดนตรี</p> <p>4. ด้านสาธารณสุข คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถมีประสบการณ์ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ</p> <p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครูและปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่เชิญปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญ ในแขนงต่างๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 9 จำนวนวิธีการที่ครูสามารถ จัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ
โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน ในที่นี้หมายถึง กระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้แก่ ผู้เรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยการเชื่อมโยง สารการเรียนรู้ และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยสามารถนำความรู้และ ทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันและเกิดเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พบโดยทั่วไปมีอยู่ 4 แบบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการแบบสอดแทรก เช่น การนำความรู้ของท้องถิ่นเข้ามา แทรกในเนื้อหาวิชาที่สอน 2. การบูรณาการแบบขนาน เช่น การเชิญผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้านเข้ามา ช่วยให้ความรู้กับนักเรียน 3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การเรียนรู้จากที่อื่นหรือแหล่งอื่นมา ปรับใช้ให้เข้ากับท้องถิ่นของตัวเอง อาทิ ความรู้ด้านการเกษตร 4. การบูรณาการแบบข้ามวิชา การเรียนรู้แบบผสมผสานเช่นการเชิญ ปราชญ์ชาวบ้านในหลายๆด้านมาให้ความรู้ในรายวิชาเดียว
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู ปราชญ์ชาวบ้าน และคนในท้องถิ่น</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนวิธีการที่ครูสามารถ จัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการโดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็น ฐาน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : อธิบายวิธีการสอน ถูกต้อง 5 วิธี</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 10 จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริง
วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน</p> <p>ในที่นี้หมายถึง กระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้แก่</p> <p>ผู้เรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยการเชื่อมโยง</p> <p>สาระการเรียนรู้ และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยสามารถนำความรู้และ</p> <p>ทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิด</p> <p>ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันและเกิดเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ในการ</p> <p>เรียนจำเป็นต้องมี คือตัวชี้วัดที่เหมาะสม จึงจะวัดออกมาเป็นผลการเรียนที่</p> <p>ถูกต้องเหมาะสม การประเมินผลที่ควรมีขอบเขตกว้างขวาง และมีวิธีการที่</p> <p>หลากหลาย เพื่อที่จะวัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการ</p> <p>วัดผลการเรียนการสอนมีหลายอย่าง เริ่มตั้งแต่การสังเกตไปจนถึง การ</p> <p>ทดสอบ ซึ่งพอจะจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวัดโดยใช้การทดสอบ (Testing Technique)

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	2. การวัดโดยไม่ใช้การทดสอบ (Non-testing Technique)
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู ปรารชญ์ชาวบ้าน และคนในท้องถิ่น</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริง</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปรารชญ์ชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 11 จำนวนครั้งที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่างๆที่แปลกใหม่ เข้ามาเสริม
ในการเรียนการสอน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ หมายถึง ความรู้ที่นอกเหนือจากตำราเรียนที่ใช้สอนในรายวิชา เช่น ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่างๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม เช่น การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม 2. ภูมิปัญญาด้านคหกรรม คือผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ด้านอาหาร ทั้งรสชาติอร่อย คุณค่าด้านโภชนาการ วัสดุที่มีในท้องถิ่น ตลอดจนสามารถผลิตเป็นสินค้าจำหน่าย 3. ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม คือ มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เรื่องการก่อสร้างอาคาร บ้านเรือน โบสถ์ ศาลา เครื่องจักสานต่างๆ งานประดิษฐ์ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ บายศรี การแต่งลวดลายบนแผ่นผ้า 4. ภูมิปัญญาด้านสาขาสาธารณสุข คือ ความรู้ ความสามารถมีประสบการณ์ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ 5. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม คือ มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการแต่ง วรรณกรรมพื้นบ้าน และภูมิปัญญาในด้านอื่นๆ อาทิ พิธีกรรมต่างๆ เช่น หมอสูตรขวัญดนตรี นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู ประชาชนชาวบ้าน และคนในท้องถิ่น</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่างๆที่แปลกใหม่ เข้ามาเสริมในการเรียนการสอน</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Improve=I	<p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง</p> <p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 12 จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม พบปะเยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>กิจกรรมชุมชน หมายถึงกิจกรรมที่ทางชุมชนหรือท้องถิ่น จัดขึ้น อาทิ การทำบุญประจำหมู่บ้าน ลอยกระทง แห่นาค</p> <p>พิธีกรรม แบ่งออกเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พิธีกรรมทางศาสนา เช่น พิธีรักษาศีลอุโบสถ ฯลฯ การบวชเณร (การบรรพชา) และการบวชพระ (การอุปสมบท) พิธีปวารณาและพิธีทอดกฐิน 2. พิธีกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เช่น พิธีในวันมาฆบูชา <p>พิธีในวันวิสาขบูชา และพิธีวันอาสาฬหบูชา</p> <p>พบปะเยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ในที่นี้หมายถึง การออกไปพบผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน พระสงฆ์ เพื่อทำความรู้จักแลกเปลี่ยนความรู้ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู ปรากฏชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น พระสงฆ์และคนในท้องถิ่น</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม พบปะ เยี่ยมเยียนกับคนในชุมชน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : คือไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปรากฏชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

3. รายละเอียดตัวชี้วัด คุณลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม
ตัวชี้วัดที่ 13 จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงาน
ก่อนเวลางานและจำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>อุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ ในที่นี้หมายถึง การทำงานช่วยเหลือทางโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ทั้งในหน้าที่รับผิดชอบและไม่ใช่งานที่รับผิดชอบ แยกออกเป็น 3 ตัวชี้วัดย่อย คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ หมายถึงงานของโรงเรียนในวันหยุดด้วยความสมัครใจ เช่น มาพัฒนาโรงเรียน เตรียมงานในวันสำคัญต่างๆ หรือช่วยเหลืองานที่เกี่ยวข้องระหว่างชุมชนกับโรงเรียน เช่น งานผ้าป่า หรืองานกุฐิน ที่มาขอใช้สถานที่ของโรงเรียน 2. จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลา หมายถึง จำนวนวันที่ครูมาปฏิบัติหน้าที่ก่อนเวลาราชการ 3. จำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน จำนวนวันที่ครูกลับหลังเวลาปฏิบัติหน้าที่ตามเวลาราชการ
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึกและสมุดลงเวลา ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู ผู้นำท้องถิ่น คนในท้องถิ่น สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลางานและจำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน เกณฑ์การประเมิน : มากกว่า 15 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>เพิ่มความทุ่มเท การเข้างานก่อนเวลาและเลิกงานหลังเวลาราชการเพื่อปริมาณงานที่เยอะขึ้น</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 14 จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน หรือสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทันอันเนื่องมาจากที่บ้านมีปัญหา จนส่งผลต่อการเรียน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน</p> <p>แยกออกเป็น 2 ตัวชี้วัดย่อย คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน ในที่นี้หมายถึง การออกเยี่ยมบ้านของเด็กนักเรียนเพื่อ สอบถามปัญหาและความเป็นอยู่ของเด็กและผู้ปกครอง 2. จำนวนครั้งที่ครูสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทัน ในที่นี้หมายถึง การที่ครูเสียสละสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่มีปัญหาเรื่องครอบครัว ต้องช่วยพ่อแม่ทำงานหารายได้ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน จึงทำการจัดสอนเสริมในเวลาที่นอกเหนือจากเวลาราชการ
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู ผู้ปกครองนักเรียน</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและบ้านนักเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน หรือสอน</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	เพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทันอันเนื่องมาจากที่บ้านมีปัญหา จนส่งผลต่อการเรียน เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง
Improve=I	เข้าใจในสภาพปัญหาการเงิน สังคม วัฒนธรรม ของนักเรียนและผู้ปกครองให้มากขึ้น
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 15 จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้ ในที่นี้หมายถึง การให้ต่อ นักเรียน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น โดยการให้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1. การให้ที่เป็นสิ่งของ อาทิ สมุด ดินสอ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น 2. การให้ที่ไม่ใช่สิ่งของ อาทิ รับฟังปัญหา ช่วยแก้ไขปัญหา ให้ความรู้แก่นักเรียนและความรู้แก่ผู้ปกครอง ตลอดจนความรู้ในเรื่องต่างๆแก่คนในท้องถิ่น ร่วมถึงการมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและคนในท้องถิ่น เช่น โครงการจักรยานมือสอง โครงการหนาวให้อุ่น เป็นต้น
Measure=M	วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น พระสงฆ์และคน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	ในห้องเรียน สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน
Analyze=A	คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้ ในรูปแบบต่างๆ ที่ แสดงออกถึงเมตตา กรุณา เอื้อเพื่อ ปราบปรามที่ดีและ เสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในชุมชน เกณฑ์การประเมิน : 10 ครั้ง
Improve=I	ควรส่งเสริมให้มีโครงการที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน และท้องถิ่นให้มากที่สุด เช่นติดต่อกับคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ตั้งกิจกรรมดีๆ ออกสู่ท้องถิ่นที่ ห่างไกล เช่นโครงการหนังสือมือสอง โครงการแว่นตาแต่ผู้ยากไร้
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 16 จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและนอกโรงเรียน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	การวางตัวไม่เหมาะสมในที่นี้หมายถึง ในที่นี้ หมายถึง 1. การวางตัวไม่เหมาะสมในห้องเรียน อาทิ ใช้คำไม่สุภาพกับนักเรียน แต่งตัวไม่สุภาพมาเข้าสอน หรือ มีอาการมึนเมามาทำงาน 2. การวางตัวไม่เหมาะสมในโรงเรียน อาทิ การพูดจาไม่สุภาพ หรือการใช้ถ้อย สัพพัญญูต่างๆ 3. การวางตัวไม่เหมาะสมในชุมชน อาทิ การใช้คำพูดหรือแสดงกิริยาที่ไม่ เหมาะสม การแต่งตัวที่ไม่ถูกกาลเทศะ

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น พระสงฆ์และคนในท้องถิ่น</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและนอกโรงเรียนเกณฑ์การประเมิน : ไม่ควรเกิน 3 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>ศึกษาประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ว่าควรปฏิบัติและแต่งกายอย่างไร พร้อมกับตระหนักอยู่เสมอว่าเราเป็นแม่พิมพ์ของชาติ ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน</p>
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 17 จำนวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการทะเลาะหรือมีข้อ

พิพาท ระหว่างนักเรียน-นักเรียนและครู-นักเรียน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม โดยจะมองถึงการทะเลาะหรือมีข้อพิพาท</p> <p>1.นักเรียน-นักเรียน ไม่ว่าจะป็นนักเรียนในห้องเรียนเดียวกันที่ดูแลหรือนักเรียนต่างห้อง ครูจะต้องเข้าไปแก้ไขปัญหอย่างทันถ่วงทีและรู้สาเหตุของ</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	<p>ปัญหาจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด</p> <p>2. นักเรียน-ครู โดยนักเรียนอาจจะทำอะไรไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือตั้งใจกระทำต่อครู ครูต้องแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม</p>
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการทะเลาะหรือมีข้อพิพาท ระหว่างนักเรียน-นักเรียน และครู-นักเรียน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : มากกว่า ร้อยละ 80 ของการเกิดปัญหา</p>
Improve=I	<p>รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย พยายามหาทางออกที่ดีที่สุด ใจเย็น การสรรหา</p> <p>คำพูดที่ทำให้เกิดความพอใจของคู่กรณีให้มากที่สุดโดยเอาเหตุผลและความถูกต้องเป็นฐาน</p>
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 18 จำนวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการทะเลาะหรือมีข้อพิพาทระหว่างครู-ผู้ปกครอง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม โดยจะมองถึงการทะเลาะหรือมีข้อพิพาท ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ซึ่งโดยส่วนมากแล้วจะเป็นครูที่ดูแลนักเรียนห้องนั้นกับผู้ปกครองของนักเรียนห้องนั้นๆ โดยครูจะต้องแก้ปัญหาอย่างประนีประนอมและสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจเหตุผล และสาเหตุของปัญหา
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการทะเลาะหรือมีข้อพิพาท ระหว่างครู-ผู้ปกครอง นักเรียน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : มากกว่า ร้อยละ 80 ของการเกิดปัญหา</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น 2. การเข้าร่วมกิจกรรม บ่อยๆ เพื่อที่จะได้รู้ว่าพื้นฐานของท้องถิ่นนั้นๆ เป็นเช่นไร
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

2.2) เมื่อได้จัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดต่างๆ แล้ว ผู้วิจัยและคณะทำงาน (workshop) ได้ร่างคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ซึ่งมี องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

2.2.1) ชื่อเรื่อง

2.2.2) คำนำ

2.2.3) สารบัญ

2.2.4) บทที่ 1 ภูมิหลัง

2.2.5) บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ

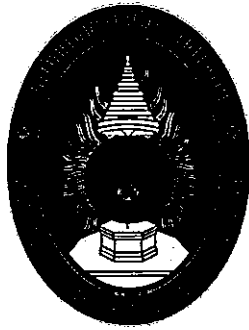
2.2.6) บทที่ 3 แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย

กระบวนการ Six Sigma

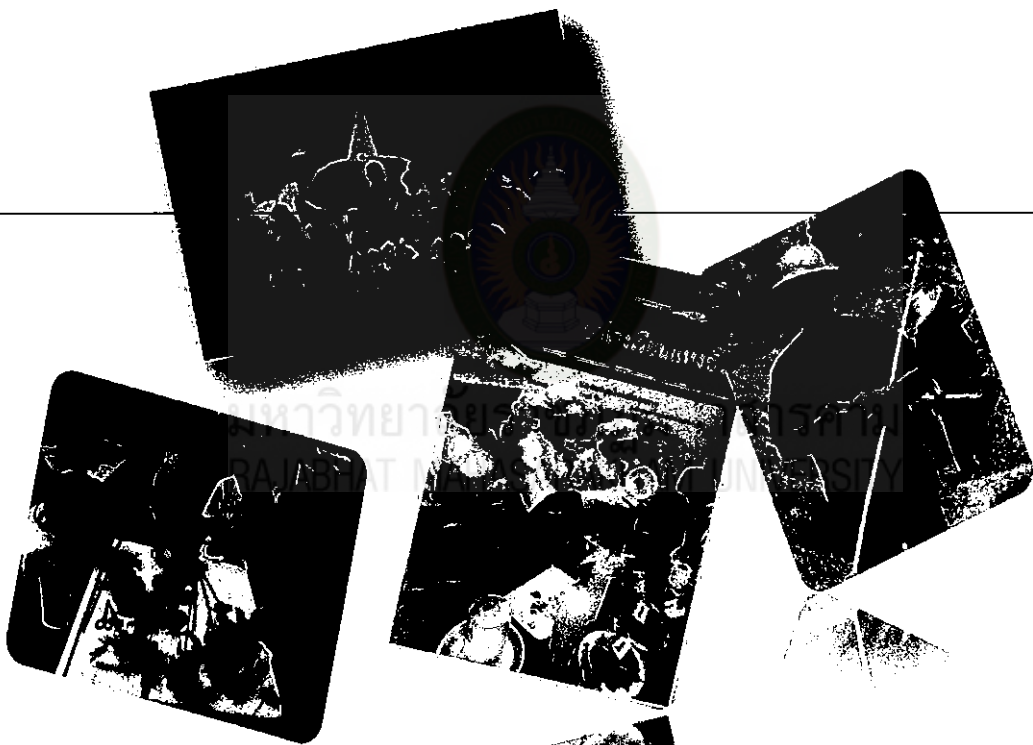
2.2.7) บทที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล

2.2.8) บรรณานุกรม

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเค้าโครง คู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma อย่างคร่าวๆ โดยคู่มือที่ได้รับการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิ นั้นได้เสนอไว้ในส่วนของภาคผนวกในงานวิจัยชิ้นนี้แล้ว

คู่มือแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
โดยกระบวนการ six sigma

เอกสารนี้ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิทยานิพนธ์
เรื่อง แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
โดยกระบวนการ Six Sigma

กฤษฎี ยืนสุข

ผู้จัดทำ 2559

คำนำ

“...การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคลสังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด...” (พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียน ที่ได้รับพระราชทานรางวัล 2524) (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543) ปัจจุบันการศึกษาของไทย ประสบปัญหาในหลายๆ อาทิ ด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา อาทิ 1) การศึกษาสมัยใหม่ ได้แยกนักเรียนออกจากชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง 2) การศึกษาดึงคนจากชนบทเข้าเมือง 3) ปัญหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับการศึกษา 4) ความเสื่อมโทรมของสถาบันครู และอีกสาเหตุที่สำคัญคือ ครู ผู้สอน เห็นได้จาก ครูมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูที่มีเปลี่ยนไป จากที่ได้กล่าวถึงปัญหา ของการศึกษา ผู้จัดทำคู่มือจึงเห็นควรถึงการพัฒนาลักษณะของความเป็นครูที่ดี โดยเฉพาะ ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยปรับใช้แนวคิดกรมทางการบริหารจัดการการศึกษาเข้ามา แก้ปัญหานี้ อาทิ Six Sigma

Six Sigma เป็นกระบวนการปรับปรุงคุณภาพของการผลิต การบริหาร การบริการ ตลอดจนบุคลากร ซึ่งมีกระบวนการปรับปรุงคุณภาพ 5 ขั้นตอน คือ Define Phase, Measure Phase, Analyze Phase, Improve Phase และ Control Phase ผู้จัดทำจึงมีความสนใจ ในการนำกระบวนการ Six Sigma เข้ามาพัฒนาครู ให้มีลักษณะของความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยสุดท้ายแล้วจะได้ แนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดย กระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท

คู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma เล่มนี้ แบ่งออกเป็น ส่วนหลักๆ ประกอบด้วย 1) ส่วนต้น 2) บทที่ 1 ภูมิหลัง 3) บทที่ 2 ข้อเสนอแนะ การใช้คู่มือ 4) บทที่ 3 แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma 5) การวัดและการประเมินผล 6) ส่วนท้าย โดยมีวัตถุประสงค์ของการทำคู่มือเพื่อให้ ครูมีลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นอย่างครบถ้วน ทำให้เกิดการช่วยเหลือกันทั้งโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น

ท้ายที่สุดนี้ ผู้จัดทำคู่มือ แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดย
กระบวนการ Six Sigma กราบขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินแนว
ทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma และประเมินคู่มือ
การพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ผู้จัดทำคู่มือฉบับนี้
ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

กฤษฎี ยืนสุข

มิถุนายน 2559

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1 ภูมิหลัง

- 1.1 ความสำคัญของการศึกษา
- 1.2 ความสำคัญของครู
- 1.3 ครูที่ดี
- 1.4 ปัญหาทางการศึกษา
- 1.5 Six Sigma

บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ

- 2.1 วัตถุประสงค์การจัดทำคู่มือ
- 2.2 ขอบเขตของคู่มือ
- 2.3 คำศัพท์
- 2.4 โครงสร้าง
- 2.5 กระบวนการ Six Sigma
- 2.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 3 แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ Six Sigma

- 3.1 กำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
- 3.2 กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
- 3.3 แปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น(ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัด
- 3.4 การจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ Six Sigma

บทที่ 4 การวัดและการประเมินผล

- 4.1 วัตถุประสงค์ของการวัดและการประเมินผล
- 4.2 วิธีวัดและการประเมินผล

4.3 การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

4.4 แบบฟอร์มการประเมินผล สรุปผลและติดตามผล

บรรณานุกรม

ระยะที่ 3 ผลการยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 3 ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีจุดมุ่งหมาย 2 ประเด็น คือ

1. ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ

Six Sigma

2. ประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ

Six Sigma

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ทำการยืนยันความถูกต้อง ของแนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma โดยผู้วิจัยได้ส่งเอกสาร ประกอบด้วย คู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ตลอดจนแบบประเมินแนวทางและแบบประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อยืนยัน แนวทางและ ประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ซึ่ง ผู้วิจัยได้รับเอกสาร ตอบกลับครบทั้ง 7 ท่าน

ผู้วิจัยขอสรุป ผลการวิจัยในระยะที่ 3 ผลการยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ

Six Sigma

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นประเด็นแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ประกอบด้วย กำหนดกรอบ กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น แปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัดและการจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ Six Sigma แบบประเมินที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาว่าแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีความเหมาะสม (Propriety) มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ (Accuracy) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และมีประโยชน์ (Utility) มากน้อยเพียงใด

ตารางที่ 43 ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ในขั้นตอนการกำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
2. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น เป็นพื้นฐาน	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอน ที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่น ตามสภาพจริง	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
4. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาเสริม ปรับให้เข้ากับการเรียนการสอน	6(86%)	7(100%)	6(86%)	6(86%)
5. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น	6(86%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
6. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเชิงปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
7. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
8. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
9. สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ จากอินเทอร์เน็ต มาปรับสอนนักเรียน โดยมองถึงปัญหาและการประกอบอาชีพเป็นฐาน	6(86%)	6(86%)	5(71%)	6(86%)
10. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อสัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี	7(100%)	7(100%)	6(86%)	6(86%)
11. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
12. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน	6(86%)	5(71%)	6(86%)	6(86%)
13. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	6(86%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
14. คิดและแก้ปัญหาของนักเรียนและผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์	6(86%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
15. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	7(100%)	6(86%)	7(100%)	7(100%)

ตารางที่ 44 ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ในขั้นตอนการกำหนดประเด็น เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
2. รู้ถึงปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
3. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
4. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
5. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาเสริม ปรับให้เข้ากับการเรียนการสอน	6(86%)	7(100%)	6(86%)	6(86%)
6. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น	6(86%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
7. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
8. สามารถเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
9. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
10. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนใน				

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
ท้องถิ่นตามสภาพจริง	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
11. สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ จากอินเทอร์เน็ตมาปรับสอนนักเรียน โดยมองถึงปัญหาและการประกอบอาชีพเป็นฐาน	6(86%)	6(86%)	5(71%)	6(86%)
12. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อสัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี	7(100%)	7(100%)	6(86%)	6(86%)
13. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
14. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน	6(86%)	5(71%)	6(86%)	6(86%)
15. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	6(86%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
16. แก้ปัญหาของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์	7(100%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
17. แก้ปัญหาของผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์	6(86%)	5(71%)	5(71%)	6(86%)
18. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	7(100%)	6(86%)	7(100%)	7(100%)

ตารางที่ 45 ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ในขั้นตอนการกำหนดตัวชี้วัด

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูสามารถอธิบาย ได้อย่างถูกต้อง	7(100%)	6(86%)	6(86%)	6(86%)
ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนของประชาชนชาวบ้าน ใน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
แขนงต่าง ๆ ที่ครู สามารถ อธิบาย ว่าเป็น ความเชี่ยวชาญได้อย่างถูกต้อง				
ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนวิธีการสอน แบบ บูรณาการ ที่ครูสามารถ อธิบายได้อย่าง ถูกต้อง	6(86%)	6(86%)	6(86%)	6(86%)
ตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริง และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนใน ห้องถิ่น	6(86%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 5 จำนวนวิธีที่ครูอธิบายเกี่ยวกับ การแสวงหาความรู้ ใหม่ ๆ ได้ถูกอย่างต้อง	6(86%)	6(86%)	5(71%)	6(86%)
ตัวชี้วัดที่ 6 จำนวนประเพณีและวัฒนธรรม ของท้องถิ่นที่ครู สามารถอธิบายได้อย่าง ถูกต้อง	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 7 จำนวนครั้งที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 8 จำนวนครั้งที่เชิญปราชญ์ชาวบ้าน ที่เชี่ยวชาญ ในแขนงต่าง ๆ มาให้ความรู้ แก่นักเรียน	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 9 จำนวนวิธีการสอน แบบ บูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของ คนในท้องถิ่น เป็นพื้นฐาน	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 10 จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนใน ห้องถิ่นตามสภาพจริง	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
ตัวชี้วัดที่ 11 จำนวนครั้งที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เข้ามาเสริมในการเรียนการสอน	6(86%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 12 จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรมพิธีกรรม พบปะเยี่ยม เยือนกับคนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 13 จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลาหรือจำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 14 จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียนและจำนวน ครั้งที่ครูสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทัน	6(86%)	6(86%)	5(71%)	6(86%)
ตัวชี้วัดที่ 15 จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้	7(100%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 16 จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาระหว่างนักเรียนกับนักเรียนและระหว่างครูกับนักเรียน	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
ตัวชี้วัดที่ 17 จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาของครูกับผู้ปกครอง	6(86%)	6(86%)	5(71%)	6(86%)
ตัวชี้วัดที่ 18 จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและนอก โรงเรียน	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)

ตารางที่ 46 ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ในขั้นตอนการจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ Six Sigma

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
1. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 1 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
2. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 2 โดยกระบวนการ Six Sigma	6(86%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
3. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 3 โดยกระบวนการ Six Sigma	6(86%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
4. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 4 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
5. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 5 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
6. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 6 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
7. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 7 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
8. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 8 โดยกระบวนการ Six Sigma	6(86%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
9. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 9 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	7(100%)	6(86%)	6(86%)
10. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 10 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
11. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 11 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
12. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 12 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
13. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 13 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
14. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 14 โดยกระบวนการ Six Sigma	6(86%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
15. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 15 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
16. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 16 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	7(100%)	6(86%)	7(100%)
17. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 17 โดยกระบวนการ Six Sigma	6(86%)	6(86%)	6(86%)	6(86%)

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
18. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ ท้องถิ่น ตามตัวชี้วัดที่ 18 โดยกระบวนการ Six Sigma	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)

จากตารางที่ 46 ผลการยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
โดยกระบวนการ Six Sigma ทั้ง 18 ตัวชี้วัด พบว่า

มีความเหมาะสม (Propriety) โดยมีค่าเฉลี่ย = 95.24

มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ (Accuracy) โดยมีค่าเฉลี่ย = 94.44

ความเป็นไปได้ (Feasibility) โดยมีค่าเฉลี่ย = 96.03

มีประโยชน์ (Utility) โดยมีค่าเฉลี่ย = 98.43

2. ผลการประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย
กระบวนการ Six Sigma

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นประเด็นคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย
กระบวนการ Six Sigma ประกอบด้วย บทที่1 ภูมิหลัง บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ บทที่ 3
แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น และบทที่4 การวัดและการประเมินผล
แบบประเมินที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาว่า คู่มือพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี
ของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีความเหมาะสม (Propriety) มีความถูกต้องตามหลัก
วิชาการ (Accuracy) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และมีประโยชน์ (Utility) มากน้อยเพียงใด

ตารางที่ 47 ผลการประเมิน คู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
โดยกระบวนการ Six Sigma

แนวทางการพัฒนา	จำนวน(คน)/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
1. เอกสารส่วนต้น บทที่1 ภูมิหลัง				
1.1 ปก	5(71%)	6(86%)	7(100%)	7(100%)
1.2 คำนำ	7(100%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
1.3 สารบัญ	6(86%)	6(86%)	6(86%)	6(86%)
2. บทที่ 1 บทนำ				
2.1 ที่มาของปัญหา	7(100%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
2.2 ความจำเป็นที่ต้องจัดทำคู่มือ	7(100%)	7(100%)	6(86%)	6(86%)
2.3 แสดงแนวทางแก้ไขปัญหา	7(100%)	6(86%)	7(100%)	7(100%)
2.4 มีข้อมูลสนับสนุน	6(86%)	6(86%)	6(86%)	7(100%)
3. ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ	7(100%)	6(86%)	7(100%)	6(86%)
4. แนวทางการแก้ปัญหา	6(86%)	7(100%)	7(100%)	7(100%)
5. การวัดและการประเมินผล	6(86%)	6(86%)	6(86%)	6(86%)
6. ภาษีที่ใช้	5(71%)	5(71%)	6(86%)	6(86%)
7. รูปเล่ม	5(71%)	6(86%)	6(86%)	6(86%)

จากตารางที่ 47 ผลการยืนยันคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ Six Sigma พบว่า

มีความเหมาะสม (Propriety) โดยมีค่าเฉลี่ย = 88.00

มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ (Accuracy) โดยมีค่าเฉลี่ย = 88.14

ความเป็นไปได้ (Feasibility) โดยมีค่าเฉลี่ย = 91.71

มีประโยชน์ (Utility) โดยมีค่าเฉลี่ย = 92.86

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผล ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

กำหนดแนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยตามระยะของการวิจัยทั้ง 3 ระยะ ดังนี้

ผลการศึกษา กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ระยะที่ 1)

การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 1 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) 2) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) และการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) 3) กำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ซึ่งผลการดำเนินงานวิจัยใน ระยะที่ 1 ได้กรอบสาระลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านความรู้

1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %; $\bar{x} = 4.98$ และ $SD = 0.14$)
2. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %; $\bar{x} = 4.96$ และ $SD = 0.20$)
3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่น ตามสภาพจริง โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %; $\bar{x} = 4.96$ และ $SD = 0.20$)
4. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %; $\bar{x} = 4.96$ และ $SD = 0.20$)
5. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (94.00 %; $\bar{x} = 4.95$ และ $SD = 0.24$)

ด้านความสามารถ

1. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %; $\bar{x} = 4.98$ และ $SD = 0.14$)
2. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %; $\bar{x} = 4.98$ และ $SD = 0.14$)
3. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %; $\bar{x} = 4.96$ และ $SD = 0.20$)
4. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (94.00 %; $\bar{x} = 4.94$ และ $SD = 0.24$)

5. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (94.00 %; $\bar{x} = 4.94$ และ $SD = 0.24$)

ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (100.00 %; $\bar{x} = 5.00$ และ $SD = 0.00$)
2. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %; $\bar{x} = 4.98$ และ $SD = 0.14$)
3. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณานาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (98.00 %; $\bar{x} = 4.98$ และ $SD = 0.14$)
4. คิดและแก้ปัญหาของนักเรียนและผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์ โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (96.00 %; $\bar{x} = 4.96$ และ $SD = 0.20$)
5. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น โดยมีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด (88.00 %; $\bar{x} = 4.86$ และ $SD = 0.40$)

ผลการศึกษา การกำหนดแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma (ระยะที่ 2)

การศึกษาในระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma โดยได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น จากระยะที่ 1 และได้ดำเนินการในระยะที่ 2 คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ได้แนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ดังนี้

1. การยืนยันกรอบสาระลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
2. การกำหนดประเด็นสำหรับพิจารณา
3. การแปลงประเด็นที่ได้ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัด
4. การจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกระบวนการ Six Sigma

โดยในแต่ละขั้นตอนการกำหนดแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีรายละเอียดดังนี้

1. การยืนยันกรอบ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake holders) เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อพิจารณากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ (ทีมวิจัย) ลงความเห็นในการที่จะยึดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นเดิม ตามขั้นตอนการกำหนดกรอบสาระ(ระยะที่ 1) เพียงแต่ตัดถ้อยคำบางคำและเพิ่มคำเพื่อให้ได้ใจความและครอบคลุม เพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น

2. การกำหนดประเด็นสำหรับพิจารณา

ในขั้นตอนนี้ ผู้ทำวิจัยและคณะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันพิจารณาเห็นว่าในแต่ละประเด็นหลัก ๆ ยังมีประเด็นย่อยแฝงอยู่ ทำให้ต้องมีการแยกประเด็นย่อย ๆ ออกมาตั้งผลการวิจัยที่ปรากฏ ดังนี้

ด้านความรู้

1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนด้านความสามารถ
2. รู้ถึงปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
3. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
4. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่น ตามสภาพจริง
5. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน
6. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น

ด้านความสามารถ

1. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

2. สามารถเชิญปราชญ์ชาวบ้านในแขนงต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
3. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
4. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง
5. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน
6. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น
2. อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน
3. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปราบปรามดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และคนในท้องถิ่น
4. แก้ปัญหาของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ และประนีประนอม
5. แก้ปัญหาของผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์ และประนีประนอม
6. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น
3. การแปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัดหลังจากที่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แยกประเด็นหลักๆ ให้เป็นประเด็นย่อย เพื่อง่ายในการพิจารณา จากนั้น ได้ทำการกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมของ แต่ละประเด็นย่อยเหล่านั้น ผลที่ได้ คือ 18 ชี้อวด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนของปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่ครูสามารถอธิบาย
ว่าเป็นความเชี่ยวชาญได้อย่างถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ ที่ครูสามารถอธิบายได้อย่าง
ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ตาม
สภาพจริงและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

ตัวชี้วัดที่ 5 จำนวนวิธีที่ครูอธิบายเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ได้ถูก
อย่างต้อง

ตัวชี้วัดที่ 6 จำนวนประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ที่ครูสามารถอธิบาย
ได้อย่างถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ 7 จำนวนครั้งที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน

ตัวชี้วัดที่ 8 จำนวนครั้งที่เชิญปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญ ในแขนงต่างๆ มา
ให้ความรู้แก่นักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 9 จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนใน
ท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน

ตัวชี้วัดที่ 10 จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนที่
เหมาะสม โดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง

ตัวชี้วัดที่ 11 จำนวนครั้งที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่างๆ เข้ามาเสริมในการ
เรียนการสอน

ตัวชี้วัดที่ 12 จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม พบปะเยี่ยมเยียนกับ
คนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี

ตัวชี้วัดที่ 13 จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ จำนวนครั้งที่ครูเข้า
ทำงานก่อนเวลาหรือ จำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน

ตัวชี้วัดที่ 14 จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียนและจำนวนครั้งที่ครู
สอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทัน

ตัวชี้วัดที่ 15 จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้

ตัวชี้วัดที่ 16 จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาระหว่างนักเรียนกับนักเรียน

และระหว่างครูกับนักเรียน

ตัวชี้วัดที่ 17 จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาของครูกับผู้ปกครอง

ตัวชี้วัดที่ 18 จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและนอกโรงเรียน

4. การจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกระบวนการ Six Sigma

ในขั้นตอนการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาตัวชี้วัดทั้ง 18 ตัวชี้วัด เข้ามาอยู่ในรูปของกระบวนการ Six Sigma ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ซึ่งครอบคลุมลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นทั้ง 3 ด้าน ที่ได้กล่าวมาข้างต้น

กระบวนการ Six Sigma	การประยุกต์ความหมายเพื่อใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้
D : Define Phase	การอธิบายรายละเอียดต่างๆ อาทิ เป้าหมายของการพัฒนา ขอบเขตต่างๆ ทั้งสถานที่ ระยะเวลา ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่การอธิบายความหมายของคำเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน
M : Measure Phase	หมายถึงการวัด โดยอธิบายถึงวิธีการวัด กำหนดตัวชี้วัดของกระบวนการ ใช้เครื่องมือใดในการวัด วิธีการเก็บตัวอย่าง ทำการเก็บ ใช้ระยะเวลาเท่าใดในการเก็บข้อมูล ใครเป็นผู้เก็บ ผู้ให้ข้อมูล ตลอดจนสถานที่ใดที่ใช้
A : Analyze Phase	หมายถึงการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล โดยมีการกำหนดเกณฑ์ที่ผ่าน อาทิ จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน หรือสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทันอันเนื่องมาจากที่บ้านมีปัญหา จนส่งผลต่อการเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ในการผ่าน ว่า 1 ปี การศึกษาครูจะต้องทำกี่ครั้ง

กระบวนการ Six Sigma	การประยุกต์ความหมายเพื่อใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้
I : Improve Phase	หมายถึงการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ตามลักษณะที่ต้องการจะทำการพัฒนา โดยใช้รูปแบบการพัฒนาต่างๆ ตั้งแต่คัดเลือกวิธีการองค์ความรู้และผู้มีความรู้เข้ามาช่วยพัฒนา
C : Control Phase	การควบคุม เป็นการพยายามที่จะควบคุมรักษาระดับคุณภาพของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นที่เราทำการพัฒนาหรือการปรับปรุงแล้วให้คงอยู่ในระดับที่น่าพอใจหรืออดสิ่งที่ไม่ต้องการให้น้อยลงกว่าเดิม โดยอาจจะต้องมีการปรับปรุงเครื่องมือหรือแผนปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

ผลการศึกษา การยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma (ระยะที่ 3)

การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 3 มีจุดมุ่งหมาย 2 ประเด็น คือ

1. ร่างแบบประเมินแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

1.1 ร่างแบบประเมินแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

1.2 ร่างแบบประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

2. ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

2.1 ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

2.2 ประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ผลการทดลอง เป็นดังนี้

2.2.1 ผลการร่างแบบประเมินแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะ
ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ในแบบการประเมินจะประกอบด้วย
หัวข้อ ดังต่อไปนี้

1) แบบประเมินแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ
ท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

1.1) กำหนดกรอบ

1.2) กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะ

ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

1.3) แปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น(ประเด็นย่อย)

ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัด

1.4) การจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ

Six Sigma

2) แบบประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ Six Sigma

2.1) บทที่ 1 ภูมิหลัง

2.2) บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ

2.3) บทที่ 3 แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ

ท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

2.4) บทที่ 4 การวัดและการประเมินผล

2.2.2 ยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของ

ท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

2.2.3 ยืนยันแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ Six Sigma

มีความเหมาะสม (Propriety) โดยมีค่าเฉลี่ย = 95.24

มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ (Accuracy) โดยมีค่าเฉลี่ย =

มีความเป็นไปได้ (Feasibility) โดยมีค่าเฉลี่ย = 96.03

มีประโยชน์ (Utility) โดยมีค่าเฉลี่ย = 98.43

2.2 ยืนยันคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีความเหมาะสม (Propriety) โดยมีค่าเฉลี่ย = 88.00

มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ (Accuracy) โดยมีค่าเฉลี่ย = 88.14

มีความเป็นไปได้ (Feasibility) โดยมีค่าเฉลี่ย = 91.71

มีประโยชน์ (Utility) โดยมีค่าเฉลี่ย = 92.86

ผู้วิจัยขอสรุปผลการทดลอง ดังนี้ แนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ผลการศึกษาและกำหนดกรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น การกำหนดแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ตลอดจนยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma ผู้วิจัยขออภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลการศึกษา กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ระยะที่ 1)

ทำการศึกษาวិเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis and Synthesis) จากแหล่งข้อมูล ต่างๆ อาทิ เอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดี นำข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูล ต่างๆ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ แล้วสรุปผล ตลอดจนข้อมูลที่ได้จากการสร้างเครื่องมือ คือ สัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และแบบสอบถาม (Questionnaire) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ จนผู้วิจัยสามารถ สรุปความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นมี 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านความรู้ คือ มีความรู้ที่แตกฉาน ในวิชาที่ตัวเองสอน ตลอดจนวิชาในแขนงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีการเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของแต่ละวิชา มีการเตรียมความ

พร้อม ทั้งความรู้ สื่อการสอน วิธีการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเชิด รัตตนนท์ (2520) ที่กล่าวว่า ครูต้องมี ภาวนีโย ที่แปลว่า น่าเจริญใจ น่ายกย่องในฐานะผู้ทรงคุณ หมายถึง ครูจะต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้และภูมิปัญญาแท้จริง สนใจหาความรู้เพิ่มเติม ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ และยังคงสอดคล้องกับ เกษม วัฒนชัย (2546 : 3-12) ที่กล่าวว่า ครูจะต้องมี หลักวิชาการ คือ มีความรู้แจ้งใน รายวิชาที่ตัวเองรับผิดชอบ ตลอดจนยังสอดคล้องกับ นางลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ (2550 : 91-111) ความเป็นครูที่ดีในพระสัมมาสัมมาพุทธเจ้า 9 ประการ คือ โดยประการที่ ประการแรก ทรง เรียนรู้สิ่งที่จะสอน และวิธีการสอนด้วยพระองค์เอง และ ประการที่เจ็ด ทรงสอนเฉพาะสิ่งที่เป็น ประโยชน์ เป็นหนึ่งเดียว และรู้แจ้ง

1.2 ด้านความสามารถในการสอน คือต้องมีการเตรียมการสอนที่มีวิธีการสอนและอธิบายหลากหลาย อาทิ มีสื่อการสอน กิจกรรมกลุ่ม การทดลอง การออกไปสัมผัสกับสถานที่จริง ตลอดจนครูจะต้องมีความเป็นกันเอง เพื่อที่จะให้การถ่ายทอดความรู้เป็นไปในทางที่ดี สอดคล้องกับ ธวัชชีโรจน์ โรจนาวี (2544) ที่กล่าวถึง ลักษณะของครูแห่งชาติ ประกอบด้วย 11 ลักษณะ อาทิ ครูแห่งชาติมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตลอดจนมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน พร้อมกันนี้ยังสอดคล้องกับ เกษม วัฒนชัย (2546 : 3-12) กล่าว ว่าบทบาทหน้าที่ ในการเป็นครู จะต้องมีความสามารถในการนำวิชาที่ตนได้รับผิดชอบโดยตรงและวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการเพื่อจัดการเรียนการสอน ตลอดจนยังสอดคล้องกับ บุญเชิด รัตตนนท์ (2520) กล่าวถึง ครู ในคำสอนเรื่อง กัลยาณมิตร 7 คัมภีร์ ว่าครูจะต้องมี รัญจะ กลัง กัดตา แปลว่า แถลงเรื่องลึกล้ำได้ หมายถึง ครูต้อง สามารถอธิบายเรื่องยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจได้ด้วย และช่วยให้ศิษย์เรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้ง มากขึ้นด้วย รวมทั้งการอธิบายสาระสำคัญต่าง ๆ ของวิชา ได้ถูกต้องแม่นยำ

1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม คือ มีความอดทนขยันหมั่นเพียร หนัก มีความเมตตาเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และเสียสละ มีความความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีความเป็นระเบียบและตรงเวลา เรียบง่าย สนุกสนานมีตลอดจนมีอุดมการณ์และจรรยาความเป็นครู สอดคล้องกับ สุชาติ กรเพชรปาณี (2548 : 196-210) ที่กล่าวถึง คุณลักษณะของครูดีเด่นมี 8 องค์ประกอบ คุณธรรมจริยธรรม ความรักความศรัทธาในวิชาชีพครู อีกทั้งยังสอดคล้องกับ

ชุตตา จิตรพิทักษ์ (2542: 9-29) คุณธรรมที่มีความจำเป็นสำหรับครู-อาจารย์ ที่กล่าว ว่า ความ ยุติธรรม คือการมีใจเป็นกลางไม่ลำเอียง มีความซื่อสัตย์สุจริต คือความจริงใจและบริสุทธิ์ใจ ไม่ ทำแบบหน้าไหว้หลังหลอก มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเมตตา กรุณา ความเสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตลอดจนมีอุดมการณ์ในชีวิตและวิชาชีพ

2. ผลการศึกษา พัฒนาแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma (ระยะที่ 2)

การศึกษาในระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์ อยู่ 2 ประเด็น คือ 1) กำหนดแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma 2) ร่างคู่มือ การพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma โดยกลุ่มผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ได้ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

1. ผลการศึกษาผู้วิจัย ในขั้นกำหนดแนวทางการพัฒนา ลักษณะความเป็นครู ที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

1.1 กำหนดกรอบ

1.2 ยืนยันกรอบ

1.3 กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดี

ของท้องถิ่น

1.4 แปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูปแบบ

ตัวชี้วัดและ

1.5 การจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ

Six Sigma

ปรียาพร วงคอนุตรโรจน (2546 : 35-41) ได้กล่าวถึง แนวทางพัฒนาหลักสูตร ตั้งแต่การเริ่มตั้ง 1) วัตถุประสงค์ทั่วไป 2) วัตถุประสงค์เฉพาะ 3) การเลือกเนื้อหา ให้ตรงและครอบคลุม ชนิดของ ประสบการณ์ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและ วัตถุประสงค์ 4) ท้ายสุดคือ วิธีการ ประเมินผลของการเรียนรู้นั้น

รุจิร ภูสาระ (2546 : 180-184) กล่าวถึง แนวทางการพัฒนา ซึ่งเรียงลำดับตาม หัวข้อ ต่อไปนี้

1. วิสัยทัศน์
2. ภารกิจ เป้าหมาย/จุดหมาย
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ของนักเรียน) รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
5. การจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผล

2. ร่างคู่มือการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ

Six Sigma ได้คู่มือการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ที่มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง
2. คำนำ
3. สารบัญ
4. บทที่ 1 ภูมิหลัง
5. บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ
6. บทที่ 3 แนวทางการพัฒนาทักษะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
7. บทที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล
8. บรรณานุกรม
9. ภาคผนวก

โดยกระบวนการ Six Sigma
กรมวิชาการ (2539) ทำงานวิจัย คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน
การศึกษา การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีรายละเอียดดังนี้

1. คำชี้แจง
2. เนื้อหา
3. วิธีสอนที่เน้นนักเรียน

สามารถ ประจวบศิริ (2545) จัดทำคู่มือครูในโรงเรียนทหารช่าง วิชาการอ่าน
แผนที่ หลักสูตรชั้นนายร้อย ของโรงเรียนทหารช่าง กรมทหารช่าง มีองค์ประกอบของคู่มือ ดังนี้

1. คำแนะนำในการใช้คู่มือ

2. แผนการสอนรายบท
3. หนังสืออ้างอิง
4. ภาคผนวก

3. ผลการศึกษา การยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma (ระยะที่ 3)

ผลการยืนยันแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma โดยผู้เชี่ยวชาญ ผลปรากฏว่าคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีความเหมาะสม (Propriety) มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ (Accuracy) และความเป็นประโยชน์ (Utility) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความเป็นไปได้ (Feasibility) อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธนุ วงษ์จินดา (2556 : 229) ซึ่งพบว่า ผลการประเมินข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เฉพาะภาพรวมการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ผลปรากฏว่า มีความเหมาะสม (Propriety) มีความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความเป็นไปได้ (Feasibility) อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ได้ข้อเสนอแนะ 2 ประการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้
 - 1.1 ควรนำกระบวนการ Six Sigma ไปใช้ในการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาวิชาชีพครู ของสถาบันต่างๆ
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรนำคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ

Six Sigma ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ว่าสามารถพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ได้มากน้อยเพียงไร

2.2 ควรพัฒนาตัวชี้วัดให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ที่พัฒนาลักษณะความเป็นครู
ที่ดีของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2539). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540). การจัดทำคู่มือและหลักสูตรท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กันยรัตน์ คมวิษระ. (2547). “การนำ Six Sigma มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ
การศึกษา,” ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 : 20-34.
- กันทิมา เอมประเสริจ. (2542). การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานในระดับ
ประถมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกษม วัฒนชัย. (2556). “การปฏิรูปการศึกษาและแนวคิดการพัฒนาความเป็นครูที่มีคุณภาพ,”
วารสาร มจร. วิชาการ. ปีที่ 7 ฉบับที่ 13 : 3-12.
- _____. (2546). การบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). จอมปราชญ์นักการศึกษา: สังเคราะห์ วิเคราะห์ และ
ประยุกต์ แนวพระราชดำริด้านการศึกษาและพัฒนาคน. กรุงเทพฯ : ชัคเชส มีเดีย.
- โกศล ดีศีลธรรม. (2546). “แนวคิด Six Sigma กับเส้นทางความสำเร็จของธุรกิจ,”
เทคนิคเครื่องกล ไฟฟ้า อุตสาหกรรม. ปีที่ 20 ฉบับที่ 221 : 151-157.
- _____. (2547). “บทบาท Six Sigma กับการพัฒนาองค์กร,” เทคนิคเครื่องกลไฟฟ้า
อุตสาหกรรม. ปีที่ 21 ฉบับที่ 243 : 128-136.

- โกศล แยมกัญจนวัฒน์. (2552). คู่มือการจัดกิจกรรมการพัฒนาวิสัยนักเรียนด้านความ
รับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการตอนคั้ง.
สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คุรุสภา. (2558). [ออนไลน์]. มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ, พ.ศ. 2556.
[สืบค้นเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2558]. จาก www.ksp.or.th/
- ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธ์. (2542). รายงานการวิจัยการศึกษาและจัดทำคู่มือ
การปฏิบัติงานอาสาสมัคร ท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จารึก ชุกติติกุล. (2555). [ออนไลน์]. ระบบการประกันคุณภาพ six sigma. 2548.
[สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2555]. จาก [http://www.thai-school.net/
view_edocs.php?ID=66](http://www.thai-school.net/view_edocs.php?ID=66).
- ฉลอง นัยฉิม. (2542). การพัฒนาคู่มือสื่อความหมายธรรมชาติและประวัติศาสตร์
เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ และวิศนี ศิลตระกูล. (2534). ความเป็นมาของภูมิปัญญาชาวบ้าน
เทคโนโลยีพื้นบ้านและแหล่งวิทยาการท้องถิ่น. เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนา
และการใช้แหล่งวิทยาการชุมชน หน่วยที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชูดา จิตพิทักษ์. (2542). คุณธรรมและจริยธรรมที่ครูควรต้องทำ. “วารสารปริชาติ,” ปีที่ 11
ฉบับที่ 2 : 9-29.
- ชูดิมา สัจจามันท์. (2542). “ความเป็นครูสถิตในหทัยพระองค์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
สยามบรมราชกุมารี,” วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช. ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 : 5-16.
- ดิเรก พรสีมา. (2558). [ออนไลน์]. ครูกับความเป็นวิชาชีพครูชั้นสูง. [สืบค้นเมื่อวันที่
2 สิงหาคม 2558]. จาก <https://www.learners.in.th/posts/396076>.
- ทวีร์สมิ์ ธนาคม. (2540). “ครูดีที่ประทับใจ,” วารสารคหะเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย.
ปีที่ 40 ฉบับที่ 1 : 23-27.

- ทัศนีย์ ทองไชย. (2542). สภาพและแนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการเรียน การสอนวิชาสังคม ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด อุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทัศนาศา ประสานตรี. (2555). “การพัฒนารูปแบบความเป็นครูของนักศึกษา มหาวิทยาลัย นครพนม,” วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 : 25-31.
- ทินกร ชาทอง. (2546). “ครูดีที่หนูรักตามหลักแห่งพุทธวิธี,” วารสารศึกษาศาสตร์. ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 : 42-46.
- ธนู วงษ์จินดา. (2556). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม.
- ธรรมนันท์ทิกา แจ็งสว่าง และคณะ. (2555). “ประสบการณ์ของการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณ ความเป็นครู : การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา,” วารสารพลวัตกรรมศาสตร์. ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 : 55-65.
- ธวสินี โรจนานวี. (2544). เส้นทางความเป็นครูแห่งชาติ : การวิจัยพหุกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพ ในการจัดการและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูป. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด.
- นงคราญ กาญจนประเสริฐ. (2545). ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตสิ่งของเครื่องใช้ โดยใช้เทคโนโลยี ช่างบ้าน ของประชากรในจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดสุโขทัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ. (2550). “ความเป็นครูและธรรมมิกมหาราชาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : การวิเคราะห์คุณธรรมเบื้องหลังพระราชกรณียกิจ,” วารสารวิจัย วิทยาการวิจัย. ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 : 91-111.
- นภดล สุขสำราญ. (2545). “การปฏิบัติการทำงานด้วย Six Sigma,” วารสาร กพผ. ปีที่ 11 ฉบับที่ 4 : 33-39.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2533). “การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ,” วารสารการวิจัยทางการศึกษา. ปีที่ 20 ฉบับที่ 2 : 1-6.
- บุญเชิด รัตตนนท์. (2520). [ออนไลน์]. คุณลักษณะความเป็นครูที่ดี. [สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2556]. จาก http://www.civil_xigetweb.com/?mo=3&art=403620.
- ปนัดดา วัฒโน. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประดับ เรืองมาลัย. (2542). หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาชาติ. “รูปแบบการพัฒนาครูประจำการไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ,” วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช. 18(1) : 28-37 ; มกราคม – มิถุนายน, 2548.
- ประเวศ วะสี. (2534). การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ประเวศ วะสี. (2536). การศึกษาของชาติ กับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป.
- ปราณี จันทรราชัย และคณะ. (2551). “รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นครูมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน,” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 17-40.
- ปรีชา ช่างขวัญยืน และคณะ. (2539). เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาพร วงศอนุตรโรจน. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- แผนกวิชาประถมศึกษาศึกษา. (2537). คุณลักษณะของครูและแนวทางการผลิตครูที่เหมาะสมสำหรับชายแดนภาคใต้. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พรเพ็ญ บัวทอง. (2555). ผลของการวิจัยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุธรรมชาติท้องถิ่นที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พอดุทัย ปราดเปรี๊ยะ. (2553). “Six Sigma กับธุรกิจบริการ,” *Productivity World*. ปีที่ 15 ฉบับที่ 88 : 60-65.
- พิชิต เทพวรรณ. (2548). “บทบาทการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจในประเทศไทย กับกลยุทธ์ Six Sigma,” *วารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*. ปีที่ 13 ฉบับที่ 19 : 66-81.
- พีรเดช สุวิทย์รักษ์. (2547). การวิจัยในโรงงานอุตสาหกรรมตามแนวทางซิกม่า ซิกมา (Six Sigma Approach). *วารสารวิจัยและฝึกอบรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 : 83-87.
- พีรพัฒน์ เกษบุญชู. (2548). “Six Sigma : ความสำเร็จและความล้มเหลว,” *โปรดักทิวิตี เวิลด์ (Productivity world)*. ปีที่ 10 ฉบับที่ 57 : 70-74.
- ไพโรจน์ บาลัน. (2549). การจัดการกระบวนการตามหลัก six sigma. กรุงเทพฯ : อี.ไอ. สแควร์ พับ ลิขซึ่ง.
- มณฑิรา ไชยเผือก. (2552). การศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้วิธีการบริหารจัดการแบบ Six Sigma ในสถานศึกษา. *มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- ยุพเรศ วัชยายฉิม. (2540). การพัฒนาคู่มือศึกษาระรมาชาติประจำเส้นทางเดินป่าในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล*.
- ยุภาตี ปณะราช. (2551). การพัฒนาลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*. ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 : 102-116.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุค พับลิเคชันส จำกัด.
- รุจิร ภูสาระ. (2546). การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุก พอยท์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). “วิกฤติทางการศึกษาของไทย,” *วารสารวิชาการ วิทยาลัยภาคกลาง*. ปีที่ 6 ฉบับที่ 31 : 31-37.

- เลิศชาย ศิริชัย. (2547). ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากข้อเท็จจริงยกระดับสู่กระบวนการต้น
ความเข้มแข็งของชุมชน. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- วชิรพงษ์ สาลีสิงห์. (2548). ปฏิบัติกระบวนการทำงานด้วยเทคนิค Six Sigma. กรุงเทพฯ :
ศิริวัฒนา อินเตอร์พรีนติ้ง.
- วิภาวี เวทวงศ์. (2546). “การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของครูที่ดีเด่นสายงาน
การสอนระดับศึกษาขั้นพื้นฐาน,” วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา. ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 :
106-118.
- วิทยา สุฤทธิดำรง และก้องเดชา บ้านมะหิงษ์. (2545). “ก้าวสู่วิสาหกิจยุคใหม่ด้วย Lean
Enterprise,” Industrial technology review. ปีที่ 9 ฉบับที่ 92 : 127-130.
- วิทยา สุฤทธิดำรง และนราศรี ถาวรกุล. (2546). “เส้นทางสู่ความสำเร็จในการดำเนินโครงการ
Six Sigma,” Industrial technology review. ปีที่ 9 ฉบับที่ 106 : 125-130.
- วิทยา สุฤทธิดำรง และพรเทพ เหลือทรัพย์สุข. (2553). What is Lean Six Sigma. กรุงเทพฯ
: อี. ไอ. สแควร์.
- วิชัย เสวกงาม. (2552). การพัฒนาปรับปรุงกระบวนการคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการซิกซ์ซิกมาและการประเมินความต้องการจำเป็น
แบบสมบูรณ์. วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิสวรรณ พลเสน. (2547). คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
- ศิริ ถิอาสนา. (2557). เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิด หลักการสู่การบริหาร
จัดการคุณภาพทางการศึกษา Benchmarking, Balanced Scorecard and
Lean Six sigma. มหาสารคาม : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศุภร ศรีแสน. (2551). “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและ
ครูจังหวัดอุบลราชธานี,” วารสารโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปีที่ 5
ฉบับที่ 1 : 46.

- สฤณา ยวงทอง. (2542). การพัฒนาคู่มือการศึกษาระรรมชาติประจำเส้นทางเดินศึกษา
ธรรมชาติในหมู่บ้านแสดงพันธ์ นครปฐม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต :
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล.
- สร้อยทิพย์ สมัคร์เขตรการณ. (2543). การพัฒนาคู่มือศึกษาระรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ ประจำเส้นทาง ศึกษาธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติ น้ำหนาว. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมเกียรติ พรพิสุทธิมาศ. (2545). วัฒนธรรมของความเป็นครู. ที่ทัศนวัฒนธรรม มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 : 48-52.
- สีลาภรณ์ บัวสาย. (2547). พลังท้องถิ่น. บทสังเคราะห์งานวิจัยด้านชุมชน. กรุงเทพฯ :
สำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัย.
- สุชาติา กรเพชรปานี. (2548). คุณลักษณะที่สำคัญของครูดีเด่น: คุณธรรมและความรู้.
วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 : 196-210.
- สุพล วังสินธ์. (2536). “ลักษณะของครูที่ดีที่สอดคล้องกับสังคมไทย,” วารสารพัฒนาหลักสูตร.
ปีที่ 12 ฉบับที่ 113 : 46 – 47.
- สุธฤดี นริศศิริกุล. (2545). “Six Sigma,” วารสารวิทยาศาสตร์. คณะวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. 55-57.
- สามารถ ประสุวรรณ. (2545). การพัฒนาคู่มือครูในโรงเรียนช่าง. สารนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุชาติา ชุณหภูกตา. (2551). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับ
นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นราชบุรี โรงเรียน
เทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล. (2552). เอกสารประกอบการบรรยายของสำนักทะเบียนและวัดผล.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุริยะ เลิศวัฒนะพงษ์ชัย. (2546). “Six Sigma วิสัยทัศน์ของ Six Sigma : การเปลี่ยนวัฒนธรรม
องค์กร.” วารสาร ฟอรั่ ควอลิตี้ (for QUALITY). ปีที่ 9 ฉบับ 65 : 103-105.

- สุริยะ เลิศวัฒนะพงษ์ชัย. (2545). "Six Sigma," วารสาร ฟอรั่ ควอลิตี้ (for QUALITY).
ปีที่ 9 ฉบับที่ 62 : 104-107.
- สุรินทร์ กิจนิตย์ชีว์. (2539). "ครูของแผ่นดิน," สารคดี. ปีที่ 12 ฉบับที่ 137 : 139-149.
- สุวัฒน์ นิยมคำ. (2535). **ครูที่ดีและหน้าที่**บทบาทอาจารย์มหาลัย. ข่าวสารกองบริการการศึกษา
(ม.ช.). ปีที่ 3 ฉบับที่ 27 : 5-21.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2549). การประเมินอภิमान : วิธีวิทยาและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ :
ศูนย์เครือข่าย สมศ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ภาณุรัตน์. (2549). เอกสารคำสอนรายวิชาท้องถิ่นศึกษา. สุรินทร์ : รุ่งธนเกียรติ
ออฟเซ็ท จำกัด.
- อนุชิต เชนจำเนียร. (2545). **คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างลักษณะคนดี**ของนักเรียน นักศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อมรัตน์ สุนย์กลาง. (2544). **การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับครู**
ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อร่าม เสือเดช. (2549). **คู่มือการดำเนินงานตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน**
วัดช้างเผือก. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรณิข เกียรติอุบลไพบูลย์. (2542). **การสร้างหนังสือคู่มือเรื่องการคัดแยกขยะภายในครัวเรือน**
เป็นแบบภาพการ์ตูน. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อนนท นาคุบุตร. (2536). **ข่าวสารข้อมูลกับความยั่งยืนของการพัฒนา : ในคนกับดิน น้ำ ป่า**
จุดเปลี่ยนแห่งความคิด. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อานันท์ ภาณุจนพันธุ์. (2544). **มิติชุมชน : วิธีคิดท้องถิ่นว่าด้วย สิทธิ อำนาจ และการจัดการ**
ทรัพยากร. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- เอกพล ปานขำ. (2547). "การปรับปรุงกระบวนการแบบก้าวกระโดดด้วยการผนึกกำลังร่วมกัน
ของ Lean และ Six Sigma," โพรดักทิวิตี เวิลด์ (Productivity world). ปีที่ 10
ฉบับที่ 76 : 40-43.
- อภุทธิ ไกรมาก. (2541). **คู่มือการบริหารบุคลากร**. กรุงเทพฯ : แพรววิทยา.

Alejandro J. R. (2008). **Sustaining Student Achievements: Six Sigma Strategies**

And Successful Urban School District Superintendents.

Faculty of The Rossier School of Education University of Southern
California.

Buccino, T. D. (2001). **Exploring the Applicability of a Lean Six Sigma**

framework for Performance Excellence to K-12 Education in New

York State- A soft System Approach. Submitted to the University at

Albany, State University : New York.

Pyzdek, T. & Keller, P. (2010). **The Six Sigma Handbook.** (3rd ed.). USA :

The McGraw-Hill.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

รายชื่อผู้ตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

รายชื่อกลุ่มคณะทำงาน (Workshop)

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

คนที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
1	ดร.นุชชานา เหลืองอังกุล	Ed.D. (Language Education and Assessment) Deakin University, Australia.	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2	รศ.ดร.ศักดิ์ไทย สุรกีจาวร	การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3	รศ.ดร.ณอมวิทย์ ประเสริฐเจริญสุข	Bachelor Of Science in Education(B.S.E.)(English) M.Ed. Curriculum & Instruction ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) (การบริหารการศึกษา)	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4	นายสายัณห์ ผาน้อย	วุฒิการศึกษา ค.ม.(นิเทศการศึกษา และพัฒนาหลักสูตร) จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ (เทียบเท่าระดับ 9)
5	นางชนิสรา ดวงบุบผา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
6	นายจ้านงค์ อาศิริวัจน์	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2
7	นายวิชัย ศรีสัตย์รสนา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
8	ดร.เกษม ขนวงค์	ดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศาสตร์ คณະมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อธิการบดีวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
9	ดร.เพ็ญจันทร์ อุปพงษ์	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต การบริหาร การศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล เพ็ญจันทร์ อำเภอนวนนิวาส จังหวัดสกลนคร
10	นางศิริพร กาทอง	วท.ม คณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อาจารย์ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
11	นางชนิษฐา เวอจาเข้าสกี	ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราช ภัฏมหาสารคาม	ครูโรงเรียนบ้านทรายมูล อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

รายชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ(ต่อ)

คนที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
12	นายถาวร คำอ้อ	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ครูโรงเรียนบ้านทรายมูล อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น
13	นายองอาจ ฉัตรชัยพลรัตน์	ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต	สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอนแก่น อ.บ้านไผ่ เขต2
14	นายเดชา ปัสสำราญ	ปริญญาโท ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต, การบริหารจัดการ การศึกษา, มรм.	รองนายกองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม
15	ประภาส ทองโคตร	มัธยมศึกษา	อดีตผู้ใหญ่บ้านแห่นบพองคำ บ้านทุ่งโป่ง หมู่ที่ 7 อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น
16	นางสาวชุลดา ชอนบุญ	มัธยมศึกษา	นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา เอกชีววิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
17	นางสาวจิราภร จำเริญดี	มัธยมศึกษา	นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา เอกชีววิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
18	นายนำพล ขาวดีภัทร์	มัธยมศึกษา	นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา เอกชีววิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รายชื่อผู้ตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
1	รศ.ดร.ฉลาด จันทรมบัติ	การบริหารและการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2	ผศ.ดร.ลดาวัลย์ วัฒนบุตร		สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม
3	ดร.นงเยาว์ แคนสุข	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.การบริหารจัดการ การศึกษา) ม.ราชภัฏ มหาสารคาม	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ พิเศษกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อบจ.มหา สารคาม
4	ดร.สุวิทย์ วงษาไฮ	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.การบริหารจัดการ การศึกษา) ม.ราชภัฏ มหาสารคาม	ผู้อำนวยการโรงเรียนเมือง วาปีปทุม สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
5	รศ.ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม	ปร.ด. (การบริหารการ พัฒนา)	สาขาการศึกษาพิเศษ คณะ ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏมหาสารคาม

รายชื่อกลุ่มคณะทำงาน (Workshop)

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
1	ดร.ธีรวัฒน์ เขียมแสง	ปริญญาเอก การบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	รองคณบดี ฝ่ายวางแผน พัฒนาและวิจัย คณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
2	ดร.สุวิทย์ วงษาไฮ	ปริญญาเอก การบริหาร จัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองวาปี ปทุม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2
3	ดร.ทรงศักดิ์ ทุ่งจันทร์	ปริญญาเอก การบริหาร จัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	หัวหน้าอุทยานการเรียนรู้ มหาสารคาม
4	ดร.นงเยาว์ แคนสุข	ปริญญาเอก การบริหาร จัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ พิเศษ กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อบจ.มหาสาร คาม
5	นางสาวนิสากร สหัสสุขมันคง	มัธยมศึกษา	นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา เอกเคมี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง	คุณสมบัติ/ความเชี่ยวชาญ				
		1	2	3	4	5
1. รศ.ดร.กนกอร สัมปราซข์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	/	/			
2. รศ.ดร.วิมลภา อารีรัตน์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	/	/			
3 รศ.ดร.ฉลาด จันทรมสมบัติ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	/	/			
4. ว่าที่ ร.ต.ดร.ธนุ วงษ์จินดา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1			/		
5. ดร.เสนห์ คำสมหมาย	ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์			/		
6. นายพงษ์ศักดิ์ ตั้งวานิชกพงษ์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น				/	/
7. ประภาส ทองโคตร	อดีตผู้ใหญ่บ้านหนองทองคำ บ้านทุ่งโป่ง หมู่ที่ 7 อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น					/

หมายเหตุ คุณสมบัติ/ความเชี่ยวชาญ

- หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหาร และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์
- หมายถึง อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารจัดการ และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์
- หมายถึง ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
- หมายถึง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในการบริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นเป็นอย่างดี
- หมายถึง ผู้นำท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นเป็นอย่างดี

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม(Questionnaire)

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน (อาจารย์มหาวิทยาลัย, ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา, ผู้อำนวยการโรงเรียน, ครู, ผู้นำชุมชน, นักการเมืองท้องถิ่นและนิสิต/นักศึกษา)

ด้วยกระผม นายกฤษฎี ยืนสุข นักศึกษา ปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการ การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทำการวิจัย เรื่อง การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ระยะที่ 2 กำหนดแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

ระยะที่ 3 ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

ในขั้นตอนนี้กำลังดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 เพื่อให้สารสนเทศประกอบการวางแผนพัฒนาในระยะที่ 2 ต่อไป ดังนั้น จึงขอความร่วมมือจากท่าน (1.ผู้ผลิต 2. ผู้ใช้ 3.ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4. นักศึกษา) ได้โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามซึ่งมีอยู่ 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับลักษณะความเป็นความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะความเป็นความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น สิ้นสุดการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 จะได้กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญในการออกแบบการพัฒนา ตามกระบวนการ Six Sigma ในระยะที่ 2 ต่อไป

ผู้วิจัยคาดว่า การวิจัยครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาคือ ได้ครูที่ดีของท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากการพัฒนาตามกระบวนการ Six Sigma ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ทั้งต่อตัวครู นักเรียน และชุมชน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์จากท่าน ผู้ตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

กฤษฎี ยืนสุข

ผู้จัดทำ 2557

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

โสด สมรส หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช./ปวส./ อนุปริญญา

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

อื่นๆ.....

5. อาชีพ

อาจารย์มหาวิทยาลัย นิสิต/นักศึกษา

ข้าราชการครู เกษตรกร

นักการเมืองท้องถิ่น อื่นๆ

(ระบุ).....

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

คำชี้แจง : ต่อไปนี้เป็นคำถามที่เกี่ยวกับลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ขอให้ท่านพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยกับลักษณะดังกล่าวมากน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากนั้นขอได้โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ข้อละ 1 ช่อง

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านความรู้					
1.1	รู้ถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น บทบาท หน้าที่ ภารกิจการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น					
1.2	รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง					
1.3	รู้ถึงปัญหา ความต้องการตลอดจน อาชีพและความเป็นอยู่ของนักเรียนผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น					
1.4	รู้เกี่ยวกับหลักและความหมายในกิจกรรม พิธีกรรม ข้อปฏิบัติและข้อห้ามตามจารีต ประเพณีของท้องถิ่นเป็นอย่างดี					
1.5	รู้เกี่ยวกับภาษาของท้องถิ่น เพื่อการสื่อสารและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน					
1.6	รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน					
1.7	รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน					
1.8	รู้ถึงหลักการและวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทและสอดคล้องกับปัญหา วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง					
1.9	รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน					

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านความสามารถ					
2.1	สามารถสร้างทัศนคติที่ดี ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง คนในท้องถิ่น ที่มีต่อตัวครูและกระบวนการเรียนการสอน					
2.2	สามารถนำปัญหาในท้องถิ่นมาเป็นฐานในการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น					
2.3	สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของ คนในท้องถิ่นเป็นฐาน					
2.4	สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนง ต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน					
2.5	สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ ปัญหา และบริบท วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง					
2.6	สามารถนำความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต มา ประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ หลากหลาย					
2.7	สามารถใช้ภาษาท้องถิ่น สื่อสารกับนักเรียน หรือคนในท้องถิ่น เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน					
2.8	สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียน กับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี					
2.9	สามารถประยุกต์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ทั้งในและนอก ห้องเรียน เช่น การแต่งกาย หรือนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้กับ การเรียนการสอน					

ข้อที่	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม					
3.1	ศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น					
3.2	ตั้งใจจริงกับการทำงาน ทั้งการสอนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและคนในท้องถิ่น					
3.3	อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น					
3.4	เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น					
3.5	ยุติธรรมไม่อคติต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น					
3.6	นอบน้อมและถ่อมตน ทั้งต่อ ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น					
3.7	วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น					
3.8	คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น					

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

กฤษฎี ยืนสุข

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview Form)

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับ ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย ระยะที่ 1 เรื่อง แนวทางการพัฒนา และคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma แบ่ง ขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษากรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ระยะที่ 2 กำหนดแนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดย กระบวนการ Six Sigma และระยะที่ 3 ยืนยันแนวทางและประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะ ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma

ผู้วิจัยคาดว่า การวิจัยครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาคือ ได้ครูที่ดีของท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากการพัฒนาตามกระบวนการ Six Sigma ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ทั้งต่อตัวครู นักเรียน และชุมชน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์จากท่าน ผู้ตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

กฤษฎี ยืนสุข

ผู้จัดทำ 2557

ชื่อ-นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ตำแหน่ง.....
 วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์.....
 สถานที่ทำการสัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

โสด สมรส หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช./ปวส./อนุปริญญา

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

อื่นๆ.....

5. สอนสาขาวิชา

วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ

พลศึกษา ดนตรี-นาฏศิลป์

สังคมศึกษา เกษตร/อุตสาหกรรม/งานช่าง

อื่นๆ.....

6. อายุการทำงาน

น้อยกว่า 1 ปี 1 - 3 ปี

3 - 5 5 - 8 ปี

8-10 ปี มากกว่า 10 ปี

แบบประเมินแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ
Six Sigma ขั้นตอนการกำหนดกรอบสาระลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา	จำนวน/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น(คน)			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
<p>1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน</p> <p>2. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน</p> <p>3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง</p> <p>4. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาเสริม ปรับให้เข้ากับการเรียนการสอน</p> <p>5. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น</p> <p>6. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน</p> <p>7. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน</p> <p>8. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง</p> <p>9. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ จากอินเทอร์เน็ต มาปรับสอนนักเรียน โดยมองถึงปัญหาและการประกอบอาชีพเป็นฐาน</p> <p>10. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อสัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี</p> <p>11. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น</p> <p>12. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน</p>				

แนวทางการพัฒนา	จำนวน/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น(คน)			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
13. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปราบปรามดีและ เสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น 14. คิดและแก้ปัญหาของนักเรียนและ ผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์ 15. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น				

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ
Six Sigma ขั้นตอนการกำหนดประเด็น เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะ
ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา	จำนวน/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น(คน)			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จะสามารถนำมา เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน 2. รู้ถึงปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่จะ สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การสอน 3. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบ บูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็น พื้นฐาน 4. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่ เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่นตาม สภาพจริง 5. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาเสริม ปรับให้เข้ากับการเรียน การสอน 6. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนใน ท้องถิ่น 7. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นส่วน หนึ่งของการเรียนการสอน 8. สามารถเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนง ต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน 9. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบ บูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น เป็นพื้นฐาน 10. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่ เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนใน ท้องถิ่นตามสภาพจริง 11. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ จาก				

แนวทางการพัฒนา	จำนวน/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น(คน)			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
<p>อินเทอร์เน็ต มาปรับสอนนักเรียน โดยมองถึงปัญหาและการประกอบอาชีพเป็นฐาน</p> <p>12. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี</p> <p>13. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น</p> <p>14. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน</p> <p>15. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณานาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น</p> <p>16. แก้ปัญหาของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์</p> <p>17. แก้ปัญหาของผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์</p> <p>18. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น</p>				

แบบประเมินแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ
Six Sigma ขั้นตอนการกำหนดตัวชี้วัด

แนวทางการพัฒนา	จำนวน/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น(คน)			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
<p>ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนของปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่ครูสามารถอธิบาย ว่าเป็นความเชี่ยวชาญได้อย่างถูกต้อง</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ ที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน ตามสภาพจริงและสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 5 จำนวนวิธีที่ครูอธิบายเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ได้ถูกต้อง</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 6 จำนวนประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 7 จำนวนครั้งที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 8 จำนวนครั้งที่เชิญปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญ ในแขนงต่างๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 9 จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 10 จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 11 จำนวนครั้งที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่างๆ เข้ามาเสริม ในการเรียนการสอน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 12 จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม พบปะเยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี</p>				

แนวทางการพัฒนา	จำนวน/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น(คน)			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
<p>ตัวชี้วัดที่ 13 จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลาหรือ</p> <p>จำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 14 จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียนและจำนวนครั้งที่ครูสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทัน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 15 จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 16 จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหา</p> <p>ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนและระหว่างครูกับนักเรียน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 17 จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาของครูกับผู้ปกครอง</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 18 จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและนอกโรงเรียน</p>				

แบบประเมินแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ขั้นตอนการจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ Six Sigma

แนวทางการพัฒนา	จำนวน/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น(คน)			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
1. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 1 โดยกระบวนการ Six Sigma				
2. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 2 โดยกระบวนการ Six Sigma				
3. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 3 โดยกระบวนการ Six Sigma				
4. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 4 โดยกระบวนการ Six Sigma				
5. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 5 โดยกระบวนการ Six Sigma				
6. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 6 โดยกระบวนการ Six Sigma				
7. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 7 โดยกระบวนการ Six Sigma				
8. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 8 โดยกระบวนการ Six Sigma				
9. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 9 โดยกระบวนการ Six Sigma				
10. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 10 โดยกระบวนการ Six Sigma				
11. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 11 โดยกระบวนการ Six Sigma				
12. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 12 โดยกระบวนการ Six Sigma				
13. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 13 โดยกระบวนการ Six Sigma				
14. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นตามตัวชี้วัดที่ 14 โดยกระบวนการ Six Sigma				
15. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น				

แนวทางการพัฒนา	จำนวน/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น(คน)			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
ตามตัวชี้วัดที่ 15 โดยกระบวนการ Six Sigma				
16. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น				
ตามตัวชี้วัดที่ 16 โดยกระบวนการ Six Sigma				
17. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น				
ตามตัวชี้วัดที่ 17 โดยกระบวนการ Six Sigma				
18. พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น				
ตามตัวชี้วัดที่ 18 โดยกระบวนการ Six Sigma				

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นประเด็นคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ประกอบด้วย บทที่1 ภูมิหลัง บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ บทที่ 3 แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น และบทที่4 การวัดและการประเมินผล แบบประเมินที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาว่า คู่มือพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma มีความเหมาะสม (Propriety) มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ (Accuracy) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และมีประโยชน์ (Utility) มากน้อยเพียงใด

แบบประเมินคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma

แนวทางการพัฒนา	จำนวน/ร้อยละผู้แสดงความคิดเห็น(คน)			
	Propriety	Accuracy	Feasibility	Utility
1. เอกสารส่วนต้น บทที่1 ภูมิหลัง				
1.1 ปก				
1.2 คำนำ				
1.3 สารบัญ				
2. บทที่ 1 บทนำ				
2.1 ที่มาของปัญหา				
2.2 ความจำเป็นที่ต้องจัดทำคู่มือ				
2.3 แสดงแนวทางแก้ไขปัญหา				
2.4 มีข้อมูลสนับสนุน				
3. ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ				
4. แนวทางการแก้ปัญหา				
5. การวัดและการประเมินผล				
6. ภาษาที่ใช้				
7. รูปเล่ม				

ภาคผนวก ค

คู่มือแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ six sigma

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คู่มือ

คู่มือแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ Six Sigma

เอกสารนี้ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ Six Sigma

กฤษฎี ยืนสุข

ผู้จัดทำ 2559

คำนำ

“...การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคลสังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด...” (พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล 2524) (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543) ปัจจุบันการศึกษาของไทยประสบปัญหาในหลายๆ อาทิ ด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา อาทิ 1) การศึกษาสมัยใหม่ได้แยกนักเรียนออกจากชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง 2) การศึกษาดึงคนจากชนบทเข้าเมือง 3) ปัญหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับการศึกษา 4) ความเสื่อมโทรมของสถาบันครู และอีกสาเหตุที่สำคัญคือ ครู ผู้สอน เห็นได้จาก ครูมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูที่มีเปลี่ยนไป จากที่ได้กล่าวถึงปัญหาของการศึกษา ผู้จัดทำคู่มือจึงเห็นควรถึงการพัฒนาลักษณะของความเป็นครูที่ดี โดยเฉพาะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยปรับใช้วัฒนธรรมทางการบริหารจัดการการศึกษาเข้ามาแก้ปัญหานี้ อาทิ Six Sigma

Six Sigma เป็นกระบวนการปรับปรุงคุณภาพของการผลิต การบริหาร การบริการตลอดจนบุคลากร ซึ่งมีกระบวนการปรับปรุงคุณภาพ 5 ขั้นตอน คือ Define Phase, Measure Phase, Analyze Phase, Improve Phase และ Control Phase ผู้จัดทำจึงมีความสนใจในการนำกระบวนการ Six Sigma เข้ามาพัฒนาครู ให้มีลักษณะของความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยสุดท้ายแล้วจะได้ แนวทางและคู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ที่เหมาะสมกับบริบท

คู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma เล่มนี้แบ่งออกเป็น ส่วนหลักๆ ประกอบด้วย 1) ส่วนต้น 2) บทที่ 1 ภูมิหลัง 3) บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ 4) บทที่ 3 แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma 5) การวัดและการประเมินผล 6) ส่วนท้าย โดยมีวัตถุประสงค์ของการทำคู่มือเพื่อให้ครูมีลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นอย่างครบถ้วน ทำให้เกิดการช่วยเหลือกันทั้งโรงเรียนครู นักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น

ท้ายที่สุดนี้ ผู้จัดทำคู่มือ แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma กราบขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma และประเมินคู่มือการพัฒนา ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma ผู้จัดทำคู่มือฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

กฤษฎี ยืนสุข

มิถุนายน 2559

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ 1 ภูมิหลัง	1
1.1 ความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 ความสำคัญของครู	2
1.3 ครูที่ดี	2
1.4 ปัญหาทางการศึกษา	3
1.5 Six Sigma	5
บทที่ 2 ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ	6
2.1 วัตถุประสงค์การจัดทำคู่มือ	6
2.2 ขอบเขตของคู่มือ	6
2.3 คำศัพท์	7
2.4 โครงสร้าง	7
2.5 กระบวนการ Six Sigma	8
2.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 3 แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	
โดยกระบวนการ Six Sigma	9
3.1 กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	9
3.2 กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะ ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	10
3.3 แปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น(ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัด	12
3.4 การจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ Six Sigma	13

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ 4 การวัดและการประเมินผล	32
4.1 วัตถุประสงค์ของการวัดและการประเมินผล	32
4.2 วิธีวัดและการประเมินผล	32
4.3 การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง	34
4.4 แบบฟอร์มการประเมินผล สรุปลผลและติดตามผล	34
บรรณานุกรม	38

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

ภูมิหลัง

เพื่อความเป็นศิริมงคลของคู่มือฉบับนี้ ผู้จัดทำคู่มือขออันเชิญพระบรมราชาบาทที่ประทานให้แก่บัณฑิต ที่จบการศึกษา ในวาระต่างๆ โดยมีนักวิชาการได้รวบรวม อาทิ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543: 10-100) ตังพระบรมราชาบาท เกี่ยวกับการศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

ความสำคัญของการศึกษา

“...งานด้านการศึกษาเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของชาติเป็นข้อใหญ่ ตามข้อเท็จจริงที่ทราบกันดีแล้ว ระยะเวลาที่บ้านเมืองของเรามีพลเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งมีสัญญาณบางอย่างเกิดขึ้น ด้วยว่าพลเมืองของเราบางส่วนเสื่อมทรามลงไปในความประพฤติกและจิตใจ ซึ่งเป็นอาการที่น่าวิตก ถ้าหากยังคงเป็นอยู่ต่อไป เราอาจจะเอาตัวไม่รอด ปรากฏการณ์เช่นนี้นอกจากเหตุอื่นแล้ว ต้องมีเหตุมาจากการจัดการศึกษาด้วยอย่างแน่นอน เราต้องจัดงานด้านการศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น...” (พระบรมราชาบาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 12 ธันวาคม 2512)

“...การให้การศึกษาถือว่าเป็นการให้สิ่งสำคัญที่สุด เพราะเป็นการหล่อหลอมวางรูปแบบให้แก่อนุชน ทั้งทางความรู้ความสามารถ ทั้งทางจิตวิญญาณ ผู้มีหน้าที่ให้การศึกษาทุกตำแหน่งหน้าที่ จึงมีความรับผิดชอบอย่างยิ่งต่อชาติบ้านเมือง ในการสร้างพลเมืองที่ดี...” (พระบรมราชาบาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 20 มิถุนายน 2520)

“...การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคลสังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด...” (พระบรมราชาบาทพระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล 2524)

จากพระบรมราโชวาท ที่อันเชิญมานี้ แสดงให้เห็นว่าพระองค์ท่านได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะพระองค์ทรงทราบว่า อย่างเดียวที่จะทำให้ประเทศชาติอยู่รอดได้ก็คือ การให้การศึกษแก่คนในชาติ แต่การจะทำให้การศึกษาให้เข้มแข็งได้นั้น จะต้องร่วมมือกันของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกๆ ภาคส่วน โดยเฉพาะฟันเฟืองที่สำคัญอย่างยิ่ง นั่นก็คือ “ครู” เพราะครูเป็นดั่งแม่พิมพ์ที่จะคอยหล่อหลอม ถ่ายทอดทั้งความรู้ทั้งในตำราและนอกตำราเรียน เป็นแบบอย่างที่ดี งานของครูนั้นจัดเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานที่หนักมากเพราะต้องทำตลอด 24 ชั่วโมง ผู้วิจัยจึงขออัญเชิญ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงเน้นย้ำเรื่องความสำคัญของครู ดังพระบรมราโชวาทที่ว่า

ความสำคัญของครู

“...ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน แต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้จะเป็นเครื่องกำหนดของชาติในวันข้างหน้า ท่านทั้งหลายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น เมื่อท่านออกไปเป็นครู ท่านต้องพยายามทำหน้าที่ของท่านให้สำเร็จโดยสมบูรณ์...” (พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2 ธันวาคม 2508)

“...งานครูนั้นจัดเป็นงานสำคัญ เพราะเท่ากับเป็นการสร้างคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์เยาวชนในปัจจุบันเป็นเยาวชนที่อุดมไปด้วยพลังกายพลังใจ และพลังอภิปรัชญาเห็นอยากเปลี่ยนแปลง หากเขาได้รับการอบรมกล่อมเกลาที่ถูกทาง เขาเหล่านั้นจะเป็นกำลังสำคัญของบ้านเมือง ส่งเสริมให้ประเทศชาติรุ่งเรืองและมั่นคงยิ่ง...” (พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 13 พฤศจิกายน 2516)

“...อาชีพครูเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องมาแต่โบราณว่า เป็นอาชีพที่มีเกียรติ จึงควรจะได้พิจารณากันว่า เกียรติยศนั้นคืออะไร ปราชญ์ผู้หนึ่งกล่าวไว้ว่า ทุกคนควรเป็นคนที่มีความเกียรติ เพราะคนที่มีเกียรติยศนั้น คือ คนที่ไม่ตกเป็นเครื่องมือของผู้ใด ทั้งเป็นผู้ขยัน และสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน ทำตนให้เป็นที่เชื่อถือ เป็นคนกล้าและอาจหาญต่อการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบในที่ทั้งปวง...” (พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 14 พฤศจิกายน 2516)

จากพระบรมราโชวาท ที่อันเชิญมานี้ ผู้จัดทำคู่มือขอสรุปถึงความสำคัญของ ครู ว่า ครูเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ ถ้าแม่พิมพ์ดีงานที่ออกมาก็มีคุณภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้างครูที่มีคุณภาพ ตระหนักในหน้าที่ ที่สำคัญนี้งานครูจึงเป็นงานที่หนักมากเพราะการเป็นครูไม่มีเวลาในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน สอนทั้งวิชาความรู้และสอนวิชาความเป็นคนให้กับลูกศิษย์ เมื่องานของครูมีมาก ตัวครูเองจำเป็นจะต้องเป็นครู ที่ดีทั้งด้านความรู้และต้องมีคุณธรรมจริยธรรมที่ครบถ้วนด้วย ดังพระบรมราโชวาท ที่ให้ไว้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีของครู โดยตรัสว่า

ครูที่ดี

“...ในฐานะที่ต้องออกไปทำหน้าที่เป็นครูของผู้อื่น ท่านจำจะต้องสร้างสมรรถนะต่าง ๆ ให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น และรู้จักวางตัวให้สมกับเป็นผู้มีหน้าที่สั่งสอนและอบรมเยาวชน ควรจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและช่วยกันขจัดปัญหาเยาวชนให้หมดสิ้นไปโดยเร็ว และส่งเสริมให้เยาวชนเป็นคนที่มีสัมมาชีพและความประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังในการที่จะสร้างประเทศชาติต่อไป...” (พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 29 ธันวาคม 2502)

“...ถ้าครูไม่ห่วงประโยชน์ที่ควรจะห่วง หันไปห่วงอำนาจ ห่วงตำแหน่ง ห่วงสิทธิ์ และห่วงรายได้กันมากเข้า ๆ แล้ว จะเอาจิตใจที่ไหน มาห่วงความรู้ ความดี ความเจริญของเด็ก ความห่วงในสิ่งเหล่านั้น ก็จะค่อย ๆ บั่นทอนทำลายความเป็นครูไปจนหมดสิ้น จะไม่มีอะไรเหลือไว้ พอที่ตัวเองจะภาคภูมิใจ หรือผูกใจใครไว้ได้ ความเป็นครูก็จะไม่มีค่าเหลืออยู่ให้เป็นที่เคารพบูชาอีกต่อไป...”

(พระราชดำรัสแก่ครูอาวุโส ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ วันเสาร์ ที่ 21 ตุลาคม 2521)

“...ครูที่แท้จริงนั้นต้องเป็นผู้ทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและอดุสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดทน และอดกลั้น สำรวม ระวังความประพฤติปฏิบัติของตน ให้อยู่ในระเบียบ แบบแผนที่ดีงาม รวมทั้งต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ วางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ...” (พระราชดำรัส พระราชทานแก่ครูอาวุโส 28 ตุลาคม 2523)

จากพระบรมราโชวาท ที่เกี่ยวกับการศึกษาและครู ผู้ทำวิจัยจึงขอสรุป ดังนี้ ครู เป็นบุคคลสำคัญ ที่จะทำหน้าที่ในการผลิตบุคลากรที่เป็นกำลังที่ดีของชาติ การที่บุคคลจะทำหน้าที่เป็นครู จึงต้องเป็นบุคคลที่เหนือกว่าคนทั่วไป มีลักษณะและองค์ประกอบที่ครบถ้วน ซึ่งประกอบไปด้วยหลักวิชาการที่ถูกต้องแน่นยำ รวมถึงความดีและความเอื้ออารี ปรารถนาที่จะถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้มี

ความรู้ ทำให้กำลังของชาติเป็นคนที่มีความรู้ มีความพร้อมทั้งความดีและสติปัญญา ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

ปัญหาทางการศึกษา

ในศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก เพราะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และเทคโนโลยี แต่การจัดการศึกษาของไทยยังไม่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงจึงส่งผลให้เกิดปัญหาในหลายๆ โดยมีนักคิดและนักการศึกษาทั้งชาวไทยและต่างประเทศ อาทิเช่น พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) อ้างถึงโดย (รุ่ง แก้วแดง, 2544: 31-37) อธิบายว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาด้านการศึกษา ดังนี้

- 1) การศึกษาสมัยใหม่ได้แยกนักเรียนออกจากชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง
- 2) การศึกษาดึงคนจากชนบทเข้าเมือง
- 3) ปัญหาความไม่เสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา
- 4) ปัญหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับการศึกษา
- 5) ความเสื่อมโทรมของสถาบันครู
- 6) ความเสื่อมโทรมทางคุณธรรมจริยธรรม
- 7) ไม่มีจุดหมายการศึกษาอย่างชัดเจน

ธรรมนันทิกา แจ่มสว่าง (2555: 56) ได้พูดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่กล่าวว่า ภูมิความรู้ดั้งเดิมยังสามารถตอบสนองต่อผู้คนและชุมชนได้แม้รูปแบบจะเปลี่ยนแปลงไป ถ้าเกิดเราลึกลงไปถึงตัวหลักคิดหรือปรัชญาจะเห็นว่าทันสมัยตลอดเวลา จะเห็นได้ว่าไม่ว่ายุคยุคทุกสมัยครูยังเป็นคนที่มีความสำคัญเป็นชนอย่างมาก โดยปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ครูจึงต้องหาความรู้อยู่ตลอดเวลาเป็นผู้สนับสนุนที่ดีแก่นักเรียนและเชื่อมโยงแหล่งความรู้ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ดังเช่นแนวคิดของนักการศึกษาที่ว่า ครูจึงเป็นปัจจัยหลักที่จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งรวมถึงการเชื่อมโยงระบบการศึกษา กับ

- 1) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงกับศาสนา
- 3) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงกับศิลปวัฒนธรรม
- 4) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงกับการกีฬา
- 5) ระบบการศึกษาเชื่อมโยงประเภทต่างๆ เข้าด้วยกัน

เกษม วัฒนชัย (2546: 3-12) ซึ่งสิ่งที่ครูต้อง ตระหนัก คือทำให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม การทำงานเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ปรับแนวคิดจากการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาในยุคใหม่จึงต้องปรับคือ

- 1) ปรับให้มีรูปแบบที่หลากหลาย
- 2) มีความยืดหยุ่นและคล่องตัว
- 3) ตอบสนองความต้องการและศักยภาพของ คน ชุมชน
- 4) ใช้แหล่งทรัพยากรในห้องเรียนมากขึ้น
- 5) เน้นประโยชน์นักเรียนเป็นหลัก ดี เก่ง มีความสุข
- 6) ครูต้องปรับเปลี่ยนระบบการสอน
- 7) กระจายอำนาจให้สถานศึกษาท้องถิ่น โดยกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้อง

กับความถนัด ผิดทักษะกระบวนการคิด สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา ตลอดชีวิต เน้นทักษะการเรียนรู้ขั้นที่สูงขึ้น โดยเฉพาะทักษะการประเมินค่า จะถูกแทนที่โดยทักษะการนำเอาความรู้ใหม่ไปใช้อย่างสร้างสรรค์ เช่น การเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง เน้นการศึกษาตลอดชีวิต ด้วยวิธีการสอนที่มีความยืดหยุ่น มีการกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนมีความคิด ตลอดจนแสวงหาการเรียนรู้แม้จะจบการศึกษาออกไป สิ่งเหล่านี้จึงเรียกว่าการเรียนรู้เพื่อให้เกิดสติปัญญาอย่างแท้จริง เพราะสติปัญญาคือตัวที่จัดความสัมพันธ์ของชีวิตให้เกิดความสมดุลระหว่างตนเองกับครอบครัว ตนเองกับชุมชน ตนเองกับสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีพื้นฐานของคุณธรรม (สุรินทร์ กิจนิตย์ชีว์, 2539: 139-149) สอดคล้องกับ ดร.ดิเรก พรสีมา (2552) ที่กล่าวไว้ว่า “ปัญหาหนึ่งอาจเป็นเพราะตัวป้อนเข้าของระบบการผลิตครู โดยเฉพาะนักเรียนที่จบ ม.6 และสมัครเข้าเรียนครู มีคุณภาพต่ำ นักเรียนชั้นเยี่ยมของประเทศที่จบ ม.6 แล้วสมัครเข้าเรียนครูมีจำนวนน้อยมาก หรืออาจไม่มีเลย ดังนั้นคุณภาพของนักเรียนครู จึงเป็นปัญหาสำคัญยิ่งของระบบการผลิตครู อีกทั้งคุณภาพของคณาจารย์คณะครุศาสตร์ก็เป็นอีกหนึ่งอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตครุศาสตร์เช่นกัน เพราะมีเพียงคณาจารย์ของคณะครุศาสตร์ไม่กี่คนที่เคยเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นเยี่ยมของประเทศ” และบางสาขาวิชามีนักศึกษาที่จบออกไปเกินความต้องการ แต่บางสาขาวิชาไม่พอกับความต้องการ ตลอดจนสถาบันที่ผลิตครูไม่สามารถปรับให้เข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์

จากที่ได้กล่าวถึงปัญหาของการศึกษา นักการศึกษาหลายๆ ได้ลงความเห็นเป็นแนวทางเดียวกัน ว่าปัญหาหนึ่งที่สำคัญมากคือ ปัญหาที่เกิดจากครู ซึ่งปัจจุบันนักศึกษาที่เลือกคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ ไม่ได้เลือกเพราะใจรักหรือเลือกเป็นอันดับแรก แต่เลือกเป็นอันดับท้ายๆ

โดยเลือกเพราะกลัวไม่มีที่เรียนทำให้ไม่ได้มีใจรักที่จะเป็นครูตั้งแต่แรก ทำให้ลักษณะบางประการของครูที่ดีได้ขาดหายไป ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาลักษณะของความเป็นครูที่ดี โดยเฉพาะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยอาจปรับใช้นวัตกรรมทางการบริหารจัดการการศึกษาเข้ามาแก้ปัญหา นี้ อาทิ Six Sigma, Balanced Scorecard (BSC), Total Quality Management (TQM) เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะปรับใช้ กระบวนการ Six Sigma จึงขอเสนอ หลักทฤษฎีของการบริหารพอสังเขป ดังนี้

Six Sigma

Six Sigma (σ) เป็นอักษรกรีกโบราณ ในทางสถิติใช้แทนความหมายระดับความผันแปรของกระบวนการ หรือเรียกเป็นภาษาวิชาการว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S , S.D.) Six Sigma กำเนิดขึ้นในภาคอุตสาหกรรม เป็นกลยุทธ์ของฝ่ายบริหารที่นำมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพให้เกิดขึ้นภายในองค์กร โดยมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานและการจัดการที่เหมาะสม เพื่อสามารถตอบสนองต่อความพึงพอใจของลูกค้าและลดความสูญเสีย ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงกระบวนการของ Six Sigma ไว้หลายท่าน โกลด์ ดีคิลธรรม (2547) และ ศิริ ถิอาสนา (2557) ได้แบ่งกระบวนการเป็น 5 ขั้นตอนใหญ่ (phase) คือ DMAIC : Define Phase, Measure Phase, Analyze Phase, Improve Phase และ Control Phase พร้อมกันนี้ Alejandro J. Rojas (2008) ที่ได้ทำการวิจัย โดยนำหลักการของกระบวนการ Six Sigma มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนของเด็กนักเรียน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยกระบวนการ Six Sigma จะทำให้ทราบความต้องการของนักเรียนมากที่สุด โดยมีขั้นตอนการพัฒนา คือ 1) Define Performance Goals การหาเป้าหมาย คือ ความต้องการของนักเรียน 2) Measure Current Performance เป็นการวัดโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก 3) Analyze Data เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้เชี่ยวชาญ 4) Improve Processes เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน อาทิ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน การจัดสรรทรัพยากรที่มีคุณภาพ การพัฒนาระบบเว็บไซต์ และการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ขนาดเล็ก 5) Control เป็นขั้นตอนในการควบคุมเพื่อรักษาให้มีประสิทธิภาพที่ต่อเนื่อง

ผู้จัดทำมีแนวโน้มอย่างยิ่งว่ากระบวนการ Six Sigma จะช่วยพัฒนาครู ให้มีลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นอย่างครบถ้วน เล็งเห็นถึงความสำคัญของวิชาชีพครู มีทัศนคติที่ถูกต้องสำหรับครู สร้างการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เข้ากับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง (life in the real world) เน้นการศึกษาตลอดชีวิต (lifelong learning) ด้วยวิธีการสอนที่มีความยืดหยุ่น

(flexible in how we teach) และเป็นการเรียนรู้ร่วมกันของทั้งผู้เรียนและผู้สอนอย่างมีความสุข โดยใช้กระบวนการ Six Sigma ที่มี 5 ขั้นตอน คือ Define Phase: D :ขั้นตอนการระบุกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมาย Measure Phase : M : สร้างเครื่องมือและการวัด Analyze Phase : A : วิเคราะห์ข้อมูล Improve Phase : I : การพัฒนาคุณลักษณะ Control Phase : C : ติดตาม ประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะได้ผลลัพธ์ที่ดีตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ

วัตถุประสงค์การจัดทำคู่มือ

คู่มือฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อ พัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ six sigma เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

ขอบเขตของคู่มือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

- กระบวนการ six sigma

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

- ผู้ใช้ คู่มือฉบับนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้าหมวดต่างๆ
- ผู้ประเมิน ควรต้องมีอย่างน้อย 3 หน่วยงาน คือ
 - 1) ประธานกรรมการสถานศึกษา
 - 2) ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 3) ผู้นำท้องถิ่น
- ผู้ถูกประเมิน คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานะนั้นๆ

ขอบเขตด้านเวลาและสถานที่

- ด้านเวลา ระยะเวลาที่เหมาะสมในการพัฒนาขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละสถานที่แต่ไม่ควรต่ำกว่า 1 ภาคการศึกษา
- ด้านสถานที่ คือโรงเรียนและท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งจะมีขนาดที่เหมาะสมไม่ใหญ่และเล็กจนเกินไป

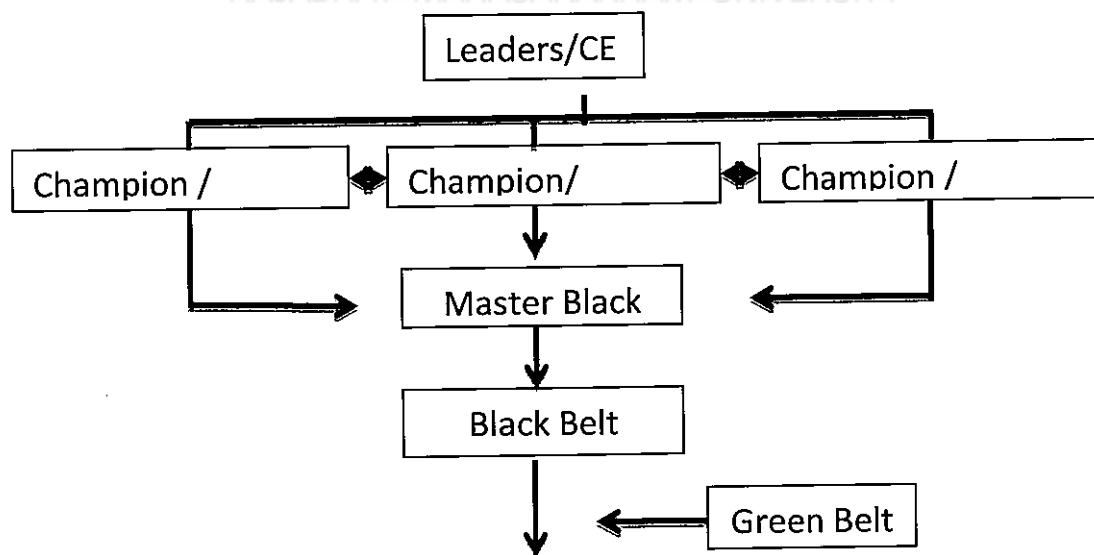
คำศัพท์

เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจในคู่มือฉบับนี้ ผู้จัดทำคู่มือขอเสนอ คำศัพท์ที่จำเป็น ไว้ในตาราง ดังนี้

คำศัพท์	หน้าที่
Leaders	ผู้บริหารโรงเรียน (วางเป้าหมายหรือกลยุทธ์ขององค์กร)
Champion / Sponsors	รองผู้บริหารโรงเรียน (มีหน้าที่ในการอนุมัติเงื่อนไข หรือข้อเสนอต่างๆ ในโครงการ และจะต้องเป็นผู้สร้างแรงจูงใจร่วมถึงเป็นผู้ดูแลกำกับ)
Master Black Belt	หัวหน้าหมวดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการ (มีหน้าที่สอนและตรวจสอบ ให้การอบรมแก่ผู้จัดการโครงการ ตลอดจนเป็นผู้ให้ข้อคิดเห็นแก่ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับ Six Sigma)
Black Belt	ครูผู้ที่จะทำโครงการ (เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในโครงการ Six Sigma)
Green Belt	ครู/นักศึกษาฝึกประสบการณ์ (ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ)

โครงสร้างของกระบวนการ Six Sigma

จากที่ได้กล่าวถึงศัพท์ของกระบวนการ Six Sigma ผู้จัดทำคู่มือขอเสนอโครงสร้างอย่างง่ายของกระบวนการ Six Sigma ในคู่มือเล่มนี้ เพื่อที่จะเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น ในขั้นตอนการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ภาพแสดงโครงสร้าง ของกระบวนการ Six Sigma

ที่มา: กฤษฎี ยืนสุข (2559)

กระบวนการ Six Sigma

กระบวนการ Six Sigma	การประยุกต์ความหมายเพื่อใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้
D : Define Phase	การอธิบายรายละเอียดต่างๆ อาทิ เป้าหมายของการพัฒนา ขอบเขตต่างๆ ทั้งสถานที่ ระยะเวลา ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่การอธิบายความหมายของคำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน
M : Measure Phase	หมายถึงการวัด โดยอธิบายถึงวิธีการวัด กำหนดตัวชี้วัดของกระบวนการ ใช้เครื่องมือใดในการวัด วิธีการเก็บตัวอย่าง ทำการเก็บ ใช้ระยะเวลาเท่าใดในการเก็บข้อมูล ใครเป็นผู้เก็บ ผู้ให้ข้อมูล ตลอดจนสถานที่ใดที่ใช้
A : Analyze Phase	หมายถึงการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล โดยมีการกำหนดเกณฑ์ที่ผ่าน อาทิ จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน หรือสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทันอันเนื่องมาจากที่บ้านมีปัญหา จนส่งผลต่อการเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ในการผ่าน ว่า 1 ปีการศึกษาครูจะต้องทำกี่ครั้ง
I : Improve Phase	หมายถึงการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ตามลักษณะที่ต้องการจะทำการพัฒนา โดยใช้รูปแบบการพัฒนาต่างๆ ตั้งแต่คัดเลือกวิธีการ องค์กรความรู้และผู้มี ความรู้เข้ามาช่วยพัฒนา
C : Control Phase	การควบคุม เป็นการพยายามที่จะควบคุมรักษาระดับคุณภาพของลักษณะ ความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นที่เราทำการพัฒนาหรือการปรับปรุงแล้วให้คงอยู่ ในระดับที่น่าพอใจหรืออดสิ่งที่ไม่ต้องการให้น้อยลงกว่าเดิม โดยอาจจะต้องมี การปรับปรุงเครื่องมือหรือแผนปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้คู่มือการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ที่เหมาะสมกับบริบทที่จะนำไปปรับใช้ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของครู ในการพัฒนาการเรียนการสอนและมีส่วนร่วมในท้องถิ่น
2. เกิดการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและคนในท้องถิ่น ทำให้แหล่งเรียนรู้ชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน
3. เป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม เช่น การเพิ่มตัวชี้วัดในประเด็นอื่น ๆ หรือเป็นต้นแบบในการนำกระบวนการ Six Sigma เพื่อสร้างคู่มือ พัฒนาศาสตร์สาขาอื่น ๆ อาทิ ในด้านการแพทย์และการบริการต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

โดยกระบวนการ Six Sigma

แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ประกอบด้วย

- กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
- กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
- แปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น(ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัด
- การจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกรอบ กระบวนการ Six Sigma

โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น โดยกระบวนการ Six Sigma ดังต่อไปนี้

กรอบสาระของลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น 3 ด้านหลัก	องค์ประกอบลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านความรู้	รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปรัชญาชาวบ้าน ในแขนงต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
	รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
	รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง
	รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน
	รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น
ความสามารถ	สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเชิฐปรัชญาชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
	สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น 3 ด้านหลัก	องค์ประกอบลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
	สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง
	สามารถนำความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน
	สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี
คุณธรรมจริยธรรม	ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น
	อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน
	เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณาดิและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น
	คิดและแก้ปัญหาของนักเรียนและผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์
	วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

กำหนดประเด็นเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
ด้านความรู้

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นหลัก)	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย)
1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	1.1 รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน 1.2 รู้ถึงปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
2. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	2. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นหลัก)	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย)
4. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน	4. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน
5. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น	5. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น

ด้านความสามารถ

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น(ประเด็นหลัก)	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น(ประเด็นย่อย)
1. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	1.1 สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน 1.2 สามารถเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน
2. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	2. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
3. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	3. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง
4. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน	4. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ อาทิ จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน
5. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี	5. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี

ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นหลัก)	ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย)
1. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น	1.ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น
2. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน	2. อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็น อุปสรรคต่อการเรียนการสอน
3. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและ เสียสละ ต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	3. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละต่อ นักเรียนผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น
4. คิดและแก้ปัญหาของนักเรียนและผู้ปกครอง อย่างสร้างสรรค์	4.1 แก้ปัญหาของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ และ ประนีประนอม 4.2 แก้ปัญหาของผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์ และ ประนีประนอม
5. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้ สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	5. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้ สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

แปลงลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย) ให้อยู่ในรูปตัวชี้วัด

ด้านความรู้

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น(ประเด็นย่อย)	ตัวชี้วัดสำหรับพัฒนาแนวทาง
1.1 รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จะสามารถนำมาเป็น ส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	1. จำนวนของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ครูสามารถอธิบายได้ อย่างถูกต้อง
1.2 รู้ถึงปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่สามารถ นำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	2. จำนวนของปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่ครู สามารถอธิบาย ลักษณะความเชี่ยวชาญ ได้อย่างถูกต้อง
2. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน	3. จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ ที่ครูสามารถ อธิบายได้อย่างถูกต้อง
3. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับ บริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	4. จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการ สอน ตามสภาพจริงและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนใน ท้องถิ่น
4. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมา เสริม ปรับให้เข้ากับการเรียนการสอน	4. จำนวนวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ได้ถูกอย่างต้อง
5. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น	6. จำนวนประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ที่ครู สามารถอธิบายลักษณะได้อย่างถูกต้อง

ความสามารถ

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นย่อย)	ตัวชี้วัดสำหรับพัฒนาแนวทาง
1.1 สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	7. จำนวนครั้งที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
1.2 สามารถเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	8. จำนวนครั้งที่เชิญปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญในแขนงต่างๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน
2. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	9. จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
3. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ตามสภาพจริง	10. จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
4. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ จากอินเทอร์เน็ต มาปรับสอนนักเรียน โดยมองถึงปัญหาและการประกอบอาชีพเป็นฐาน	11. จำนวนครั้งที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่างๆ เข้ามาเสริมในการเรียนการสอน
5. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อสัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี	12. จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม พบปะเยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น

ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นหลัก)	ตัวชี้วัดสำหรับพัฒนาแนวทาง
1. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น	13. แยกออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ 2) จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลา 3) จำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน
2. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน	14. แยกออกเป็น 2 ตัวชี้วัดคือ 1) จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน 2) จำนวนครั้งที่ครูสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทัน
3. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	15. จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น (ประเด็นหลัก)	ตัวชี้วัดสำหรับพัฒนาแนวทาง
4.1 แก้ปัญหาของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์	16. จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาของนักเรียน แยกออกเป็น 2 ตัวชี้วัด คือ 1) แก้ปัญหา ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน 2) แก้ปัญหา ระหว่างครูกับนักเรียน
4.2 แก้ปัญหาของผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์	17. จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาของครูกับ ผู้ปกครอง
5. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้ สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	18. จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและ นอกโรงเรียน

การจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัดตามกระบวนการ Six Sigma

เมื่อแปลประเด็นให้อยู่ในรูปของตัวชี้วัด ทั้ง 18 ตัวชี้วัดแล้ว จัดเข้ากรอบ

กระบวนการ Six Sigma คือ

- 1) Define=D
- 2) Measure=M
- 3) Analyze=A
- 4) Improve=I
- 5) Control Phase=C

ผลของการดำเนินการงาน ปรากฏดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนของภูมิปัญญาท้องถิ่นแขนงต่างๆ ที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	ภูมิปัญญาท้องถิ่นในที่นี้ หมายถึง ความรู้ประสบการณ์ของคนในท้องถิ่น นั้นๆ ซึ่งได้รับอบรมสั่งสม ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษและการศึกษาหรือเป็นความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรงของตนเอง ซึ่งได้เรียนรู้จากการ ทำงาน ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถแบ่งได้เป็นด้านต่างๆ 1. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม เช่น การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม 2. ภูมิปัญญาด้านคหกรรม เช่น ความสามารถด้านอาหารพื้นบ้าน บายศรี

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	<p>3. ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม เช่น การก่อสร้าง โบสถ์ ศาลา เครื่องจักสาน ต่างๆ</p> <p>4. ภูมิปัญญาด้านสาขาสาธารณสุข เช่นคือ ความรู้ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ</p> <p>5. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม เช่น การแต่ง วรรณกรรมพื้นบ้าน หรือแม้แต่พิธีกรรมต่างๆ เช่น หมอสูตรขวัญ นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน</p>
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบ</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : แจกแจงวิธีการที่ครูอธิบายถึงภูมิปัญญาของท้องถิ่นว่ามีอะไรบ้างที่สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนได้อย่างทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อยู่รอบๆตัวจนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : สามารถอธิบายถูกต้อง 5 แขนงของภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนของปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่ครูสามารถอธิบาย ถึงความเชี่ยวชาญ ได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>ปราชญ์ชาวบ้าน ในที่นี้หมายถึง บุคคลผู้เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จแก้ปัญหาและสามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าจากอดีตกับปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม บทบาทและภารกิจของปราชญ์ชาวบ้าน จึงเป็นการนำภูมิปัญญาไปใช้แก้ปัญหา และการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบัน อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านเกษตรกรรม คือผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม 2. ด้านคหกรรม คือผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เช่นอาหารพื้นบ้าน อาหารประจำท้องถิ่น และงานช่าง งานประดิษฐ์ต่างๆ 3. ด้านศิลปกรรม คือ มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ดนตรี 4. ด้านสาธารณสุข คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถมีประสบการณ์ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบ เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : แจกแจงจำนวนของปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ อธิบายถึงความเชี่ยวชาญ และวิธีการถ่ายทอดความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน ได้อย่างถูกต้อง เกณฑ์การประเมิน : อธิบายถูกต้อง 5 ท่าน</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน 5. การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่ท้องถิ่นจัดขึ้น

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน
โดยที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน ในที่นี้หมายถึง กระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้แก่ผู้เรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันและเกิดเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พบโดยทั่วไปมีอยู่ 4 แบบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการแบบสอดแทรก เช่น การนำความรู้ของท้องถิ่นเข้ามาแทรกในเนื้อหาวิชาที่สอน 2. การบูรณาการแบบขนาน เช่น การเชิญผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาช่วยให้ความรู้กับนักเรียน 3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การเรียนรู้จากที่อื่นหรือแหล่งอื่นมาปรับใช้ให้เข้ากับท้องถิ่นของตัวเอง อาทิ ความรู้ด้านการเกษตร 4. การบูรณาการแบบข้ามวิชา การเรียนรู้แบบผสมผสานเช่นการเชิญปราชญ์ชาวบ้านในหลายๆด้านมาให้ความรู้ในรายวิชาเดียว
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบ</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Analyze=A	คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนวิธีการสอนแบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน โดยที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง เกณฑ์การประเมิน : อธิบายวิธีการสอน ถูกต้อง 5 วิธี
Improve=I	การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนครั้งที่ครู สามารถอธิบายถึงวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน ในที่นี้หมายถึง กระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้แก่ผู้เรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันและเกิดเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ในการเรียนจำเป็นต้องมี คือ ตัวชี้วัดที่เหมาะสม จึงจะวัดออกมาเป็นผลการเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม การประเมินผลที่ควรมีขอบเขตกว้างขวาง และมีวิธีการที่หลากหลาย เพื่อที่จะวัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการวัดผลการเรียนการสอนมีหลายอย่าง เริ่มตั้งแต่การสังเกตไปจนถึง การทดสอบ ซึ่งพอจะจำแนกได้เป็น

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ 1. การวัดโดยใช้การทดสอบ (Testing Technique) 2. การวัดโดยไม่ใช้การทดสอบ (Non-testing Technique)
Measure=M	วิธีการ : การถาม-ตอบ เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน
Analyze=A	คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครู สามารถอธิบายถึงวิธีการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริงและ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ได้อย่าง ถูกต้อง เกณฑ์การประเมิน : อธิบายวิธีการวัดผลและประเมินผลถูกต้อง 5 วิธี
Improve=I	การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 5 จำนวนวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่ครูสามารถอธิบายได้ถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ หมายถึง ความรู้ที่นอกเหนือจากตำราเรียนที่ใช้สอนในรายวิชา เช่น ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่างๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม เช่น การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม 2. ภูมิปัญญาด้านคหกรรม คือผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ด้านอาหาร ทั้งรสชาดีอร่อย คุณค่าด้านโภชนาการ วัสดุที่มีในท้องถิ่น ตลอดจนสามารถผลิตเป็นสินค้าจำหน่าย 3. ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม คือ มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เรื่องการก่อสร้างอาคาร บ้านเรือน โบสถ์ ศาลา เครื่องจักสานต่างๆ งานประดิษฐ์ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ บายศรี การแต่งลวดลายบนแผ่นผ้า ดนตรี นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน 4. ภูมิปัญญาด้านสาขาสาธารณสุข คือ มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ 5. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม คือ มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการแต่ง วรรณกรรมพื้นบ้าน และภูมิปัญญาในด้านอื่นๆ อาทิ พิธีกรรมต่างๆ เช่น หมอสูตรขวัญ
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบ</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่ครูสามารถอธิบายได้ถูกต้อง</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 วิธี</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	5. การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่ท้องถิ่นจัดขึ้น
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 6 จำนวนของประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>ประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ในที่นี้หมายถึง ขนบธรรมเนียมแบบแผน สามารถแยก ออกได้เป็น ขนบ มีความหมายว่า ระเบียบแบบอย่าง ธรรมเนียมมีความหมายว่า ที่นิยมใช้กันมา และเมื่อนำมารวมกัน ก็มีความหมายว่า ความประพฤติที่คนส่วนใหญ่ ยึดถือเป็นแบบแผน และได้ทำการปฏิบัติสืบทอดกันมา จนเป็นต้นแบบที่จะให้ คนรุ่นต่อไป ได้ประพฤติปฏิบัติตามกัน</p> <p>ประเพณีแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.จารีตประเพณี หรือกฎศีลธรรม หมายถึง สิ่งซึ่งคนใดสังคมหนึ่งยึดถือและปฏิบัติกันมา อย่างต่อเนื่องและมั่นคง 2.ขนบประเพณี หมายถึง ระเบียบแบบแผนที่สังคมได้กำหนดไว้แล้วปฏิบัติต่อกันมา ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทางตรง 3.ธรรมเนียมประเพณี หมายถึง ประเพณีเกี่ยวกับเรื่องธรรมดาสมาคมที่ทุกคนควรทำไม่มี ระเบียบแบบแผนเหมือนขนบประเพณี หรือมีความผิดถูกเหมือนจารีตประเพณี เป็นแนวทางในการ <p>วัฒนธรรมของท้องถิ่น หมายถึง วัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นมีมากมายและครอบคลุมการดำเนินชีวิตทุกด้านของผู้คนที่อาศัยในท้องถิ่นแห่งนั้นๆ ทั้งทางด้านอาหาร เครื่องแต่งกาย ที่อยู่อาศัย ศิลปะ ศาสนา และลัทธิความเชื่อ ยา รักษาโรค ประติมากรรมหัตถกรรม และการดำรงชีวิตตามสภาพแวดล้อม</p>
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบ</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน
Analyze=A	คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนของประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่สำคัญ ที่ครู สามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง เกณฑ์การประเมิน : อธิบายประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นถูกต้อง 5 อย่าง
Improve=I	การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

2.5.2 ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านความสามารถ

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตัวชี้วัดที่ 7 จำนวนครั้งที่ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	ภูมิปัญญาท้องถิ่นในที่นี้ หมายถึง ความรู้ประสบการณ์ของคนในท้องถิ่น นั่นๆ ซึ่งได้รับอบรมสั่งสม ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษและการศึกษาหรือเป็นความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ตรงของตนเอง ซึ่งได้เรียนรู้จากการทำงาน ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถแบ่งได้เป็นด้านต่างๆ 1. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม เช่น การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม 2. ภูมิปัญญาด้านคหกรรม เช่น ความสามารถด้านอาหารพื้นบ้าน บายศรี 3. ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม เช่น การก่อสร้าง โบสถ์ ศาลา เครื่องจัก

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	<p>สานต่างๆ</p> <p>4. ภูมิปัญญาด้านสาขาสาธารณสุข เช่นคือ ความรู้ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ</p> <p>5. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม เช่น การแต่ง วรรณกรรมพื้นบ้าน หรือแม้แต่พิธีกรรมต่างๆ เช่น หมอสูตรขวัญ นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน</p>
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครูนำหลักการ วิธีการ ตัวอย่าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน 5. การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่ท้องถิ่นจัดขึ้น
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 8 จำนวนครั้งที่เชิญปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญ ในแขนงต่าง ๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>ปราชญ์ชาวบ้าน ในที่นี้หมายถึง บุคคลผู้เป็นเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน และนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จแก้ปัญหาและสามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าจากอดีตกับปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม บทบาทและภารกิจของปราชญ์ชาวบ้าน จึงเป็นการนำภูมิปัญญาไปใช้แก้ปัญหา และการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบัน อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านเกษตรกรรม คือผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่สวนผสม 2. ด้านคหกรรม คือผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เช่นอาหารพื้นบ้าน อาหารประจำท้องถิ่น และงานช่าง งานประดิษฐ์ต่างๆ 3. ด้านศิลปกรรม คือ มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ดนตรี 4. ด้านสาธารณสุข คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถมีประสบการณ์ด้านการใช้ยาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครูและปราชญ์ชาวบ้าน สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่เชิญปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญ ในแขนงต่างๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 9 จำนวนวิธีการที่ครูสามารถ จัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน ในที่นี้หมายถึง กระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้แก่ผู้เรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันและเกิดเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน</p> <p>การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พบโดยทั่วไปมีอยู่ 4 แบบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบูรณาการแบบสอดแทรก เช่น การนำความรู้ของท้องถิ่นเข้ามาแทรกในเนื้อหาวิชาที่สอน 2. การบูรณาการแบบขนาน เช่น การเชิญผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้านเข้ามาช่วยให้ความรู้กับนักเรียน 3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การเรียนรู้จากที่อื่นหรือแหล่งอื่นมาปรับใช้ให้เข้ากับท้องถิ่นของตัวเอง อาทิ ความรู้ด้านการเกษตร 4. การบูรณาการแบบข้ามวิชา การเรียนรู้แบบผสมผสานเช่นการเชิญปราชญ์ชาวบ้านในหลายๆด้านมาให้ความรู้ในรายวิชาเดียว
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู ปราชญ์ชาวบ้าน และคนในท้องถิ่น</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนวิธีการที่ครูสามารถ จัดการเรียนการสอน</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	แบบบูรณาการโดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน เกณฑ์การประเมิน : อธิบายวิธีการสอน ถูกต้อง 5 วิธี
Improve=I	การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 10 จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริงวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน ในที่นี้หมายถึง กระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้แก่ผู้เรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันและเกิดเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ในการเรียนจำเป็นต้องมี คือตัวชี้วัดที่เหมาะสม จึงจะวัดออกมาเป็นผลการเรียนที่ถูกต้องเหมาะสม การประเมินผลที่ควรมีขอบเขตกว้างขวาง และมีวิธีการที่หลากหลาย เพื่อที่จะวัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการวัดผลการเรียนการสอนมีหลายอย่าง เริ่มตั้งแต่การสังเกตไปจนถึง การทดสอบ ซึ่งพอจะจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ 1. การวัดโดยใช้การทดสอบ (Testing Technique)

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	2. การวัดโดยไม่ใช้การทดสอบ (Non-testing Technique)
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู ปรมาจารย์ชาวบ้าน และคนในท้องถิ่น</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ตามสภาพจริง</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปรมาจารย์ชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 11 จำนวนครั้งที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ เข้ามาเสริมในการเรียนการสอน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ หมายถึง ความรู้ที่นอกเหนือจากตำราเรียนที่ใช้สอนในรายวิชา เช่น ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่างๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภูมิปัญญาด้านเกษตรกรรม เช่น การทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ประมง ทำไร่นาสวนผสม

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	<p>2. ภูมิปัญญาด้านคหกรรม คือผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ด้านอาหาร ทั้งรสชาติอร่อย คุณค่าด้านโภชนาการ วัสดุที่มีในท้องถิ่น ตลอดจน สามารถผลิตเป็นสินค้าจำหน่าย</p> <p>3. ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม คือ มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เรื่องการก่อสร้างอาคาร บ้านเรือน โบสถ์ ศาลา เครื่องจักสานต่าง ๆ งานประดิษฐ์ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ บายศรี การแต่งลวดลายบนแผ่นผ้า</p> <p>4. ภูมิปัญญาด้านสาขาสาธารณสุข คือ ความรู้ ความสามารถมีประสบการณ์ ด้านการเข้ายาสมุนไพร การรักษาโรคแผนโบราณ</p> <p>5. ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม คือ มีความรู้ ความสามารถ มี ประสบการณ์ในการแต่ง วรรณกรรมพื้นบ้าน และภูมิปัญญาในด้านอื่นๆ อาทิ พิธีกรรมต่างๆ เช่น หมอสูตรขวัญดนตรี นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน</p>
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู ปรชาญชาวบ้าน และคนในท้องถิ่น</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่างๆที่แปลกใหม่ เข้า มาเสริมในการเรียนการสอน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ปรชาญชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ</p> <p>กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 12 จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม พบปะเยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>กิจกรรมชุมชน หมายถึงกิจกรรมที่ทางชุมชนหรือท้องถิ่น จัดขึ้น อาทิ การทำบุญประจำหมู่บ้าน ลอยกระทง แห่นาค พิธีกรรม แบ่งออกเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พิธีกรรมทางศาสนา เช่น พิธีรักษาศีลอุโบสถ ฯลฯ การบวชเณร (การบรรพชา) และการบวชพระ (การอุปสมบท) พิธีปวารณาและพิธีทอดกฐิน 2. พิธีกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เช่น พิธีในวันมาฆบูชา พิธีในวันวิสาขบูชา และพิธีวันอาสาฬหบูชา <p>พบปะเยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ในที่นี้หมายถึง การออกไปพบผู้ปกครองนักเรียน ตลอดจนผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน พระสงฆ์ เพื่อทำความรู้จักแลกเปลี่ยนความรู้ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน</p>
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น พระสงฆ์และคนในท้องถิ่น สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม พบปะเยี่ยมเยียนกับคนในชุมชน เกณฑ์การประเมิน : คือไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหาความรู้จากในหนังสือ 2. การหาความรู้จากสื่อออนไลน์ 3. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน 4. การหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ชุมชน
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

1.5.3 รายละเอียดตัวชี้วัด คุณลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น ด้านคุณธรรม

จริยธรรม

ตัวชี้วัดที่ 13 จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลางาน และจำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>อุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ ในที่นี้หมายถึง การทำงานช่วยเหลือทางโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ทั้งในหน้าที่รับผิดชอบและไม่ใช่งานที่รับผิดชอบ แยกออกเป็น 3 ตัวชี้วัดย่อย คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ หมายถึงงานของโรงเรียนในวันหยุดด้วยความสมัครใจ เช่น มาพัฒนาโรงเรียน เตรียมงานในวันสำคัญต่างๆ หรือช่วยเหลืองานที่เกี่ยวข้องระหว่างชุมชนกับโรงเรียน เช่น งานผ้าป่า หรืองานกฐิน ที่มาขอใช้สถานที่ของโรงเรียน 2. จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลา หมายถึง จำนวนวันที่ครูมาปฏิบัติหน้าที่ก่อนเวลาราชการ 3. จำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน จำนวนวันที่ครูกลับหลังเวลาปฏิบัติหน้าที่ตามเวลาราชการ
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึกและสมุดลงเวลา ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู ผู้นำท้องถิ่น คนในท้องถิ่น สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลางานและจำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน เกณฑ์การประเมิน : มากกว่า 15 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>เพิ่มความทุ่มเท การเข้างานก่อนเวลาและเลิกงานหลังเวลาราชการเพื่อปริมาณงานที่เยอะขึ้น</p>
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 14 จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน หรือสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทันอันเนื่องมาจากที่บ้านมีปัญหา จนส่งผลต่อการเรียน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน แยกออกเป็น 2 ตัวชี้วัดย่อย คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน ในที่นี้หมายถึง การออกเยี่ยมบ้านของเด็กนักเรียนเพื่อ สอบถามปัญหาและความเป็นอยู่ของเด็กและผู้ปกครอง 2. จำนวนครั้งที่ครูสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทัน ในที่นี้หมายถึง การที่ครูเสียสละสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่มีปัญหาเรื่องครอบครัว ต้องช่วยพ่อแม่ทำงานหารายได้ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน จึงทำการจัดสอนเสริมในเวลาที นอกเหนือจากเวลาราชการ
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู ผู้ปกครองนักเรียน</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและบ้านนักเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน หรือสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทันอันเนื่องมาจากที่บ้านมีปัญหา จนส่งผลต่อการเรียน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง</p>
Improve=I	<p>เข้าใจในสภาพปัญหาการเงิน สังคม วัฒนธรรม ของนักเรียนและผู้ปกครองให้มากขึ้น</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 15 จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้ ในที่นี้หมายถึง การให้ต่อ นักเรียน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น โดยการให้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1. การให้ที่เป็นสิ่งของ อาทิ สมุด ดินสอ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น 2. การให้ที่ไม่ใช่สิ่งของ อาทิ รับฟังปัญหา ช่วยแก้ไขปัญหา ให้ความรู้แก่นักเรียนและความรู้แก่ผู้ปกครอง ตลอดจนความรู้ในเรื่องต่างๆแก่คนในท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและคนในท้องถิ่น เช่น โครงการจักรยานมือสอง โครงการหนาวให้อุ่น เป็นต้น
Measure=M	วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น พระสงฆ์และคนในท้องถิ่น สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน
Analyze=A	คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้ ในรูปแบบต่างๆ ที่แสดงออกถึงเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในชุมชน เกณฑ์การประเมิน : 10 ครั้ง
Improve=I	ควรส่งเสริมให้มีโครงการที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน และท้องถิ่นให้มากที่สุด เช่นติดต่อกับคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ตั้งกิจกรรมดีๆ ออกสู่ท้องถิ่นที่

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
	ห่างไกล เช่นโครงการหนังสือมือสอง โครงการแว่นตาแต่ผู้ยากไร้
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 16 จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและนอกโรงเรียน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	การวางตัวไม่เหมาะสมในที่นี้หมายถึง ในที่นี้ หมายถึง 1. การวางตัวไม่เหมาะสมในห้องเรียน อาทิ ใช้คำไม่สุภาพกับนักเรียน แต่งตัวไม่สุภาพมาเข้าสอน หรือ มีอาการมึนเมามาทำงาน 2. การวางตัวไม่เหมาะสมในโรงเรียน อาทิ การพูดจาไม่สุภาพ หรือการ ใช้อิทธิทธิต่างๆ 3. การวางตัวไม่เหมาะสมในชุมชน อาทิ การใช้คำพูดหรือแสดงกิริยาที่ ไม่เหมาะสม การแต่งตัวที่ไม่ถูกกาลเทศะ
Measure=M	วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น พระสงฆ์และ คนในท้องถิ่น สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียนและชุมชน
Analyze=A	คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและนอก โรงเรียนเกณฑ์การประเมิน : ไม่ควรเกิน 3 ครั้ง
Improve=I	ศึกษาประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ว่าควรปฏิบัติและแต่งกายอย่างไร พร้อม กับตระหนักอยู่เสมอว่าเราเป็นแม่พิมพ์ของชาติ ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อ นักเรียนทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Control=C	<p>หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน</p> <p>ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้</p> <p>ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่าง ๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา</p>

ตัวชี้วัดที่ 17 จำนวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการทะเลาะหรือมีข้อพิพาทระหว่างนักเรียน-นักเรียนและครู-นักเรียน

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	<p>แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม โดยจะมองถึงการทะเลาะหรือมีข้อพิพาท</p> <p>1.นักเรียน-นักเรียน ไม่ว่าจะป็นนักเรียนในห้องเรียนเดียวกันที่ดูแลหรือนักเรียนต่างห้อง ครูจะต้องเข้าไปแก้ไขปัญหอย่างทันถ่วงทีและรู้สาเหตุของปัญหาจึงจะสามารถแก้ไขปัญหได้ตรงจุด</p> <p>2. นักเรียน-ครู โดยนักเรียนอาจจะทำอะไรไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือจงใจกระทำต่อครู ครูต้องแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม</p>
Measure=M	<p>วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต</p> <p>เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก</p> <p>ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน</p> <p>ผู้ให้ข้อมูล : ครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน</p>
Analyze=A	<p>คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)</p> <p>วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการทะเลาะหรือมีข้อพิพาท ระหว่างนักเรียน-นักเรียนและครู-นักเรียน</p> <p>เกณฑ์การประเมิน : มากกว่า ร้อยละ 80 ของการเกิดปัญหา</p>

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Improve=I	รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย พยายามหาทางออกที่ดีที่สุด ใจเย็น การสรรหา คำพูดที่ทำให้เกิดความพอใจของคู่กรณีให้มากที่สุดโดยเอาเหตุผลและความ ถูกต้องเป็นฐาน
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 18 จำนวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการทะเลาะหรือมีข้อพิพาท
ระหว่างครู-ผู้ปกครอง

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Define=D	แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม โดยจะมองถึงการทะเลาะหรือมีข้อ พิพาท ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ซึ่งโดยส่วนมากแล้วจะเป็นครูที่ดูแลนักเรียน ห้องนั้นกับผู้ปกครองของนักเรียนห้องนั้นๆ โดยครูจะต้องแก้ปัญหาอย่าง ประนีประนอมและสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจเหตุผล และสาเหตุของ ปัญหา
Measure=M	วิธีการ : การถาม-ตอบและสังเกต เครื่องมือ : การสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะเวลา : หลังจากสอบปลายภาคหรือระหว่างปิดภาคเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน สถานที่ให้ข้อมูล : โรงเรียน
Analyze=A	คุณภาพเครื่องมือ : การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) วิธีการวิเคราะห์ : จำนวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการ ทะเลาะหรือมีข้อพิพาท ระหว่างครู-ผู้ปกครอง นักเรียน เกณฑ์การประเมิน : มากกว่า ร้อยละ 80 ของการเกิดปัญหา

กระบวนการ Six Sigma	คำอธิบาย
Improve=I	การหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อาทิ <ol style="list-style-type: none"> 1. การขอความรู้จากผู้รู้ อาทิ ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น 2. การเข้าร่วมกิจกรรม ปล่อยๆ เพื่อที่จะได้รู้ว่าพื้นฐานของท้องถิ่นนั้นๆ เป็นเช่นไร
Control=C	หลังจากการประเมิน และพัฒนาลักษณะที่ไม่ผ่านการประเมิน ควรมีการประเมินย่อย ทุก 3-6 เดือน เพื่อ ตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมิน : ควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมิน : ทราบถึงแนวทางการพัฒนาในลักษณะต่างๆ กำหนดระยะเวลาในการประเมินรอบใหม่เมื่อครบ 1 ปีการศึกษา

บทที่ 4

การวัดและการประเมินผล

วัตถุประสงค์ของการวัดและการประเมินผล

1. เพื่อวินิจฉัย ความรู้ ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม ของครูว่ามีมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อวินิจฉัย ความรู้ ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม ของครูว่าหลังจากการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma แล้วครูมีการพัฒนาการมากน้อยเพียงใด
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้แก่ครูว่าบรรลุเป้าหมายของตัวชี้วัดใดบ้าง
4. เพื่อเป็นข้อมูลในการสรุปผลการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

วิธีการวัดผลและการประเมินผล

- สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล (2552) ได้อธิบายการวัดและประเมินผล ไว้ดังนี้
- การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย
1. การประเมินผลย่อย เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ ซึ่งจะประเมินหลังจากจบบทเรียนหรือระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 2. การประเมินผลรวม เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเรียนแล้วมีความรู้เพิ่มมากขึ้นเพียงใด การวัด หมายถึง การกำหนดตัวเลขอย่างมีกฎเกณฑ์โดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ การประเมิน หมายถึง การตัดสินคุณค่าเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ จึงสรุปได้ว่า การประเมิน = การวัด + การตัดสินคุณค่า

การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

ลักษณะสำคัญของการวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

1. การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง มีลักษณะที่สำคัญ คือ ใช้วิธีการประเมิน กระบวนการคิดที่ซับซ้อน ความสามารถในการปฏิบัติงาน ศักยภาพของผู้เรียนในด้านของผู้ผลิต และกระบวนการที่ได้ผลผลิตมากกว่าที่จะประเมินว่าผู้เรียนสามารถจดจำความรู้อะไรได้บ้าง

2. เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียน เพื่อวินิจฉัยผู้เรียนในส่วนของควรส่งเสริมและ ส่วนที่ควรจะแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถความสนใจ และความต้องการของแต่ละบุคคล
3. เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมประเมินผลงานของทั้งตนเองและ ของเพื่อนร่วมห้อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้
4. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอนและการวางแผนการสอนของผู้สอนว่าสามารถตอบสนองความสามารถความสนใจ และความต้องการของ ผู้เรียนแต่ละบุคคลได้หรือไม่
5. ประเมินความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริงได้
6. ประเมินด้านต่างๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

วิธีการวัดและประเมินผล

เพื่อให้การวัดและประเมินผลได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ผลการประเมิน อาจจะได้มาจากแหล่งข้อมูลและวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สังเกตการแสดงออกเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
2. ชิ้นงาน ผลงาน รายงาน และกระบวนการ
3. การสัมภาษณ์
4. บันทึกของผู้เรียน
5. การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู
6. การวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ (Practical Assessment)
7. การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ (Performance Assessment)
8. แฟ้มผลงาน (Portfolio)
9. การประเมินตนเอง
10. การประเมินโดยกลุ่มเพื่อน
11. การประเมินกลุ่ม
12. การประเมินโดยใช้แบบทดสอบทั้งแบบอัตนัยและแบบปรนัย

ขั้นตอนการยืนยันแนวทางและประเมิน คู่มือแนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครู
 ที่ดีขอท้องถิ่นโดยกระบวนการ Six Sigma

- 1) ศึกษารายละเอียดของตัวบ่งชี้
- 2) ใช้แบบประเมิน
- 3) สรุปผลการประเมินรายบุคคล
- 4) สรุปผลการประเมินรวม

แบบบันทึกผลการประเมินรายบุคคล

แบบประเมินเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้ทราบว่า
 กระบวนการพัฒนาประสบผลสำเร็จเพียงใด ผู้จัดทำจึงได้จัดทำตัวอย่างแบบประเมิน แบบ
 สรุปผลการประเมินและแบบติดตามซึ่งใช้ในการติดตามหลังการประเมิน เพื่อควบคุมตัวชี้วัดที่
 ผ่านการประเมินให้อยู่ในระดับที่ผ่านเกณฑ์และติดตามตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมินว่าเมื่อมีการ
 พัฒนามากน้อยเพียงใด ตัวอย่างแบบฟอร์มต่างๆ มีดังต่อไปนี้

สำหรับ

- ประธานกรรมการสถานศึกษา
- ผู้อำนวยการโรงเรียน
- ผู้นำท้องถิ่น

แบบประเมินลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ประเด็น/ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน	หมายเหตุ
ด้านความรู้			
1. รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เกณฑ์การประเมิน : สามารถอธิบายถูกต้อง 5 แขนงของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ประเด็น)			
1. จำนวนของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง (ตัวชี้วัด)			
2. รู้ถึงปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เกณฑ์การประเมิน : อธิบายถูกต้อง 5 ท่าน(ประเด็น)			
2. จำนวนของปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่ครูสามารถอธิบาย ลักษณะความเชี่ยวชาญ ได้อย่างถูกต้อง (ตัวชี้วัด)			
3. รู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน เกณฑ์การประเมิน : อธิบายวิธีการสอน ถูกต้อง 5 วิธี (ประเด็น)			
3. จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ ที่ครูสามารถอธิบายได้อย่างถูกต้อง (ตัวชี้วัด)			
4. รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม กับบริบทของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง เกณฑ์การประเมิน : อธิบายวิธีการวัดผลและประเมินผลถูกต้อง 5 วิธี (ประเด็น)			
4. จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น (ตัวชี้วัด)			
5. รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาเสริมปรับให้เข้ากับการเรียนการสอน เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 วิธี(ประเด็น)			
5. จำนวนวิธีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ได้ถูกอย่างต้อง (ตัวชี้วัด)			
6. รู้เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น เกณฑ์การประเมิน : อธิบายประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ถูกต้อง 5 อย่าง (ประเด็น)			
6. จำนวนประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ที่ครูสามารถอธิบายลักษณะได้อย่างถูกต้อง (ตัวชี้วัด)			

แบบประเมินลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ประเด็น/ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน	หมายเหตุ
ด้านความสามารถ			
7. สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง (ประเด็น)			
7. จำนวนครั้งที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ตัวชี้วัด)			
8. สามารถเชิญปราชญ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง(ประเด็น)			
8. จำนวนครั้งที่เชิญปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญ ในแขนงต่างๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน (ตัวชี้วัด)			
9. สามารถจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน เกณฑ์การประเมิน : อธิบายวิธีการสอน ถูกต้อง 5 วิธี (ประเด็น)			
9. จำนวนวิธีการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน(ตัวชี้วัด)			
10. สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง (ประเด็น)			
10. จำนวนครั้งที่ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น(ตัวชี้วัด)			
11. สามารถนำความรู้ใหม่ๆ จากอินเทอร์เน็ต มาปรับสอนนักเรียน โดยมองถึงปัญหาและการประกอบอาชีพเป็นฐาน เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง (ประเด็น)			
11. จำนวนครั้งที่ครูนำความรู้จากแหล่งต่างๆ เข้ามาเสริมในการเรียนการสอน(ตัวชี้วัด)			
12. สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อกัน สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง (ประเด็น)			
12. จำนวนครั้งที่ครูเข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม พบปะ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น(ตัวชี้วัด)			

แบบประเมินลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

ประเด็น/ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน	หมายเหตุ
ด้านคุณธรรมจริยธรรม			
13. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น เกณฑ์การประเมิน : มากกว่า 15 ครั้ง (ประเด็น)			
13. ศรัทธาและรักในความเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น แบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ 1) จำนวนวันที่ครูอุทิศตนเพื่อมาทำงานพิเศษ 2) จำนวนครั้งที่ครูเข้าทำงานก่อนเวลา 3) จำนวนครั้งที่ครูกลับก่อนเวลาเลิกงาน (ตัวชี้วัด)			
14. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน เกณฑ์การประเมิน : ไม่ต่ำกว่า 5 ครั้ง(ประเด็น)			
14.. อดทน ต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน แยกออกเป็น 2 ตัวชี้วัดคือ 1) จำนวนครั้งที่ครู ออกเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน 2) จำนวนครั้งที่ครูสอนเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ทัน(ตัวชี้วัด)			
15. เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ประรณานติและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่นเกณฑ์การประเมิน : 10 ครั้ง(ประเด็น)			
15. จำนวนครั้งที่ครูแสดงถึงการให้ (ตัวชี้วัด)			
16. แก้ปัญหาของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ โรงเรียน เกณฑ์การประเมิน : ไม่ควรเกิน 3 ครั้ง(ประเด็น)			
16. จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาของนักเรียน แยกออกเป็น 2 ลักษณะการแก้ปัญหา คือ 1) แก้ปัญหา ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน 2) แก้ปัญหา ระหว่างครูกับนักเรียน (ตัวชี้วัด)			
17. แก้ปัญหาของผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์ เกณฑ์การประเมิน : มากกว่า ร้อยละ 80 ของการเกิดปัญหา(ประเด็น)			
17. จำนวนครั้งที่ครูสามารถแก้ปัญหาของครูกับผู้ปกครอง (ตัวชี้วัด)			
18. วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เกณฑ์การประเมิน : มากกว่า ร้อยละ 80 ของการเกิดปัญหา (ประเด็น)			
18. จำนวนครั้งในการวางตัวไม่เหมาะสมทั้งในและนอก โรงเรียน(ตัวชี้วัด)			

แบบสรุปผลการประเมินลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น

สำหรับ

- ประธานกรรมการสถานศึกษา
 ผู้อำนวยการโรงเรียน
 ผู้นำท้องถิ่น

วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ. สถานที่.....เวลา.....

สรุปผลการประเมิน			
ลักษณะทั้ง 3 ด้าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ข้อเสนอแนะ
	ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดที่	
ด้านความรู้
ด้านความสามารถ
ด้านคุณธรรม
รวม			

ลงชื่อ (ผู้ประเมิน)

ลงชื่อ (ผู้ประเมิน)

ลงชื่อ (ผู้ประเมิน)

แบบติดตามผลการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของห้องถิ่น

ตัวชี้วัด ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน	สรุปผล	หมายเหตุ
ผ่านการประเมิน						
1.....		
2.....		
3.....		
ไม่ผ่านการประเมิน						
1.....		
2.....		
3.....		

ลงชื่อ

()

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้อำนวยการโรงเรียน
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) 2545.
- _____. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2539.
- _____. การจัดทำคู่มือและหลักสูตรท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว, 2540.
- กันยรัตน์ คมวัชระ. การนำ Six Sigma มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา. ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 5(1) : 20-34 ; มกราคม – มิถุนายน, 2547.
- เกษม วัฒนชัย. การปฏิรูปการศึกษาและแนวคิดการพัฒนาความเป็นครูที่มีคุณภาพ. วารสาร มจร.วิชาการ. 7(13) : 3-12 ; กรกฎาคม – ธันวาคม, 2556.
- _____. การบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. จอมปราชญ์นักการศึกษา: สังเคราะห์ วิเคราะห์ และประยุกต์ แนวพระราชดำริด้านการศึกษาและพัฒนาคน. 10-100. กรุงเทพฯ : ชัคเชส มีเดีย, 2543.
- โกศล ดีศีลธรรม. แนวคิด Six Sigma กับเส้นทางความสำเร็จของธุรกิจ. เทคนิคเครื่องกลไฟฟ้าอุตสาหกรรม. 20(221) : 151-157; มีนาคม, 2546.
- _____. บทบาท Six Sigma กับการพัฒนาองค์กร. เทคนิคเครื่องกลไฟฟ้า อุตสาหกรรม. 21(243) : 128-136; ธันวาคม, 2547.
- โกศล แยมกาญจนวัฒน์. คู่มือการจัดกิจกรรมการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการตอนคลัง. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. 2552.
- ครูสภา. มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ, พ.ศ. 2556. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2558. แหล่งที่มา: www.ksp.or.th/.
- ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธ์. รายงานการวิจัยการศึกษาและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานอาสาสมัคร ท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2542.

- ดิเรก พรสีมา. ครูกับความเป็นวิชาชีพครูชั้นสูง. บทความการศึกษา. (2552). สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2558. แหล่งที่มา: <https://www.learners.in.th/posts/396076>.
- ทัศนาศรี ประสานตรี. การพัฒนารูปแบบความเป็นครูของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม. วารสาร มหาวิทยาลัยนครพนม. 2(3) : 25-31; กันยายน-ธันวาคม, 2555.
- ทินกร ชาทอง. ครูดีที่หนูรักตามหลักแห่งพุทธวิธี. วารสารศึกษาศาสตร์. 27(2) : 42-46 ; กันยายน - พฤษภาคม, 2546.
- ธรรมนันท์กา แจ้งสว่างและคณะ. ประสบการณ์ของการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณความเป็นครู: การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 18(1) : 55-65 ; มกราคม, 2555.
- ธวชนีย์ โรจนาวี. เส้นทางในการเป็นครูแห่งชาติ : การวิจัยพหุกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต. ครุศาสตร์ (วิจัยการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2544). สืบค้นเมื่อ 8-7-2556. แหล่งที่มา: <http://www.thaithesis.org/detail.php?id=1082544000618>.
- ธีระ รุญเจริญ. ความเป็นมืออาชีพ ในการจัดการและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูป. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด, 50-52; 2553.
- นงคราญ กาญจนประเสริฐ. ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตสิ่งของเครื่องใช้โดยใช้ เทคโนโลยีชาวบ้าน ของประชากรในจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดสุโขทัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม. 2545.
- นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ. ความเป็นครูและธรรมมิกมหาราชาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว: การวิเคราะห์คุณธรรมเบื้องหลังพระราชกรณียกิจ. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. 20(1) : 91-111 ; มกราคม - เมษายน, 2550.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ. วารสารการวิจัยทางการศึกษา, 20(2), 1-6., 2533.
- บุญเชิด รัตตนนท์. คุณลักษณะความเป็นครูที่ดี. 2520. สืบค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2556. แหล่งที่มา: http://www.civil_xigetweb.com/?mo=3&art=403620.
- ปนัดดา วัฒน. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2554.
- ประดับ เรืองมาลัย. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช. 2542.

ประภาพรณ เอี่ยมสุภาชิต. รูปแบบการพัฒนาครูประจำการไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ.

วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช. 18(1) : 28-37 ; มกราคม – มิถุนายน, 2548.

ประเวศ วะสี. การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน

คณะกรรมการวัฒนธรรม

แห่งชาติ, 2534.

ประเวศ วะสี. การศึกษาของชาติ กับภูมิปัญญาท้องถิ่น. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท,

กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป. 2536.

ปราณี จันทราราชัย และคณะ. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นครูมืออาชีพใน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 17-40 ; 2551.

ปรีชา ช่างขวัญเย็น และคณะ. เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. 2539.

พีรพัฒน์ เกษบุญชู. Six Sigma: ความสำเร็จและความล้มเหลว. โปर्टกัทวิตี เวิลด์

(Productivity world). 10(57) : 70-74; ก.ค.-ส.ค, 2548.

ไพโรจน์ บาลัน. การจัดการกระบวนการตามหลัก six sigma. กรุงเทพฯ : อี.ไอ. สแควร์

พับลิชชิ่ง, 2549.

มณฑิรา ไชยเผือก. การศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้วิธีการบริหารจัดการแบบ Six Sigma

ในสถานศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 2552.

ยุพเรศ วัจยฉิม. การพัฒนาคู่มือศึกษาระรรมชาติประจำเส้นทางเดินป่าในอุทยานแห่งชาติ

เขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหิดล. 2540.

ยุภาติ ปณะราช. การพัฒนาลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 14(1) : 102-116 ; กันยายน,

2551.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุค

พับลิเคชันส จำกัด, 2546.

รุจิร ภูสาระ. การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพ:

บุ๊ค พอยท์, 2546.

รุ่ง แก้วแดง. วิกฤติทางการศึกษาของไทย. วารสารวิชาการ วิทยาลัยภาคกลาง. 6(31) : 31-

37 ; 2544.

- เลิศชาย ศิริชัย. ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากข้อเท็จจริงยกระดับสู่กระบวนการนวัตกรรม ความเข้มแข็งของชุมชน : นครศรีธรรมราช, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. 2547.
- วิภาวี เวทวงศ์. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของครูที่ดีเด่นสายงานการสอนระดับศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา. 1(1) : 106-118 ; มีนาคม, 2546.
- วิทยา สุหฤตดำรง และก้องเดชา บ้านมะหิงษ์. ก้าวสู่วิสาหกิจยุคใหม่ด้วย Lean Enterprise. Industrial technology review. 9(92) : 127-130 ; มกราคม, 2545.
- วิทยา สุหฤตดำรง และนราศรี ถาวรกุล. เส้นทางสู่ความสำเร็จในการดำเนินโครงการ Six Sigma. Industrial technology review. 9(106) : 125-130 ; กุมภาพันธ์, 2546.
- วิทยา สุหฤตดำรงและพรเทพ เหลือทรัพย์สุข. What is Lean Six Sigma. กรุงเทพ : อี. ไอ. สแควร์. 97-125, 2553.
- วิชัย เสวกงาม. การพัฒนาปรับปรุงกระบวนการคุณภาพการจัดการเรียนการสอนโดยการประยุกต์ใช้กระบวนการซิกซ์ซิกมาและการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2552.
- วิสวรรณ พลเสน. คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- ศิริ ถีอาสนา. เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่: แนวคิด หลักการสู่การบริหารจัดการคุณภาพทางการศึกษา Benchmarking, Balanced Scorecard and Lean Six sigma. มหาสารคาม : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2557.
- ศุภร ศรีแสน. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและครูจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารไปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 5(1) : 46 ; ม.ค.-มี.ย, 2551.
- สกุณา ยวงทอง. การพัฒนาคู่มือการศึกษาระรรมชาติประจำเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติในหมู่บ้านแสงพันธ์ นครปฐม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 2542.
- สร้อยทิพย์ สมัคร์เขตรการณ . การพัฒนาคู่มือศึกษาระรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประจำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

- สมเกียรติ พรพิสุทธิมาศ. วัฒนธรรมของความเป็นครู. ที่ทัศนวัฒนธรรม. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 2(2) : 48-52 ; กรกฎาคม - ธันวาคม, 2545.
- สุชาดา กรเพชรปาณี. คุณลักษณะที่สำคัญของครูดีเด่น: คุณธรรมและความรู้. วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา. 3(1) : 196-210 ; 1 มีนาคม, 2548.
- สุพล วังสินธ์. ลักษณะของครูที่ดีที่สอดคล้องกับสังคมไทย. วารสารพัฒนาหลักสูตร. 12(113) : 46 - 47 ; มกราคม-มีนาคม, 2536.
- สุฤติ นริศศิริกุล. Six Sigma. วารสารวิทยาศาสตร์. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. 55-57 ; 2545.
- สามารถ ประสุวรรณ์. การพัฒนาคู่มือครูในโรงเรียนช่าง. สารนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2545.
- สุชาดา ชุณหภูมกดา. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบบูรณาการสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นราชบุรี โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดมหาธาตุวรวิหาร). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.
- สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล. เอกสารประกอบการบรรยายของสำนักทะเบียนและวัดผล. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2552)
- สุรินทร์ กิจนิตย์ชีว์. ครูของแผ่นดิน. สารคดี. 12(137) : 139-149 ; กรกฎาคม, 2539.
- สุวัฒน์ นิยมคำ. ครูที่ดีและหน้าที่บทบาทอาจารย์มหาลัย. ข่าวสารกองบริการการศึกษา(ม.ช.). 3(27) : 5-21 ; กันยายน, 2535.
- สุวิมล ว่องวาณิช. การประเมินอภิมาน: วิจัยวิทยาและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เครือข่าย สมศ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549. 2545.
- อมรัตน์ สุนย์กลาง. การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.
- อเนก นาคบุตร. ข่าวสารข้อมูลกับความยั่งยืนของการพัฒนา : ในคนกับดิน น้ำ ป่า จุดเปลี่ยนแห่งความคิด. กรุงเทพ สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา. 2536.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. มิติชุมชน: วิธีคิดท้องถิ่นว่าด้วย สิทธิ อำนาจ และการจัดการทรัพยากร. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2544.
- อกุฎมิ ไกรมาก. คู่มือการบริหารบุคลากร. กรุงเทพฯ: แพรววิทยา, 2541.
- Alejandro J. Rojas. Sustaining Student Achievements: Six Sigma Strategies And Successful Urban School District Superintendents. Faculty of The Rossier School of Education University of Southern California. 2008.

- Buccino, Thomas D. Exploring the Applicability of a Lean Six Sigma framework for Performance Excellence to K-12 Education in New York State- A soft System Approach. Submitted to the University at Albany, State University of New York. (2001).
- Pyzdek, T. & Keller, P. The Six Sigma Handbook. (3rd ed.). USA: The McGraw-Hill, 2010.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะผู้จัดทำ

ผู้จัดทำ นายกฤษฏี ยืนสุข
 ผู้ตรวจสอบ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริ ถีอาสนา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.อ. ดร. สรายุทธ กันหลง

ผู้ประเมิน คู่มีมือ แนวทางการพัฒนาลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น
 โดยกระบวนการ Six Sigma ประกอบด้วย

1. รศ.ดร.กนกอร สัมปราชภัก
2. รศ.ดร.วัลลภา อารีรัตน์
3. รศ.ดร.ฉลาด จันทรมบัติ
4. ว่าที่ ร.ต.ดร.ธนู วงษ์จินดา
5. ดร.เสนห์ คำสมหมาย
6. นายพงษ์ศักดิ์ ตั้งวานิชกพงษ์
7. ประภาส ทองโคตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

โดยหาค่าความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC)

ของผู้เชี่ยวชาญต่อประเด็นการประเมิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าความสอดคล้อง
(Index of Congruence: IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อประเด็นการประเมิน

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ΣR	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านความรู้								
1.1 รู้ถึงความสำคัญของการเป็นครูที่ดี ของท้องถิ่น บทบาท หน้าที่ ทั้งการสอน และการพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 รู้เกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความ เป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3 รู้ถึงปัญหา ความต้องการตลอดจน อาชีพและความเป็นอยู่ของนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
1.4 รู้เกี่ยวกับหลักและความหมายใน กิจกรรม พิธีกรรม ข้อปฏิบัติและข้อห้าม ตามจารีต ประเพณีของท้องถิ่นเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.5 รู้เกี่ยวกับภาษาของท้องถิ่น เพื่อการ สื่อสารและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
1.6 รู้เกี่ยวกับหลักการและรูปแบบการ จัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.7 รู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ประเพณีชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ ที่จะ สามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.8 รู้ถึงวิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่ เหมาะสม กับบริบทและสอดคล้องกับ ปัญหา วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตาม สภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.9 รู้ถึงวิธีการในการแสวงหาความรู้ ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต เพื่อ นำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ΣR	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
2. ด้านความสามารถ 2.1 สามารถสร้างทัศนคติที่ดี ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง คนในท้องถิ่น ที่มีต่อตัวครูและกระบวนการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สามารถนำปัญหาในท้องถิ่นมาเป็นฐานในการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
2.3 สามารถจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยยึดวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน	+1	+1	+1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
2.4 สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ เชิงประจักษ์ชาวบ้าน ในแขนงต่างๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.5 สามารถวัดผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยสอดคล้องกับปัญหา และบริบท วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.6 สามารถนำความรู้ใหม่ๆ เช่น ความรู้จากอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.7 สามารถใช้ภาษาท้องถิ่น สื่อสารกับนักเรียน หรือคนในท้องถิ่นเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
2.8 สามารถ เข้าร่วมกิจกรรม พิธีกรรม ติดต่อ สัมพันธ์ เยี่ยมเยียนกับคนในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.9 สามารถประยุกต์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น การแต่งกาย นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ลักษณะความเป็นครูที่ดีของท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ΣR	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3.1 ศรัทธาถึงการเป็นครูที่ดีของท้องถิ่นว่าเป็นอย่างไรและมีทัศนคติที่ดีต่อ วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 ตั้งใจจริงกับการทำงาน ทั้งการสอนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและคนในท้องถิ่น	+1	+1	0	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
3.3 อดทนต่อสภาพปัญหา สังคม วัฒนธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.4 เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ ปรารถนาดีและเสียสละต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.5 ยุติธรรมไม่อคติต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.6 นอบน้อมและถ่อมตน ทั้งต่อผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.7 วางตัวเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.8 คิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประนีประนอม ทั้งต่อนักเรียน ผู้ปกครองและคนในท้องถิ่น	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายกฤษฎี ยืนสุข
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 3 มิถุนายน 2526
ภูมิลำเนา	อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	409/50 หมู่ที่ 3 บ้านโนนม่วง ตำบลศิลา อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น
ตำแหน่ง	กิจการส่วนตัว
สถานที่ทำงาน	อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังบง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังบง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร
พ.ศ. 2544	มัธยมศึกษาปีที่ 6 (วิทย์-คณิต) โรงเรียนมัธยมศึกษาวานรนิวาส
พ.ศ. 2549	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเคมีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. 2551	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2560	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม